
Jñānadīpavimarśinī by Vidyānanda

విద్యానందనాథవిరచితా జ్ఞానదీపవిమర్శినీ

Document Information

Text title : Jnanadipavimarshini by Vidyanandanatha

File name : jnAnadIpavimarshinI.itx

Category : devii

Location : doc_devii

Author : vidyAnandanAtha

Transliterated by : Volunteers of Tripurā Tallikā provided by Brian Campbell tripura.tallika at gmail.com

Proofread by : Volunteers of Tripurā Tallikā

Acknowledge-Permission: Tripurā Tallikā is a small group of r̥vidyā practitioners

<https://tripurataallika.org/>

Latest update : September 23, 2026

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 23, 2026

sanskritdocuments.org

విద్యానందనాథవిరచితా జ్ఞానదీపవిమర్శినీ

విషయసూచీ with page numbers in the book

ప్రస్తావనా

ప్రాస్తావికం i-xvi

కతిపయచాయాచిత్రాణి xvii-xxxiv

నమస్కారపద్ధతి: 1-2

గురుధ్యానపద్ధతి: 2-3

మన్తధ్యానపద్ధతి: 4-5

స్నానపద్ధతి: 6-8

సన్ధ్యాపద్ధతి: 9-12

(ప్రాతఃసన్ధ్యా, మధ్యాహ్నసన్ధ్యా, సాయంసన్ధ్యా, అర్ధరాత్రసన్ధ్యా,
యోగినామాభ్యస్తరసన్ధ్యా)

తర్పణపద్ధతి: 13-14

సూర్యాపూజాపద్ధతి: 15-17

ద్వాలపాలార్చనపద్ధతి: 18-22

(ఆసననిర్ణయః, ఆస్తరద్వారపాలార్చనమ్)

చక్రోద్ధారపద్ధతి: (అత్ర భిన్నాక్షరేషు గి పాఠః)..... 23-27

(మణ్డలలక్షణమ్, మణ్డలనిర్వచనమ్, ఆభ్యస్తరచక్రం యోగినామ్)

అర్ఘ్యసాధనపద్ధతి: 28-38

(అర్ఘ్యపాత్రమ్, సూర్యసోమవహ్నికలావాహనమ్, నవత్మోద్ధారః,
పాననియమాః, ఆభ్యస్తరార్ఘ్యశోధనమ్)

మన్తోద్ధారపద్ధతి: 39-42

(మూలవిద్యోద్ధారః, కరశుద్ధ్యాద్యావాహనాస్తవిద్యోద్ధారః)

న్యాసపద్ధతి: (అత్ర భిన్నాక్షరేషు గి పాఠః)..... 43-51

(కరశుద్ధ్యాదిన్యాసః, ఆసనషట్కన్యాసః, కామకలాన్యాసః,
నవనాదన్యాసః, ఆయుధన్యాసః, మాతృకాన్యాసః, అఙ్గాన్యాసః, పుర్యష్టక-
న్యాసః, వశిన్యాదిన్యాసః, పీఠచతుష్టయన్యాసః, తత్త్వన్యాసః)

Page ౬౧

న్యాసపద్ధతిః (ఘ. న. మాతృకయోర్ధృతా)..... 52-55

(కరశుద్ధిన్యాసః, ఆననషట్కన్యాసః, భూతశుద్ధిః, కరాఙ్గాన్యాసః,
మాతృకాన్యాసః, షడఙ్గాన్యాసః, అక్షరన్యాసః, పీఠన్యాసః,
కామకలాన్యాసః, ఆయుధన్యాసః)

ధ్యానపద్ధతిః 56-61

(స్థూలసూక్ష్మపరభేదేన త్రివిధం ధ్యానమ్, వాగ్భవాదిబీజసాధనప్రకారః,
వాగ్భవాదిబీజధ్యానమ్)

పూజాపద్ధతిః (అత్ర భిన్నాక్షరేషు గి ఘఙ్గా పాఠః)..... 62-103

(దూతీయాగః, కుంజగోతోద్భవార్ఘ్యసంక్రమః, ద్వారదేవతాద్వారపాలాదిపూజా,
మూలదేవ్యారాధనమ్, షోడశనిత్యాపూజనమ్, నవావరణాఙ్గాదేవతాపూజనమ్,
నవనిత్యాంజనమ్, మణ్డలచతుష్టయే బటుకాదిపూజనమ్,
బటుకాదిబలిమంత్రాః, బౌద్ధాదిషడ్ధర్మనదేవతారాధనమ్,
కామకలాధ్యానమ్, కుమారీబటుకపూజనమ్, యోగినాం అంతఃపూజా)

ముద్రాపద్ధతిః 104

హోమపద్ధతిః 105-110

(కుంజసాధనమ్, కుంజాదిసంస్కారః, అగ్న్యారాధనమ్, నిత్యకామ్య-
పురష్కరణీయహోమద్రవ్యాణి, ఆంతరహోమః)

జపపద్ధతిః (త్రివిధో జపః)..... 111

అక్షమాలాపద్ధతిః (బాహ్యోభ్యంతరాక్షమాలాక్షణమ్)..... 112-113

స్తోత్రపద్ధతిః 114-123

(త్రిపురసుందరీదణ్డకమ్, సౌభాగ్యహృదయస్తోత్రమ్)

పవిత్రపద్ధతిః 124-130

దమనకపద్ధతిః 132-136

కామ్యపద్ధతిః 137-139

దీక్షాపద్ధతిః 140-167

(బీజాష్టకోద్ధారః, ఆణవీయా శాక్తేయా శామ్భవీ చ దీక్షా,
వేధాదీక్షా, చతుష్షష్టియోగినీబీజాని, చతుష్షష్టియోగినీ-
పూజనమ్, గురుపారమృత్యుక్రమః, దివ్యోఘసిద్ధోఘమానవోఘపరమృరా)

Page ౬౨

గ్రంథసమాప్తి: 168

ప్రథమం పరిశిష్టం

కామ్యపద్ధతిదీక్షపద్ధత్యోరన్తరా విద్యమానాః క. శ్లోకాః 169

౫౪ ఖ.-౫౬ క. పర్యంతం విద్యమానాః క. శ్లోకాః 170-172

౫౦ క.-౫౧ ఖ. పర్యంతం విద్యమానా యోగినీనామావలీ 173

ద్వితీయం పరిశిష్టం

మణిపవర్ణనం 174-176

తృతీయం పరిశిష్టం

మన్త్రోద్ధారపద్ధతి: 177-208

(వర్ణన్యాసాహితో వర్ణగహ్వరః, కరశుద్ధి-ఆత్మరక్షకరీ-ఆత్మాసన-

చక్రాసన-సర్వమన్త్రాసన-సాధ్యసిద్ధాసన-ఆవాహనాదినవనిత్యా-

మన్త్రోద్ధారః, పంచదశతిథినిత్యామన్త్రోద్ధారః, సమయవిద్యోద్ధారః,

ముద్రాబీజసముద్ధారః, చతురామ్నాయవిద్యోద్ధారః, సమయమన్త్రసముద్ధారః,

షడ్వర్ణసవిద్యోద్ధారః)

చతుర్థం పరిశిష్టం

న్యాసపద్ధతి: 209-242

(కుక్కుమన్యాసః, భూతలిపిన్యాసః, విఘ్నరతిన్యాసః, కామరతిన్యాసః,

శ్రీకణ్ఠాదిన్యాసః, గణేశన్యాసః, గ్రహన్యాసః, నక్షత్రన్యాసః,

యోగినీన్యాసః, రాశిన్యాసః, పీఠన్యాసః, చక్రన్యాసః,

పుర్యష్టకన్యాసః, తత్త్వన్యాసః, చక్రన్యాససమహిమా, చతుర్విధో న్యాసః,

కామీన్యాసః, నవయోనిన్యాసః, ఆన్తరన్యాసః)

పంచమం పరిశిష్టం

పీఠార్చనపద్ధతి: సామాన్యార్ఘ్యపాత్రాణి చ 243-249

(పీఠార్చనమ్, కుంభసంస్కారవిధిః, సామాన్యార్ఘ్యపాత్రస్థాపనవిధిః,

గురుఙ్కీఠర్పణమ్, షడాయతనపూజా, షడ్వ్యోగినీపూజా, చతుష్పీఠపూజా)

షష్ఠం పరిశిష్టం

స్తోత్రపద్ధతి: 250-259

Page ఊర్వి

సప్తమం పరిశిష్టం

దీపపామ్నాయపద్ధతి: 260-276

అష్టమం పరిశిష్టం

త్రిపురాస్తోత్రం ధ్యానం చ 277-282

అనుక్రమణ్యః (The following sections are not included)

గ్రంథ గ్రంథకారాశ్చ 283-285

సంకేతసూచీ 286-287

శ్లోకార్థసూచీ 288-332

న్యాసవిస్తరః (మూలగ్రంథే)..... 333

న్యాసవిస్తరః (పరిశిష్టే)..... 334

మాతృకాసూద్ధృతాః పద్ధతయః 335-336

Page 1

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ ।

గురుధ్యానపద్ధతిః

స్వప్రకాశవిమర్శాఖ్యాం బీజాంకురలతాం పరామ్ ।

శృంగ్ఖటపీఠనిలయాం వందే త్రిపురసుందరీమ్ ॥

విమర్శైక్రసాసారామాద్యబీజస్య గర్భగామ్ ।

కలాం సప్తదశిం వందే త్రిపురాం త్రిపురాతనీమ్ ॥

త్రిత్రిభేదత్రినిలయాం బిందుస్ఫుటనసమ్భవామ్ ।

హకారార్ధకలాం వందే పూర్ణాం త్రిపురసుందరీమ్ ॥

పూర్ణాదిప్రథమాంతాం యాం త్రిపంచతిథిగామినామ్ ।

తాం కలారూపిణీం నిత్యాం వందే కాలాపహారిణీమ్ ॥

దగ్ధా పాశాటవీం సర్వాం శార్వాం ధామ సమర్పయేత్ ।

యదాజ్ఞా తానహం వందే గురూన్ కారుణ్యవారిధీన్ ॥

నిహత్య విఘ్నసంక్లాతమష్టమాశు తనోతి యః ।

తమహం శామ్భవీసూనుం వందే తం గణనాయకమ్ ॥

ద్వైతాద్వైతమహామోహవిఘ్నసంక్లాతమర్ధినీమ్ ।

గణనాథమయాం వందే ప్రతిభాం పారమేశ్వరీమ్ ॥

Page 2

అపరాం చిత్త్రియారూపామానందభరనిర్భరామ్ ।

బటుకాఖ్యామహం వందే హ్యమిప్పకేయాం కలాం పరామ్ ॥

రసవేదమయా దేవ్యో రథాంగులయాః సదా ।
స్వసంవిద్విప్రుషో నౌమి యోగినీః కాలమోచికాః ॥

శివాద్యవనిపర్యవ్తం క్షేత్రం సత్పాలయత్యలమ్ ।
క్షేత్రపాలమయీం వందే ప్రతిభాం శామ్భవీమజామ్ ॥

శ్రీరామకేశ్వరామ్నాయమున్నియాగమసాగరాత్ ।
ప్రపన్నజనతాబోధధాన్తవిచ్ఛేదభానునా ॥

క్రియతే పద్ధతిః సమ్యగ్ విద్యానందేన ధీమతా ।
నిత్యం నైమిత్తకం యత్ర కామ్యం దీక్షా బుధోత్తమైః ॥

సమ్యక్ సంజ్ఞాయతే సాధు లోపాముద్రామతస్థితైః ।
సద్భిః సంసేవనియేయం జ్ఞానదీపవిమర్శినీ ॥

(ఇతి నమస్కారపద్ధతిః)

బ్రాహ్మ ముహూర్తే (శయనతల్పాద్) ఉత్థాయ స్వశిరసి శ్వేతసహస్రారవ్యోమామ్బుజోదరగత(రక్తబింబ
సంఘాత్య తన్మధ్యే) పూర్ణేంద్రియబింబమధ్యే శుద్ధస్ఫటికసంజ్ఞాశం శ్వేతవస్త్రపరిధానం గన్ధానులేపనం
వరదాభయపాణినం ద్వినేత్రం కారుణ్యావలోకినం వామోరుగతయా రక్తశక్త్యా
వామేనోత్పలధారిణ్యా దక్షిణేన పాణినా ౭౭ లింగితం పరమానంద-

Page 3

నిర్దితం మన్దస్మితేన యుతం నిజగురుం ధ్యాత్వా (హ్రీం శ్రీం) అముకానందనాథ (పాదం
హ్రీం శ్రీం) అముకశక్తియుక్తపాదుకాం పూజయామీతి మనసైర్గన్ధాక్షతకుసుమైర్బహ్యైర్వా
యథాసామర్థ్యమభర్చ్య సీరాజనాదితామ్బూలాంతానుపచారాన్ దత్త్వా నిత్యకర్మానుష్ఠానార్థమనుజ్ఞా
గృహీత్వా శ్రీగురుం స్వస్థానే విసర్జ్య తాం దిశం (ప్రతి)పఞ్చాక్షేన నమస్కుర్యాత్ ।
॥ ఇతి శ్రీవిద్యానంద(నాథ)విరచితాయాం (శ్రీమత్) త్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం
గురుధ్యానపద్ధతిః ప్రథమా ॥

Page 4

మన్తధ్యానపద్ధతిః

అథ (రహస్థలే) హ్రీం శ్రీం ఆధారశక్తికమలాసనాయ నమ ఇతి స్వాసనం మృదు
శ్లక్షణం హృద్యరక్తోత్తరామృత(చ్ఛద)మభ్యర్చ్య స్వాసనే సుపూజితే సముపవిశ్య
రేచకపూరకకుమ్భకక్రమేణ ప్రాణాయామత్రయం విదధ్యాత్ । తద్యథా - దక్షిణనాసాగ్రే

త్రికోణం సవిసర్గం ప్రళాం ప్రళాం బిజసహితం జ్వలదగ్నిప్రభం ధ్యాత్వా వామనాసాగ్రే
స్వబీజోపేతం వర్తులం చంద్రమణ్డలం సజ్జ్చిన్త్య వామయా ప్రానమాపూర్య దక్షిణయా
“గ్నిమణ్డలే (వి)రేచయేత్ | పునర్దక్షిణయా సమాపూర్య వామయా సోమమణ్డలే
(వి)రేచయేత్ | ఇత్థం బహుళః కృత్వా తేన విశుద్ధనాడికో మధ్యపథం ప్రవిశ్య
కుమ్భకమభ్యసేత్ | తద్యథా - ఆధారహృదయభ్రుమధ్యేషు వహ్నిసూర్యసోమమణ్డలాని
దశద్వాదశషోడశకలాని పరిభావ్య తేషు (మూల)వాగ్భవకామరాజశక్తిబీజాని
వహ్నిర్కశశినిభాని పరస్పరసంసక్తనాదశిఖాని బ్రహ్మరన్ధ్రాంతం పరిభావ్య
అకులామృతరూపేణ పూరేణ తత్తదాధార-తత్తదాతు-తత్తద్వర్ణ-తత్తదధిపతీనాప్లావయేత్
| (తే చ మూలాధారస్వాధిష్ఠానమణిపూరానాహతవిశుద్ధాజ్ఞాఖ్యాః), త్వగసృక్ష్మాంసమేదో
“స్థ(రక్త?)మజ్జాశుక్రాఖ్యా ధాతవః, వాదిసాఙ్గితం చతుర్థలపద్మం మూలాధారమ్,
బాదిలాఙ్గితం షడ్దలం స్వాధిష్ఠానమ్, డాదిపాఙ్గితం దశదలం మణిపూరకమ్,
కాదిరాఙ్గితం భానుదలమనాహతమ్, ఆదివిసర్గాఙ్గితం షోడశదలం విశుద్ధమ్,
హఙ్గాఙ్గితం ద్విదలపద్మమాజ్ఞాఖ్యమ్, బ్రహ్మవిష్ణురుద్రేశ్వరసదాశివశక్త్యాఖ్యాధిపతయః
ప్రత్యజ్ఞకం పీతరక్తశ్యామధూమ్రశుక్లా(త్మి?త్మ)కా ధ్యేయః |

Page 5

తతో మాతృకాన్యాసం బిజద్వయసహితం విధాయ మూలవిద్యాజ్ఞాని కరాగ్రేషు
విన్యస్యాభ్యంతరే కామకలారూపపరాపరకుణ్డలినిద్వయం సమ్ముటీకృత్య పునస్తయా
చతుర్థస్వరరూపిణ్యా ముఖస్తనయోనిసర్వాఙ్గకల్పనం కృత్వా దేవీరూపమాత్మానం
పరిభావ్య గమాగమేన మూలవిద్యాం యథాశక్తి మానసేన విధిగా జపిత్వా
బహిర్నిర్గత్యా౭౭వశ్యకాదికం నిర్వర్త్యం కృతశౌచాచమనదస్తధావనముఖప్రక్షాలనః
స్నానం కుర్యాత్ |

॥ ఇతి (శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం మస్త్రధ్యానపద్ధతిర్ద్వితీయా
॥

Page 6

స్నానపద్ధతిః

స్నానం తు ద్వివిధం - జలస్నానమాస్తరస్నానమితి | తత్ర జలస్నానం క్రియాసువర్తినాం
సాధకసామయికపుత్రకాచార్యాణామ్ | యోగినాం త్యాస్తరమేవ స్నానం ప్రశస్తమ్
| తత్రాదౌ జలస్నానం లిఖ్యతే | యథా - సుగంధామలకోదకాదినా యథావిధి
మలశోధనస్నానం నిర్వర్త్య మస్త్రస్నానం కుర్యాత్ | లవరయహాక్షరాణి సబిన్దుకాని

కృత్వా అస్తపరిశోధితవారిధానీజలం దక్షిణహస్తే గృహీత్వా భూతపంచాకబీజైః
సప్తధాఽభిమన్త్య మూలమన్త్రేణ వామాఙ్గులీచ్ఛటాయోగాత్ త్రిధా మస్తకసేకాన్మన్తస్సానం
నిర్వర్త్యవశిష్టం (జలం)వామనాసావివరేణ ప్రవేశ్యాన్తఃకుమ్భితనిఖిలకల్మషప్రక్షాలనేన
కృష్ణరూపం పిఙ్గలయా విరేచ్యాస్తమన్త్రేణ వజ్రశిలాయాం తాడయేత్ |
అథ యోగినామాన్తరస్సానం లిఖ్యతే | యథా - శృఙ్గటనిలయాం కులశక్తిముత్థాప్య
అకులశృఙ్గాటోదరగతపరబిన్దుం నిర్భిద్య పరిస్రవపరమామృతమయ్యా సుధాధారయాఽవిచ్ఛిన్న
మూలశృఙ్గటగర్భం పరిపూర్య తయోః సామరస్యనద్యాం నిమగ్నస్థితే | తదుక్తం
ఉదయాకరపద్ధత్యామ్-

Page 7

వాడవాఖ్యపదప్రోక్షా వాడవీ వాడవాధ్యగా |
సమ్భాప్య వాడవం ధామ ప్రలీనా శామ్భవే పదే ||

తయోర్ద్వయోః సమాయోగాల్లభతే శాశ్వతం పదమ్ |
తత్ర మగ్నస్త్వ యః స్నాయాత్ స ముక్తో భవబన్ధనాత్ || ఇతి |
అన్యార్థః - వాడవం సంవర్తకరూపమూర్ధ్వగ్రత్రికోణం వహ్నిరూపమ్, తదిహ
సంసారసముద్రమధ్యవర్తిత్వాదితరవాడవాగ్నివద్ వాడవముచ్యతే | తదేవ పదమ్,
పద్యత ఇతి | తస్మాదుత్థాయ | హార్దకలారూపిణీ (కుల)కుణ్డలిని త్వకులపదం
యాన్తి సా వాడవీతు్యచ్యతే | వాడవానలసమ్బద్ధా వాడవీ వాడవాధ్యగా | వాడవః
సంహారక్రమః, తద్గతా, సంహారక్రమగతేతి భావః | వాడవం అకులశృఙ్గటం అగ్నిరూపం
కులకలాపజలగ్రసిష్ఠ, తదేవ ధామ, పరమప్రకాశాఖ్యాఽవర్ణశివరూపత్వాత్ | ప్రలీనా
ప్రకర్షేణ లీనా సామరస్యపదం యాతా, బీజభావం గతా వా | శామ్భవే పదే
చన్ద్రసూర్యాత్మకబిన్దుద్వయసామరస్యం యాన్తి తార్తీయబిన్దుమహావహ్నిభావం గతేతి
భావః | తయోర్ద్వయోరితి | తయోః శక్తిశివయోః కులాకులయోః సమాయోగాత్
సామరస్యాత్ శాశ్వతం పదం ప్రకాశవిమర్శైక్యభావం లభతే ప్రాప్నోతీతి | తత్ర
మగ్నః స్వయమపి తత్సమరసహృది మగ్నో మనోలయం కుర్యాత్ | స ముక్తో
భవబన్ధనాదితి | య ఏవం శివశక్తిసామరస్యమనవరతమనుభవతి, స సంసారసముద్రాద్
వాడవానలప్రభావాద్ ముక్తో భవతీతి భావః | పునస్తత్రైవోక్తం -

Page 8

స్నాత్వా తు విమలే తీర్థే పుష్కరే హృదయాశ్రితే |
బిన్దుతీర్థేఽథవా స్నాయాత్ పునర్జన్మ న విద్యతే ||
ఇడాసుషుమ్నై శివతీర్థకేఽస్మిన్ జ్ఞానాముచ్ఛపూర్ణే వహతః శరీరే |

బ్రహ్మముఖిః స్నాతి తయోః సదా యః కిం తస్య గాఙ్గైరపి పాష్కరైర్వా ॥

స్థూలం జలాదినా బాహ్యం సూక్ష్మమన్యచ్చ మానసమ్ ।

వరం శాక్తం స్వసంవిత్త్వా కృత్వా స్నానమితి త్రిధా ॥

స్వసంవిత్స్థిమత్తిర్థే యోగిప్రవరనేవితే ।

పరమానందకల్లోలహరీభరసంజ్ఞులే ॥

ఘోరసంసారసంతాపహరకే భవతారకే ।

స్నాత్వాఽనన్యమనా యోగీ పూతాత్మా తత్క్షణద్భవేత్ ॥

ఇతి నిర్వర్ణితస్నానః పూతాత్మా ధౌతకిల్బిషః ।

స్వప్రబోధైకవసనః సన్ధ్యాం వందే(ద్)యథావిధీ ॥

॥ ఇతి (శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం శ్రీత్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం) స్నానపద్ధతిస్త
॥

Page 9

సన్ధ్యావందనపద్ధతిః

సన్ధ్యా చ ద్వివిధా బాహ్యభ్యంతరభేదేన । తత్ర బాహ్య కర్మయోగినామ్ ।
సా చతుర్థా లిఖ్యతే । తద్యథా - వసాబ్జే మూలవాగ్భవం తడిద్వర్ణం ధ్యాత్వా
వహత్పుటేనాకాశస్థాగ్నిమణ్డలే పాతయిత్వా తదుత్థాం తడిత్ప్రభాం పుస్తకాక్షమాలాధారిణీం
త్రినేత్రాం పీతాలంకారవసనాం బాలారూపిణీం ధ్యాత్వా మూలవాగ్భవముచ్చార్య
త్రిపురావగీశ్వరీం పూజయామీతి త్రిధా సమూజ్య త్రిధార్ణమజ్ఞానినోత్కిప్య వాగ్భవీం
దేవీగాయత్రీం జపేత్ । తద్యథా - హ్రీం శ్రీం (శ్రీత్రిపురాదేవి విద్యుహే వాగ్భవీశ్వరి ధీమహి
। తన్నో ముక్తిః ప్రచోదయాత్ ।

ఇతి ప్రాతఃసన్ధ్యాఽదృష్టసూర్యోదయస్య

అథ మధ్యాహ్నసమయే కథాబ్జే మూలకామరాజమతిరక్తవర్ణం ధ్యాత్వా వహత్పుటేనాకశస్థసూర్యమ
సమావాహ్య తదుద్భవాం రక్తవర్ణాం పాశాంకృతవరదాభయధారిణీం త్రినేత్రాం
యావనోద్భటాం సశ్చిన్త్య మూలకామరాజముచ్చార్య (హ్రీం శ్రీం శ్రీత్రిపురాకామేశ్వరీం
(కామేశ్వరీశ్రీపాదుకాం) పూజయామీతి త్రిధా సమూజ్య త్రిధా చార్ణముత్కిప్య కామేశీం
గాయత్రీం జపేత్ । తద్యథా - హ్రీం శ్రీం (శ్రీత్రిపురాదేవి విద్యుహే కామినీశ్వరి ధీమహి ।
తన్నః క్లిన్నా ప్రచోదయాత్ । (ఇతి మధ్యాహ్నసన్ధ్యా) ।

Page 10

అథ సాయంత్రసమయేఽదృష్టసూర్యాం సన్ధ్యాముపాసిత । తద్యథా - హక్షభే శుద్ధస్ఫటికసజ్కాశం మూలాన్త్యబీజం సశ్శున్త్య వహతుప్రేనాకాశస్థసోమమణ్డలే సమావాహ్య తదుద్భవాం శ్వేతవర్ణాం జటాజూటధరాం త్రినేత్రాం పాశాఙ్కుశపుస్తకాక్షమాలాధారిణీమి భరవిరూపాం ధ్యాత్వా మూలాన్త్యబీజముచ్చార్య (హ్రీం శ్రీం శ్రీశ్రీపురామృతేశ్వరీ(శ్రీ)పాదుకాం పుజయామీతి త్రిధా సమ్పూజ్య త్రిధా చార్ఘ్యముత్క్షిప్య శాక్తిం గాయత్రిం జపేత్ । తద్యథా - (హ్రీం శ్రీం శ్రీ)శ్రీపురాదేవి విద్యుహే స్వశక్తీశ్వరి ధీమహి । తన్నోఽమృతే ప్రచోదయాత్ । (ఇతి సాయంసన్ధ్యా)।

అర్ధార్ధరాత్రసమయే సహస్రాబ్జతుర్యబీజం పద్మరాగనిభం ధ్యాత్వా వహతుప్రేన పరమాకాశే సమావాహ్య తదుద్భవాం (పద్మరాగవర్ణాం చతుర్భుజాం)శాక్తేశీం పాశఙ్కుశచపబాణధారిణీం ధ్యాత్వా తుర్యబీజముచ్చార్య (హ్రీం శ్రీం)శ్రీశ్రీపురసుందరీం (శ్రీపాదుకాం)పూజయామీతిన్ త్రిధా సమ్పూజ్య త్రిధా చార్ఘ్యముత్క్షిప్య చతుర్థీం గాయత్రిం జపేత్ । తద్యథా - (హ్రీం శ్రీం)శ్రీశ్రీపురసుందరి విద్యుహే కామినీశ్వరి ధీమహి । తన్నః శక్తిః ప్రచోదయాత్ । ఇత్యర్ధరాత్రసన్ధ్యా ।

(చతస్పృణామపి సన్ధ్యానాం స్వే స్వే స్థానే దేవీహృదయే లయం కుర్యాత్)।

అథ యోగినామాభ్యంతరసన్ధ్యా లిఖ్యతే । తద్యథా - తత్ర ప్రాతఃసన్ధ్యా వాగ్భవబీజరూపిణీ మృణాల(తన్తు)సూత్రాభా పీతప్రభా కుణ్డలినిశక్తిః కులాకులనమరసభావేన సన్ధ్యన్తి ధ్యేయా । ఏషా వై యోగినాం ప్రాతఃసన్ధ్యా । తథా మధ్యాహ్నసమయేఽప్యరుణవర్ణాం తన్తునిభాం కామరాజబీజరూపిణీం మూలాదిబ్రహ్మరన్ధ్రాంతం

Page 11

బ్రహ్మరన్ధ్రాదిమూలాంతమనుసన్దధ్యాత్ । తథా సాయాహ్నసమయేఽపి శ్వేతవర్ణాం శక్తిబీజరూపం తన్తుమయీం కులాకులయోగేనానుసన్దధ్యాత్ । అర్ధరాత్రసమయే పరాపరకుణ్డలినిరూపాం పద్మరాగవర్ణాం మూలాద్ హృదయపర్యంతం వాగ్భవరూపాం హృదయాద్ భ్రూమధ్యాంతం కామరాజరూపాం భ్రూమధ్యాచ్చ బ్రహ్మరన్ధ్రాంతం శక్తిబీజరూపాం ధ్యాయేత్ । తదుక్తం ఉదయాకరపద్ధత్యాం -

ఆద్యా మృణాలసూత్రాభా పీతా రక్తా తు మధ్యమా ।

శ్వేతా త్వన్తర్గతా శక్తిః సన్ధ్యా త్రితయరూపిణీ ॥

తథా చతుర్థీసన్ధ్యానిర్ణయస్తత్ప్రేక్ష్యోక్తః - “కచ్చపహృదయబిందుకచ్ఛిద్రస్థానాత్ స్థానాంతరం సన్ధయన్తి చతుర్థీ సన్ధ్యా” ఇతి । అథవా చక్రసన్ధ్యాం కుర్యాత్ । తదుక్తంసజ్కేశతపద్ధత్యాం - సర్వాధారేషు చక్రేషు శక్తిర్యా కుటిలా స్థితా ।

ఆద్యచక్రానుసన్ధానాత్ సా సన్ధ్యా చక్రరూపిణీ ॥

అథవా మహాసన్ధ్యాం కుర్యాత్ | తదుక్తం ఉదయాకరేణైవ -
 శివశక్త్యోశ్చ సంయోగీ యస్మిన్ కాలే ప్రజాయతే |
 సా సన్ధ్యా కులనిష్ఠానాం సమాధిః స ప్రతీయతే ||
 చన్ద్రభాస్కరసమ్మర్దో యస్మిన్ కాలే ప్రజాయతే |
 సా సన్ధ్యా తాముపాసీత లోకసన్ధ్యాం న చోత్తరామ్ ||

Page 12

అథవా గ్రన్థిసన్ధ్యాం కుర్యాత్ | తదుక్తం ఉదయాకరేణైవ -
 కన్ధాత్ కుణ్డలిని తూర్ణం భిన్నస్తీ గ్రన్థిసంజ్ఞాయమ్ |
 నిజ్ఞుస్తీ చామృతేనైవ సన్దానా పరం పదమ్ ||
 యా తు సన్ధ్యా సమాఖ్యాతా కౌలికీ తు విశేషతః |
 (ఏవం)హంససన్ధ్యాం కుర్యాత్ | తదుక్తం దేవీసంస్థాననామ్నోగమే -
 ఆత్మా త్వాదిత్యహంసోఽయం పక్షో చాస్య సితాసితౌ |
 తదన్తర్వర్తతే రాహుస్తత్ర సన్ధ్యే గమాగమే ||
 కృష్ణే సజ్జమతే నాడీ శుక్లే నిష్కలవాహినీ |
 ఏతత్పక్షద్వయం వాహే ప్రాణాచార్యస్తు చన్ద్రమాః ||
 తథా ఘటసహస్రభట్టారకే(ణాపి సన్ధ్యానిర్ణయః కృతః | యథా)-
 ప్రాణార్కా సన్నయేత్ పశ్చాచ్ఛక్త్యన్తమథనే యదా |
 త్రిపథే జాయతే సన్ధ్యా తన్త్రస్థా కులయోగినామ్ || ఇతి |
 ఏవం నిర్వర్తితసన్ధ్యావన్దనస్తర్పణం కుర్యాత్ |
 || ఇతి (శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం శ్రీత్రిపురసున్దరీపద్ధత్యాం)సన్ధ్యావన్దనపద్యం ||

Page 13

తర్పణపద్ధతిః

(అథ)తర్పణం ద్వివిధం బాహ్యభ్యంతరభేదేన | (తత్ర)బాహ్యం కర్మయోగినామ్ |
 తద్యథా - (మూల)వాగ్భవేన (తీర్థజలం)సంశోధ్య కామరాజేనాకృష్య పరామృతపదం
 సీత్వా ధేనుమద్రయా శక్తిబీజేన జలాన్తః పాతయిత్వా (పరామృతం తజ్జలం
 భావయిత్వా)తత్ర త్రికోణవృత్తచతురస్రం చక్రం పరిభావ్య గణేశబటుకౌ చక్రద్వారి

దక్షిణామతః సన్తర్ప్య త్రికోణచతురస్రాంతరాలే ఈశానాదివాయవ్యాంతం (శ్రీ)గురుపక్షిం
సన్తర్ప్య త్రికోణమధ్యే వక్ష్యమాణ-ముత్వాసనమన్త్రైః సన్తర్ప్యస్తర్గుద్రాప్రయోగేణ
కులకుణ్డలిని ద్వాదశాంతమున్నీయ పరామృతపానోన్మత్తాం తాం ప్రవహణనాడ్యా
త్రిఖణ్డాముద్రాముద్రితే కరకమలే విరేచ్య వక్ష్యమాణావాహనవిద్యయాఽవాహ్యా
సంస్థాపనాద్యమృతీకరణాన్ తాన్ విధాయ తత్రజ్ఞే దేవీపరివృతాం తాం దేవీం
ధ్యాత్వా తుర్యవిద్యాయుక్తచతుర్థపీఠమన్త్రేణాఽస్యకమలే పరామృతబుద్ధ్యా సప్తవారం
(ద్వితీయాంతం తర్పయామీతి)సన్తర్ప్య ఈశదిక్పీఠమన్త్రేణ గుణదేవీరేక్షకశః సన్తర్ప్య
మూలదేవ్యజ్ఞేలయాజ్ఞతేనాజ్ఞదేవతా ఏకైకవారం సన్తర్ప్య చతురస్రాగ్నిశనైర్వృత్యవాయవ్యేషు
హృదయాదిచతుష్టయం హారస్ఫటికలయాఽజ్ఞాననిభమభయవరదోదితకరసరోరుహయుగలం
యోషిద్భూపం చతుర్వారం సన్తర్ప్య పురతోనేత్రం దిగ్దలేష్వస్త్రం పిఙ్గలజ్వలదగ్నినిభమభయవరదోద్య
ధ్యాత్వా స్వగుణవారం సన్తర్ప్యయేత్ । ఇత్థం

Page 14

సన్తర్ప్య హృదయమన్త్రేణ పరివారదేవతాగణం మూలదేవతాయాం సంయోజ్య మూలదేవీ
సంహారముద్రయా విసర్జ్య తయా ఖేచరీం చ కృత్వాఽఙ్గానాసం కుర్యాత్ ।
అథాస్తన్తర్ప్యం యోగినాం లిఖ్యతే । యథా - మూలశృంగాటాత్ కులశక్తిముత్థాప్య
అకులశృంగాటోదరగతం పరం బిన్దుం నిర్భిద్య తతో నిర్గతసుధాధారయా
స్వశరీరగతనవచక్రదేవతాస్తత్సన్త్రానుస్మరణపూర్వకం ప్లావయేత్ । తదుక్తం చ -
విరామోదయయోగేన పరవిజ్ఞానరూపిణా ।
తర్పయేచ్ఛ పితౄన్ దేవాన్ గురూనపి సమాహితః ॥

ఇత్థం తర్పణం నిర్వర్త్య సూర్యపూజాం కుర్యాత్ ।

॥ ఇతి (శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం శ్రీతిపురసుందరీపద్ధత్యాం)తర్పణపద్ధతిః
పఞ్చమీ ॥

Page 15

సూర్యపూజాపద్ధతిః

సూర్యపూజాం బాహ్యభ్యంతరభేదేన కుర్యాత్ । తత్ర బాహ్య యథా - హ్రీం హ్రీం
సః ఇతి ప్రయోజనతిలకాఖ్యో మనుస్మృక్షరః సూర్యదైవత్యః । అస్య మధ్యమబీజం
షడ్వింశ్చరభేదితం కృత్వానేన కరాఙ్గానాసం కృత్వా మూలషడంగమపి విన్యస
కుక్కుసిన్ధూరాదినా సవిత్తమణ్డలం వృత్తాకారముపలిప్య తస్యాగ్నిరక్షోవాయీశానమధ్యేషు
ప్రభూతాం విమలాం సారాం సమారాధ్యాం పరమసుఖాం ప్రణవద్వయపురఃసరాం

యష్టా పద్మముద్రాం తన్మధ్యే సమ్పూజ్య (తదుపరి)హ్రం హ్రీం సః సూర్యాయ
ప్రకాశశక్తిసహితాయ సగ్రహరాశినక్షత్రతిథియోగపరివారాయ నమ ఇతి మన్తేణ
సూర్యమణ్డలరూపమభ్యర్చ్య తన్మధ్యే త్రికోణవృత్తచతురస్రం వర్తయత్వా తస్య
వామదక్షిణయోగ్గణేశబటుకౌ (సమ్పూజ్య)ఈశానాదివాయవ్యాంతం గురుపక్ష్యం
(సమ్పూజ్య)త్రికోణ(వృత్త)మధ్యే ఋత్యాసనం చాభ్యర్చ్య తన్మణ్డలాన్మనోరృధ్యే
త్రికోణవృత్తచతురస్రమర్హ్యమణ్డలం పరికల్ప్య తస్యాగ్నిశాననైర్వృత్యవాయవ్యమధ్యే
చతుర్దిక్షు సూర్యషడ్భుజాభ్యర్చ్య సాధారం (అర్ఘ్య)పాత్రం ప్రణవాభ్యాం ప్రతిష్ఠాప్య
సద్వివేచితేన విశేషజలేనాపూర్య (మూల)వాగ్భవేన సంశోధ్య కామరాజేన సద్వివే
శక్తిబీజేనామృతీకృత్య తస్మిన్నర్ఘజలే పూర్వవదభుజద్వయం విన్యస్య సూర్యమన్తేణ
మూలమన్తేణ చ మహాముద్రయాఽచ్చాద్య సప్తవారం జపిత్యాఽనేనార్హ్యజలేనాత్మానం
పూజోపకరాని చాభ్యుక్ష్య

Page 16

సూర్యపీఠ(పాద)పంచుకస్య సూర్యస్య చ తదుపరిస్థగణపతిం బటుకం పారమృర్యాసనదేవతాభ్యోఽ
దత్వా పూర్వవదస్త్రుద్రాప్రయోగేణ తన్మణ్డలే భగవతీమావాహ్యోర్హ్యద్వ్యుపచారైః
సమ్పూజ్య మూలమన్తేణ సప్తవారం బిందుం దత్వా ధూపదీపాదికం సమర్ప్య
దేవ్యశ్లోఽంకమన్త్రాణి లయ్యాంకత్వేన సమ్పూజ్య పునరభ్యుదయద్వ్యుదయోర్హ్యద్వ్యుపచారైః
కోణత్రయే దేవీత్రయం పునర్మధ్యే మూలేన (మూల)దేవ్యే పుష్పాంజలిం విధాయ
(ధూపదీప)నైవేద్యాది(కం)పరికల్ప్య పాత్రమణ్డలదక్షిణే వృత్తాకారం మణ్డలం
నిర్మాయ ప్రణవాభ్యామభర్చ్య అస్తప్రజ్వాలితం తామ్రాదీనామన్యమం చషకం
విశేషార్హమిశ్రం శుద్ధోదకపూర్ణం (చ)విధాయ తస్మిన్ కుశయవాదికమష్టగంధం
(సహేతుకం)విన్యస్య రక్తచందన(పంక్తి)మాలోడ్య రక్తపుష్పాణి విన్యస్య కుశేనాచ్చాద్య
మూలసూర్యమన్త్రద్వయం ప్రత్యేకమష్టోత్తరశతం తచ్ఛుషకం స్పృశన్ జపిత్యా ఖంఠం
కరాభ్యాముద్భృత్య మూలమన్త్రద్వయముచ్చార్య మార్తణ్డభైరవాయ ప్రకాశశక్తిసహితాయ
గ్రహరాశినక్షత్రతిథియోగపరివారసహితాసనస్థాయై శ్రీమహాత్రిపురసుందర్యై నమ ఇతి
పరాఙ్ముఖోఽర్ఘ్యం పూజామణ్డలస్థాయై దేవ్యే దద్యాత్ । దృష్టిపథే మహాముద్రాం బద్ధ్వా
ఖంఠం హృత్థానం మణ్డలస్థం వార్హ్యమృతప్లుతాం పరిభావయన్ మూలమన్త్రద్వయం
ప్రత్యేకమష్టోత్తరశతమావర్తయన్నుపస్థానం కుర్యాత్ । తత్ర సపరివారం సూర్యం
(భే)విసర్జయేత్ । భగవతీం సపరివారామాత్మని విసర్జయేత్ । మణ్డలస్థానపి
మన్త్రానాత్మసాత్ కుర్యాత్ । (ఇతి బాహ్యపూజా) ।
(అథ)ఆ(భ్య)ంతరసూర్యపూజా యోగినాం లిఖ్యతే । తదుక్తం భగవతా శక్తిరాచార్యేణ -

Page 17

మూలాధారాత్ స్ఫురితతడిదాభప్రభాసూక్ష్మరూపోద్గచ్ఛన్త్యా మస్తకమణుతరా తేజసాం
మూలభూతా ।

సౌఘమ్నాధ్వావరణనిపుణా సా సవిత్రాసుబద్ధా ధ్యాతా సద్యోఽమృతమథ రవేః స్రావయేత్
సార్ధసోమాత్ ॥ (ఇతి)(ప్ర. సా. ౧౦.౭)

(అస్య)కోఽర్థః? మూలాధారాత్ కుణ్డలినిముత్తాప్య హృదయార్కమణ్డలం నీత్వా తద్గతాం
తామకులచంద్రసూర్యమథనసముద్భూతపరామృతకలయా మూలమస్త్రం (సం)స్మరన్
సింఛేత్ । ఏవమాభ్యంతరసూర్యపూజాం నిర్వర్త్య ద్వాదపాలానర్చయేత్ ।

॥ ఇతి (శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం శ్రీత్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం)సూర్యపూజా
షష్ఠీ ॥

Page 18

ద్వాదపాలార్చనపద్ధతిః

ద్వాదపాలార్చనం ద్వివిధం బాహ్యభ్యంతరభేదేన । తత్ర బాహ్యం కర్మయోగినాం యథా

(రత్న)మణ్డపస్య పశ్చిమద్వాదమాగత్య నన్దనోద్యానాయ నమః । (హ్రీం శ్రీం)రత్నమణ్డాయ
నమ ఇతి మణ్డపం రత్నజ్యోతిఃపరివేష్టితం సోద్యానమభర్చ్య హ్రీం శ్రీం నన్దనోద్యానాయ
నమః । ద్వాదస్య దక్షిణవామశాఖయోః క్లీం కం కామదేవాయ రత్నై నమః । వం వసన్తాయ
ప్రీత్యై నమః । (గం)గణపతయే (నమః) । (సం)సరస్వత్యై (నమః) । (క్షం)క్షేత్రపాలాయ
నమః । ఊర్ధ్వోదుమ్భరమధ్యదక్షిణవామేషు (హ్రీం శ్రీం ద్వాం)ద్వాదశ్చియై నమః ।
అథోదుమ్భరే (దేం)దేహ్యై నమః । తతో వామపాదపురస్సరమన్తః ప్రవిశ్య సరస్వత్యై
నమః । శ్రియై (నమః) । మాయాయై (నమః) । దుర్గాయై (నమః) । భద్రకాల్యై (నమః) ।
స్వస్యై (నమః) । స్వాహాయై (నమః) । శుభజ్యుత్యై (నమః) । గౌర్యై (నమః) । లోకధాత్యై
(నమః) । వాగీశ్వర్యై (నమః) । ఏతా ద్వాదాంతర్మణ్డపాభిముఖాః । ద్వారోపరి మఞ్చస్థాస్తు
దక్షిణాద్యుత్తరాంతరం

Page 19

పక్ష్యైక్రమేణోపవిష్టా వరదాభయచిహ్నితా రక్తా రక్తమృదాలజ్ఞౌరా (గాయికా)సమ్పూజ్యాః
। తతః సిద్ధార్థాక్షతకుసుమాని (ఆదాయ)నారాచాస్త్రప్రయోగేణ -

అపసర్పన్తు తే భూతా యే భూతా భువి సంస్థితాః ।

యే భూతా విఘ్నకర్తారస్తే నశ్యన్తు శివాజ్ఞయా ॥

హః అస్త్రాయ ఫట్ ఇతి మణ్డపాంతః ప్రక్షిప్య తేషాం విఘ్నసంఘాతానాం నిర్గచ్ఛతాం
వామాఙ్గసంజ్ఞోచేన మార్గం ప్రదాయ (అస్త్రముచ్చరన్ వామపాద)పార్శ్వఘాతత్రయేణ
భౌమాంస్తాలత్రయేణాంతరిక్షగాన్ తిగ్మదృష్ట్యాఽవలోకేన దివ్యాన్ విఘ్నానుత్సార్య
(దక్షిణపాదపురస్సరం)మణ్డపాంతః ప్రవిశ్య (హ్రీం శ్రీం)వాస్తుపురుషాయ నమ ఇతి
వాస్తుపురుషం మణ్డపమధ్యే సమూజ్య మణ్డపస్యాష్టదిక్షు దిజ్ఞాతరో వశిన్యాద్య
వక్ష్యమాణమస్త్రైః (పూర్వాదీశానాంతం)సమూజ్యాః । తదుక్తం సజ్కేతపద్ధత్యాం -

దిజ్ఞాతరోఽత్ర విధిపదష్టదిక్షు సముద్భవాః ।

పుర్యష్టకనివాసిన్యో దేవ్యస్తా నౌమ్యనుక్రమాత్ ॥ ఇతి ।

అథవా ఇన్ద్రియేన పూజయేత్ । తతశ్చాధారశక్తికమలాసనాయ నమ ఇతి సాధక ఆసనం
మృగాజినాదీనామన్యమం మృదు శ్లక్షణం హృద్యం రక్తోత్తరామ్బరమభ్యర్చయేత్ ।

Page 20

ఆసననిర్ణయ ఉదయాకరపద్ధత్యాముక్తః । యథా -

మేషవ్యాఘ్రగజోక్ష-ఋక్షతురగత్వగ్భిస్తు షట్కర్మసు

ప్రత్యేకం వివిధాసనాని క్రిమిజం భారాఖ్యశ్శృంగం తథా ।

మోక్షం భోగదమాసనం చ కురుతే త్వార్థం తథా చైలజం

వైత్రం చైవ మృగాజినం శుభకరం సర్వం ప్రణీతం బుధైః ॥

భూమౌ భూపభయం కులక్షయకరం వంశాసనం రోగదం

కాష్ఠం చైవ తథాసనం చ కురుతే శైలం మహాదుఃఖదమ్ ।

పుల్లం పల్లవమృత్తికాసనయుతం తార్ణం చ విద్వేషకృద్

మైషం క్రైమిఅమాసనాదిసకలం మోక్షాదిసిద్ధప్రదమ్ ॥ ఇతి ।

వికల్పజాలముత్సృజ్య వ్యవహారదశాస్వయమ్ ।

సావధానైకమనాః(ససా)స్వాసనే పూజితో విశేత్ ॥

లోహితాం సర్వసామగ్రిం దివ్యదృష్ట్యావలోకయేత్ ।

నిబధ్నియాత్ తతః సమ్యక్ శ్రీమత్తైపురమాసనమ్ ॥

రక్తతేజోమయం వ్యాప్య త్రిలోకం నిజసంవిదా ।

గోరోచనాం సమాలోడ్య సమ్పూర్ణ్యాసీయ మస్తతః ॥

Page 21

ఇత్యుక్తస్వాసనే సముపవిశ్య ప్రాణాయామేన పూర్వవన్మస్త్రధ్యానం కృత్వా షడఙ్గాని
విన్యస్య చక్రముద్ధరేత్ । (తస్మిన్నాసనే ప్రాజ్ఞుఖ ఉపవిశ్య ప్రాణాయామేన
పూర్వవన్మస్త్రధ్యానం కృత్వా వక్ష్యమాణాఙ్గాని విన్యస్యాన్వసాధనం కుర్యాత్ ।

అస్త్రవారిధి(అ)నీజలేన స్వకీయదక్షిణభాగే త్రికోణవృత్తవతురస్తం మణ్డలం విధాయ ఉక్తప్రణవేనాభ్యర్చ్య మూలమధ్యాంతబీజైః సాధారణపాత్రాణి ప్రతిష్ఠాప్య తేషు పృథగ్ ద్రవ్యాణి నిక్షిపేత్ । చందనపుష్పాక్షతదూర్వాఙ్కురాణి తస్మిన్ నిక్షిప్య ప్రత్యేకపాత్రాణి సంస్పృశ్య మూలేన త్రిధా సజ్జాప్య యోనిముద్రాం ప్రదర్శ్య తేనార్ఘ్యజలేనాత్మానం పూజోపకరణాన్యభ్యుక్ష్య వేదికాయాం చ స్వర్ణాదిపట్టే వా చక్రముద్ధరేత్ ।)

యోగినామాంతరద్వారపాలార్చనం లిఖ్యతే । (మా శక్తిస్తస్యా అయనం గమాగమం పాలనం చాస్మిన్నితి)స్వశరీరమేవ మణ్డపముద్యానం స్వశరీరగతరోమనిచయమయం । రజ్జానక్షోభణాత్మకవృత్తివిశేషేషు ప్రతిబిమ్బితచిచ్ఛక్తిస్ఫార ఏవ కామః । ఆప్లోదకారిణీషు (ప్ర)వృత్తిషు ప్రతిబిమ్బితా పారమేశ్వరీ స్ఫురత్తా వసంతః । (బాహ్యమారవిఘ్నమర్ధిని జ్ఞానశక్త్యుల్లాసాత్మికా జ్ఞానశక్తిర్గణాధిపతిః, కులకలాపవాచికా వర్ణపదాదిరూపా చిచ్ఛక్తికలా సరస్వతీ) । నవద్వారముఖేన సకలవిషయసమ్మత్సముదాయం ప్రతిపాలయతీతి పారమేశ్వరీ స్ఫురత్తా ద్వారశ్చిః, అంతఃశక్తిర్దేహలీ, బాహ్యభావవిఘ్నమర్ధిని జ్ఞానశక్త్యుల్లాసాత్మికా శక్తిర్గణాధిపతిః, కులకలాపవాచికా వర్ణపదాదిరూపా చిచ్ఛక్తికలా సరస్వతీ । అధఃశక్తిరేవ దేహలీ । అంతఃస్థానామిన్ద్రియాణాం బహిః ప్రసరస్థలాని ద్వారాణి । తదంతస్థా ఏకాదశదేవతా మనసా

Page 22

సహాకాదశేన్ద్రియాభిమానిన్యో వృత్తయో గాయికాః । ఉపరి సప్తకమథోద్వయం మిలిత్వా నవద్వారకం భవతి । తత్రానందగభిమానినీ మూలస్వామిన్యేవ సర్వాసు । అవశిష్టాష్టకాభిమానిన్యః శబ్దాదిమయ్యో వృత్తయః । ఏతా (ఏవ)దిగ్దేవతాః । ఆధారశక్తిర్మూలశక్తిరేవ । ఇత్యమాంతరద్వారపాలార్చనమ్ ।

॥ ఇతి (శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం)ద్వారపాలార్చనపద్ధతిః సప్తమీ ॥

Page 23

చక్రోద్ధారపద్ధతిః

చక్రం తు ద్వివిధం బాహ్యభ్యంతరభేదేన । (తత్ర)బాహ్యం స్థణ్ణిలాదిగతమ్ । తత్ కర్మయోగినామ్ । తదుక్తం ఉదయాకరపద్ధత్యాం -

శుద్ధే భూమితలే సుగంధశాదికోప్రుత్ఫుల్లపుష్పాన్వితే

గంధామోదసుధూపదీపబహులైర్మాంసాసవైః సమ్భృతే ।

పట్టే హేమమయేఽథ రూప్యజనితే తామ్రేఽథవా దర్పణే

కస్తూరీఘసృణేన్ద్రచంద్రనసురాభిశ్చక్రరాజం లిఖేత్ ॥

యచ్చక్రం వహ్నికోణం వసుదశకకకుప్పక్రకోణోపశోభం

తద్బాహ్యోఽప్యష్టపత్రం కమలమహ తతః షోడశారం సువృత్తమ్ ।

వార్ధిద్వారం చ యచ్చాభిలషితవిషయోత్పాదనే కల్పవృక్షం

తత్సంస్థా సాపి దేవీ వితరతు తరసా ప్రార్థితం త్రైపురీ వః ॥

Page 24

అస్యా(యమ)ర్థః - ఏతచ్చక్రం సమరేఖం మనోరమం త్రికోణాష్టకోణదశకోణద్వయచతుర్దశకోణాష్టద

చతుర్ద్వారం చతుస్తోరణాద్యుపేతం పూజామణ్డలం గురుముఖాజ్ఞాత్వా విరచ్య ప్రతికోణం

ప్రతిదలం చ యస్త్రరాజోదరే అకథాదిత్రిపక్షైకం హృషీకరకన్దం మహావాగ్భవం తన్మధ్యే

ఆద్యవర్ణం బిన్దం కామకలారూపసహితం సోమసూర్యాగ్నిమయం బీజత్రయసమన్వితం

మణ్డలం కుర్యాత్ । మణ్డలలక్షణమాహ -

విషమే వ్యాధినిర్దేశో న్యూనే చైవ ధనక్షయః ।

అధికే కలహో యస్మాత్ తస్మాద్వాగసమీక్షకః ॥

కృశా స్థూలా చ వక్త్రా చ రేఖాదోషాః ప్రకీర్తితాః ।

స్నిగ్ధా మనోహరాః కార్యాః సర్వసమృత్ప్రదాయిన్యః(నీః) ॥

కృశయా వ్యాధిజననం స్థూలయా చ దరిద్రతా ।

వక్త్రయా మరణం యస్మాత్ తస్మాద్ రేఖాం విలక్షయేత్ ॥

ఇదానీం యాగసారోక్తశ్లోకా లిఖ్యన్తే -

దేవ్యాసనోపయోగ్యస్య తీరే యస్య సువర్తులా ।

తుర్యాస్త్రే(స్రే)దిగ్విదిక్కుత్త్రైః పాలితైర్వృత్తిమాలిఖేత్ ॥

తదంతరేఘ రేఖాష్టా సూత్రాణి సమయా తతః ।

తదంతస్తు త్రిధా వృత్తిం సమంతాత్ పరివర్తయేత్ ॥

Page 25

దలగ్రం దలసన్నిం చ కేశరాణి చ కర్ణికామ్ ।

క్రమశః సంవిధాయాశు రజోభిస్తత్ర తో(చో)న్నతమ్ ॥

పీతా చ కర్ణికా రక్తా నవభిః కృష్ణబీజకైః ।

మూలమధ్యాగ్రసంస్థాని పీతరక్తసీతాని చ ॥

కేశరాణి దలాన్యాశు శ్వేతవారణరేఖయా ।

శుక్లాని ప్రోన్నతాగ్రాణి భుక్తికామస్య వర్తయేత్ ||

సమాని ముక్తికామస్య దలోగ్రాణి విజానతా ।

కన్దర్పాదిషు యోగేషు తీక్ష్ణాగ్రాణి శుభాని చ ||

దిగీతైః సంవరాగ్రాణి గోకర్ణాగ్రాణి చాన్యథా ।

విద్యేశానాం గ్రహణాం చ ప్రథమా(మథా)నాం నిగద్యతే ||

మణ్డలాగ్రాణి కార్యాణి వాణీదుర్గార్చనేషు చ ।

బోధిపత్రగతాన్యేవ విదధీత గురూత్తమః ||

ప్రత్యక్షం ఇవ సమ్పాద్య దేవ్యా ఆసనపక్కజమ్ ।

మధ్యాద్యన్తాధికం చాన్య(ద్)యన్నూన్యనం చ సమం భవేత్ ||

ఇదానీమస్మచ్ఛోకాన్ ప్రబ్రామహే -

మన్తసంస్కారసంశుద్ధం రజః సుస్నిగ్ధముజ్జ్వలమ్ ।

శుభం చైవాశుభం చాన్యద్ రక్తం చైవ వివర్ణకమ్ ||

బాహ్యస్థసత్త్వాదిరేఖాస్త్రిసః సితరక్తకార్ణ్యవర్ణా అజ్గష్ఠమానేన ప్రథమా కార్యా పాదోనా

ద్వితీయా యవద్వయోనా తృతీయా । ఏవం తిస్రో రేఖా భుక్తికామస్య సమా ముక్తికామస్య

। అథవా పృథివ్యాదిసూత్రరేఖాపంచుకం పీతవిశదాభశోణధూమధూసరవర్జైర్బాహ్యస్థపార్థివరేఖాః

। అఙ్గుష్ఠపరిమితాద్యవశిష్టానామనస్తరం తణ్డులో నామ తం పదార్థసంఖ్యాక్రమేణ నానా

ద్రష్టవ్యేతి ।

Page 26

యోగోఽన్యో దేవతాశ్చాన్యాః సంవిచ్ఛాన్యా క్రియాస్తథా ।

ఆచార్యస్య మహాదోషా ఏతే విఘ్నవినాయకాః ||

యజన్ సపది భక్తస్య పూజాసమ్భారపుష్కలాః ।

తతో నిర్విఘ్నతాం యాన్తి శబ్దా దేశికశిష్యయోః ||

మణ్డలనిర్వచనం ఉదయాకరపద్ధత్యాముక్తమ్ । యథా - మణ్డనార్థధాతోరచి పరే మణ్డః

సమ్పుత్, తం లాతి దదాతీతి మణ్డలమ్ । తన్మహిమాఽపి తత్రైవ సూచితః -

అఖణ్డమణ్డలాకారం విశ్వం వ్యాప్య వ్యవస్థితమ్ ।

త్రైలోక్యం మణ్డితం యేన మణ్డలం తత్ సదాశివమ్ ||

మకారే మాతరః సర్వా డకారే డాకినీగణాః ।

లకారే లాకినీ యస్మాత్తస్మాన్మణ్డలముచ్యతే || ఇతి ।

ఏవం విరచితమణ్డలే సమస్తప్రకట-గుప్త-గుప్తతర-సమ్ప్రదాయ-కుల-కౌల-నిగర్భ-
రహస్యాతిరహస్య-పరాపరరహస్యయోగినిసిద్ధిపాదుకాభ్యో నమ ఇతి పుష్పాజ్ఞాలిం
వికిరేత్ ।

ఆభ్యుదయచక్రం యోగినాం లిఖ్యతే । యథా - పంచశక్తివత్సహస్యోత్మకత్వాచ్చరీరమేవాకృతకం
చక్రమ్ । తేన మేథాధారాదిద్వాదశాస్త్రపర్యంతం నవాధారేషు నవధా విభక్తం చక్రం స్థితమ్ ।
క్షిత్వాదిప్రకృత్యంతం నవతత్వాత్మకం ప్రతిశ్శృంఖ్లాటం యన్తరాజం

Page 27

వాగ్భవబిన్దుకామకలాత్రిధామబీజత్రయసమేతం పరిభావ్య పూర్వోక్తమన్తస్మరణేన
పరామృతకుసుమం వికిరేత్ । తదుక్తం క్రమస్తోత్రే -

ఏకా యా పంచశక్తిక్రమవరహుతభుగ్ యుగ్మయుగ్మైశ్చ వృత్తైః

సా తీవ్రషన్మణ్డలాన్తః ప్రభవతి సతతం యోనిభిస్త్రుత్తరాభిః ।

చత్వారింశద్భిరుచ్చైరకృతకవలనారజ్ఞాతే దివ్యపద్మే

ద్వన్ద్వాజ్కే ద్వారతుర్యే దిశతు జగతి శం చక్రదేవీయుతా సా ॥

ప్రాణో వహ్నిరిహోవ్యతే ప్రలయకృజ్ఞన్మాదిశీర్వాన్తగః

ప్రాణేషక్షితితుర్యమారుతమహాభూతాన్తసత్తాశ్రయః ।

శక్తిః శామ్భవధామతస్తనవధి సృష్టిక్రమప్రోది(త్తి)తా

ఆదిర్వాన్తగతా సదేతి గురుతో జ్ఞాత్వాఽమరత్వం భజేత్ ॥

అగ్నిరూర్ధ్వగతిర్నూణాం చాయుః సంహర్తుముద్యతః ।

శక్తిః సామృతవర్షేణ తం విలాప్య తతః సృజేత్ ॥

తస్మాదకులతః శక్తిం ప్రసృతాం భావయేద్ బుధః ।

తద్భావనాచ్చ సతతం త్రిజగత్ స్యాదనశ్వరమ్ ॥

ఇథం చక్రం లిఖితాఽర్ఘ్యం సాధయేత్ ।

॥ ఇతి (శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం)చక్రోద్ధారపద్ధతిరష్టమీ ॥

Page 28

అర్ఘ్యసాధనపద్ధతిః

అర్ఘ్యం తు ద్వివిధం - బాహ్యభ్యుదయరేఖేదన । తత్ర బాహ్యం యథా - మణ్డలాత్మనోర్మధ్యే
ఈకారాఙ్కీ-తత్రికోణవట్కో-ణవృత్తచతురస్ర(మర్ఘ్య)మణ్డలం పరికల్ప్య తన్మణ్డలే
శక్తిముద్రయా దక్షిణకరాఙ్గష్ఠేనావష్టభ్యాగ్నీశాసురవాయుషు హృదయాదిచతుష్టయం

మధ్యే నేత్రం దిక్షు చాస్త్రమిత్యజ్ఞాని సమ్పూజ్య (మూలేనాభ్యర్చ్య)తన్మధ్యే
త్రిపురా(ర్చ్య)పాత్రాధారం స్థాపయామీతి సంస్థాప్య (అం)అగ్నిమణ్డలాయ దశకలాత్మనేఽర్చ్యపాత్రాస
నమ ఇతి సమ్పూజ్య (ములేనాభ్యర్చ్య తత్ర)తదుపరి వృత్తాకారేణ (పూర్వాదిక్రమేణాగ్ని)కలాదశకం
పూజయేత్ | యథ - (హ్రీం శ్రీం)యం ధూమ్రా పాదు | హ్రీం శ్రీం రం నీలరక్త | హ్రీం
శ్రీం లం కపిలా | హ్రీం శ్రీం వం విస్ఫులిజ్జినీ, హ్రీం శ్రీం శం జ్వాలా, హ్రీం శ్రీం షం
అర్చిష్మతీ, హ్రీం శ్రీం సం హవ్యవాహినీ | హ్రీం శ్రీం హం కవ్యవాహినీ | హ్రీం శ్రీం
ఋతం రౌద్రీ | హ్రీం శ్రీం ఊం సంహరిణీ చ పాదుకాం పూజయామి | తదుపరి సౌవర్ణ-
రాజత-విశ్వామిత్ర-మహాశక్త్యాదీనామనస్తతమం పాత్రమస్తప్రజ్ఞలితం సుధూపితమాదాయ
త్రిపురాపాత్రం ప్రతిష్ఠాపయామీత్యాసనే ప్రతిష్ఠాపయేత్ | ఉక్తం చ తద్

ఐం హ్రీం శ్రీం డం ధూమ్రాపాదుకాం పూజయామి | ఐం హ్రీం శ్రీం తం
(ఢం)నీలరక్తపాదుకాం పూజయామి | ఐం హ్రీం శ్రీం ణం కపిలాపాదుకాం పూజయామి
| ఐం హ్రీం శ్రీం తం విస్ఫులిజ్జినీపాదుకాం పూజయామి |

Page 29

ఉదయాకరపద్ధత్యాం -

పాత్రం కాఞ్చనరౌప్యకాచజనితం ముక్తాకపాలోద్భవం

విశ్వామిత్రమయం చ కామదమిదం హైమం త్రపు స్ఫాటికమ్ |

తామ్రం ప్రీతిదమష్టసిద్ధిజనకం శ్రీనారికేలోద్భవం

కాపాలం స్ఫుటమస్త్రసిద్ధిజనకం ముక్తిప్రదం మౌక్తికమ్ ||

శాస్త్రితే పౌష్టికే వైవ రాజతం కారయేత్ ప్రియే |

లోహపాత్రం సమానీయాద్ మారణోచ్ఛాటనే తథా ||

ఐం హ్రీం శ్రీం థం జ్వాలాపాదుకాం పూజయామి | ఐం హ్రీం శ్రీం దం అర్చిష్మతీపాదుకాం
పూజయామి | ఐం హ్రీం శ్రీం ధం హవ్యవాహినీపాదుకాం పూజయామి | ఐం హ్రీం శ్రీం సం
కవ్యవాహినీపాదుకాం పూజయామి | ఐం హ్రీం శ్రీం పం రౌద్రీపాదుకాం పూజయామి |
ఐం హ్రీం శ్రీం షం సంహరిణీపాదుకాం పూజయామి | ఉక్తం వైవ తదుదయాకరపద్ధత్యాం

పాత్రం కాఞ్చనశుద్ధకాఞ్చననిభం ముక్తాకపాలోద్భవం

విశ్వామిత్రమయం చ కామదమిదం హైమం తథా స్ఫాటికమ్ |

తారం ప్రీతిదమష్టసిద్ధిజనకం శ్రీనారికేరోద్భవం

కాపాలం స్ఫుటమస్త్రసిద్ధిజనకం ముక్తిప్రదం మౌక్తికమ్ ||

యదుక్తముదయాకరపద్ధత్యాం -

నరపాత్రం మహాభాగే విజ్ఞేయం చోత్తమోత్తమమ్ ।

నాలికేరోద్భవం దేవి విజ్ఞేయం చోత్తరమధ్యగమ్ ॥

రత్నపాత్రే చ సుశ్రోణి జ్ఞేయం చోత్తమకన్యసమ్ ।

మధ్యమోత్తమకం హైమం తారం మధ్యమమధ్యమమ్ ॥

తామ్రపాత్రదికం చైవ ప్రోక్తం మధ్యమకన్యకమ్ ।

కన్యసోత్తమకం వైల్వం బ్రహ్మవృక్షజమేవ చ ॥

కన్యకం మధ్యమం ప్రోక్తం మృణ్మయం కన్యసాధకమ్ ।

వశ్యాకర్షణకర్మాణి హేమపాత్రం సుశోభనమ్ ॥

శాన్తికే పాప్తికే చైవ రాజతం పరికీర్తితమ్ ।

లోహపాత్రం సమానీయాద్ మారణోచ్ఛాటనే తథా ॥

Page 30

స్తమ్భకార్యేషు పాషాణం శ్లేషే చ లోహమృణ్మయమ్ ।

సర్వకార్యేషు కర్తవ్యం విశ్వామిత్రం చ సువ్రతే ॥

కాన్యపాత్రం విజానీయాన్మన్తారాధనకర్మణి ।

నరపాత్రం చ గృహీయాద్ భుక్తిముక్తిప్రసాధనే ॥

ఆగమాన్తరేఽపి

తారపాత్రం మహాభాగే విజ్ఞేయం చోత్తమోత్తమమ్ ।

నారికేలవిధిం దేవి జ్ఞేయం చోత్తమమధ్యమమ్ ॥

తామ్రపాత్రం చ సుశ్రోణి జ్ఞేయం చోత్తమకన్యసమ్ ।

మధ్యమోత్తమకం హైమం తారం మధ్యమమధ్యమమ్ ॥

తామ్రపాత్రాదికం చైవ ప్రోక్తం మధ్యమకన్యసమ్ ।

కనీయస్తోమకం విల్వం బ్రహ్మవృక్షజమేవ చ ॥

కన్యకే మధ్యమం ప్రోక్తం మృణ్మయం కన్యసాధనమ్ ।

వశ్యాకర్షణకర్మాణి హేమపాత్రం సుశోభనమ్ ॥

స్తమ్భకార్యేషు పాషాణం విద్యేషే లోహమృణ్మయమ్ ।

సర్వకార్యేషు కర్తవ్యం శక్తిపాత్రం చ సువ్రతే ||

కుఱోచ్చేదనకార్యేషు కాచపాత్రం ప్రశస్యతే |

కాష్ఠపాత్రం విజానీయాద్ మన్తారాధనకర్మణి ||

నరపాత్రం తు గృహ్హియాత్ భుక్తిముక్తిప్రదాయకమ్ |

తతః సువర్ణరజతవిశ్వామిత్రమహాశక్తిదీనామన్త్యమం పాత్రం చన్దనాదినా విలిప్య సుధూపితమాదాయ “ఐం హ్రీం శ్రీం త్రిపురార్ఘ్యపాత్రం ప్రతిష్ఠాపయామి” ఇత్యాసనే ప్రతిష్ఠాపయేత్ | విశేషద్రవ్యైస్తతో గోపాయస్తేః కాదమ్బర్యా స్వయమ్ముకుసుమేన కుణ్ణగోలోద్భవేనాఽద్యేన పఞ్చరత్నైః, తేషామేకతమేన వా కుఙ్కుమచన్దనాదినాఽగురురక్తచన్దనమి సహితం ప్రసూనాక్షతైర్విశేషార్ఘ్యపాత్రం పురయేదితి |

ఐం క్లిం సౌః అం సూర్యమణ్డలాయ ద్వాదశకలాత్మనే అర్ఘ్యపాత్రాయ నమ ఇతి సమ్పూజ్య కలాద్వాదశకం పాత్రాభ్యన్తరే వృత్తాకారేణ దక్షిణావర్తేన పూజయేత్ | యథా - ఐం హ్రీం శ్రీం కం తపిని కలాశ్రీపాదుకాం పూజయామి | ఐం హ్రీం శ్రీం ఖం తాపిని(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి | ఐం హ్రీం శ్రీం గం రోధినికలా(శ్రీ)పాదుకాం పూజయామి | ఐం హ్రీం శ్రీం ఘం భోగదాయిని(కలాశ్రీ)పాదుకుఱం పూజయామి | ఐం హ్రీం శ్రీం జం కలిని(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి | ఐం హ్రీం శ్రీం చం శోషిణీ-

Page 31

హేమాదినీ బభుక్షాణాం మహాశక్తిం తు మోక్షదమ్ || ఇతి |

ఏతేషాం హేమాదీనామేకతమం రమణీయమర్ఘ్యపాత్రమస్త్రేణ ప్రక్షాల్య చన్దనాదినా విలిప్య ప్రకృష్టాపేన ధూపయేత్ | (తతో)విశేషద్రవ్యైః స్వాఙ్గోద్భవైర్మహాపలతైః కాదమ్బర్యా స్వయమ్ముకుసుమేన కుణ్ణగోలోద్భవేన నాలాజ్యేన వా పఞ్చరత్నైః కుఙ్కుమ(మృగమద)చన్దనాగురురక్తచన్దనమిశ్రకల్కసహితైః ప్రసూనాక్షతైర్విశేషార్ఘ్యపాత్రం ప్రపూరయేదితి |

అం సూర్యమణ్డలాయ ద్వాదశకలాత్మనే త్రిపురార్ఘ్యపాత్రాయ నమ ఇతి సమ్పూజ్య కలాద్వాదశకం పాత్రాభ్యన్తరే వృత్తాకారేణ దక్షిణావర్తేన పూజయేత్ |

హ్రీం శ్రీం తపసిపాదుకాం పూజయామిసాధనీ.....బోధిని.....కలిని.....శోషిణీ.....వరేణ్యా.....ఆకర్షణీ. | జ్యోత్స్నా.....రణ్యదాపాదుకాం పూజయామి |

(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి | ఐం హ్రీం శ్రీం ఛం వరేణ్యా(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి | ఐం హ్రీం శ్రీం జం ఆకర్షణీ(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి | ఐం హ్రీం శ్రీం ఝం భీష్మా(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి | ఐం హ్రీం

శ్రీం ఇం విష్ణువిద్యా(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం టం
జ్యోతిరత్నా(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం ఠం హరిణ్యా(కలాశ్రీ)పాదుకాం
పూజయామి ।

తతః సద్వితీయేన విశేషజలేన పాత్రమాపూర్య మూలాద్యేన పరిశోధ్య మూలమధ్యేన
సస్తిప్యాయకృష్య పరామృతపదం సీత్యా ప్రవహణనాడ్యా ధేనుముద్రయాస్తరుల్లసితయాఽమృతధారయా
తార్దీయం బీజం జపన్ పరిపూర్య ఐం హ్రీం శ్రీం మం సోమమణ్డలాయ
షోడశకలాత్మనే త్రిపురాద్భాయ నమ ఇతి సమూజ్య తదుపరి వృత్తాకారే వామావర్తేన
కలాషోడశకమర్చయేత్ । యథా -

ఐం హ్రీం అమృతాకలా(శ్రీ)పాదుకాం పూజయామి । (ఐం హ్రీం శ్రీం)మానసీకలా(శ్రీ)పాదుకాం
పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం తుష్టి(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం
పుష్టి(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం ప్రీతి(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి
। ఐం హ్రీం శ్రీం

Page 32

తతః సద్వితీయేన విశేషజలేన పాత్రమాపూర్య తత్పాత్రస్థం జలం మూలాద్యేన
పరిశోధ్య మూలమధ్యేన సస్తిప్యాయకృష్య పరామృతపదం సీత్యా ప్రవహణనాడ్యా
ధేనుముద్రయాస్తరుల్లసితయాఽమృతధారయా తార్దీయం బీజం జపన్ పరిపూర్య
సౌః డం వం సోమమణ్డలాయ షోడశకలాత్మనే త్రిపురాద్భాయ నమ ఇతి సమూజ్య
తదుపరి వృత్తాకారేణ వామావర్తేన కలాషోడశకమర్చయేత్ । యథా -

(హ్రీం శ్రీం)అం అమృతా పాదుకాం పూజయామి, హ్రీం శ్రీం ఆం మానసీ(దా?)పాదుకాం
పూజయామి, హ్రీం శ్రీం ఇం పుష్టి । హ్రీం శ్రీం ఈం తుష్టి । హ్రీం శ్రీం ఉం ప్రీతి, హ్రీం శ్రీం
ఊం రతి । హ్రీం శ్రీం ఋం హ్రీం, హ్రీం శ్రీం ఋం శ్రీః, హ్రీం శ్రీం ఌం స్వధా । హ్రీం శ్రీం ఌం
రాత్రి । హ్రీం శ్రీం ఏం జ్యోతస్ని । హ్రీం శ్రీం ఐం హైమవతీ । హ్రీం శ్రీం ఓం ఛాయా, హ్రీం
శ్రీం ఔం పూరణీ । హ్రీం శ్రీం అం వామా । హ్రీం శ్రీం ఆః అమాపాదుకాం పూజయామి
। పునస్తస్మిన్ పశ్చరత్నబీజాని చతుర్దిక్షు మధ్యే చ విన్యసేత్ । యథా - గ్లం స్లం ప్లం
మ్లం న్లం ఇతి ।

తన్మధ్యే బాలార్కసంకాశం త్రికోణం సఞ్చిన్య తన్మధ్యే ఆద్యవర్ణబద్ధనాదరూపకామకలాం
సమూర్ణం శశిమణ్డలమృతం ప్రసవంతీ సఞ్చిన్య తత్ర త్రికోణం పఠేత్

రతి(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం హ్రీం(ః కలాశ్రీ)పాదుకాం
పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం శ్రీ(ః కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం
స్వధా(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం జ్యోతస్ని(కలాశ్రీ)పాదుకాం

పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం హైమవతీ(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం సుపూరణీ(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం వామా(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం పూర్ణా(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం పూర్ణామృత(కలాశ్రీ)పాదుకాం పూజయామి । పునస్తస్మిన్ పంచురత్నబీజాని చతుర్దిగ్బాధ్యే చ విన్యసేత్ । యథా - గ్లూం స్లూం ప్లూం మ్లూం న్లూం ఇతి ।

Page 33

వామావర్తేన షోడశస్వరాన్ లిఖిత్యా శ్రీనవాత్మానముచ్చార్య ఆనందభైరవాయ వౌషడితి తద్విద్వంశభిస్తదేవ సన్తర్పయేత్ । నవాత్మోద్ధారో యథా - హంసపరావర్తకాలధరాద్రావానలశ్వసనవామ । మహాముద్రయాచ్చద్య స్పృశన్ మూలవిద్యామర్శ్యమమృతీకరోమిత్యంతం సప్తవారమావర్త్య దివ్యాస్త్రేణ రక్షం కృత్వా కవచేనావగుణ్య నేత్రేణాప్లావ్య ధేనుముద్రాం యోనిముద్రాం చ ప్రదర్శ్య ధూపేన సన్ధూప్య చరుం నివేదయేత్ । అయమేవ కుమ్భస్థాపనవిధిః ।

తేనార్ఘ్యజలేనాత్మానం యాగభువం పూజోపకరణాని చాభ్యుక్ష్య న్యాసజాతం విదధీత । కుమ్భమేఖలాయాం బ్రహ్మకాండ్యసితాంజ్ఞాదియుగ్మం సమ్పూజ్య చరునివేదనమితి కేచిత్ । ఏవం సాధితార్ఘ్యేణ దేవతాసన్తర్పణం కృత్వా గురుదేవతోచ్ఛిష్టమాత్మసాత్కుర్యాత్ । తదుక్తం ఉదయాకరపద్ధత్యాం -

అసంస్కృతం వృథా పానం సంస్కృతాద్ భైరవః స్వయమ్ ।

చక్రపూజార్చనే శస్త్రం మస్త్రసిద్ధికరం పరమ్ ॥

అసంస్కృతం పశోః పానం కలహోద్వేగపాపకృత్ ।

సంస్కృతం సిద్ధిజనకం ప్రాయశ్చిత్తాదిశోధనమ్ ॥

సంస్కారసంస్కృతాన్మద్యాద్ దత్తాత్ తుష్యన్తి దేవతాః ।

మన్త్రాణాం స్ఫురణం తేన మహాపాతకనాశనం

Page 34

ఆయుఃశ్రీకాన్తిసౌభాగ్యం జ్ఞానం సంస్కృతపానతః ।

అష్టైశ్వర్యం ఖేచరత్వం పతనం విధివర్జనాత్ ॥

వర్జ్యద్రవ్యమపి తత్రైవోక్తం -

నష్టైః పర్యుషితైశ్చైవ దుర్గనైర్గర్భవర్జితైః ।

హేతుభిః పరపాత్రస్త్వన్తర్పణం నిష్ఫలం భవేత్ ॥

స్వపాత్రస్థితం హేతుం (న దద్యాత్ భరవాయ చ ।

దత్తే చ సిద్ధిహానిః స్యాది)త్యాజ్ఞా పారమేశ్వరీ ॥

(పానవిధిరపి తత్రైవ కథితః । యథా -

కృత్వా మస్త్రతనుం స్మరేద్ గురుపదం దేవీం పరాం చిన్మయాం

పశ్చాత్ పాత్రవరం పలానవభృతం దీపైర్గుడాజ్యోజ్జ్వలైః ।

పుష్పార్హ్యదిసుమిశ్రితం రవినిభం మోహాన్ధకధ్వంసకం

యే సజ్జన్త్య పిబన్తి యాన్తి ఖలు తే భుక్తిం చ ముక్తిం పరామ్ ॥)

తత్రైవ ద్రవ్యవిశేషోఽపి పృథక్ పృథక్ ఫలతో నిరూపితః । తద్యథా -

Page 35

గౌడి పిష్టభవా చ తాలతరుజా ద్రాక్షీ చ మాఘీ తథా

ఖర్జూరీ నవనాలికేరజనితా గౌడి చ భోగప్రదా ।

ప్రేష్టి సిద్ధిషు తాలజాఖిలవిధౌ ద్రాక్షీ చ రాజ్యప్రదా

మాఘీ ముక్తికరీ విపక్షశమనీ ఖర్జూరికాద్యాశ్రయేత్ ॥

చరుకం సిద్ధిదం ప్రోక్తం దీపో జ్ఞానప్రకాశకః ।

పానాత్ పరపదప్రాప్తిః కౌలే త్రితయముత్తమమ్ ॥ ఇతి ।

మద్యమైథునమాంసాదిచరుభోగాదిసాధనమ్ ।

శైవే స్తోతే విశేషేణ శాక్తే చైవ మహత్ఫలమ్ ॥

యేనైవ విషఖణ్డేన ప్రియస్తే సర్వదేహినః ।

తేనైవ విషఖణ్డేన విషజ్ఞో నాశయోద్విషమ్ ॥

తత్రాగ్నికలనామాదౌ యాదివర్ణదశకం యోజయేత్ ।

సూర్యకలనామాదౌ కభాదిరడాంతాన్ వర్ణాన్ యోజయేత్ ।

సోమకలనామాదౌ షోడశస్వరాన్ యోజయేత్ ।

ద్విజో న పూజయేన్మద్యైరితి కేచిత్ ప్రచక్షతే ।

దేవతాతర్పణం కుర్యాత్ స్వయం తన్న పిబేద్ ద్విజః ॥

పానాదేరాగమప్రాప్తేర్న విధానం నిషేధనాత్ ।

తస్మాదసూత్రహానిః స్యాదేవమాద్యం ప్రచక్షతే ॥

Page 36

పానశాస్త్రం తు సామాన్యం ద్విజాదన్యత్ర తద్విదుః ।

ఆగమార్థవిదః ప్రాచుర్యే వశ్యా మస్త్రసిద్ధయే ॥

విప్రాః క్షోణీభుజో విశస్తదితరే క్షీరాజ్యమధ్వానవై-

స్తావం దేవి త్రిపురే పరాపరకలాం సంతర్ప్య పూజావిధౌ ।
యం యం కామమవేక్ష్యసే(తే)స్థిరధియాం తేషాం త ఏవ ధ్రువం)
తం తం కామమవాప్నువన్తి తరసా విఘ్నైరవిఘ్నికృతాః ॥

ఇత్యుక్తత్వాత్ । ఇమాం విద్యాం న సిద్ధ్యన్తి । కేన కారణేన? స్వర్థం త్యక్త్వా పరధర్మం
వర్తతే య ఇతి శిష్టాచారపరిగ్రహాచ్చాయమధర్మః పరికీర్తితః ।
సాత్రామణ్యాం సురా దేయా దేవతోద్దేశతోఽపి యత్ ।
పానం తత్రాపి నాస్త్యేవ శాస్త్రజ్ఞైః సముదీరితమ్ ॥

సిద్ధాస్త్యతిక్రమం కుర్యుః సిద్ధత్వాదేవ నేతరే ।
ఆమః కుమ్భాఽముప్పనిక్షిప్తో విలీయేత న పక్వకః ॥

న నిదేన్మద్యమాంసాని యాజ్ఞీయాని కదాచన ।
ప్రసక్తాదుక్తమేతత్తు ప్రకృతం వచ్చి సామృతమ్ ॥

ఆభ్యవ్రాత్యశోధనం యథా - స్వశిరఃకపాలమేవాధారం కలాషోడశకలితం
పూర్ణేన్దుబిమ్బమేవార్ఘ్యం తదధఃశక్తితేజసా విద్రుతం కృత్వా తేనాభ్యవ్రాతసా దేవతాస్తర్పయేత్
। తదుక్తం క్రమస్తోత్రే -

చిన్మృగాఙ్కఢవలమ్యతామృతస్రావసమ్భృతమహార్ఘ్యపాత్రతః ।
తర్పణం వితతమన్తి యత్సదా యత్తనోః పరమమన్తి తాం నుమః ॥ ఇతి ।

Page 37

ఆస్త్రార్ఘ్యపానపద్ధతివిధిరుదయాకరపద్ధత్యాముక్తో యథా -
యన్మాం కుణ్డలిని స్ఫూర్ణత్సోమసూర్యనిబన్ధనాత్ ।
భిన్దన్తి బ్రహ్మణో గ్రన్థిం గచ్ఛన్తి మధ్యవర్తమా ॥

భిన్దన్తి పాశజాలాని జ్వలన్తి స్వేన తేజసా ।
విశన్తి పూర్ణపీఠం సా ద్రావయన్తి త్వమాం కలామ్ ॥

స్రావయన్తి సుధాపూరం ప్లావయన్తి చరాచరమ్ ।
తేనామృతేన దివ్యేన తర్పయేద్ దేవతాం పరామ్ ॥ ఇతి ।
బ్రహ్మద్వారాదథోభాగే యచ్చాన్త్యం పాత్రముత్తమమ్ ।
కలామృతేన సమ్పూర్ణం తర్పయేత్ తేన చేశ్వరీమ్ ॥

వస్త్రసంసక్తహస్తేన లోలాం ప్రోద్ధృత్య కర్షయేత్ ।
నిత్యం వివర్ధయేదేవం యోగ్యా భవతి లమ్బికా ॥

ఊర్ధ్వం జిహ్వగ్రసంస్పర్శాద్ ద్రావయేల్లమృకారసమ్ ।
తత్ప్రిబేన్నధుపానం తు న త్వన్యాం లౌకికీం సురామ్ ॥
దేవతామస్త్రతృప్త్యర్థం మనస్యన్మనహేతవే ।
ఆనసం పీయతే యత్నాన్న చ లౌల్యాత్తు కర్హిచిత్ ॥

Page 38

చన్ద్రాగ్నానలసజ్జటాద్ గలితం యత్పరామృతమ్ ।
తేనామృతేన దివ్యేన తర్పయేత్ త్రైపురీం పరామ్ ॥
శివశక్త్యుపమర్దాచ్చ యజ్ఞాతమమృతం పరమ్ ।
తత్ప్రిబేన్నధుపానం యత్ సంసారార్ణవతారకమ్ ॥
సామరస్యం భవేత్తేన తథాఽనన్తో మహాన్ భవేత్ ।
అన్తఃస్వానుభవోత్సాహో మనోవాచామగోచరః ॥
తథా లఘుచర్చాకులే శ్లోకయుగలం -
పరమానందమద్యేన యస్య చోన్మత్తతా భవేత్ ।
తన్మద్యం యోగిభిః సేవ్యం న మద్యం గౌడపిష్టజమ్ ॥
అక్షజం చ పశుం హత్వా జ్ఞానఖడ్గేన యోగవిత్ ।
భక్షయేదక్షజం మాంసం న మార్గం మేషభాగజమ్ ॥
నో దోషోఽస్తి పలే న చాసవమఖే నో మైథునక్రీడయా
మద్యే చాపి మహేశ్వరః స్వయమసౌ తిష్ఠత్యనిష్ఠాపహః ।
శ్వాసోఽధః స చ శక్తిరూర్ధ్వపవనః సాక్షాత్ శివః ప్రోచ్యతే
తవన్యోన్యం శివశక్తిజం హి మథనం వ్యాప్తం జగత్తేన తత్ ॥
॥ ఇతి శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం శ్రీత్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం జ్ఞానదీపవిమర్శిణ్యామర్ఘ్యసాధనపద్ధ
॥

Page 39

మన్రోద్ధారపద్ధతిః

అథ మన్రోద్ధారో యథా -
ప్రాణో దేవీ సఖాద్యో దశశతనయనః శమ్భురగ్నిస్త్రిమూర్తిః
శూన్యశ్చన్ద్రార్ధనాదో హిమరుచిరుచిరో వాగ్భవోఽసావకీలః ।

సోఽయం ధ్యానాజ్ఞాపాద్యా ముఖకుహరలసద్గద్యపద్యప్రబంధ-
శఘన్తోలక్ష్మారతర్కాగమవిశదమతిర్వాక్పతిర్జ్ఞాయతే చ ॥

త్రిస్తానే జననస్థితిక్షయతయా యచ్చైవబీజత్రయం
సృష్టేస్తత్ర శివస్య శక్తిమదనాచ్చైస్త్రిం తు బీజం స్థితేః ।
సంహారస్య తథానలస్తదను ఖం చన్ద్రస్త్రిమూర్తిధ్వనీ
రక్తం ధ్యామతి కామరాజకమిదం యస్తస్య వశ్యం జగత్ ॥

సోమః కామశ్చ శక్తః పశుపతిరనలో వైష్ణవీ పూర్ణచన్ద్రో
నాదః శక్త్యాఖ్యబీజం తదిదమతిలసత్క్షిరకున్దేన్ద్రగౌరవమ్ ।
యో ధ్యాయేద్ధ్యేతదస్తర్భవతి హి నిఖిలా ఖేచరీ దివ్యసిద్ధి-
ర్దేవ్యా లోకైకమాత్రా ఉపశమతి చ విషం యాతి కైవల్యతాం సః ॥

Page 40

ఏవం మూలవిద్యోద్ధారః । అథ కరశుద్ధ్యాద్యావాహనాన్తవిద్యానాముద్ధారం
దర్శయిష్యామి । వర్ణక్రమస్యాస్య ఆద్యద్వితీయావబిన్దుకౌ సబిన్దుకౌ వా వాగ్భవకామరాజౌ
। చన్ద్రోకారవిసర్గైః శక్తిబీజమ్ । తదుక్తముదయాకరేణ యథా -

స చ భేదద్వయేనాస్తి (తదుక్తం)రుద్రయామలే ।
త్రికోణమధ్యే యత్సార్యం శృంగ్మౌటాకృతిసంస్థితమ్ ॥

తత్రారూఢమచైతన్యం వాగ్భవం తదిదం ప్రియే ।
తదూర్ధ్వం జననస్థానాత్ సంస్థితా శక్తిరుత్తమా ॥

ధ్వనిరూపా తు సా దేవీ ద్విభుజా పరివేష్టితా ।
కామరాజమిదం భద్రే గోపనీయం ప్రయత్నతః ॥

తథాద్యవర్ణత్రింశికాయామాద్యవర్ణస్యైవ వాగ్భవత్వముక్తం -
అబిన్దుమవిసర్గం చ అకారం జపతో మహాన్ ।
ఉదేతి దేవి సహసా జ్ఞానౌఘః పారమేశ్వరః ॥

ఏషా కరశుద్ధికరీ విద్యా । ఏ-ఓ-మధ్యగతం బీజం సబిన్దుకమబిన్దుకం వా వాగ్భవమ్
। అజ్గన్యాసవిద్యాయాం కవర్గాద్యలకారచతుర్థస్వరానుస్వరైః కామరాజమ్ ।
శక్తిబీజమత్రాపి పూర్వవత్ । కరశుద్ధివిద్యాఽన్తిమా । ఏషా అజ్గన్యాసవిద్యా ।

Page 41

ఆత్మరక్షావిద్యాయామాదిబీజద్వయమజ్ఞన్యాసవిద్యావత్ । ప్రాణచన్ద్రాకారబిన్దువిసరైరైన్దిమబీజము
 । ఏషా ఆత్మరక్షావిద్యా ।
 శివరేఖమాయాబిన్దుభిరేకమపరద్వయమాత్మవిద్యావత్(వదే)వ । ఏషా దేవ్యాత్మాసనవిద్యా
 । శివైకారబిన్దుభిరేకం శివకామధరాచతుర్థస్వరబిన్దుభిర్మధ్యమం శివద్వయచన్ద్రాకారబిన్దువిసరైస్తార్తీ
 చక్రాసనవిద్యా ।
 శివచన్ద్రాకారబిన్దుభిరాద్యం శివచన్ద్రకకారలకారచతుర్థస్వరబిన్దుభిర్మధ్యమం శివచన్ద్రాకారబిన్దువిసరైస్తార్తీ
 । ఏషా సర్వమన్త్రాసనవిద్యా ।
 ఆద్యబీజద్వయం దేవ్యాత్మాసనవిద్యావదేవ । ఏకారవకారశివచన్ద్రాకారబిన్దుభిస్తార్తీయమ్
 । ఏషా సాధ్యసిద్ధాసనవిద్యా ।
 వ్యోమేన్దువహ్నుధరబిన్దుభిరేకమన్యద్
 రక్తాచ్ఛకేన్ద్రశిఖిభిః సరమార్థచన్ద్రైః ।
 అన్యద్ ద్యుశితకరపావకమన్వమన్తై-
 ర్పిఞ్చైరమీభిరుదితా సకలేష్టదా స్యాత్ ॥ (ప్ర । సా । ౯.౩)

Page 42

ఏషా ఆవాహనవిద్యా । అథవా ఆవాహనవిద్యాయామపి తార్తీయే విశేషోఽస్తి
 శివచన్ద్రరేఖాకారవిసరైః ।
 ॥ ఇతి శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం శ్రీత్రిపురసున్దరీపద్ధత్యాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం
 మన్త్రోద్ధారపద్ధతిర్దశమి ॥

Page 43

న్యాసపద్ధతిః

అథ న్యాసమాచరేత్, యథా -
 ఏవం విన్యస్య దేవేశిం స్వాభేదేన విచిన్తయేత్ ।
 తతశ్చ కరశుద్ధ్యాదిన్యాసం కుర్యాత్ సమాహితః ॥ (యో. హృ. ౩.౮౧)

కరశుద్ధ్యాదిన్యాసః

అం మధ్యమయోః । ఆం అనామికయోః । సౌః కనిష్ఠయోః । అం అంగుష్ఠయోః । ఆం
 తర్జనీయోః । (సౌః కరతలయోః) । ఐం క్లిం హ్రౌం మహాత్రిపురసున్దరి ఆత్మానం రక్ష రక్ష

ఇతి హృది । ఐం క్లీం సౌః అస్త్రాయ ఫట్ ఇతి తర్జన్యజ్ఞుష్ఠస్ఫోటనేన దశ దిశో బన్ధయిత్వా శక్తిముత్థాప్య బ్రహ్మరన్ధ్రం సీత్వా పరామృతాస్త్రావం విధాయాననషట్కం న్యసేత్ ।

ఆననషట్కన్యాసః

యథా హ్రీం క్లీం శౌః శ్రీతిపురసున్దరి అమృతార్ణవాసనాయ నమః పాదయోః । హ్రీం క్లీం శౌః శ్రీతిపురసున్దరి పోతామ్బుజాసనాయ నమో జానోః । హ్రీం క్లీం శౌః శ్రీతిపురసున్దరి దేవ్యాత్మాసనాయ నమ ఉరోః । హ్రైం హ్రీం హృం శ్రీతిపురాశ్రీసర్వవక్త్రాసనాయ నమః । హ్రైం హ్రీం హృం శ్రీతిపురామాలిని సర్వమన్త్రాసనాయ నమః । హ్రీం క్లీం బ్లేం శ్రీతిపురాసిద్ధి సాధ్యసిద్ధాసనాయ నమ ఇత్యుభయపాదజానూరు(స్ఫిగ్గుదా)న్తరాధారేషు షట్కం న్యసేత్ ।

Page 44

కామకలాన్యాసః

తతస్తూభయకరమూలమధ్యాగ్రేష్వాధారహృదయభ్రూమధ్యేషు విద్యాబీజత్రయం
విన్యస్య తుర్యబీజం బ్రహ్మరన్ధ్రే విన్యస్య తేనైవ శీర్షాదిపాదాన్తం వ్యాపకం
న్యస్తావ బ్రహ్మరన్ధ్రసహస్రారపద్మకర్ణికాయామారక్తం పూర్ణేన్ద్రబిమ్బం సఞ్చిన్త్య
తన్మధ్యే ఉదితాదిత్యసంక్రాంతం శృంగౌటం సంక్కుల్ప్య తన్మధ్యే యన్తరాజం
స్మృత్వా తన్మధ్యే కులాసనవాగ్భవం సమస్తాక్షరమయం పరిభావ్య తన్మధ్యే
ఆద్యవర్ణమనురూపమనర్క(వృ)హార్ధవన్త్రాన్తరాత్మకం బిన్దుద్వయం సంక్కుల్ప్య
తన్మధ్యాదుద్దన్తిం హార్ధకలారూపాం కుంజలినిం మూలశృంగౌటమధ్యపర్వన్త్రవిచ్ఛిన్నతన్త్రరూపాం
మహాకామకలారూపిణీం స్థాపయిత్వా మూలాధారచతుర్దలకమలకర్ణికాయామపి
త్రికోణం యన్తరాజం వాగ్భవమాద్యవర్ణబిన్దున్తరన్తరమధ్యాదుద్దన్తిం వైశ్వానరీం కలాం
మధ్యమమార్గణ భిన్దన్తిం గ్రన్థిసంశ్చయం వశ్చయన్తిం మహాకామకలాం మృణాలతన్త్రవత్
సూక్ష్మరూపామకులకులాం మధ్యస్థదణ్డాకారతరణ్ణదణ్ణలిజ్ఞే ప్రవేశయిత్వా లిజ్ఞాకారయా
తయా పరయోనిం మథిత్వా నిరన్తరనిబద్ధప్రపదమృతాపూరేణ పూరయిత్వా
తయోరేకనాదరూపేణైక్యం సమ్భావయేత్ । తదుక్తం క్రమస్తోత్రే -
అనుత్తరేచ్ఛోభయసామరస్యాద్యా మూర్తిరాద్యా ప్రవిభాతి దీప్తా ।
ఆనన్దదాం హార్ధకలార్ధగర్భాం తాం నౌమి శృంగౌటవరాసనస్థామ్ ॥

తరలక్షణమాద్యవర్ణత్రింశికాయాముక్తం -

తరణ్ణం తరమధ్యస్థం తరస్థం తరమధ్యగమ్ ।

తరణ్ణదణ్ణమధ్యస్థం యో జానాతి స కౌలవిత్ ॥

శిర్షపాణిచరణైర్వివర్జితం హ్యక్షయం భవరుజాహరం పరమ్ ।
యస్య హృత్స్థనకుహరేషు వర్తతే తేన మృత్యుపరి భస్మసాత్కృతః ॥

Page 45

శివశ్చైవ తథా శక్తిః సామరస్యం తు మధ్యమమ్ ।
ఏకీభూతం యదా కాలే తదా తద్వర్ణముత్తమమ్ ॥

శూన్యాత్ ప్రసర ఉత్పన్నః ప్రసరాద్యమకారకమ్ ।
అకారాద్విశ్వముత్పన్నం విశ్వం యత్ పశ్చాద్ధా స్థితమ్ ॥

స్థానధ్యానవిహీనో యో రూపోచ్ఛారవివర్జితః ।
అనాహతో నదత్యంతర్ముఖాన్ముఖపదోచితః ॥
ధామత్రయాద్విరహితో యోగేశానాం ముఖే స్థితః ।
సతాం తు కథితం తాభిః స్వయముచ్చరతే తు సః ॥

శూన్యాచ్ఛముస్తతః శక్తిః శక్తేర్ధామత్రయాత్మకమ్ ।
ప్రభవేత యతః సర్వం దీప్తం వర్ణకదమ్బకమ్ ॥

అనుత్తరం తదేవోక్తం సద్యః కౌలికసిద్ధిదమ్ ।
తారకం చ తదేవ స్యాచ్ఛన్ద్రభాస్కరవహ్నిగమ్ ॥

తకారే సోమధామస్యాద్యో రేఫః స చ భాస్కరః ।
దణ్ణవల్లసతే వహ్నిరేకీభూతం తదాద్యకమ్ ॥

యస్త్రరాజోద్ధారోఽపి శ్రీత్రిపురార్ణవే దర్శితః । యథా -
కామయానం ప్రకర్తవ్యం మన్మథం కారయేత్తనుమ్ ।
కన్దర్పం మన్దిరం కృత్వా ద్విధాభూతం చ పార్వతి ॥

Page 46

మకరధ్వజం న్యసేద్ దేవి షట్థానై తస్య సువ్రతే ।

మోహనాభ్యస్తరే కృత్వా వేష్టయేత్ తస్య మాయయా ॥ (ఇతి)।

రసాధారం గుణరూపేణ విభజ్య త్రిబీజసజ్గతం కుర్యాత్ । యథా -

వసుదలాబ్జయోస్తటిత్ప్రభం వాగ్భవం డాదిఘాంతం కథాబ్జయోః కామరాజమాదిసహక్షయోః

శక్తిబీజం ధ్యాత్వా ఆద్యవర్ణపద్మయోః స్వస్వవర్ణాన్తే త్వైకారాంతం శివశక్తివర్ణకదమ్బకం

సశ్చైవ్య మధ్యపద్మయోః స్వస్వవర్ణాన్తే త్విజ్కారాన్తశివశక్తివర్ణకదమ్బకం సశ్చైవ్యవ్యాన్యపద్మయోః

స్వస్వవద్ధాన్తే త్వజ్కారాంతశివశక్తివర్ణకదమ్బకం సశ్శీవస్వ మూలాధారాదిబ్రహ్మార్థాంతం
నవాధారేషు శూన్యాదినవనాదాన్ (స్పష్టిక్రమేణ)విన్యసేత్ | యథా -

నవనాదన్యాసః

శున్యః స్ఫుర్భస్తథా నాదో ధ్వనిర్విస్తస్థైవ చ |

శక్తిర్బిజాక్షరం చేతి అష్టధానాహతం స్మృతమ్ ||

వికారాష్టకేన సహృవికృతో నాదో నవమః |

(అవికృతనాదాయ నమః శిరసి, శూన్యాయ నమో లలాటే, స్ఫుర్భాయ నమో భ్రూమధ్యే,
నాదాయ నమో నాసికాయామ్, ధ్వనయే నమో వదనే, బిందవే నమః కణ్ఠే, శక్తయే నమో
హృదయే, బీజాయ నమో నాభౌ, అక్షరాయ నమో మూలాధారే|)

Page 47

అకులకమలే త్వహరసభరితమాద్యంతసామరస్యోదేకాదశరూపం పశ్యన్తీరసభరితం స్మరేత్

| ఏవం వర్ణక్రమం పద్మరాగప్రభాపుష్పామివాభ్యంతరే కృత్వా కామకలాద్యబిందమాద్యశృంగ్లాటగలితం

దేవీరూపమస్యాత్మనో వక్త్రం పరికల్ప్య తదధస్తాత్ స్థితం తరరూపబిందద్వయం

స్తనయుగం ధ్యాత్వా తన్మధ్యే రేఖారూపం సపరార్థం యోనిం పరికల్పయేత్ |

గురుముఖేన ముఖోపాఙ్గమాద్యబింద్యంతర్గతం భుజచతుష్టయం స్తనరూపబిందద్వయే

సిద్ధవత్ కార్యమ్ | యోనిరూపసపరార్థకలాయాం పాదౌ సిద్ధవత్ కార్యౌ |

ఆయుధన్యాసః

ఏవమిజ్కారాక్షరరూపముఖస్తనయోన్యాఖ్యసర్వావయవం పరమసౌందర్య(మయ)మాతృవిగ్రహం

పరికల్ప్య పాశాఙ్కశచాపబాణాన్ దేవీరూపస్యాత్మనో భుజచతుష్టయేషు విన్యసేత్ |

యథా -

హ్రీం కామేశ్వరీపాశాయ నమః | క్రౌం కామేశ్వర్యజ్కుశాయ నమః | థాం

కామేశ్వరీచాపాయ నమః | యాం రాం లాం వాం సాం కామేశ్వరీబాణేభ్యో నమః

| ఇత్యాయుధన్యాసమస్త్రాః |

(ఐం హ్రీం శ్రీం కామేశ్వరీవశీకరణాయ పాశాయ నమో వామభుజోపరి, ఐం హ్రీం

శ్రీం కామేశ్వరీస్తమ్భినాయ మహాఙ్కుశాయ నమో దక్షభుజోపరి, ఐం హ్రీం శ్రీం ధం

కామేశ్వరీమోహనాయ ధనుషే నమో వామభుజే, ఐం హ్రీం శ్రీం యాం రాం లాం వాం సాం

కామేశ్వరీబృమ్భణాయ బాణాయ నమో దక్షభుజే | ఇత్యాయుధన్యాసః|)

మాతృకాన్యాసః

వాగ్భవమాయాలక్ష్మీబీజాదికం(కాం)మాతృకాం విన్యసేత్ | యథా -

Page 48

కాననవృత్తద్యక్షిశ్రుతిసోగణౌష్ఠదస్తమూర్ధాన్యే |

దోఃపత్సన్ధ్యగ్రేషు చ పార్శ్వద్యయపుష్పనాభిజరేషు ||

హృద్ధోర్మూలాపారగలకక్షేషు హృదాది పాణిపాదయుగే |

జరరాననయోర్వ్యాపకసంజ్ఞాన్యసేదథాక్షరాన్ క్రమశః || (ప్ర | సా| ౭.౪-౫)

(ఐం హ్రీం శ్రీం అం మూర్ధ్ని ఐం హ్రీం శ్రీం ఆం ముఖవృత్తే ౩ ఇం ఈం దక్షవామనేత్రయోః, ౩ ఉం ఊం దక్షవామకర్ణయోః, ౩ ఋం ౠం దక్షవామనాసాపుటయోః, ౩ ౞ం ౞ం దక్షవామగర్జయోః, ౩ ఏం ఐం అధరోష్ఠదస్తయోః, ౩ ఓం ఔం అధః-ఊర్ధ్వదస్తపక్ష్యోః, ౩ అం మూర్ధ్ని, ౩ అః ముఖే, ౩ కం ఖం గం ఘం జం దక్షభుజపశ్చస్థానేషు, ౩ చం ఛం జం ఝం ఇం వామభుజపశ్చస్థానేషు, ౩ టం ఠం డం ఢం ణం దక్షపాదపశ్చస్థానేషు, ౩ తం థం దం ధం నం వామపాదపశ్చస్థానేషు, ౩ పం దక్షపార్శ్వే, ౩ ఫం వామపార్శ్వే, ౩ బం పృష్ఠే, ౩ భం నాభౌ, ౩ మం జరరే, ౨ యం హృది, ౩ రం దక్షాంసే, ౩ లం వామాంసే, వం కృకాటికాయామ్, ౩ శం హృదయాదిదక్షహస్తే, ౩ షం హృదయాదివామహస్తే, ౩ సం హృదయాదిదక్షపాదాన్తే, ౩ హం హృదయాదివామపాదాన్తే, ౩ ౞అం నాభౌ, ౩ ఉం మస్తకే | పునః సర్వేణ సర్వాఙ్గవ్యాపకమ్ | ఇతి మాతృకాన్యాసః|)

అఙ్గన్యాసః

తతోఽఙ్గన్యాసవిద్యయా కరాఙ్గులీషు విన్యసేత్ | యథా -

ఐం క్లీం సౌః శ్రీతిపురసుందరి నమోఽఙ్గుష్ఠాభ్యాం నమ ఇత్యుఙ్గుష్ఠయోః, ఇత్యాదికరాఙ్గాదిసర్వమస్త్రాన్తే నమఃపదం యోజయేత్ | ఐం క్లీం హ్రౌః శ్రీతిపురసుందరి ఆనందమూర్తయే నమ ఇతి వక్రన్యాసః |

పుర్యష్టకన్యాసః

అథ పుర్యష్టకన్యాసః వశిన్యాద్యష్టశక్తిభిర్వర్గబీజసమేతాభిః శీర్షాది

Page 49

విబుకాంతం కణ్ఠాదినాభ్యంతం కకుదాదిపుష్టవంశాంతం యోనికట్యాదిపాదాంతం స్థానేషు న్యసేత్ | తదుక్తం క్రమస్తోత్రే -

వరైరప్పభిరాకృతిస్తనగతిః శీర్షాంసహృతృప్తగై-
 ర్గుహ్యజ్ఞీకమనిర్మితైస్తవ సదా జ్ఞానప్రదానప్రదా ।
 చిద్రూపా పరమా విభాతి నితరాం దేవ్యక్షయా జ్ఞాత్రయా
 పీఠాజ్ఞానిలయా త్రిమూర్తివసతిః కాలాపహా కౌలికీ ॥

(ఐం క్లీం సౌః శ్రీతిపురసున్దర్యై నమోఽఙ్గుష్ఠాభ్యాం నమః, 3 శ్రీతిపురసున్దర్యై
 నమస్తర్జనీభ్యాం నమః, 3 శ్రీతిపురసున్దర్యై నమో మధ్యమాభ్యాం నమః, 3 శ్రీతిపురసున్దర్యై
 నమోఽనామికాభ్యాం నమః, 3 శ్రీతిపురసున్దర్యై నమః కనిష్ఠాభ్యాం నమః, 3 శ్రీతిపురసున్దర్యై
 నమః కరతలకరపృష్ఠాభ్యాం నమః । ఏవం హృదయాదిన్యాసః । అత్రైవానేన
 వ్యాపకమ్।)

వశిన్యాదిన్యాసః

అథ దణ్డక్రమేణ వశిన్యాద్యష్టకం న్యసేత్ । యథా -

హ్రీం శ్రీం అవర్గముచ్చార్య బ్లాం వశినీవార్దేవతాశక్తిశ్రీపాదుకాభ్యో నమః । హ్రీం శ్రీం కాది
 క్లీం కామేశ్వరీవార్దేవతాశక్తిశ్రీపాదుకాభ్యో నమః । హ్రీం శ్రీం చాది స్త్రిం మోదినీ । హ్రీం
 శ్రీం టాది య్లాం విమలా । హ్రీం శ్రీం తాది జ్యౌం అరుణా । హ్రీం శ్రీం పాది హ్ం న్
 హ్యం జయినీ । హ్రీం శ్రీం యం రం లం వం ఝం ం ర్ యూం సర్వేశ్వరీ । హ్రీం శ్రీం
 శాది క్షీం కౌలిని । ఇతి బ్రహ్మరన్ధ్రలలాటభ్రూమధ్యకణ్ఠహృదయనాభిగుహ్యపాదాంతం
 న్యసేత్ ।

(ఐం హ్రీం శ్రీం అం ఆం ఇం ఈం ఉం ఊం ఋం ౠం ఌం ఍ం ఏం ఐం ఓం
 ఔం అం అః బ్లాం వశినీవార్దేవతాయై నమో బ్రహ్మరన్ధ్రే, 3 కం ఖం గం ఘం జం క్లీం
 కామేశ్వరీవార్దేవతాయై నమో లలాటే, 3 చం ఛం జం ఝం ఇం హ్రీం మోదినీవార్దేవతాయై
 నమో భ్రూమధ్యే, 3 టం ఠం డం ఢం ణం య్లాం విమలా వార్దేవతాయై నమో కణ్ఠే, 3 తం
 థం

Page 50

దం ధం నం జ్యౌం అరుణావార్దేవతాయై నమో హృది, 3 పం ఫం బం భం మం
 ప్లూన్యం జయినీవార్దేవతాయై నమో నాభౌ, 3 యం రం లం వం శం ఝం ం ర్ యూం
 సర్వేశ్వరీవార్దేవతాయై నమో గుహ్యే, 3 షం సం హం ఙాం క్షీం కౌలినివార్దేవతాయై
 నమః పాదయోః । ఇతి వశిన్యాద్యష్టకన్యాసః।)

పీఠచతుష్టయన్యాసః

ఆధారహృదయభ్రూమధ్యబ్రహ్మరస్థేషు పీఠచతుష్టయం న్యసేత్ | యథా -

ప్రథమబీజముచ్చార్య అగ్నిచక్రే కామగిర్యాలయే కామేశ్వరీపీఠే మిత్రీశనాథాత్మకే
(శ్రీ)కామేశ్వరీదేవీశ్రీరుద్రాత్మశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి నమః | ద్వితీయబీజముచ్చార్య
సూర్యచక్రే జాలనందపీఠే షష్ఠీశనాథాత్మకే (శ్రీ)వజ్రేశ్వరీదేవీశ్రీవిష్ణ్వాత్మశక్తిశ్రీ |

తృతీయబీజముచ్చార్య సోమచక్రే పూర్ణగిరిగహ్వరే ఓడ్డిశనాథాత్మకే శ్రీభగమాలినీదేవీబ్రహ్మాత్మశక్తిశ్రీ
| సమస్తం తుర్యం వోచ్చార్య బ్రహ్మచక్రే ఓడ్యాణీపీఠే శ్రీచర్యానాథాత్మకే శ్రీమహాత్రిపురసుందరీదేవీపరబ్ర
హ్మణ్యం నమః |

తత్త్వన్యాసః

తతస్తత్త్వన్యాసం విదధ్యాత్ | ప్రథమబీజముచ్చార్య ఆత్మతత్త్వవ్యాపికాయై
శ్రీమహాత్రిపురసుందర్యై నమ ఇత్యాధారాదిబ్రహ్మరస్థాంతం న్యసేత్ | ద్వితీయబీజం

Page 51

ఉచ్చార్య విద్యాతత్త్వవ్యాపికాయై శ్రీమహాత్రిపురసుందర్యై నమ ఇతి మూలాదిబ్రహ్మరస్థాంతమ్
| తృతీయబీజముచ్చార్య శివతత్త్వవ్యాపికాయై శ్రీమహాత్రిపురసుందర్యై నమ ఇతి
మూలాదికల్పాంతమ్ | సమస్తం తుర్యబీజం వోచ్చార్య సర్వతత్త్వవ్యాపికాయై
శ్రీడమహాత్రిపురసుందర్యై నమ ఇతి పాదాదికేశాంతం కేశాదిపాదాంతం చ వ్యాపకతయా
విన్యసేత్ |

ఇత్యం విన్యస్య త్రిఖణ్డాముద్రయా పూర్వోక్తాం (ఆ)వాహనవిద్యాం స్మరన్నకులశృంగ్ఖాటదేవీచైతన్యం
స్వమూర్తావావాహ్య దేవీరూపం స్వకం ధ్యాత్వా మూలమన్త్రేణ స్వాత్మమస్తకే
తుర్యసమయవిద్యయా భగమాలిన్యా వా తుర్యబీజేన వా త్రిధా పుష్పాంజ్ఞాలిం వికీర్య
గర్ధ-పుష్పాదినా స్వాత్మానమలఙ్కృత్య ముద్రానవకం ప్రదర్శ్య ధ్యానం కుర్యాత్ |

॥ ఇతి (శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం త్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం)న్యాసపద్ధతిరేకా
॥

Page 52

ఘ. జ. పాఠః

(ప్ర. ౪౩-౫౧ పృష్ఠస్థానే)

అథ న్యాసమాచరేత్ | యథా - గర్ధాష్టకత్రిఫణ్ణ(పుణ్ణ)మణ్ణితలలాటపటో మస్త్రీ | గర్ధాష్టకం
ప్రప్రశ్చసారే (౬.౨౮-౩౦) | తద్ బహువిధమ్ | అథ శాక్తప్రసూతాత్ -

చందనకర్పూరాగురుకుంజమకపిమాంసిరోచనాచోరాః ।

గంధాష్టకమపి శక్తేః సాన్నిధ్యకరం చ తోకరజ్జనకృత్ ॥ (ప్ర । సా। ౬. ౨౯)

అథ ప్రకృతమనుసరామః । ఘనసారసువాసితతామూలపూరితముఖో రక్తమ్బరావరణదేహో
బాలదినకరారుణప్రస్థమాలావిరాజితవక్షస్థతో దూర్వాక్షతకుసుమచిహ్నితమస్తకో
ప్రాగాననో ధనదవదనావాసముపవిశ్య వామదక్షిణపార్శ్వయోర్నమోముద్రయా
గురుభ్యో నమః, గణపతయే నమః, దుర్గాయై నమః, క్షేత్రపాలాయ నమ ఇతి నమేత్ । తతో
గురుభ్యో నమః, పరమగురుభ్యో నమః, పరమేష్ఠిగురుభ్యో నమః, పరమాచార్యగురుభ్యో
నమః, పూర్వసిద్ధగురుభ్యో నమః, ఆదిసిద్ధగురుభ్యో నమ ఇత్యేతాన్ స్వశిరసి నత్వా
కరశుద్ధిమాచరేత్ ।

కరశుద్ధిన్యాసః

న్యాసానామాదౌ కథం కరశుద్ధిరిత్యాశధ్యా(త్యాహా)గమాంతరే -

తత్రాదౌ కరయోః శుద్ధిః కర్తవ్యా వరవర్ణిని ।

తాభ్యామన్యాని వస్తుని శోధయేత్ సర్వకర్మసు ॥

తథా చ మూలసూత్రే - “సర్వాద్యవిద్యయా దేవి కరశుద్ధిం తు కారయేత్” (ని । షో।
౧.౧౨౬)।

తద్యథా - అం మధ్యమాభ్యాం నమః, ఆం అనామికాభ్యాం నమః, సౌః కనిష్ఠకాభ్యాం
నమః, అం అంగుష్ఠాభ్యాం నమః, ఆం తర్జనీభ్యాం నమః, సౌః కరపుటాభ్యాం నమః, త్రిభిః
కరతలాభ్యాం నమః, త్రైః కౌర్పరాభ్యాం నమ ఇతి । పునరస్త్రేణ తాలత్రయదిగ్బంధనాని
కుర్యాత్ ।

అథ ప్రాణాయామం సమాచరేత్ । తద్యథా - మూలాధారే మనః సంయోజ్య
చాన్త్రవామపుటేన క్రమేణ షోడశమాత్రాః పూరయేత్ । తతశ్చతుష్షష్ఠిమాత్రాభిః కుమ్భయేత్
। తదర్ధ్యా(తద్యద్ ద్వా)(త్రింశద్)భిః క్రమేణ విరేచయేత్ । ఇతి ప్రాణాయామం కృత్వా
ఆసనషట్కం న్యసేద్యథా -

ఆసనషట్కన్యాసః

ఐం క్లిం సౌః త్రిపురేశ్వరి అమృతార్ణవాసనాయ నమః (పాదయోః), ఐం క్లిం హౌం
త్రిపురసుందరి పా(పో)తామ్బుజాసనాయ నమో జానోః, హ్రీం క్లిం సౌః త్రిపురవాసిని
దేవ్యాత్మాసనాయ నమః ఊర్వోః, హ్రై ద్రీం హౌః త్రిపురాశ్చివక్రాసనాయ నమః సిఘ్రి,
హ్రైం హ్రీం హౌం త్రిపురమాలిని సర్వమన్త్రాసనాయ నమో గుదే, హ్రీం క్లిం బ్లూం
త్రిపురాసిద్ధేశ్వరి సాధ్యసిద్ధాసనాయ నమో మూలాధారే, ఇతి షడాసనాని విన్యస్య ఐం క్లిం

హైస్మం త్రిపురసుందరి ఆత్మానం రక్ష రక్ష స్వాహా హృదయే, ఐం క్లీం సౌః హ్రాః అస్త్రాయ
ఫడితి తాలత్రయదిగ్బన్ధాన్యగ్నిప్రాకారం విదధ్యాత్ ।

Page 53

భూతశుద్ధి:

భూతశుద్ధ్యర్థముక్తం శ్రీ కేశవాచార్యేణ -

తతోఽస్త్రమస్త్రేణ విశోధ్య పాణీ త్రితాలదిగ్బన్ధగతాశశాలామ్ ।

విధాయ భూతాత్మకమేతదङ्గం విశోధయేద్ బుద్ధిమతీః క్రమేణ ॥

తతః సుషుమ్నావర్తనా హంసబీజేనాత్మానం పరమాత్మని యమితి వాయుబీజేన దేహం
సంశోధ్య రమితి వహ్నిబీజేన దేహం నిర్దేహాత్ । వమితి వరుణబీజేనామృతామ్భసా
దేహమాప్లావ్య లమితి భూమిబీజేన దేహవయవం కారయేత్ । తతో జీవం
స్వస్థానమానీయ మస్త్రధ్యానం సమాచరేత్ । తద్యథా - మూలాధారహృదయభ్రూమధ్యేషు
వహ్నిసూర్యసోమమణ్డలాని దశద్వాదశషోడశదలాత్మకాని మూలవాగ్భవకామరాజశక్తిబీజాధిష్ఠాని
పరస్పరసంసక్తనాదాద్యాశి(శ్రీ)తటిడక్తశితాభాని బ్రహ్మరద్ధావధి విభావ్య వక్ష్యమాణామృతకుణ్డలిని
పరామృతధారాభిస్తురీయవిద్యాముచ్చరన్నాత్మతనుమభిషివ్య కరాఙ్గ న్యసేత్ । తద్యథా

కరాఙ్గాన్యాసః

ఐం క్లీం సౌః త్రిపురసుందరి అఙ్గుష్ఠాభ్యాం నమః, 3 త్రిపురసుందరి తర్జనీభ్యాం నమః, 3
త్రిపురసుందరి మధ్యమాభ్యాం నమః, 3 త్రిపురసుందరి అనామికాభ్యాం నమః, 3 త్రిపురసుందరి
కనిష్ఠాభ్యాం నమః, 3 త్రిపురసుందరి కరపుటాభ్యాం నమః ।

మాతృకాన్యాసః

అథ సర్వేషాం మస్త్రాణం మాతృభూతత్వాన్మాతృకాన్యాసం కుర్యాత్ । యథా -
మాతృకాన్యాసస్య బ్రహ్మ ఋషిర్గాయత్రీచ్ఛన్తో మాతృకాసరస్వతీదేవతా ప్లహౌ బీజాని
స్వరాః శక్తయశ్చతుర్విధపురుషార్థే వినియోగః । స్థానముక్తం శ్రీమత్ప్రపంచసారే -
ఋషిర్గురుత్వాచ్చిరసైవ ధార్యం ఛన్దోఽక్షరత్వాద్రసనాగతం స్యాత్ ।
ధియాఽవగస్తవ్యతయా సదైవ హృది ప్రదిష్ఠా మనుదేవతా చ ॥

ఐం హ్రీం శ్రీం అం కం ఖం గం ఘం జం ఆం హృదయాయ నమః, 3 ఇం చం ఛం జం
ఝం ఇం ఈం శిరసే స్వాహా, 3 ఉం టం ఠం డం ణం ఊం శిఖాయై వషట్, 3

ఏం తం థం దం థం నం ఐమ్ కవచాయ హుమ్, ౩ ఓం పం ఫం బం భం మం ఔం
నేత్రత్రయాయ వౌషట్, ౩ అం యం రం లం వం శం షం సం హం ఊం అః ఆస్త్రాయ ఫట్
- ఇతి, తాలత్రయదిగ్బంధనాని విధ్యాయేత్ । స్వస్వముద్రాభిః షడంజం న్యసేత్ । తద్యథా -

షడంజన్యాసః

అంజుష్ఠమధ్యమానామికాభిర్వృదయమ్, అంజుష్ఠానామికాభ్యాం శిరః, ఉన్నతాంజుష్ఠముష్టినా
శిఖాం, విపరీతకరాభ్యాం మస్తకాదారభ్య పాదపర్వంతం స్పృశన్ కవచమ్, తర్జనీమధ్యమానామికాభిరే
తర్జన్యంజుష్ఠభోటికాభిరస్తమ్ ।

Page 54

అక్షరన్యాసః

పఞ్చాశల్లిపిభిర్విభక్తముఖదోఃపన్మధ్యవక్షస్థలాం
భాస్వన్మౌలినిబద్ధచన్ద్రశకలామాపినతుజన్తనీమ్ ।
ముద్రామక్షగుణం సుధాధ్యకలశం విద్యాం చ హస్తామ్బుజై-
ర్పిభ్రానాం విశదప్రభాం త్రినయనాం వాగ్దేవతామాశ్రయే ॥ (శా. తి. ౬. ౪)
ఇతి ధ్యాత్వా అక్షరన్యాసమాచరేత్ । తదుక్తం శ్రీమత్ప్రపంచసారే -
కాననవృత్తదవ్యక్షీశ్రుతిసోగణ్ఠాష్టదంతమూర్ధాన్యే ।
దోఃపత్సన్ధ్యగ్రకేషు చ పార్శ్వద్వయపుష్పనాభిజరేషు ॥
హృద్ధోర్మూలాపరగలకక్షేషు హృదాదిపాణిపాదయుగే
జరరానలయోర్వ్యాపకసంజ్ఞాన్ న్యసేదథో వర్ణాన్ క్రమశః ॥ (౭. ౪-౫)

పీఠన్యాసః

అథ దేహం పీఠరూపం భావయేత్ । తదుక్తం శ్రీమల్లక్ష్మణదేశికేన్ద్రేణ -
కల్పయేదాత్మనో దేహ పీఠం ధర్మాదిభిః క్రమాత్ ।
అంసోరుయుగ్మయోర్విద్వాన్ ప్రాదక్షిణ్యేన దేశికః ॥
ధర్మం జ్ఞానం చ వైరాగ్యమైశ్వర్యం న్యస్య తు క్రమాత్ ।
ముఖపార్శ్వనాభిపార్శ్వైః ధర్మాదీంశ్చ ప్రకల్పయేత్ ॥
ధర్మాదయః స్మృతా పాదాః పీఠగాత్రాణి చాపరే । ఇతి । (శా. తి. ౪. ౩౮-౪౦)

హృదయే అనంతాయ నమః, పద్మాయ నమః, సూర్యాయ నమః, సూర్యమండలాయ నమః, వహ్నిమండలాయ నమః, శం సత్త్వాయ నమః, రం రజసే నమః, తం తమసే నమః - ఇత్యుపర్యుపరి కల్పయేత్ | “ఏవం పీఠమయే దేహే చింతయేత్ పరదేవతా(మ్)” |

Page 55

కామకలాన్యసః

తతః పద్మనిభామిత్యాదివక్ష్యమాణ(ప్ర) ౫౮) ధ్యానోక్తరూపిణీం ధ్యాత్వా కామకలారూపమాత్మానాం ధ్యాయేత్ | తద్యథా - కామకలాకథితమూర్ధ్వబిమ్బ(బిన్ద)దేవీరూపం స్వాత్మనో వక్త్రం పరికల్ప్య తదధస్తం బిన్దద్వయం స్తనరూపం పరికల్ప్య తదధః సపరార్థం యోనిరూపం పరికల్ప్య ఊర్ధ్వబిమ్బాన్తర్గతం లలాటనయనాదికం ముఖోపాఙ్గస్తనరూపం బిన్దద్వయం గతం భుజవతుష్టయం యోనిరూపం సపరార్థే పాదద్వయం విభావ్య, ఏవం సమష్టిభూతమహామాయాక్షరాన్తర్భూతముఖస్తనయోన్యక్షసర్వావయవం పరమసౌందర్యమయం కామేశ్వరావస్థితం దేవీరూపమాత్మవిగ్రహం పరికల్ప్య పాశాఙ్కశధనుఃశరానవధారయేత్ | తద్యథా -

ఆయుధన్యాసః

ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లాం సః యాం రాం లాం వాం శాం ద్రాం ద్రీం వశీకరణాయ కామేశ్వరీపాశాయ నమః, యాం రాం లాం వాం శం ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లాం సః ఆం వశీకరణాయ కామేశ్వరపాశాయ నమో వామోర్ధ్వభుజే | ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లాం సః యాం రాం లాం వాం శాం క్రోం స్తమృనాయ కామేశ్వర్యజ్కుశాయ నమః, యాం రాం లాం వాం శాం ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లాం సః క్రౌం స్తమృనాయ కామేశ్వరాఙ్కుశాయ నమో దక్షిణోర్ధ్వభుజే | ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లాం సః యాం రాం లాం వాం శాం జాం జృమ్భణేభ్యః కామేశ్వరీబాణేభ్యో నమః, యాం రాం లాం వాం శాం జృమ్భణేభ్యః కామేశ్వరబాణేభ్యో నమో దక్షిణోఽధోభుజే | ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లాం సః యాం రాం లాం వాం శాం ధాం మోహనాయ కామేశ్వరీచాపాయ నమః, యాం రాం లాం వాం శాం ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లాం సః ధం మోహనాయ కామేశ్వరచాపాయ నమ ఇతి వాఙ్మఽధోభుజే |

Page 56

ధ్యానపద్ధతిః

అథ ధ్యానమ్ | తత్ త్రివిధం - స్థూలసూక్ష్మపరభేదేన |

ధ్యానం తు త్రివిధం ప్రోక్తం స్థూలం సూక్ష్మం పరం తథా ।
 స్థూలం మూర్తం సమాఖ్యాతం సూక్ష్మం తన్తనిభం భవేత్ ॥
 పరం తు చిన్మయం విన్ద్యాద్ జుష్టిరూపం తు కేవలమ్ ।
 అథవా ఉదయాకరపద్ధత్యాముక్తన్యాయేన త్రైవిధ్యం ద్రష్టవ్యమ్ । తద్యథా -
 స్థూలా విశ్వప్రపంచాఖ్యా సూక్ష్మా తద్వ్యాపిని కలా ।
 కేవలా చ పరా ప్రోక్తా త్రిభిర్భేదైర్వ్యవస్థితా ॥
 స్థూలా శబ్దమయీ ప్రోక్తా సూక్ష్మా చిన్తామయీ భవేత్ ।
 చిన్తయా రహితా యా చ సా పరా పరికీర్తితా ॥

ప్రవేశే సృష్టికృత్ పూర్ణా నిర్గమే సంహృతిః కృతా ।
 తయోరైక్యం తు యత్త్విర్యం జ్ఞాత్వా గురుముఖాద్ భజేత్ ॥
 ఆద్యస్తయోః సమరసం స్వప్రకాశవిమర్శయోః ।
 శృంగ్ఖాటోదరమధ్యే చ సమీకృత్య విభావయేత్ ॥

Page 57

ఏతద్ ధ్యానం సమాఖ్యాతం చారోచ్ఛారవివర్జితమ్ ।
 సర్గద్యయపుటాస్తస్థమనచ్ఛద్వయసంశ్రితమ్ ॥
 జ్యోతిస్తన్తనిభం ధ్యేయం కులాకులనియోజనాత్ ।
 శృంగ్ఖాటద్యయమధ్యస్థం శక్తిద్యయపుటీకృతమ్ ॥
 సదా సమరసం ధ్యేయం ధ్యాయన్తి కులయోగినః ।
 కిరణస్థం సదాగ్నిస్థం చన్ద్రభాస్కరమధ్యగమ్ ॥
 మహాశూన్యే లయం కృత్వా పూర్ణస్తిష్ఠతి యోగిరాట్ ।
 నిరాలంబే పదే శూన్యే యత్తేజ ఉపజాయతే ॥
 తద్గర్భే అభ్యసేన్నిత్యం ధ్యానమేతద్ధి యోగినామ్ ।
 వడవామణీన్ద్రియం యచ్చ మీలనోమీలనాత్మకమ్ ॥
 సదా వికసితం కృత్వా షడస్త్రీం భావయేత్ కలామ్ ।
 ఏవం ధ్యానం సమాఖ్యాతమన్తస్థం కులయోగినామ్ ॥
 సూక్ష్మాత్ సూక్ష్మతరా మనోహరతమా కన్దోత్థితా కుణ్ఠలీ
 స్వాధారాద్ బిసతన్తసన్తతినిభా నిర్భిద్య లిజ్గత్రయమ్ ।
 సాన్ధ్యానందపరాబ్రహ్మసమృధామహాపీయ సమ్ప్రాప్య తత్

పాయాద్ వః పరమేశ్వరీ నిజపథం తేనైవ యాతా పథా ॥

Page 58

విద్యుత్పుష్పానిభాం నమామి సతతం ప్రాగ్భారసూక్ష్మాం గిరా
మూర్త్యా భగ్నమృణాలతస్తనిభయా నిర్గత్య లింగత్రయమ్ ।
ప్రాప్యోఘం చ విమర్శభాగమకులం పీయూషధారామృతం
పీత్వా విద్రుతవిద్రుమద్రవమయాం శక్తిం పు(ప)రాం త్రైపురీమ్ ॥

అథ కర్మయోగినాం స్థూలధ్యానం లిఖ్యతే । “తతః పద్మనిభాం దేవీం” (ని । షో ।
౧.౧౩౦) ఇత్యాది “సర్వలక్ష్మీమయీమ్” (ని । షో । ౧.౧౪౯) ఇత్యస్తసూత్రోదితాం
సారస్వతార్థి శ్వేతాం ధ్యాయేత్ । యథా -

ఆద్యం బీజమథేంద్రకున్దవిశదం సశ్చిన్త్య చిత్తామ్బుజే
తద్భూతాం ధృతపుస్తకాక్షవలయాం దేవీం ముహుస్తస్మృఖాత్ ।
ఉద్యంతం నిఖిలాక్షరం నిజముఖే నానారసస్రోతసా
నిర్వాంతం చ నిరస్తసంసృతిభయో భూయాత్ స వాగ్వల్లభః ॥

సారస్వతార్థివాగ్భవసంసాధనప్రకారః శ్రీమతా శంకరాచార్యేణ దర్శితః -
ఉచ్ఛాభః స్వచ్ఛభూషో ధరణిమయగృహే వాగ్భవం లక్షమేకం
యో జప్యోత్ తద్దశాంశం విహితహుతవిధిర్మన్త్రజప్తాజ్ఞానాదిః ।
కావ్యైర్నానార్థవృత్తైర్భువనమఖిలమాపూరయేత్ స స్వకీయై-
ర్పారార్థ్యా విహ్వలాభిః పునరయమనిశం సేవ్యతే సున్దరీభిః ॥ (ప్ర । సా । ౯.౨౧)

Page 59

కామరాజశక్తిబీజయోః ప్రత్యేకం సాధనం తైరేవోక్తమ్ । తద్యథా -
రక్తకల్పారుణతరదుకూలార్తవాలేపహృద్యో
మాసి భూసద్భుని సుఖనివిష్టో జపేల్లక్షమేకమ్ ।
బీజం మస్త్రీ రతిపతిమయం ప్రోక్తహోమావసానే
యోఽసౌ లోకే స సురమనుజైః సేవ్యతే పూజ్యతే చ ॥ (ప్ర । సా । ౯.౨౨)
ధరాపవరకే తథా జపతు లక్షమన్త్యం మనుం
సుశుక్లకుసుమాంశుకాభరణలేపనాఢ్యో వశీ ।
అముష్య వదనాదనారతతయోచ్చరేద్ భారతీ
విచిత్రపదపద్ధతిర్భవతి చాస్య లోకో వశే ॥ (ప్ర । సా । ౯.౨౩)
వాగ్భవాదిబీజానాం ప్రత్యేకం ధ్యానం క్రమస్తోత్రే దర్శితం । యథా -
శాక్తేన బీజేన వికాస్య శక్తిమిచ్ఛాత్మికాం యాం విమృశన్తి సర్వే ।

ఉస్మిలయస్త్రి(స్త్రీం)భువనాన్యభేదరూపాణి గర్భే తు నమామ్యహం తామ్ ॥

Page 60

నిరజ్ఞానం ధామ పరం ద్వితీయం వికాసయస్త్రిం సదసద్విహీనామ్ ।

చక్రాశయాదిక్రమవిక్రమోద్యత్సంహారిణీం నౌమి చితిం స్వతంత్రామ్ ॥

కామాఖ్యబీజేన చితిక్రమాఖ్యాం ప్రోల్లాస్య విశ్వం భువనం సమగ్రమ్ ।

కరోమి నిత్యం నిజవీర్యవృత్తిం మాహాత్మ్యతో యాం ప్రణమమ్యహం తామ్ ॥

ఆద్యేన వర్ణేన సదైవ దేవీం జ్ఞానాభిధాం శక్తిమిహామితాభామ్ ।

విస్ఫూర్య గజ్జాజలవీచివద్ యా తనోతి కావ్యం రుచిరం నుమస్తామ్ ॥

యద్ భ్రూబితే హృద్భువి జన్మధామ్ని యద్వర్ణభజీ సతతం విభాతి ।

తాం నౌమి దేవీం పరనాదశక్తిం ప్రోల్లాసరూపాం త్రిపురాం త్రిమార్గామ్ ॥

స్పటికమణినిభం యచ్ఛక్తిబీజం కరన్ద్రే

ప్రభవతి పరసంవిద్యామినీనాథరూపమ్ ।

అమృతనికరధారాసారముచ్చైర్విముచ్య

ప్రతతకులకలాపవ్యాపకం తత్ప్రపద్యే ॥

అభినవదిననాథప్రస్ఫురద్రక్తవర్ణం

హృదయగగనధామ్ని భ్రాజతే యత్ సదైవ ।

తదిహ కుసుమచాపస్ఫారకం కామరాజం

భవతి నిఖిలకాంతాసజ్జతిర్ధ్యానయోగాత్ ॥

Page 61

కుసుమవిశిఖవర్ణైః పంచభిః సాధ్యనామ

స్ఫురదనుపమనాదస్ఫారమావిశ్య సమ్యక్ ।

ధృతమిహ నితరాం యత్కామరాజోదరస్థం

కతిపయదినపూజాధ్యానతః శుభ్యతే తత్ ॥

కులగగనపుటాస్తర్దివ్యలిక్ష్మగ్రభాగే

ప్రభవతి పరబీజం వాగ్భవం విద్యుదాభమ్ ।

యదిహ వివిధవిద్యాద్యోతకం ధ్యానగమ్యం

జయతి నిరుపరాగం తత్పురం విశ్వరూపమ్ ॥

॥ ఇతి (శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం త్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం) ధ్యానపద్ధతిర్దా

॥

పూజాపద్ధతి:

అథ పూజాం కుర్యాత్ । సా ద్వివిధా - బాహ్యభ్యంతరభేదేన । బాహ్య కర్మయోగినామ్
 । తద్యథా - అర్ఘ్యపాత్రే త్రికోణం పరితో వృత్తం చతురస్రం సఞ్చిన్య తస్య ద్వారప్రదేశే
 వామదక్షిణయోః (గణేశబటుకౌ సమ్పూజ్య) హ్రీం శ్రీం కులగణపతినాథవల్లభామ్బాసహిత(శ్రీ)పాదుకాం
 పూజయామి, హ్రీం శ్రీం కులబటుకనాథవల్లభామ్బాసహిత(శ్రీ)పాదుకాం పూజయామీతి
 సమ్పూజ్య వృత్తచతురస్రాంతరాళే ఈశానాదివాయవ్యాంతం గురుక్రమమభ్యర్చ్య
 త్రికోణాభ్యంతరే షడాసనమర్చయిత్వాఽన్తర్ముద్రాప్రయోగేణ భగవతీమావాహ్య మూలేన
 త్రిధా సమ్పూజ్యగ్నిశాసురవాయవ్యేషు హృదయాదివతుష్టయం మధ్యే నేత్రం దిక్షు
 చాస్త్రమితి సమ్పూజ్య త్రికోణాగ్రదక్షవామకోణేషు కామేశ్వర్యాదిదేవీత్రయన్యాసఃకృతమన్తైరారాధ్య
 త్రికోణమధ్యే మూలదేవీం న్యాసోక్తవతుర్థమన్త్రేణ సమ్పూజ్య స్యశిరశ్చక్రేఽప్యర్ఘ్యవత్
 సర్వం సమ్పూజ్యాగ్రేఽపి శిరశ్చక్రవత్ పూజాం కృత్వా మూలమన్తమష్టావింశతివారమావర్త్యాభ్యంతర
 (కృత్వా యథా నాభిదలచిదగ్నే విషయయోగం జపహయాత్ । మూలమన్తముచ్చార్య)
 ధర్మాధర్మహవిర్దిష్టే ఆత్మాగ్నౌ మనసా స్రుచా ।
 సుషుప్తావర్తమా నిత్యమక్షవృత్తిరుహోమ్యహమ్ ॥ స్వాహా ।
 ఇతి త్రివారం హుత్వా ।

ప్రకాశాకాశహస్తాభ్యామవలమోఽన్యన్యసీస్రుచా ।
 ధర్మాధర్మఫలన్నేహపూర్ణే వహ్నౌ జహోమ్యహమ్ ॥ స్వాహా ।
 ఇతి మూలమన్తాదితేన మన్త్రేణ పూర్ణాహుతిం హుత్వా వక్ష్యమాణక్రమేణ విధాయ
 పరిశోధితఫుటస్థవారుణీజలేన పాత్రాంతరమాపూర్య తస్మిన్నర్ఘ్యపాత్రే బిద్ధం నిక్షిప్య
 తచ్చిరఃపఙ్కజస్థాయ శ్రీగురవే నివేద్య తత్త్వత్రయమన్త్రేణ త్రివారం స్వీకృత్య
 తరుణానన్దీభూత్వా కులామృతోద్ధారార్థం దూతీయాగమారభేత్ । తద్యథా -

ఘ. జ. పాఠః

అథ పూజాం కుర్యాత్ । మూలదేవ్యై పూజాం సమర్పయేత్ । అథ మూలమన్త్రేణ
 శ్రీత్రిపురసుందరీ స్వాహా । గన్ధం దత్త్వా వౌషడన్తేనాక్షతం కుసుమం దత్త్వా
 బాహుమాలాం చ దత్త్వా మూలేన శ్రీమహాత్రిపురసుందరీ అర్ఘ్యం నమ ఇతి శిరసి

సింహారదూర్వాతఞ్జులార్ఘ్యం దత్త్వా పాదయోః పాద్యం నమః । తేనైవ ఆచమనీయం
స్వధా । మధుపర్కం నమః । మధుపర్కం దత్త్వా పునరాచమనీయం నమః ।
స్నానపార్థం మణ్డలవామభాగే రత్నసింహాసనం పరికల్ప్య రత్నపాదుకే దత్త్వా తత్రానీయ
రత్నసింహాసనోపరి రత్నపీఠికాయాం సముపవేశ్య కుంజుమానులేపనాదినాలభ్య
సచంద్రనోదకేఽర్ఘ్యాదిపూర్వకం స్నానం పరికల్ప్య అష్టాక్షోద్వర్తన-పంచామృత-
అష్టగంధసుగంధాత్మకేన గంధోదకేన స్నాత్వా అక్షతాదర్శనచంద్రనాదిపంచ(ఓ)పహారః
సమూహ్య వస్త్రం పరిధాయ రత్నపాదుకాభూషణార్థం మణ్డ(ప)మధ్యం ఆనీయ తత్ర
సింహాసనే ఉపవేశ్య మూలేన శ్రీమహాత్రిపురసుందరీం ముక్తాభరణాద్యుపచారాన్ నమోఽస్తేన
సమర్ప్య పునరర్ఘ్యద్యుపచారాన్ విధాయ పూజార్ఘ్యమణ్డలయోర్మధ్యత్రికోణవృత్తచతురస్రమణ్డలం
విధాయ ద్రవ్యేణ వేదనామభ్యర్ఘ్య ప్రతిపదాదిపంచాదశ్యంతం కామేశ్వర్యాదినిత్యానామైకైకం
సమూహ్య షోడశమాద్యావరణపూజామారభేత్ ।

Page 64

సులక్షణాం దూతీమానీయ తూలికోపరి ఆధారమదిరార్ణవపోతాసనపఞ్కేరుహమహాప్రేతాసనపర్యజ్ఞ
పంచప్రణవాదీని పాదాంతాద్యుపర్యుపరి పూజయేత్ । తత్రోపవిశ్య వామశ్వాసస్య పురతో
భువి మణ్డలమర్ఘ్యమణ్డలవద్ విధాయ తత్ర బటుకం సశక్తికం సమూహ్య మాతృకాయోగేన
పంచప్రణవాన్ దూతీశరీరే విన్యస్య తస్యా లలాటే త్రికోణం నిర్మాయ త్రికోణాగ్రాదారభ్య
కులగణపకులార్ఘ్యక్షాన్ లక్ష్మీసరవత్యో చ పూజయేత్ ।

సింహాజితాఽపరాజితా విజయానన్దసంజ్ఞయా ।

భుజగశ్చిత్రవిచిత్రౌ కనకః కనకామృతః ॥

ఇత్యమీ నవ కులార్ఘ్యక్షాః । వసంతకామౌ దక్షవామస్తనమాచుకయోరిస్తం తద్వృత్తయోః
సమూహ్య క్లిం కామదేవపాదు । వం వసంతపాదు । సం సోమపాదు । ఇతి
తేషాం మస్త్రాః । కామసోమయోః కలాన్యాసో దక్షపాదాఙ్గుష్ఠాదారభ్య మూర్ధాంతం
మూర్ధాదివామపాదాఙ్గుష్ఠాంతమారోహావరోహక్రమేణ న్యనేత్ । యథా -

శ్రద్ధా ప్రీతి రతిశైవ ధృతిః కాన్తిర్మనోరమా ।

మనోహరా మనోన్మత్తా మదనోన్మాదినీతి చ ॥

Page 65

మోహిని నామ శోషణీ చ వంశకారీ చ రజ్జుకీ ।

సుభగాకర్షణీ చైవ షోడశీ ప్రియదర్శనా ॥

అకారాదిస్వరైరేతాః కలాః కుసుమధన్వనః ।

పూషా యశోదా సుమనా రతిః ప్రీతిస్తథా ధృతిః ॥

ఋద్ధిః సౌమ్యా మరీచశ్చ దశమీ చాంశుమాలినీ ।

అజ్గిరా శశినీ చేతి ఛాయా సమ్పూర్ణమణ్డలా ॥

తుష్టిశ్చేత్యమృతా చేతి కలాః సోమస్య షోడశ ।

ఏతా అపి అకారాదిస్వరసహితాః । తతశ్చాపం పృష్ఠవంశాదారభ్య శిరోస్తశ్చాపాకృతిశరీరాపరభాగ

న్యనేత్ । 3 థాం కామచాపపాదుకాం పూజయామి । 3 థాం సోమచాపపాదు

। ఇతి మన్త్రేణ పూర్వభాగే హ్రీం శిష్టానీపాదు । ఇతి శిష్టానీరూపం విన్యస్య

మూలపాదముఖగుహ్యహృదయేషు పఞ్చబాణన్ 3 ద్రాం ద్రావణబాణపాదుకాం

పూజయామి 3 ద్రీం ఉన్మాదనబాణపాదుకాం పూజయామి 3 క్లీం మోహనబాణపాదుకాం

పూజయామి 3 బ్లాం సన్దిపనబాణపాదుకాం పూజయామి 3 సః శోషణబాణపాదు ।

ఇతి పఞ్చబాణబీజాని ।

తతో వాగ్భవమూర్ధాగ్రం దేహే విన్యస్య దక్షరేఖాయాం హ్రీం సుభగాపాదుకాం

పూజయామి, పశ్చిమరేఖాయాం 3 స్త్రీం భగపాదుకాం పూజయామి, వామరేఖాయాం 3

క్లీం భగసర్పిణీ పాదుకాం పూజయామి, మధ్యే

Page 66

హ్రేం భగావహాపాదు । ఇతి మధ్యే సమ్పూజ్య హృదయనాభిశిరోగుహ్యేషు
పీఠచతుష్టయం పూజయేత్ ।

యథా - ఓఢ్యాణమహాపీఠే శ్రీ-ఓడ్డేశ్వరీదేవి శ్రీ-ఓడ్డిశనాథదేవ శ్రీరక్తామ్బాదేవి

శ్రీచర్యానాథపాదుకాం పూజయామి, శ్రీజాలన్దరమహాపీఠే శ్రీజాలేశ్వరీదేవి శ్రీజాలీశనాథదేవ

శ్రీకరామ్బాదేవి శ్రీషష్ఠీనాథపాదుకాం పూజయామి, శ్రీపూర్ణగిరిమహాపీఠే శ్రీపూర్ణేశ్వరీదేవి

శ్రీపూర్ణేశనాథదేవ శ్రీచణ్డామ్బాదేవి శ్రీ-ఓడ్డిశనాథపాదుకాం పూజయామి, శ్రీకామరూపమహాపీఠే

శ్రీకామేశ్వరీదేవి శ్రీకమేశనాథదేవ శ్రీమహాఽచ్చుష్మదేవి శ్రీమిత్రీశనాథపాదుకాం పూజయామి

। గుహ్యపీఠం(౯)వామభాగే గురుపజ్జ్ఞీం సమ్పూజయేత్ । యథా - హ్రీం శ్రీం

పరమశివనాథపాదుకాం పూజయామి, హ్రీం శ్రీం పరాశక్త్యమ్బాపాదుకాం పూజయామి,

హ్రీం శ్రీం శ్రీ-ఉష్ణీశనాథపాదుకాం పూజయామి, హ్రీం శ్రీం శ్రీవిఞ్చణీనాథపాదుకాం

పూజయామి, హ్రీం శ్రీం శ్రీభగానందనాథపాదుకాం పూజయామి, హ్రీం శ్రీం శ్రీచన్ద్రగర్భానందనాథపాదుకాం

పూజయామి, శ్రీమహిమానందనాథపాదు । ఇత్యాది స్వగుర్వర్తం హృదయకమలమధ్యేన జ్ఞాద్యష్ట-

Page 67

శక్తిపరివృతాం కామేశిమూలవిద్యాం న్యనేత్ । యథా - పూర్వాద్యష్టదలేషు

ప్రాదక్షిణ్యేనానఙ్గసుమాదేవి అనఙ్గమేఖలా అనఙ్గమదనా అనఙ్గమదనాతురా

అనఙ్గమదనవేగా అనఙ్గభువనపాలా అనఙ్గశశిరేఖా అనఙ్గరేఖా ఇతి భగమాలినీం

గుహ్యే భగభుగే భగినీత్వాదినా సమూజ్య ఆధారహృదయభ్రూమధ్యబ్రహ్మరస్యేషు ముద్రాచతుష్టయబీజాని హ్రం(ఐం)హ్రీం శ్రీం క్లీం అన్ఞరాలమ్బాఖ్యాం పంచామీమనుస్మరేత్ | యథా - ఐం బ్లైం ద్లూం బ్లాం వః | యోనిముద్రాస్మరనాదాధారే శక్తిక్షోభం చిన్తయేత్ | సా యోనిముద్రా | పునస్తాం శక్తిమాధారాద్ హృదయామ్బుజం నీత్వా ఐం క్లీం శ్రీం ఇతి షోభణీవిద్యాం స్మరేత్ | కాలానలచక్రం భ్రమణవతురయా సకలమలకాననవిదాహం నిరూపయేత్ | సా భవేత్ షోభణీముద్రా | పునస్తాం భ్రూమధ్యం నీత్వా ఐం ఝం బ్లీమతి ద్రావిణీవిద్యాముద్రాం స్మరన్ శక్తిక్షోభం చిన్తయేత్ | సా భవేద్ ద్రావిణీ ముద్రా | పునస్తాం బ్రహ్మరస్యం నీత్వా పరామృతకలప్రవాపూరేణ సహ మూలాధారమానీయ ఐం గుహ్యే వౌం వా శ్రీం హేం య ర వ ల ఇతి సర్వాజ్ఞసుందరీముద్రాం స్మరేత్ |

అథ పరమానందనిర్భరమానసో న కిచ్చాదపి చిన్తయేత్ | సౌషా నిరాలమ్బనాఖ్యా ముద్రా | తతః పంచరత్నబీజాని శిరోవక్త్రహృదయగుహ్యపాదేషు గ్లూం స్లూం వ్లూం ప్లూం స్లూం ఇతి తస్యా యోనౌ మూలాద్యబీజం విన్యస్య స్వనవశవే మూలకామరాజం విన్యస్య

Page 68

తతః సురక్షకరవీరపుష్పాణి పంచపంచుభిః శరైరభిమన్త్య తస్యా మదనమన్దిరే ఉప్తావ తాం షోభయేత్ స్వయమక్షుభితః సన్ | తతో దివ్యపూరితం పాత్రాన్తరమానీయ శ్రీనాథాయ నివేద్య దూత్యై దత్త్వా స్వయమపి స్వీకృత్య దూతీతనుకృతన్యాసాన్ స్వతనావపి విధాయ తాం కామేశ్వరీం పరిభావ్యాత్మానం కామేశ్వరం ధ్యాత్వా గర్భహస్తాఖ్యముద్రయా యావన్మదస్రతిస్తావద్ ద్రావిణీముద్రావిద్యాం జపన్ యోనిమథనం కుర్యాత్ | హ్రీం చపలే చలచిత్రే రేతో ముచ్చ బ్లూం క్లీం శ్రీం హేం య ర వ ల | ఏషా వింశత్యక్షరా ద్రావిణీవిద్యా | సాష్టాక్షరేణ సహ బీజేన తస్యా ఇతీచ్ఛానురూపం మిథునీభావం కుర్యాత్ | పశ్చాద్ వామామృతేన ప్రక్షాల్య కుణ్డగోలోద్భవం పాత్రాన్తరే కృత్వా తదర్హస్పాత్రే నిక్షిప్య తేన సక్రమం పరమేశ్వరీమారాధయేత్ |

తతో మణ్డలద్వారి వామదక్షిణయోః గాం గణపతయే నమః, బౌం

Page 69

బటకుభైరవాయ నమ ఇతి సమూజ్య చతురస్రషోడశదలాన్తరాలే ఈశానాదివాయవ్యాన్తం గురుపక్ష్యం సమూజ్య చతురస్రదలచతుర్దశారయుగ్మాష్టారమధ్యత్రికోణేషాసనషట్కం న్యాసోక్తమస్త్రైః సమారాధ్య త్రికోణమధ్యాగ్రదక్షిణవామకోణేషు హ్రీం శ్రీం శ్రీ-ఓడ్యాణపీఠపాదుకాం | శ్రీకామరూపపీఠపాదుకాం పూజయామి, శ్రీజాలన్ధరపీఠపాదుకాం పూజయామి, శ్రీపూర్ణగిరిపీఠపాదు | ఏతాని చతురస్రషడ్విన్దవృత్తార్ధచన్ద్రత్రికోణాకృతీని పీఠధూన్రుశ్వేతరక్తాని చతుష్పిఠాన్యభ్యర్చ్య ఓడ్యాణపీఠమధ్యే కదమ్బవనాన్తశ్రిమచ్చాపాదత్వేన

లాం బ్రహ్మణే పృథివ్యధిపతయే నమః, వాం విష్ణవే అపామధిపతయే నమః, రాం రుద్రాయ తేజో | ఆధిపతయే నమః, యాం ఈశానాయ వాయుధిపతయే నమః - ఇత్యేతాన్యభర్ష్య హ్సాం వియదధిపతయే పశ్చావక్త్రాయ ఆనందసదాశివమహాప్రేతపద్మాసనాయ నమ ఇతి మజ్ఞాంకారం సదాశివమభర్ష్య సింహాసనప్రసూనతూలం పరికల్ప్య తదుపరి ఐం క్లీం హ్సాం ఇతి దేవదేవీమూర్తిం ప్రకల్ప్యస్త్రాగపరస్పరం బహిర్యాగం ఆరభేత్ | యథా - తతో హృది మహాచక్రం బాహ్యోక్తప్రకారేణ (పరిభావ్య గణేశబటుకాదిమూర్తిం ప్రకల్ప్య తాం తాం మానసైరుపచారైరభ్యర్చ్య కులకుణ్డలినిం మూలాధారస్వాధిష్ఠానమణిపూరకానాహతవిశ్న పరతేజఃసంక్లమయ్యాకులామృతమహామ్బుధౌ విశ్రమ్య (తతో బిన్దదేశమానీయ హ్సాం)

Page 70

హ్స్త్రిం హ్సాం శ్రీమహాత్రిపురసుందరి నమః | ఆవాహనవిద్యయా చక్రమధ్యత్రికోణాంతః శ్రీపీరాస్తర్నిధాపయేత్ |)

మహాపద్మవనాస్తస్యే కారణానందవిగ్రహే |

సర్వభూతహితే మాతోరేహ్యహి పరమేశ్వరి ||

అస్మిన్ మణ్డలే శ్రీమహాత్రిపురసుందరి సాన్నిధ్యం కురు కురు నమ ఇతి త్రిఖణ్డాముద్రయా హృదిస్థమూర్తావావాహ్య వసంతకామరక్షితసందనోద్యానమధ్యే లీలాగృహీతవిగ్రహం కామేశ్వరిం కామేశ్వరాణ్యై పర్యజ్ఞాసనసంస్థితాం ధ్యాత్వా, ఏవం సర్వలక్షణసమ్పన్నాం సపరివారాం మానసేన విధిసాభ్యర్చ్య పరామృతకలయా సంతర్ప్య పునస్తాం తేజోరూపతామభినీయ పరమశివసామరస్యమనుభావ్య స్వస్థానమానీయాస్తర్మద్రానవకం వక్ష్యమాణతత్త్వద్వైజ్ఞైః పరశక్తివిభుమరూపం పరిభావ్య కులామృతలోలీభూతచైతన్యమయీం తాం ప్రవహణనాడ్యా త్రిఖణ్డాముద్రాముద్రితకరకమలకలితపుష్పాంజ్ఞానౌ విరేచ్య పూర్వనిరూపితబాహ్యమణ్డలమూర్తావంత్రాగోక్తసమావాహనమస్త్రేణ సమావాహ్య సంస్థాప్య సన్నిధీకృత్య సన్నిరుధ్యావకుణ్డ్య సకలీకరణామృతీకరణాని విధాయ న్యాసజాతం దేవ్యజ్ఞే విన్యస్య సపరివారాం భగవతిం దేవిం ధ్యానపద్ధత్యుక్తలక్షణాం

Page 71

పరిభావ్య ముద్రానవకం ప్రదర్యాధ్యాయ్యుపచారాన్ పరికల్పయేత్ | యథా -

ఐం క్లీం సౌః త్రిపురసుందరి అర్ఘ్యం నమ ఇతి శిరసి సదూర్వం తణ్డలమర్ఘ్యం దత్త్వా తేన పాదయోః పాద్యం నమ ఇతి పాద్యాన్తేనాచమనీయం స్వధేతి త్రిరాచమనీయం పూర్వవత్ | మంత్రాన్తే వౌషణ్డితి ముకుటోపరి పుష్పం మధుపర్కం సుధేతి దధిమధుఘృతాత్మకం మధుపర్కమాసాదయిత్వా పునరాచమనం నమ ఇత్యాచమనం నమస్కారాన్తే కుక్కుమాద్యనులేపనధూపదీపనైవేద్యాని నమోఽంతం బాలామనునా దత్త్వా

బాహుమాలాం చ దత్త్వా వందనం విధాయ స్నానార్థం విజ్ఞాపనం కుర్యాత్ । రత్నపాదుకే
చ దత్త్వా స్నానమణ్డపమున్నీయ సింహాసనే సముపవేశ్యార్ఘ్యాదివందనాంతం పూర్వవత్
స్నానం కల్పయేత్ । కేశప్రశాధనాభ్యుజ్జోద్వర్తనోష్ఠోదకపంచగజ్జ్వలమృతాష్టగంధోద్వర్తనసుగంధ
స్నానం పరికల్పాభ్యుజ్జోద్వర్తనాదివస్త్రం దత్త్వాఽక్షతాదర్శవందనాద్యుపచారాన్
విధాయాంశుకే పరిధావ్యపృథరత్నపాదుకే దత్త్వా భూషణార్థం మణ్డపాంతరమున్నీయ
తతః సింహాసనే సముపవేశ్య శ్రీమహాత్రిపురసుందరి ముకుటం కల్పయామి-

Page 72

త్యాదికుంజలకేయూరమహారత్నచ్ఛత్రవీరబాహుమాలాది బాలామనునా దత్త్వాఽర్ఘ్యాదివందనాంతాను
విధాయ రత్నపాదుకే దత్త్వా ప్రధానమణ్డపమున్నీయ దేవాజ్ఞే సముపవిష్టాం
ధ్యాత్వాఽర్ఘ్యపాద్యాచమనమధుపర్కపునరాచమనగంధపుష్పధూపదీపానుపచారాన్
విధాయాఽష్టోత్తరశతం తదర్ధసంఖ్యయా వా ముఖకమలే బిన్దుతర్పణం విధాయ
పూజార్ఘ్యమణ్డలయోర్మధ్యే ఈకారాఙ్గీతత్రికోణవృత్తచతురస్రమర్ఘ్యమణ్డలం విధాయ
దృక్పృణవేనాభ్యర్ఘ్య ప్రతిపదాదిపంచదశ్యంతం కామేశ్వర్యాదినిత్యానామేకైకం
సమూజ్య షోడశ్యా నిత్యయా మూలదేవీం సర్వస్మిన్(న్న)హని సమూజయేత్
।

నిత్యా యథా - ఐం క్లీం హ్సం ఇయం కామేశ్వరీనిత్యా ప్రథమా । అపరా తు ఐం క్లీం
హ్సః ఆం ఈం ఊం ఐం యాం రాం లాం వాం సాం కామేశ్వరి ఇచ్ఛాకామఫలప్రదే
సర్వసత్త్వవశక్కురి జగత్తోభకరే హుం హుం హుం ఐం ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లాం సః హ్సః
క్లీం ఐం శ్రీకామేశ్వరీనిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి ఇతి వా ప్రథమమ్ । ఐం హ్రీం
సర్వకార్యార్థసాధని వజ్రేశ్వరి వజ్రపక్షర-

Page 73

మధ్యగతే హ్రీం క్లీన్నే ఐం క్రోం నిత్యమదద్రవే హ్రీం వజ్రనిత్యాయై నమ ఇతి వా
వజ్రేశ్వరీనిత్యా । ఐం భగభుగే భిని భగోదరి భగమాలిని భగావహా భగగుహ్యే భగయోని
భగనిపాత్ని సర్వభగవశక్కురి భగరూపే నిత్యక్లీన్నే భగస్వరూపే సర్వాణి భగాని మే
హ్యనయ ఆనయ వరదే రేతే సురేతే భగక్లీన్నే క్లీన్నద్రవే క్లీదయ ద్రావయ అమోఘే భగం
విక్షోభయ విక్షోభయ ద్రావయ సర్వసత్త్వాన్ భగేశ్వరి ఐం బ్లాం జం బ్లాం భేం బ్లాం
మోం బ్లాం హేం బ్లాం హేం క్లీన్నే సర్వాణి భగాని మే వశమానయ స్త్రీం హ్లేబ్లాం హ్రీం
భగమాలినినిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి । (ద్వితీయా నిత్యా) । హ్రేం హ్రీం హేం
నిత్యక్లీన్నే మదద్రవే ఐం హ్రీం హ్సః ఐం బీం జాం సః పరామృతకలేశ్వరి శివాజ్ఞాదేవి
సిద్ధామృతే అమృతే అమృతవర్షిణి సః జాం బీం ఐం శ్రీనిత్యక్లీన్నానిత్యాశ్రీపాదుకాం । ।

క్లిం నిత్యే భగవతి కామేశ్వరి స్త్రీం సర్వసత్త్వవశజ్ఞురి సః త్రిపురభైరవి ఐం విచ్చే క్లిం
శ్రీమహాత్రిపురసుందర్యై నమః శ్రీభేరుజ్ఞా నిత్యా । హ్రౌం హ్ం ణ్ క్ ల్ రీం హ్ం ఓం
హ్రీం హంసః సోహం స్వాహా పరబ్రహ్మత్యశక్తి స్వాహా శ్రీమహాత్రిపురసుందర్యై నమః
శ్రీవహ్నివాసినినిత్యాపాదుకాం । ఓం హ్రీం మహావిద్యే-

గ పాఠః

(“నిత్యా యథా.....। పూజామారభేత్” (౭౨-౭౩) ఇతస్య స్థానే)

ఇయం కామేశ్వరీ నిత్యా - అం ఐం క్లిం హ్ం ఆం ఈం ఊం యాం రాం లాం వాం సాం
కామేశ్వరి ఇచ్చాకామఫలప్రదే సర్వసత్త్వవశజ్ఞురి జగత్తోభణకరే హూం హూం హూం
ఐం ద్రీం ద్రీం క్లిం బ్లూం సః హ్ం క్లిం ఐం కామేశ్వరీనిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి । ॥
౧॥

ఓం ఐం భగభుగే భగిని భగోదరి భగమాలే భగావహా భగగుహ్యే భగయోని భగనిపాతిని
సర్వజగదవశజ్ఞురి భగరూపే నిత్యక్లిన్నే భగస్వరూపే సర్వాణి భగాని మే హ్యనయ
ఆనయ వరదే రేతే సురేతే భగక్లిన్నే క్లిన్నద్రవే క్లేదయ ద్రావయ అమోఘే భగవిచ్చే జ్ఞోభయ
జ్ఞోభయ సర్వసత్త్వా(న్ భగే)శ్వరి ఐం బ్లూం జం బ్లూం భేం బ్లూం మేం (బ్లూం)హేం బ్లూం
హేం క్లిన్నే సర్వాణి భగాని మే వశమానయ స్త్రీం హ్రీం భగమాలిని నిత్యాశ్రీపాదుకాం
పూజయామి । ద్వితీయా । ॥ ౨॥

Page 74

శ్వరీనిత్యాపాదుకాం । ఓం హ్రీం శ్రీం మహానిత్యేశ్వరి ఓం హ్రీం సః నిత్యే స్వాహా
శ్రీశివదూతీనిత్యాపాదుకాం । ఓం శ్రీం పూర్ణే త్వరితాదేవి త్రిషక్కురి త్రోతలేశ్వరి శబరేశ్వరి
త్ర్యమ్బకి ఓం హ్రీం హుం ఖే చచ్చే క్ష స్త్రీం హూం జ్ఞో హ్రీం ఫట్ శ్రీత్వరితానిత్యాపాదుకాం ।
। హ్రసైం హ్ం ణ్ క్ ల్ రీం హ్ం అకులే కులే కులకౌలిని నిత్యక్లిన్నే మదద్రవే
కులసుందరి స్వాహా శ్రీకుసుమ(సుమ?)సుందరీనిత్యాపాదుకాం । శ్రీమహానీలపతాకాదేవి
ఐం హ్రీం శ్రీం ఓం నమః కామపతాకాభగవతి కామాంజ్కుశే భగవతి త్రైలోక్యవాసిని
నమోఽస్తు తే హుం హుం హుం మదనదేవ్యై త్రైలోక్యమావేశయ హుం ఫట్ స్వాహా
శ్రీనీలపతాకానిత్యాపాదుకాం । ఓం హ్రీం

ఇం ఐం హ్రీం నిత్యక్లిన్నే మదద్రవే స్వాహా నిత్యక్లిన్నానిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి ।
త్వతీయా ॥ ౩॥

ఈం ఓం క్రిఓం భ్రీఓం క్రిఓం ద్రిఓం చ్రిఓం జ్రిఓం స్వాహా భేరుణ్డానిత్యాశ్రీపాదుకాం
పూజయామి || ౪||

ఉం ఊం హ్రీం వహ్నివాసినీనిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి || ౫||

ఊం ఆం హ్రీం ఫ్రేం సః నిత్యక్లిన్నే మదద్రవే స్వాహా మహావిద్యేశ్వరీనిత్యాశ్రీపాదుకాం
పూజయామి || ౬||

ఋం ఓం హ్రీం ద్రీం శివదుత్యై నమః శివదూతీనిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి || ౭||

ఋం హ్రీం హుం ఖే చ ఛే ష్ట్రీం హుం క్షేం హుం ఫట్ స్వాహా త్వరితానిత్యాశ్రీపాదుకాం
పూజయామి || ౮||

౞ం ఐం క్లీం సౌః కులసుందరీనిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి || ౯||

౞ం ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లాం సః నిత్యానిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి || ౧౦||

ఏం ఐం హ్రీం ఫ్రేం స్త్రూం క్రిఓం ఓం ఆం క్లీం ఐం బ్లాం నిత్యక్లిన్నే మదద్రవే హుం ఫ్రేం హ్రీం
నీలపతాకానిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి ।

ఐ.....ంఅమః కామేశ్వరీనిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి । కామపతాకే త్రైలోక్యచారిణీ
నమోఽస్తు తే పరమే గుహ్యే హుం హుం హుం మదనే మదనదేహ త్రైలోక్యమావిశ హుం
ఫట్ స్వాహా నీలపతాకానిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి || ౧౧||

ఐం భ మ ర ఓం విజయానిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి || ౧౨||

ఓం స్వాం సర్వమంగళానిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి || ౧౩||

ఔం నమో భగవతి జ్వాలామాలిని దేవి దేవి సర్వభూతసంహారికే జాతవేదసి జ్వలన్తి
జ్వల జ్వల ప్రజ్వల ప్రజ్వల హ్రం హ్రూం ర ర ర ర ర ర హుం ఫట్ స్వాహా
జ్వాలామాలినీనిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి || ౧౪||

అం చ్కౌం చిత్రానిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి || ౧౫||

Page 75

మహావిజయాదేవి విజయే జయే మహావిజయే మహాదేవి ఐం ఈం ఓం ఐం క్లీం హ్స్వాః
ఓం జాం సః రేవం రేఘం హీన్యాం ఓం జాం సః రేవం హస్రైం ఓం జాం సః రేవం హుం
హుం మంగళే న్రిఓం విజయే జయప్రదే నిత్యక్లిన్నే మదద్రవే హంసః సోఽహం స్వాహా
శ్రీవిజయాదేవినిత్యాపాదుకాం । శ్రీమహాసర్వమంగళమంగళేశ్వరి మంగళమంగళరూపిణీ శ్రీం
హ్రీం క్లీం ఐం క్లీం హ్స్వాః హ్వాం హం సః ఓం హ్రీం క్షీఓం

అః మూలవిద్యాముచ్చార్య శ్రీమహాత్రిపురసుందరీదేవినిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి ||
౧౬||

ఏతాస్తిథినిత్యాః | సమస్తమూలవిద్యా షోడశీ | సప్తదశీ నిత్యా తుర్యబీజరూపా | తామపి
కామరూపసహితాం తుర్యబీజేన పూరయేత్ |

ఘ. జ. పాఠః

(“నిత్యా యథా.....పూజామారభేత్” (పు ౭౨-౭౬) ఇత్యస్య స్థానీ)

ఐం క్లీం హ్రౌంః అం ఈం ఊం యాం రాం లాం వాం శాం శ్రీకామేశ్వరి ఇచ్ఛాకామఫలప్రదే
సర్వసత్త్వవశజ్ఞురి జగత్తోభణకరే.....౭ఐం ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లూం సః ఐం శ్రీం
కామేశ్వరీనిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి |

ఐం భగభుగే భగిని భగోదరి భగమాలే భగావహా భగగుహ్యే భగయోనిపాతని
సర్వభగవశజ్ఞురి భగరూపే నిత్యే క్లీన్నే భగస్వరూపే మే హ్యనయ వరద రేతే సురేతే
భగక్లిన్నద్రవే క్లేదయ ద్రావయ అమోఘే భగవిచ్ఛే షుభ షోభయ సర్వసత్త్వాన్ భగేశ్వరి
ఐం బ్లూం జం బ్లూం భైం బ్లూం మ్లీం బ్లూం హం బ్లూం భేం క్లీన్నే సర్వాణి భగాని మే
వశమానయ స్త్రీం ప్రేం హ్ం ర్ వ లేం శ్రీభగమాలినిపాదుకాం పూజయామి |

౩ ఓం క్రేం త్రీం క్రీం ఛ్రీం స్వాహా శ్రీభేరుణ్ణానిత్యాశ్రీపాదుకాం||

౩ ఓం హ్రీం వహ్నివాసిన్యై నమః స్వాహా శ్రీవహ్నివాసినినిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి |

౩ ఓం ఫేం సః నిత్యక్లిన్నే మదద్రవే స్వాహా శ్రీమహావిద్యేశ్వరీశ్రీపాదుకాం పూజయామి |

హ్రీం శివదూత్యై నమః శ్రీదూతీనిత్యాపాదుకాం పూజయామి |

౩ ప్రూం ఖేం ఛం క్షం శ్రీ హూం ఖం ఫట్ ఓం హ్రీం సః నమో నిత్యాయై స్వాహా
త్వరితానిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి |

౩ ఐం క్లీం సౌః కులసుందరీనిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి |

౩ త్రాం (ద్రాం)ద్రీం క్లీం బ్లూం సః శ్రీనిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి | అథవా -

౩ హ్ం న్ క్ ల్ ర్ యూం హ్ం న్ క్ ల్ ర్ యూం హ్ం న్ క్ ల్ ర్ యైం శ్రీనిత్యాపాదుకాం
పూజయామి |

౩ హ్రీం ప్రేం స్రూం కౌం క్లీం ఐం బ్లూం నిత్యమ(ద)ద్రవే నీలపతాకానిత్యాశ్రీపాదుకాం
పూజయామి |

పునః,

ప్రథమావరణం

అథ ౨ చతురస్రాదిరేఖాయై నమః చతురస్రచక్రే పూజయేత్ । త్రైలోక్యమోహనే చక్ర
పశ్చిమాదారభ్య అణిమాదిసిద్ధ్యష్టకం యజేత్ । యథా -

Page 77

ద్వారేషు ప్రాదక్షిణ్యేన పూజయేత్ । హ్రీం శ్రీం అణిమాసిద్ధిదేవిశ్రిపాదుకాం । హ్రీం శ్రీం
లఘిమా । హ్రీం శ్రీం మహిమా । హ్రీం శ్రీం ఈశిత్య । తతో వాయవ్యాదిదిక్షు హ్రీం శ్రీం
వశిత్య । హ్రీం శ్రీం ప్రాకామ్య । హ్రీం శ్రీం భుక్తి హ్రీం శ్రీం ఇచ్ఛా । హ్రీం శ్రీం ప్రాప్తి । ఉపరి,
హ్రీం శ్రీం సర్వకామ । అథః ।

అత్ర పూర్వపశ్చిమం యథాదిక్రమమేతస్మిన్నేవ స్థానే రససిద్ధిమోక్షసిద్ధిపాదుకే ఇతి
వికల్పేన గ్రాహ్యే । పూర్వాభిముఖపూజావదేవ దక్షిణోత్తరపూజాయాం సర్వమేవం
ద్రష్టవ్యమ్ । పశ్చిమాభిముఖపూజాయాం తు దిశాం వ్యత్యాసో నాస్తి గురుపక్ష్యైరేవ
పరం వ్యత్యాసః । తదానీం వైరృత్యాదాగ్నేయాంతం పూజయేత్, స్వవామభాగే స్వగురుణా
భవితవ్యమితి నియతత్వాత్ । మధ్యప్రాకారే పశ్చిమాదిదిక్షు వాయవ్యాదివిదిక్షు ఆం
బ్రహ్మణీ (శ్రీపాదుకాం పూజయామి), ఈం మాహేశీ ఊం కౌమారీ ఋం వైష్ణవీ ఙాం
వారాహీ ఐం మాహస్త్రి ఔం

Page 78

చాముణ్డీ ఆం మహాలక్ష్మీ । పునరంతశ్చతురస్రే తద్వద్ హ్రీం శ్రీం సర్వసంక్షోభణీముద్రా(దేవీశ్రీపాదుకాం
పూజయామి), హ్రీం శ్రీం సర్వవిద్రావణీ, హ్రీం శ్రీం సర్వాకర్షణీ, హ్రీం శ్రీం సర్వవశక్కరీ,
హ్రీం శ్రీం సర్వోన్మాదిని, హ్రీం శ్రీం సర్వమహాఙ్కుశా, హ్రీం శ్రీం సర్వభేదరీ, హ్రీం శ్రీం
త్రిఖణ్డా హ్రీం శ్రీం సర్వబీజముద్రా । పశ్చిమే హ్రీం శ్రీం సర్వమహాయోనిముద్రాదేవి
ఇతి పూర్వే, అం ఆం సౌః శ్రీత్రిపురానిత్యాపాదుకాం ఇతి మధ్యే చక్రేశ్వరీమారాధ్య
ఏతాః ప్రకటయోగిన్యస్త్రైలోక్యమోహనే చక్రే సముద్రాః ససిద్ధయః సాయుధాః
సవాహనాః (సాసనాః)సపరివారాః సర్వోపచారైః సమూహజితాః సస్త్రరితాః సస్తు -
ఇత్యర్ఘ్యోదకపుష్పైర్మూలదేవ్యై పూజాం సమర్ప్య ద్రామితి సంక్షోభణముద్రాం ప్రదర్శయేత్
।

ఇతి ప్రథమావరణం

ద్వితీయావరణం

అథ షోడశారే (వామావర్తే)న హ్రీం శ్రీం అం కామాకర్షిణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం
పూజయామి, ఆం బుద్ధ్యాకర్షిణీనిత్యాకలా । ఇం అహఙ్కారాకర్షిణీనిత్యా । ఈం

శబ్దాకర్షణీనిత్యా | ఉం స్పర్శాకర్షణీనిత్యా | ఊం రూపాకర్షణీనిత్యా | ఋం
రసాకర్షణీనిత్యా | ఋం గంధాకర్షణీనిత్యా | ఌం చిత్తాకర్షణీనిత్యా | ఌం
ధైర్యాకర్షణీనిత్యా | ఏం స్మృత్యాకర్షణీనిత్యా | ఐం నామాకర్షణీనిత్యా | ఓం
బీజాకర్షణీనిత్యా | ఔం ఆత్మాకర్షణీనిత్యా | అం అమృతాకర్షణీనిత్యా | అః
శరీరాకర్షణీనిత్యాకలా-

Page 79

దేవీశ్రీపాదుకాం | ఇతి పశ్చిమదలాదారభ్య వాయవ్యాన్త్యం(న్తం)పూజాః | ఐం క్లీం సౌః
ఇతి త్రిపురేశ్వరీనిత్యాపాదుకాం పూజయామితి మధ్యే చక్రేశ్వరీం పూజయేత్ | ఏతాః
(సమస్తాః)గుప్తయోగిన్యః సర్వాశాపరిపూరకే చక్రే సముద్రా | ఇత్యాది పూర్వవత్ | ద్రాం
సర్వవిద్రావిణీముద్రాం ప్రదర్శయేత్ |

ఇతి ద్వితీయావరణం

తృతీయావరణం

అథాష్టదలే (హ్రీం శ్రీం)కం ✕ అనఙ్గకుసుమాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి, హ్రీం శ్రీం చం ✕
అనఙ్గమేఖలా | హ్రీం శ్రీం టం ✕ అనఙ్గమదనా | హ్రీం శ్రీం తం ✕ అనఙ్గమదనారుతా | హ్రీం
శ్రీం పం ✕ అనఙ్గరేఖా | హ్రీం శ్రీం యం ✕ అనఙ్గవేగా | హ్రీం శ్రీం శం ✕ అనఙ్గజ్కుశా | హ్రీం
శ్రీం షం ✕ అనఙ్గమాలినీదేవీశ్రీపాదుకాం | ఇతి పూర్వాదిచతుర్దిక్షు పునరాగ్నేయాదిషు చ |
ఐం క్లీం హ్రౌంః శ్రీత్రిపురసుందరీనిత్యాపాదుకాం ఇతి మధ్యే హ్రీం శ్రీం ఏతా గుప్తతరయోగిన్యః
సర్వసంక్షోభణచక్రే సముద్రా | ఇత్యాది పూర్వవత్ | క్లీం సర్వాకర్షణీముద్రాం ప్రదర్శయేత్
|

ఇతి తృతీయావరణం

చతుర్థావరణం

అథ చతుర్దశారే హ్రీం శ్రీం సర్వసంక్షోభణేశక్తిశ్రీపాదుకాం | హ్రీం శ్రీం సర్వవిద్రావిణీశక్తి | హ్రీం
శ్రీం సర్వాకర్షణీశక్తి | హ్రీం శ్రీం సర్వాహ్లాదినీశక్తి | హ్రీం

Page 80

శ్రీం సర్వసమ్మోహినీశక్తి | హ్రీం శ్రీం సర్వప్రమిభినీశక్తి | హ్రీం శ్రీం సర్వజమ్భినీశక్తి | హ్రీం
శ్రీం సర్వవశక్కురీశక్తి | హ్రీం శ్రీం సర్వరక్షానీశక్తి | హ్రీం శ్రీం సర్వోన్మాదినీశక్తి | హ్రీం శ్రీం
సర్వార్థసాధినీశక్తి | హ్రీం శ్రీం సర్వసమృత్తిపూరణీశక్తి | హ్రీం శ్రీం సర్వమస్త్రమయీశక్తి |
హ్రీం శ్రీం సర్వదృష్ట్యక్షయఙ్కరీశక్తిశ్రీపాదుకాం | ఏతాః పశ్చిమాదారభ్య వామావరేన

పూజ్యః । హ్రీం క్లీం సాః శ్రీతిపురావాసీనీనిత్యా(శ్రీ)పాదుకాం పూజయామి నమ ఇతి
మధ్యే చక్రేశ్వరీం సమూర్జ్య ఏతాః సమ్ప్రదాయక్రమయోగిన్యః సర్వసౌభాగ్యదాయకచక్రే
సముద్రా । ఇత్యాది పూర్వవత్ । బ్లాం సర్వవశక్కురీముద్రాం ప్రదర్శయేత్ ।
ఇతి చతుర్థావరణం

పంచమావరణం

బాహ్యదశారే సర్వసిద్ధిప్రదాదేవీశ్రీపాదుకాం । సర్వసమ్మత్ప్రదాదేవీ । సర్వప్రియఙ్కరీదేవీ
। సర్వమంగలకారిణీదేవీ । సర్వకామప్రదాదేవీ । సర్వదుఃఖవిమోచినీదేవీ ।
సర్వమృత్యుప్రశమనీదేవీ । సర్వవిఘ్నవినాశినీదేవీ । సర్వాణ్ణ-

Page 81

సుందరీదేవీ । సర్వసౌభాగ్యదాయినీదేవీ । ఏతాః పశ్చిమాదారభ్య వామావర్తేన
పూజ్యః । హ్రేం క్లీం హౌం శ్రీతిపురశ్రీనిత్యాపాదుకాం । ఇతి మధ్యే । ఏతాః
(సమస్తాః)కులకౌలయోగిన్యః సర్వార్థసాధకే చక్రే సముద్రా ఇత్యాది పూర్వవత్ । సః
సర్వోన్మాదినీముద్రాం ప్రదర్శయేత్ ।

ఇతి పంచమావరణం

షష్ఠావరణం

అథాస్తరదశారే హ్రీం శ్రీం సర్వజ్ఞాదేవీశ్రీపాదుకాం । హ్రీం శ్రీం సర్వశక్తిమయీదేవీ । హ్రీం
శ్రీం సర్వేశ్వర్యప్రదా । హ్రీం శ్రీం సర్వజ్ఞానమయీ । హ్రీం శ్రీం సర్వవ్యాధివినాశినీ । హ్రీం
శ్రీం సర్వాధారస్వరూపిణీ । హ్రీం శ్రీం సర్వపాపహరా । హ్రీం శ్రీం సర్వానందమయీ ।
హ్రీం శ్రీం సర్వరక్షాస్వరూపిణీ । హ్రీం శ్రీం సర్వేషుతఫలప్రదాదేవీశ్రీపాదుకాం । ఏతాః
పూర్వవత్ హ్రేం క్లీం హౌం శ్రీతిపురామానినీనిత్యా । ఇతి మధ్యే చక్రేశ్వరీమారాధ్య
ఏతాః (సమస్తాః)నిగర్భయోగిన్యః సర్వరక్షాకరే చక్రే సముద్రా । ఇత్యాది పూర్వవత్ ।
అర్ఘ్యోదకాక్షతకుసుమైరఖిలచక్రేనాయికాయై పూజాం సమర్ప్య క్రీడం మహాఙ్కుశాముద్రాం
ప్రదర్శయేత్ ।

ఇతి షష్ఠావరణం

సప్తమావరణం

Page 82

అథాష్టకోణే వశిన్యాద్యష్టకన్యాసోక్తమనైర్దేవీపురత ఆరభ్య వామావర్తేన పూజ్యః । హ్రీం క్లీం

జ్ఞేం శ్రీతిపురాసిద్ధిదేవీశ్రీ । ఇతి మధ్యే । ఏతాః (సర్వాః)రహస్యయోగినః సర్వరోగహరే
చక్రే సముద్రా । ఇత్యాది పూర్వవత్ । అర్ఘ్యాదికాక్షతకుసుమైరఖిలనాయకాయై పూజాం
సమర్ప్య హ్స్థేఽస్మిం ఇతి భేదరీముద్రాం ప్రదర్శయేత్ ।
ఇతి సప్తమావరణం

అష్టమావరణం

అథాష్టకోణత్రికోణాస్తరాలచతుష్కే (పశ్చిమాదారభ్య వామావరేన బాణపూజాం
కుర్యాత్) । హ్రీం శ్రీం యాం రాం లాం వాం సాం ఐం ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లూం సః యాం
రాం లాం వాం సాం జమ్భనేభ్యః కామేశ్వరబాణేభ్యో నమః । హ్రీం శ్రీం ఐం ద్రాం ద్రీం
క్లీం బ్లూం సః యాం రాం లాం వాం సాం ఐం ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లూం సః జమ్భనేభ్యః
కామేశ్వరీబాణేభ్యో నమః । (హ్రీం శ్రీం)యాం రాం లాం వాం సాం ఐం ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లూం
సః థాం సమ్మోహనాయ కామేశ్వరచాపాయ నమః । హ్రీం శ్రీం ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లూం సః
యాం రాం లాం వాం సాం థాం సమ్మోహనాయ కామేశ్వరీచాపాయ నమః । ఏవం
సర్వత్ర యోజ్యమ్ । ఆం వశికరణాయ కామేశ్వరపాశాయ నమః । హ్రీం వశికరణాయ
కామే-

Page 83

శ్వరీపాశాయ నమః । క్రీఓం స్తమ్భనాయ కామేశ్వరాఙ్కుశాయ నమః । క్రీఓం
స్తమ్భనాయ కామేశ్వర్యఙ్కుశాయ నమ ఇతి పశ్చిమాదారభ్య ప్రాదక్షిణ్యేన పూజాః ।
అథాస్త్రీకోణాగ్రదక్షవామకోణేషు కామేశ్వర్యాదిదేవీత్రయం న్యాసోక్తపీఠమస్త్రైః సమూజ్య
హ్స్థైః స్థాన్కుం హ్స్థాః శ్రీతిపురామ్బానిత్యాశ్రీపాదు । ఇతి మధ్యే (చక్రేశ్వరీమారాధ్య)ఏతా
అతిరహస్యయోగినః సర్వసిద్ధిమయే చక్రే సముద్రా । ఇత్యాదినా మూలదేవ్యై పూజాం
సమర్పయేత్ । అర్ఘ్యోదకాక్షతకుసుమైరఖిలచక్రనాయకాయై పూజాం సమర్ప్య
హ్స్థాం బీజముద్రాం ప్రదర్శయేత్ । అత్రాణిమాద్యారభ్య త్రికోణాస్తపరివారదేవతానాం
మూలదేవతావద్ ధ్యానం ద్రష్టవ్యమ్ । తచ్చ న్యాసపటలే ప్రదర్శితమేవ ద్రష్టవ్యమ్ ।
ఇత్యష్టమావరణం

నవమావరణం

తత్త్రికోణమధ్యే తుర్యపీఠమనునా మూలదేవీం సమారాధ్య తుర్యబీజముచ్చార్య
త్రిపురభైరవినిత్యా । ఇతి స్వామినీబుద్ధ్యాపి తామేవారాధ్య ఏతాః (సమస్తాః)పరాపరాతిరహస్యయోగి
సర్వానందమయే మహాచక్రే బైన్దవే పరబ్రహ్మస్వరూపిణి పరామృతశక్తిసర్వ-

చక్రేశ్వరి సర్వమన్తేశ్వరి సర్వవిద్యేశ్వరి సర్వపితేశ్వరి సర్వయోగేశ్వరి సర్వవాగీశ్వరి
సర్వసిద్ధేశ్వరి (సర్వకామేశ్వరి సర్వసత్త్వేశ్వరి త్రైలోక్యమోహన) జగదుత్పత్తి (స్థితి) మాతృకాసనే
చక్రాసనే చ తాసాం సముద్రాః ససిద్ధయః సాయుధాః సవాహనాః సపరివారాః
సర్వోపచారైర్మహాత్రిపురసుందరీపరయాఽపరయా పరాపరయా సపర్యయా
సమూజితాః సన్తు । ఇతి (విశేషార్హ్యోదకాక్షతకుసుమైర్మూల) దేవ్యై (మూలేన) పూజాం
సమర్పయేత్ । (యోనిముద్రాం ప్రదర్శయేత్) ।

ఇతి నవమావరణం

ఘ. జ. పాఠః

(“సర్వోపచారైః.....! ర్పుత్యగీతం పరికల్ప్య” (పు। ౮౪-౧౦౩) ఇత్యస్య స్థానే)
“సర్వోపచారైః సమూజితాః సన్తుఽ ఇతి సర్వానన్దమయం నవమం చక్రమ్ ।
ప్రతిచక్రం స్వస్వముద్రాం స్వస్వబీజసహితాం యథాక్రమం ప్రదర్శయేత్ । యథా
- హ్రీం శ్రీం ద్రాం సర్వసంక్షోభణీముద్రాశ్రిపాదుకాం పూజయామి, హ్రీం శ్రీం ద్రీం
సర్వవిద్రావణీముద్రాశ్రిపాదుకాం పూజయామి, హ్రీం శ్రీం బ్లాం సర్వాకర్షణీముద్రాశ్రిపాదుకాం
పూజయామి, హ్రీం శ్రీం క్లిం సర్వవశక్కురీముద్రాశ్రిపాదుకాం పూజయామి,
హ్రీం శ్రీం సః సర్వోన్మాదనీముద్రాశ్రిపాదుకాం పూజయామి నమః, హ్రీం శ్రీం
క్రీం సర్వమహాఙ్కుశాముద్రాశ్రిపాదుకాం పూజయామి, హ్రీం శ్రీం హ్లాం
భేదరీముద్రాశ్రిపాదుకాం పూజయామి, హ్రీం శ్రీం హౌం బీజముద్రాశ్రిపాదుకాం
పూజయామి, హ్రీం శ్రీం ఐం యోనిముద్రాశ్రిపాదుకాం పూజయామి, హ్రీం శ్రీం హౌం
త్రిఖణ్డాముద్రాశ్రిపాదుకాం పూజయామి ।
తతో మూలవిద్యాన్తే శ్రీమహాత్రిపురసుందరి గన్ధం స్వాహేతి గన్ధం దత్త్వా మూలాన్తే
శ్రీమహాత్రిపురసుందరి అక్షతం వేషట్, ఏవం బాహుమాలాశ్చ దద్యాత్ । అథ
సగుగ్గులాగురూశిరశితాజ్యమధుచన్దనప్రక్షిప్తసారాఙ్గారపూరితధూపపాత్రమానీయ
సంస్కారైః సంస్కారయేత్ । తదుక్తం శివశాసనే -
ఆదౌ నిరీక్షణం పశ్చాత్ ప్రోక్షణం తాడనం బుధః ।
కుర్యాదభ్యుక్షణం మన్త్రి తథాకర్షణమేవ చ ॥
ఆరాధనం తతః సమ్యగభిమన్త్రణపూర్వకమ్ ।
దిగ్బన్ధనమథా గుణ(?) అవగుణనమేవ చ ॥

Page 85

తతో మూలమస్త్రేణ స్వాహానైన గన్ధం దత్త్వా వౌషడన్తేనాక్షతకుసుమే దత్త్వా బాహుమాలాం
చ దత్త్వా (వన్దనం కృత్వా)మూలవిద్యాది
వనస్పతిరోత్పన్నో గన్ధాఢ్యో గన్ధ ఉత్తమః ।
ఆస్తుయః సర్వభూతానాం ధూపోఽయం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

నమ ఇతి ధూపం దత్త్వా మూలవిద్యాముచ్చార్య
సుప్రకాశో మహాన్ దీపః సర్వత్ర తిమిరాపహః ।
సబాహ్యభ్యంతరం జ్యోతిర్దీపోఽయం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥

నమ ఇతి దీపం దత్త్వా తతో మూలవిద్యాది మహాత్రిపురసుందరి నైవేద్యం గృహాణ స్వాహా
ఇతి పాయసాపూపాపదంశాదిషడ్విధరసోపేతం గుణవదనం మధుపూర్ణాంశ్చషకాంశ్చ
దేవ్యై ।

అమృతీకరణం పశ్చాత్ సంస్కారాస్తే దశ క్రమాత్ ।
తతశ్చ వాదయేద్ ఘణ్ణాం హ్రిం జగదబ్బంహణే నమః ॥
ఇత్యభ్యర్చ్య వామేన వాదయేత్ । ధూపమస్త్రేణ ధూపం విష్టరాధః ప్రదర్శయేత్ ।
ధూపమస్త్రో మూల(ము)చ్చార్య -
వనస్పతిరోత్పన్నో గన్ధాఢ్యో గన్ధభూషణః ।
ఓస్తుయః సర్వదేవానాం ధూపోఽయం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥ నమః ।
తత్ః పుష్పాంజ్ఞాలిం దత్త్వా కర్పూరగర్భవర్తికాలజ్జృతం సురభిఘృతపూరితం సంస్కారైః
సంస్కృతం దీపమస్త్రేణ దీపం నేత్రే ప్రదర్శయేత్ । దీపమస్త్రో మూలాస్తే -
సుప్రకాశో మహాదీపః సర్వ(త్ర)తిమిరాపహః ।
సబాహ్యభ్యంతరం జ్యోతిర్దీపోఽయం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥ నమః ।
తతః పుష్పాంజ్ఞాలిం దద్యాత్, అర్ఘ్యపాద్యాచమనానపి ।

Page 86

బహువిధం నైవేద్యం ప్రతిచక్రమేకైకాం ముద్రాం ప్రదర్శయేత్ । నవచక్రేశ్వరీనిర్ణయోఽపి
రససారసంక్లమో దర్శితః । యథా -
త్రిపురా ప్రథమా నిత్యా ద్వితీయా త్రిపురేశ్వరీ ।
సుందరీ చ తృతీయా స్యాచ్ఛతుర్థీ పురవాసినీ ॥
పంచమీ త్రిపురశ్రీశ్చ షష్ఠీ త్రిపురమాలినీ ।
సప్తమీ త్రిపురాసిద్ధిరష్టమీ త్రిపురామ్బికా ॥

నవమీ భైరవీ ప్రోక్తా నిత్యాస్తా వరవర్ణిని ।

ఇతి (నవనిత్యాశ్చక్రే యష్టవ్యాః!)

తతో వక్ష్యమాణక్రమేణాగ్నికార్యం కృత్వా చక్రదక్షవామపురఃపృష్ఠభాగేషు త్రికోణవృత్తచతురస్రం
మణ్డలచతుష్టయం విధాయ బాం బటుకభైరవాయ నమః, యాం యోగినీభ్యః

అథ హేమాదిపాత్రే సుపక్వలేహ్యచోష్యభక్ష్యభోజ్యనానావిధోపదంశమృతం మధుగుడదధిదుగ్ధం
శితాజ్యాపూపపూలికాపాయసకదలపిశితసన్ధానసహితం వైవేద్యం సమానీయ సంస్కారైః
సంస్కృత్య శుద్ధోదకాక్షతప్రసూనం సమాదాయ మూలాన్తే శ్రీమహాత్రిపురసుందరి వైవేద్యం
నమ ఇతి ప్రక్షిప్య కుసుమం గృహీత్వా వైవేద్యమస్త్రేణ వైవేద్యం సమర్పయేత్ ।
వైవేద్యమస్త్రః -

సత్పాత్రసిద్ధం సత్సౌఖ్యం వివిధానేకభక్షణమ్ ।

నివేదయామి దేవేశి సాన్వగాయ గృహాణ తత్ ॥

అన్నం చతువిధం గృహ్ణా రస్తైః షడ్భిః సమన్వితమ్ ।

మయా నివేదితం తుభ్యం గృహాణ పరమేశ్వరి ॥

వైవేద్యం గృహ్యతాం దేవి భక్తిం మే హ్యచలాం కురు ।

ఈప్సితం మే వరం దేహి పరత్ర చ పరాం గతిమ్ ॥

Page 87

స్వాహా, జ్ఞాం క్షేత్రపాలాయ నమః, గాం గణపతయే నమ ఇతి క్రమేణ గన్ధాక్షతకుసుమైరభ్యర్చ్య
పిశితానో(న్నో)పదంశచర్వణాలిర్ఘృషసహితం పాత్రచతుష్టయం సదీపం బలిమణ్డలే
నిధాయ ఏహ్యేహి దేవీపుత్రబటుకనాథ కపిలపిఙ్గలజటాభారభాసుర త్రినేత్ర జ్వాలాముఖ
గన్ధపుష్పాలిపిశితబలిం గృహ్ణా సర్వవిఘ్నాన్ నాశయ నాశయ హుం ఫట్ స్వాహా ఇతి
బటుకబలిమస్త్రః ।

ఊర్ధ్వే బ్రహ్మాండాతో వా దివి గగనతలే భూతలే నిష్కలే వా

పాతాలే వాఽనలే వా సలిలపవనయోర్యత్ర కుత్ర స్థితా వా ।

క్షేత్రే పీఠోపపీఠాదిషు చ కృతపదా ధూపదీపాదికేన

ప్రీతా దేవ్యః సదా నః శుభబలివిధినా పాన్తు వీరేన్ద్రవన్ద్యాః ॥

అష్ట(ద్య)యాని నివేద్యాది భక్షాణీ వివిధాని చ ।

మయా కృతాని సర్వాణి భక్ష్యతాం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥ నమః ।

తతో మూలాన్తే శ్రీమహాత్రిపురసుందరి ఆచమనీయం నమ ఇత్యాచమనానంతరం
కర్పూరవాసితతామూర్ఖం తామూర్ఖలమస్త్రేణ నివేదయేత్ । తామూర్ఖలమస్త్రః -
పూగీఫలసమాయుక్తం నానావర్ణమనోరమమ్ ।

కర్పూరాదీసమాయుక్తం తామూర్ఖం ప్రతిగృహ్యతామ్ ॥ నమః ।

అథ వక్ష్యమాణక్రమేణాగ్నికార్యం యథాశక్తి నిర్వర్త్య శీవక్రదక్షిణవామపశ్చిమపూర్వభాగేషు
చతురస్రవృత్తత్రికోణమణ్డలచతుష్టయం పరికల్ప్యాజ్ఞైః సమూర్జ్య సమస్తభక్ష్యాదీసమభ్యుతం
బలిపాత్రచతుష్టయం సాధారం స్థాపయేత్ । ఐం హ్రీం శ్రీం బాం బటుకభైరవాయ నమ ఇతి
సధ్యానేన పూజయేద్ దక్షిణే ।

Page 88

యాం యోగినీభ్యః స్వాహా ఇతి సర్వయోగినీబలిమస్త్రః । ఙాం క్షీం ఊం క్షైం
క్షౌం క్షః హుం స్థానక్షేత్రపాల అలిపలసహితం బలిం గృహ్లా గృహ్లా సర్వవిఘ్నాన్
నాశయ నాశయ హుం ఫట్ స్వాహా ఇతి క్షేత్రపాలబలిమస్త్రః । గ్లాం గ్లీం గ్లూం
గ్లైం గ్లౌం గ్లః గం గణపతే వర వరద సర్వజనం మే వశమానయ సర్వవిఘ్నాన్
నాశయ సర్వోపచారసహితం బలిం గృహ్లా గృహ్లా స్వాహా ఇతి గణపతిబలిమస్త్రః
। ఏతచ్చ బలిదానం పూర్వోక్తస్థానేషు । అజ్ఞాప్తానామికాభ్యాం బటుకబలిః ।
తర్జనీమధ్యమానామికాభిర్యోగినీబలిః । తర్జన్యా క్షేత్రపాలబలిః । మధ్యమయా
గణపతిబలిః । తత్ర బటుకనాథధ్యానం శ్రీసిద్ధనాథపాదైరుక్తం -

ఐం హ్రీం శ్రీం యాం యోగినీభ్యో నమ ఇతి సధ్యానేన పూజయేత్ చక్రవామే । ఐం హ్రీం శ్రీం
క్షాం క్షేత్రపాలాయ నమ ఇతి చక్రాగ్రే । ఐం హ్రీం శ్రీం గాం గణపతయే నమ ఇతి చక్రప్రవృష్టే
। బటుకస్య ధ్యానం శ్రీసిద్ధపాదైరుక్తం -

కరకలితకపాలః కుణ్డలీదణ్డపాణిస్తరుణతిమిరనీలో వ్యాలయజ్ఞోపవీతీ ।

క్రతుసమయసపర్యావిఘ్నువిచ్ఛేదహేతుర్జయతి బటుకనాథః సిద్ధిదః సాధకానామ్ ॥

అథ యోగినీధ్యానం -

యోగిన్యః కామరూపాః సకలగుణభృతస్తప్తకార్తస్వరాభా

మత్తాః కఙ్కాలమాలాకలితగలతటీరక్తవస్త్రోత్తరీయాః ।

లింగం పాశం కపాలం సృణీమపి విదృతాః సుస్మితాః సుప్రసన్నా

భక్తానాం పూజకానామభిలషితఫలం సందదానాః సువేశాః ॥

Page 89

కరకలితకపాలః కుణ్డలీదణ్డపాణిస్తరుణతిమిరనీలో వ్యాలయజ్ఞోపవీతీ ।

క్రతుసమయసపర్యావిఘ్నవిచ్ఛేదహేతుర్జయతి బటుకనాథః సిద్ధిదః సాధకానామ్ ॥

యోగిన్యః కామరూపాః, పాశాఙ్కుశయోనిమథనకపాలం గణనాథస్య, దేవ్యాస్తు
దేవాశ్లేషణం దేవలిఙ్గధారిత్యం చ । ఉభౌ రక్తవర్ణౌ । క్షేత్రపాలస్య శులడమరుకకపాలఖడ్గా
నగ్నత్వం చ । తతస్త్రిస్రాన్ రక్తవర్తికాన్ సుగన్ధిఘృతపూరితాన్ స్థాలస్థాన్ దీపాన్
త్రికోణవతురస్తం మణ్డలం విధాయ తత్ర ప్రతిష్ఠాప్య భువనేశ్వర్యా ప్రజ్ఞాల్య
గుహ్యామాలిన్యా సమారాధ్య తత్ర సువర్ణాదీని నిక్షిప్య జానుభ్యామవనిం గత్వా
కరాభ్యాముద్భృత్య సమయశ్లోకద్వయం పఠన్ అధ్యుష్టవారం భ్రామయేత్ । యథా

క్షేత్రపాలధ్యానం -

శూలం డమరుకం చైవ కపాలం ఖడ్గమేవ చ ।
దధానం కృష్ణవర్ణాభం భజేఽహం క్షేత్రనాయకమ్ ॥

అథ గణపతిధ్యానం -

వామనం కృష్ణవర్ణం చ సర్వా(ర్పా)భరణభూషితమ్ ।
పాశాఙ్కుశం కపాలం చ త్రిశిఖం బిభ్రతం నమః ॥

Page 90

అన్నస్తేజో బహిస్తేజ ఏకీకృత్యామితప్రభమ్ ।
త్రిధా దేవ్యా పరిభ్రామ్య కులదీపం నివేదయేత్ ॥
సమస్తచక్రవక్రేణియుతే దేవి నవాత్మికే ।
ఆరార్చికమిదం దేవి గృహాణ మమ సిద్ధయే ॥

తతో భగవత్స్యే పుష్పాంజ్ఞాలిం వికీర్య సకలచక్రస్థితదేవతఈమూలదేవీరూపం ధ్యాయేత్ ।

ఉక్తం హి సక్కేతపద్ధత్యాం -

మహాచక్రవ(న)స్యాస్త్రః పద్మరాగసమప్రభామ్ ।
పాశాఙ్కుశౌ శరాన్ (చాపాన్)ధారయంతీ భజామ్యహమ్ ॥

బాహ్యచక్రేషు యోగిన్యస్తదుల్లాససముద్భవాః ।

తద్ధ్యానేన సమా ధ్యేయాః పూజాయాం సాధకోత్తమైః ॥

అథ శ్రీచక్రాగ్రే భూమణ్డలకం కృత్వాఽఙ్గాని సమ్పూజ్యారం ప్రతిసమర్ప్య గోధూమయవశాలీవినిర్మిత
కర్పూరగర్భరక్తవర్తికాలఙ్కృతాన్ సురభిఘృతాన్ నవ వా పంచ వా స్థాల్యాం

కృత్వా తదాధారే ప్రతిష్ఠాప్య భువనేశ్వర్యా ప్రజ్ఞాల్వ సువర్ణరజతాదికం నిక్షిప్య
గుహ్యమాలిసీన్యాసం పూజయేత్ । తతో బలిపాత్రేషు శోధితవారిణా బలిం హరేత్ ।
తద్యథా -

ఐం హ్రీం శ్రీం ఏహ్యేహి దేవీపుత్ర బటుకనాథ కపిల పింగల జటాభారభాసుర త్రినేత్ర
జ్వాలాముఖ సర్వవిఘ్నాన్ నాశయ నాశయ సర్వోపచారసహితబలిం గృహ్ణా గృహ్ణా
స్వాహా । ఐం క్లీం హ్సం

ఊర్ధాన్ బ్రహ్మణ్యతో వా దివి గగనతలే భూతలే నిస్తలే వా
పాతాలే వాఽనలే వా సలిలపవనయోర్యత్ర కుత్ర స్థితా వా ।

క్షేత్రే పీఠోపపీఠాదిషు సుకృతపదా పుష్పధూపాదికేన
ప్రీతా దేవ్యః సదా నః శుభబలివిధినా పాస్తు వీరేంద్రవంద్యః ॥

యాం సర్వయోగినీభ్యో బలిం గృహ్ణా స్వాహా । హ్రీం శ్రీం సర్వయోగినీభ్యః
సర్వభూతేభ్యః సర్వభూతపతిభ్యస్త్రైలోక్యనివాసినీభ్య ఇమాం పూజాబలిం గృహ్ణా గృహ్ణా
స్వాహా ।

ఐం హ్రీం శ్రీం క్రౌం సాః ఙాం ఊం ఊ ఙైం ఙౌం ఙః హుం స్థానక్షేత్రపాల
ధూపదీపాలిపిశితబలిం గృహ్ణా గృహ్ణా స్వాహా ।

Page 91

తతో మణ్డలే ప్రతిష్ఠాప్య మూలవిద్యయా యథాశక్తి సహస్రాదిసంఖ్యయా జపం విధాయ తం
చ జపమర్చ్యదకేన -

గుహ్యోతిగుహ్యగోప్తీ త్వం గృహణాస్మత్కృతం జపమ్ ।

సిద్ధిర్భవతు మే దేవి త్వత్ప్రసాదాద్ హృది స్థితే ॥

అథ గణనాథః - ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం క్లీం గ్లౌం గం మహాగణపతయే వర వరద సర్వజనం
మే వశమానయ స్వాహా । ఆసవజలేనామికయా తర్జనీమధ్యమానామికయా తర్జన్యా
మధ్యమయా వా యథోపదేశం బలిం దత్త్వా తాలత్రయఞోటికాస్ఫారముద్రాం ప్రదర్శ్య
పూజయేత్ ।

అథ జానుభ్యామవసీం గతః శ్రీభగమాలిన్యా సమభ్యర్చ్య మూలవిద్యాజపాక్షరాభ్యాం
దీపస్థాలీముద్ధృత్య శ్లోకద్వయం పఠన్నధ్యుష్ణవారం పరిభ్రామ్య పూర్వమణ్డలాధారే
స్థాపయేత్ శ్లోకమస్త్రైః -

అన్నస్తేజో బహిస్తేజ ఏకీకృత్యామితప్రభమ్ ।

త్రిధా దేవ్యాః పరిభ్రామ్య కులదీపం నివేదయేత్ ॥

సమస్తచక్రేశియుతే దేవి నవాత్మికే ।

ఆరార్చికమిదం దేవి గృహాణ మమ సిద్ధయే ॥

తతః పుష్పాంజలిం దత్త్వా నైవేద్యాదికమపి నివేద్య అణిమగ్రాదారభ్య గన్ధవారిణా తర్పయామీత్యన్వేన సన్తర్ప్య కామేశ్వర్యాద్యాస్తత్తనమయవిద్యయా తర్పయేత్ । సమయవిద్యా యథా - ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం క్లీం హ్సాం ఆం ఈం ఊం యాం రాం లాం వాం సాం కామేశ్వరి ఇచ్ఛాకామఫలప్రదే సర్వార్థసాధకిసర్వసత్త్వవశక్కురి జగత్కీభకారిణి హూం హూం హూం ద్రాం క్లీం బ్లూం సః హ్సాం క్లీం ఐం కామేశ్వరీసమయనిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి । (ఇతి)సమయవిద్యా । ఐం హ్రీం శ్రీం హూం ఐం త్రం హ్రోం హ్రీం క్లీం బ్లూం సః ఐం యాం రాం లాం వాం సాం సర్వకార్యార్థసాధిని వజ్రేశ్వరి వజ్రపజ్జ్వరమధ్యగతే శ్రీం హ్రీం క్లీన్నే ఐం హ్రీం శ్రీం క్లీం నిత్యమదద్రవే హ్రీం శ్రీం వజ్రేశ్వర్యై నమః హ్రీం శ్రీం ఐం త్రిపురావజ్రేశ్వరిశ్రీపాదుకాం పూజయామి, తర్పయామీతి సర్వత్ర యోజ్యమ్ । ఇతి వజ్రేశ్వరీసమయా । ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం భగవతి బ్లూం నిత్యకామేశ్వరి స్త్రీం సర్వసత్త్వవశక్కురి సః త్రిపురభైరవి చేం క్లీం త్రిపురాసమయానిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి । ఇతి సమయవిద్యా । ద్వితీయా నిత్యా భగమాలినీదేహ సమయా ।

తతః సమస్తచక్రే పూర్వవద్ ధ్యాత్వా సబీజం ముద్రానవకం ప్రదర్శయేత్ । యథాశక్తి హితమాలయా యథోక్తప్రకారేణ సజ్జప్య తేజోరూపం జపఫలమర్హ్యేదకకృతం కురు మే,

Page 92

ఇతి మన్త్రేణ దేవ్యా వామహస్తే సమర్ప్య తం చ జపం పరమేశ్వర్యా పరిగృహ్యతాం(హీతం)భావయేత్ । తతో నివేద్యం విసృజ్య హస్తజ్వాలనం గన్ధోదకైః పరికల్ప్య మూలమన్త్రేణ తామూర్చలం నివేద్య దర్పణం ప్రదర్శ్య)ఫలం చామరం చ దత్త్వా పునర్గన్ధాదిభిరభ్యర్చ్య ముద్రానవకం ప్రదర్శ్య కిం కిమిత్యాదినా స్మృత్వాఽర్ఘ్యచులుకోదకైః స్వాత్మానం

గుహ్యతిగుహ్యగోప్తీ త్వం గృహాణాస్మత్కృతం జపమ్ ।

సిద్ధిర్భవతు మే నిత్యం త్వత్ప్రసాదాన్మహేశ్వరి ॥

ఇతి దేవ్యా వామకరే బ్రహ్మర్పణమన్త్రేణ నివేద్య జపఫలం పరమేశ్వర్యాదిపరిగృహీతం విభావయేద్ బ్రహ్మర్పణమన్త్రేణ । యథా - ఇతః పూర్వం ప్రాణబుద్ధిదేహధర్మాధికారితా జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తావస్థాసు మనసా వాచా కర్మణా హస్తాభ్యాం పాదాభ్యాముదరేణ శిశ్నా యత్స్మృతం యత్కృతం యత్స్మృష్టం యచ్ఛ భాషితం తత్సర్వం బ్రహ్మర్పణం భవతు స్వాహా । తతః శ్రీదణ్డకేన స్తుత్వా నమేత్ ।

మూలేన దర్పణచామరచ్చత్రాదికాన్ దదేత్ | ముద్రానవకం ప్రదర్శ్య షడామ్నాయసమయాన్
జ్ఞాత్వా సమర్చయేత్ | 3 ఐం క్లిన్నే క్లిన్నమదద్రవే కులే హృః - ఏషా దక్షిణేశ్వరీసమయా
| పశ్చిమం సమయం జ్ఞాత్వా ద్వాత్రింశార్ణాం యజేత్ పునః | హ్రైం హ్రిం హ్లైం
హ్రిం భగవతి అమ్బే హ్ న్ ళ్ ం ల్ వ ర్ యూం హ్ న్ హ్ ళ్ ం ల్ వ ర్ యూం
కుబ్జికే హ్రిం హ్రిం హ్రిం జ ఇ ణ న మే అఘోరముఖి ఝ్రం ర్భ్రం కిణి
కిణి విచ్చే హస్యేం హస్యేం హస్యేం హస్యేం శ్రీపశ్చిమేశ్వరీసమయాదేవీశ్రీపాదుకాం
పూజయామి | ఏషా శ్రీపశ్చిమసమయా |
సమప్త్యాఖ్యం సముద్రావక్రం జ్ఞాత్వా తథోత్తరమ్ |
నర్వార్ణాం సమయాం జ్ఞాత్వా యజేత్ సప్తదశిం కలామ్ ||

Page 93

సపరిచ్ఛదం పరమేశ్వర్యై పరికల్ప్య పునః పున ప్రణిపాతేన కృతార్థమేవాత్మానం
పరిభావయన్ ఉమాపణపూర్వకం జానుభ్యామవనిం గతో మహావక్రరహస్యం
విమర్శనాత్మకం ప్రవిభావ్య నవదర్శనమూలవిద్యయా తత్తత్త్వానేషు సమర్చయేత్ |
యథా - హ్రీం శ్రీం వా |

ఖ. పాఠః

“పరికల్ప్య.....| త్రిపురసుందర్యై నమః” (పృ| ౯౩-౯౭) ఇత్యస్య స్థానే
మహావక్రం రహస్యవేదదర్శనాత్మకం పరిభావ్య తత్తద్దర్శనమూలవిద్యయా తత్తత్త్వానేషు
సమర్చయేత్ | యథా - హ్రిం భగవతి రుద్రశక్తి స్వాహా హ్రిం ఇతి రుద్రార్ణవయా
వా హ్రీం ఇత్యేకాక్షర్యా వా పూర్వసమయవిద్యయా, ఐం క్లిన్నే క్లిం మదద్రవే కులే
హృః హ్రీం హృః య వ ల ళ్ స హ ర య హృః ఇతి వా దక్షిణసమయవిద్యయా
తయోరన్యతరయా రుద్రార్ణవత్యా, హ్రైం హ్రిం హ్రిం హ్రిం హ్రిం హ్రిం హ్రిం హ్రిం హ్రిం హ్రిం
భగవతి అమ్బే హ్ న్ ళ్ మ ల వ ర్ యూం హ్ న్ ళ్ మ ల వ ర్ యూం కుబ్జికే
హ్ న్ ళ్ హ్రీం హ్ న్ ళ్ హ్రీం హ్ న్ ళ్ హ్రీం అఘోరే ఘోరే అఘోరముఖి ఝ్రం
స్రాం ఝ్రం కిణి కిణి విచ్చే హ్రిం హ్రిం హ్రిం హ్రిం హ్రిం హ్రిం హ్రిం హ్రిం హ్రిం
హ్రైం ఇతి శ్రీపశ్చిమసమయేశ్వర్యమ్భాపాదుకాం పూజయామి నమ ఇతి పశ్చిమయా,
ద్వాత్రింశార్ణయా ఐం హ్రీం శ్రీం

గ పాఠః

“పరికల్ప్య.....! త్రిపురసుందర్యై నమః” (పు। ౯౩-౯౭) ఇత్యస్య స్థానే
మహాచక్రం రహస్యబీజదర్శనాదికం పరిభావ్య తత్తత్తర్కనే మూవిద్యయా తత్తత్త్వానేషు
సమర్చయేత్ । యథా - హైన్మిం.....ఇతి పూర్వామ్నాయసమయవిద్యా సృష్టిరూపా
చతురస్రషోడశదలాష్టదలచక్రమధ్యేషు పుష్పం నిక్షిప్య సమర్చయేత్ । ఐం
క్లిన్నే క్లిం మదద్రవే కుబ్జే హ్సం ఇతి రుద్రాణ్యా దక్షిణసమయవిద్యయా
స్థితిరూపచతుర్దశారద్యయచక్రమధ్యే పుష్పం నిక్షిప్య సమర్చయేత్ । హైన్మిం హ్సం హ్సం
హ్సం భగవతి ఆః అమృతే.....కుబ్జే హైన్మిం భేన్మిం అఘోరే ఘోరే హ్రం హ్రీం

ఖ్మిం మహావజ్రయోగేశ్వరి ద్రీం ఏషోత్తరసమయా । ఏతాసాం స్థాననియమస్తు
సజ్కేత్పద్ధత్యాం -
బ్రాహ్మ్యద్యష్టౌ చ తద్యుగ్మమనఙ్గాసుమాదికమ్ ।
సృష్టిచక్రం త్రిధా ప్రోక్తం సంహారమపి తచ్ఛృణు ॥
వశిన్యాద్యాష్టాస్తరాలపీఠత్రయమనక్రమాత్ ।
సంహారం తు త్రిధా జ్ఞేయమనాఖ్యా సర్వగా తతః ॥
ప్రత్యేకం నామభేదేన సర్గస్థితిలయక్రమాత్ ।
అథ చక్రం షడ్దర్శనాత్మకం జ్ఞాత్వా పూజయేత్ । ఉక్తం హి -
బౌద్ధం బ్రాహ్మం తథా శైవం సౌరం వైష్ణవమేవ చ ।
శాక్తం షష్ఠం తు విజ్ఞేయం చక్రం షడ్దర్శనాత్మకమ్ ॥

Page 94

వేదాఖ్యం శకలాఖ్యం తం సృష్ట్యాదిప్రవిభేదతః ।
పూర్వామ్నాయక్రమం జ్ఞాత్వా త్వర్చయేత్ రామాసిజ్ఞా(?) ॥ ఇతి ।
వోద్రుశక్తిపూర్వసమయామన్వాశాయుగలం చక్రం శిల్పాది..... । ఐం క్లిన్నే క్లిం మదద్రవేన్ద్రులై
హ్సం । ఇయం రుద్రార్ణా దక్షిణసమయేశ్వరీ ।
వసురామాత్రమధ్యానం సం రాత్రిప్రభేదతః ।
పశ్చిమం సమయం జ్ఞాత్వా దావత్రింశార్ణాం యజేత్ క్రమాత్ ।

ఘ్నేం హ్సంః అమ్బే భగవతి హ్ం న్ ఖ్ హ్రేం న్ హ్ం ఖ్ హ్రేం కుబ్జే హ్సం హ్రీం హ్సంః
అఘోర ఘోరే అఘోరముఖి హ్రం హ్రీం కిణి కిణి విచ్ఛే ఇతి వా పశ్చిమసమయవిద్యా ।

భేష్ఠం మహాచణ్డయోగేశ్వర ఋ ఉత్తరముఖవిద్యా । మ చ పర మహాచరణ డ య ఇ
ట ఐ శ ర వ ర కాలాప్త గ్రాసకర ఓంకారే తుకరి స్వాహా

కిణి కిణి రిచ్చే హైస్సం హ్నేస్సం హ్నే హ్స్సం శీం హైస్సం పశ్చిమసమయేశ్వరీపాదుకాం
పూజయామి । ఇతి పశ్చిమసమయేశ్వరీ విద్యా । ద్వాత్రింశాక్షరాయా సంహారరూపేఽష్టద(లమ)ధ్యే
పుష్పం నిక్షిపేత్ । తత ఉత్తరామ్నాయ.....మహాచణ్డయోగేశ్వరీ ఏషా నవాక్షరీ
ఉత్తరసమయవిద్యా । హ్నేస్సం మహాచణ్డ య ఓం గ ప వ స రూం ఇతి
సప్తదశికలా కాలగ్రాసం కరోతి । స(తాం)మధ్యే పుష్పం నిక్షిప్య సమర్చయేత్ ।
తతశ్చ మహాచక్రమేతత్ప్రకృతిదర్శనాత్మకం ప్రతిభావ్య తతః సమయమన్తైరర్చయేత్
। ఉం తారే తుత్తారే తురే స్వాహా ఇత్యనయా బౌద్ధసమయవిద్యయా తారాఖ్యయా
ద్వ్యష్టదలమధ్యే పుష్పాణి నిక్షిప్య సమ(ర్చ)యేత్ । ఓం ఓం హౌం శివాయ నమ ఇతి
తైవసమయవిద్యయాఽష్టదలమభ్యస్తరాష్టారం పుష్పం నిక్షిప్య సమర్చయేత్ ।

తేషా స్థాననియమోఽప్యాయమాన్తరే -

చతురస్రం బౌద్ధభేదం బ్రాహ్మం వై షోడశచ్చదమ్ ।

వన్వరం వైవభేదం తు మన్వస్రం సౌరముచ్యతే ॥

వైష్ణవం ద్విదశారం తు మధ్యే శాక్తం సమీరితమ్ ।

ఇత్యుక్తస్థానేషు తత్తద్దర్శనమన్తైః పూజయేత్ । షడ్దర్శనమన్త్రా యథా - ఓం తారే తుత్తారే
తురే స్వాహా బౌద్ధదర్శనసమయాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి నమ ఇతి తారామన్త్రః
॥ ౧॥ ఓం వైదికదర్శనసమయశ్రీపాదుకాం పూజయామితి బ్రాహ్మమన్త్రః ॥ ౨॥
హౌం శివాయ హౌం నమః శివదర్శనపాదుకాం పూజయామితి శివమన్త్రః ॥ ౩॥
హ్రీం హ్రీం సః సౌరదర్శనపాదుకాం పూజయామితి సౌరమన్త్రః ॥ ౪॥ ఓం నమో
నారాయణాయ నారాయణదర్శనశ్రీపాదుకాం పూజయామి (ఇతి వైష్ణవమన్త్రః) ॥ ౫॥ ఐం
శాక్తదర్శనశ్రీపాదుకాం పూజయామితి శాక్తమన్త్రః ॥ ౬॥

Page 95

హ్రైస్సం హ్స్సం హ్స్సం భగవతి అమ్మే హ్ న్ ఓం ల్ వ ర్ యూం న్ హ్ ఓం
ల్ వ ర్ యూం కుబ్జితే హ్రైస్సం హ్స్సం హ్స్సం హ్ న్ బ్ ధ్ర యై ఘారే అఘారముఖ హ్రీం
శ్రీం కిణి కిణి హ్స్సం హ్స్సం హ్రైస్సం హ్స్సం హ్రైస్సం । ఏషా పశ్చిమేశ్వరీ ద్వాత్రింశాక్షరీ
సమయవిద్యా ।

సమష్ట్యాఖ్యమనాఖ్యం తు చక్రం జ్ఞాత్వా తథోత్తరమ్ ।

నవద్దా(వార్ణ)సమయాన్యాసం యజేత్ సప్తదశిం కలామ్ ॥

స్నేహం మహాచణ్డయోగేశ్వరి । ఏషా నవాక్షరీ ఉత్తరసమయవిద్యా । స ఏష
పరమహాచణ్డల డపడక్ల-ఏ రావ । ఏషా సప్తదశి కలా కాలగ్రాసం కరోతి । మహారథాంగం
ప్రాకృతరసదర్శనాత్మకం ప్రవిభావ్య తైస్తైః సమయమన్తైరర్చయేత్ । యథా -
వస్థి అమృద్విధాదస్తు వార్చాకం వికృతిస్సృతమ్ ।
జ్ఞాత్వా ప్రపూజయేత్ పత్రాద్ వజ్రతదీశమన్తకైః ॥

ఇతి బౌద్ధసమయవిద్యా । ఓం ఇతి వైదికసమయవిద్యా । ఓం హౌం శివాయ హ్రౌం నమ
ఇతి శైవసమయవిద్యా । హ్రౌం హ్రీం సః సూర్యాయ నమ ఇతి సౌరసమయవిద్యా । ఓం
నమో నారాయణాయ ఇతి వైష్ణవసమయవిద్యా । ఐం ఇతి శాక్తసమయవిద్యా ।

తతః కామేశ్వర్యాదిదేవీనాం తత్తత్సమయవిద్యయా సప్తవారం సమయపుష్పం దద్యాత్ ।
తతః కామేశ్వరీ-భగమాలిన్యో నిత్యాభేదాన్తర్గతౌ పూర్వార్థతో వజ్రేశ్వరీ త్రిపురసున్దరీ । హ్రౌం
హ్రీం సః సూర్యాయ నమ ఇతి సౌరసమయవిద్యయా చతుర్దశారమర్చయేత్ । ఓం నమో
నారాయణాయ వైష్ణవసమయవిద్యయా ద్విదశారద్యయే పుష్పం నిక్షిప్య సమర్చయేత్
। మధ్యత్యస్తే శాక్తదర్శనం జ్ఞాత్వా వాగ్భవేన సమర్చయేత్ ।

తతః కామేశ్వర్యాదిదేవీనాం తత్తత్సమయవిద్యయా సకృత్ తర్చయేత్ । మూలదేవ్యై
సప్తవారం తర్చయేత్ । అథ బలివిసర్జనార్థం శిష్యం సమాహూయాజ్ఞాం కుర్యాత్ ।
బలివిసర్జనమస్త్రో యథా - 3 నిఖిలబ్రహ్మజ్ఞాశేషపీఠోపపీఠక్షేత్రోపక్షేత్రసన్దోహోపసన్దోహచత్వరోపచత్వ
ఇమాం పూజాం బలిం గృహ్లా గృహ్లా స్వాహా ।
ఇతి విసర్జ్య శిష్యోఽసౌ పాత్రే తోయం చ కారయేత్ ।
తత్పాత్రం గురవే దద్యాన్నమస్తుభ్యం శిశుః పునః ॥

ఆచార్యస్తత్కరే కృత్వా శాన్తిమన్తం జపన్ పునః ।

తర్చయేచ్ఛలిలం శాన్త్యై సమయస్య కులస్య చ ॥

Page 96

ఓం తారే తుతారే తురే స్వాహా ఇతి బౌద్ధమతే తారానామ విద్యా । ద్విరష్టారం
వైదికదర్శనం జ్ఞాత్వా వేదాదినాఽర్చయేత్ । అష్టదలమభ్యన్తరాష్టారమేవ శైవదర్శనం
జ్ఞాత్వా హౌం శివాయ హౌం నమ ఇత్యభ్యర్చయేత్ । చతుర్దశారం సౌరదర్శనం జ్ఞాత్వా
హ్రీం హ్రీం సః సూర్యాయ నమ ఇత్యర్చయేత్ । ద్విదశారం వైష్ణవం జ్ఞాత్వా ఓం నమో

నారాయణాయ ఇత్యష్టాక్షరేణార్చయేత్ । మధ్యత్యశ్రం శాక్తదర్శనం జ్ఞాత్వా వాగ్భవేన
పూజయేత్ ।

శాన్తిమన్తో యథా -

యజన్తి దేవ్యో హరపాదపజ్కజం ప్రసన్నధామామృతమోక్షదాయకమ్ ।

అనన్తసిద్ధాన్తమతిప్రబోధకం నమామి చాష్టాష్టకయోగినిగణమ్ ॥

యోగినివక్రమధ్యస్థం మాతృమణ్డలవేష్టితమ్ ।

నమామి శిరసి నాథం భైరవం భైరవీప్రియమ్ ॥

ఆపదో దురితం రోగాః సమయాచారలజ్ఘనాత్ ।

సర్వాణి మే వ్యపోహన్తు దివ్యచక్రస్య మేలనాత్ ॥

సమూజకానాం ప్రతిపాలకానాం సామాన్యతత్త్వజ్ఞతపోధనానామ్ ।

దేశస్య రాష్ట్రస్య పురస్య రాజ్ఞాం కరోతి శాన్తిం భగవాన్ కులేశః ॥

యాసామాజ్ఞాప్రభావేణ సుస్థితం భువనత్రయమ్ ।

నమస్తాభ్యో నమస్తాభ్యో యోగినిభ్యో నిరన్తరమ్ ॥

నన్దన్తు సాధకకులన్యణిమాదిసిద్ధిః

శాపాః పతన్తు సమయద్విషి యోగినాం చా ।

సా శామ్భవి స్ఫురతి కాపి సమాప్యవస్థా

యస్యాం గురోశ్చరణపజ్కజమేకమేవ ॥

యే దివ్యక్రమదూషకాః సమయినామావేశకాః సద్గురో-

ర్ద్వేష్టారః కులయోగినాం జనమనస్తాపాః కులద్వేషిణః ।

వీరద్రవ్యవినిన్దకాః కులవధూవైహాసకాః పూజనే

ద్రోహాధీనధియః పతన్తు త ఇమే షడ్యో(డ్యో)గినిమణ్డలే ॥

Page 97

తతః కామేశ్వర్యాదిదేవీనాం తత్తత్సమయవిద్యయా సకృత్ సకృత్ పుష్పం దత్త్వా

మధ్యే మూలదేవ్యై తత్సమయవిద్యయా సప్తవారం సమయపుష్పం దద్యాత్

। తత్ర కామేశ్వరీభగమాలిన్యో సమయవిద్యే నిత్యాభేదాన్తర్గతే పూర్వోద్భృతే ।

చక్రే(వక్రే)శ్వరీత్రిపురసున్దరీసమయవిద్యా । యథా - ఐం హ్రీం సర్వకాయార్థసాధిని

వక్రేశ్వరి వజ్రపజ్జ్వరమధ్యగతే క్లీం క్లీన్మే ఐం క్రౌం నిత్యమద్రద్రవే హ్రీం వజ్రనిత్యామై నమః

। క్లిం భగవతి బ్రూం నిత్యాకామేశ్వరి శ్రీం సర్వసత్త్వవశజ్కరి సః త్రిపురభైరవి ఐం విచ్చే
క్లిం త్రిపురసుందర్యై నమః ।

తతః ప్రదక్షిణనమస్కారైః పరమేశ్వరీం పరితోష్య పరాజ్ఞుఖార్హ్యేణ పరివారదేవతాగణం
దేవ్యజ్ఞే సంయోజ్య దేవీమణ్డలస్థకుసుమేనాదాయ సంహారముద్రయా మహాపద్మవనాస్తస్థం

హేరమాబ్బ బటుకాః సవేష్టగగణాః ప్రేతాః పిశాచగ్రహా
వేతాలోరగయక్షభూతపితరః క్షేత్రాధిపా రాక్షసాః ।
యే త్రైలోక్యగతాశ్చ హుమ్మడధిపప్రామైర్మహామన్తజై-
స్తుప్తాః యాస్తు సదా స్వధార్పితపయోమాంసాసవాన్నాదిభిః ॥

స్వర్గే వ్యోమ్ని రసాతలే జలనిధౌ జ్ఞావహ్నిదిక్షు స్థితాః
సూక్ష్మాః స్థూలగతాశ్చ పీఠజనితాః స్వక్షేత్రజా మన్తజాః ।
యోగస్థాః సహజాశ్చ చణ్డజనితాః శ్రీకౌలికా మన్తజా
యోగీన్యః పలలాసవాన్నముదితాస్తాః సర్వదా పాస్తు వః ॥

ద్వారస్థాః సహ గహ్వరాదినిలయాః శ్రీనందనే కాననే
శూన్యాగారవిహారకన్దరమతారామశ్మశానస్థితాః ।
కూపస్థానగతాశ్చతుష్పథగతాః సన్దోహసంస్థాశ్చ యే
పక్వాన్నోదరహేతుమాంసకుసుమం గృహ్ణాన్తు తుష్యన్తు సః ॥

తతో భగవత్త్యై పుష్పాంజ్ఞాలిం దత్త్వా సకలీకృత్య ముద్రానవకం ప్రదర్శ్య శ్రీమహాత్రిపురసుందరి
పరాజ్ఞుఖార్హ్యః సావహేత్యర్ఘ్యం దత్త్వా శ్రీపాత్రం సంతు(శో)ధ్య వారచతుష్టయం
నివేద్యార్ఘ్యదేవతా దేవాంజ్ఞ-

Page 98

శ్చక్రబోధరం నీత్వా బాహ్యభ్యంతరభేదేన కామకలాధ్యానం “బిన్దుం సజ్కలప్య”
(ని. షో. ౧.౧౮౫)ఇత్యాది సుత్రోక్తం యథావిధి విదధ్యాత్ । ఖేచరీముద్రాబద్ధేన సహ
యావన్మనోలయస్తావదకులశ్చక్రబే ఉన్మనీభూయ తిష్ఠత్ । తదుక్తం శ్రీకృమస్తోత్రే -
చిదంజ్కరం కామకలాస్వరూపం బిన్దుం విగాల్యామితతేజసేద్ధమ్ ।

అనాహతోన్మేషనినాదవృత్తిచక్రస్థితం జన్మబిలాంతరాలే ॥

తస్యాధరస్థం శశిసూర్యరూపం బిన్దుద్వయం పార్శ్వయుగప్రవాహమ్ ।

తస్యాప్యధో వహ్నిశిఖాగ్రభాగం రేఖాకృతీ ద్వే ప్రవిలాప్య సమ్యక్ ॥

ఇతి తతో మూలవిద్యాబీజత్రయైస్తత్త్వత్రయానైః స్వాహానైః ప్రసాదం నీవకృత్య
కుమారీ(బటుకా)వర్చయేత్ । ఐం హ్రీం (ఇతి)కూమారీమన్తః । హ్రీం ఐం (ఇతి)బటుకమన్తః
। త్రికోణవృత్తచతురస్రం మణ్డలం కుమారీబటుకయోః పురస్తాద్ విధాయ షట్స్వరభేదేన

దేవతాక్షే విలీనాః సన్నితి విలాప్యాత్మానం కామకలాత్మకం ధ్యాత్వా భేచరీముద్రయా
క్షమస్వేతి తాం భగవతీమకుల(గవ?)శృంగాబోదరగతాం కృత్వా తేనైవ మార్గేణాధారే
విసర్జయేత్ । అధైశాన్యాం త్రికోణం భూమణ్డలే ౩ త్రిపురసున్దరి శోషికాభ్యో నమ ఇతి
శోషికాః సమూఽఽఽ తాభ్యో నిర్మాల్యమన్త్రేణ నిర్మాల్యం దదేత్ । నిర్మాల్యమన్త్రో యథా -
ఐం లేహ్యచోష్యాన్నపానాదితామూలం స్రగ్వీలేపనమ్ ।
నిర్మాల్యభాజనం తుభ్యం దదామి శ్రీశివాజ్ఞయా ॥

Page 99

హ్రీంకారేణ మణ్డలం సమూఽఽఽ సాధారం పాత్రం ప్రతిష్ఠాప్యార్ఘ్యప్రతిష్ఠావత్ ప్రతిష్ఠితకలశం
దివ్యేన సద్యోతీయేనాపూర్య తత్ర స్వస్వమన్త్రాన్ విన్యస్య (వి)శేషార్ఘ్యబింధుం నిక్షిప్య
(సు)వస్త్రాసనం పుష్పగంధామూలాలయైర్భక్ష్యభోజ్యలేహ్యచోష్యచర్మఖాద్యైర్మధుమాంసభేదైశ్చ
సిద్ధాన్నాదిభిశ్చ సదీప్తస్తానర్చయిత్వా పాదవస్త్రం విధాయ త్రిః పాయయిత్వా
చక్రదేవతాసంఖ్యయా చతుష్టష్టసంఖ్యయా వా ద్వాత్రింశద్ధ్వస్థాష్టచతుఃసంఖ్యోపర్యంతం
యథాశక్తి పాదప్రక్షాలనాద్యర్ఘ్యప్రతిష్ఠాపురఃసరం విత్తశాత్యం వినా యోగినీచక్రం
నిత్యపూజానై హ్యాన్వహమర్చయిత్వా త్రిః పాత్రం కారయిత్వా పరమేశ్వరీభక్తిమభిప్రార్థ్య
తదనుజ్ఞాతో మూలవిద్యాబీజత్రయం తురీయబీజానైస్తత్త్వచతుష్టయానైః స్వాహానైః
(శ్రీ)గురుధ్యానపురస్కరమన్తఃశక్తిముత్థాప్య సమరసీభావం నీత్వా తచ్చిఖాయాం
పాత్రచతుష్టయం నీత్వా శ్రీగుర్వాజ్ఞయా చక్రరాజపురస్కరం బలిం బహిర్విసృజ్య దేవీ
పూజా నిత్యం నిర్విఘ్నేన భవిత్యేత్యభిప్రార్థ్య పునః సమయపాత్రమవలోక్య నైవేద్యాదికం

అథ జానుభ్యామవసీం గతో మూలవిద్యాబీజతత్త్వత్రయైస్త్రివారం ప్రసాదీకృత్య
పూర్వోక్తమణ్డలద్వయం పరికల్ప్య తత్ర సాధారం పాత్రద్వయం ప్రతిష్ఠాప్య సద్యోతీయేన
విశిష్టజలేనాపూర్య విశేషార్ఘ్యజలం నిక్షిప్య సువర్ణవస్త్రాదిభిః సమూఽఽఽ ఐం హ్రీం కౌమార్యై
నమః, హ్రీం బటుకాయ నమ ఇతి మన్త్రా తౌ నమస్కృత్య విసర్జయేత్ । శుక్లశ్వేతశ్రీచక్రం
దేవతాసంఖ్యం యోగిన్యష్టాష్టకసంఖ్యం చ సదక్షిణైః సమూఽఽఽయేత్ । తతో నివేద్యజాతం
ప్రసాదీకృత్య విశిష్టం శిష్యేభ్యో దత్త్వా సుఖమనుభవేత్ ।

Page 100

పూర్వం సర్వం స్వయం ప్రసాదీకృత్య శిష్టం సామయికానాం దత్త్వా తత్ప్రసాదలబ్ధవిభవః
స్వేచ్ఛయా విహరేత్ । ఇతి బాహ్యపూజా ।

అంతఃపూజా యథావద్ యోగినాం ప్రవిలిఖ్యతే । సా యథా - స్వకీయాలికస్థానే
జ్ఞానక్రియారూపౌ గణేశృటుకౌ స్వస్వమన్త్రాభ్యాం ప్రతిభారూపౌ సమూఽఙ్గ
స్వకీయమూలాధారాధః కులక్షేత్రపాలం విశ్వధారణప్రతిభారూపం స్మృత్వా ద్వాదశాస్త్రే
భేదాభేదమహామోహవివర్తనాక్షిణం పరికల్ప్య మఞ్చుకాన్తర్గతం ద్వాత్రింశార్ణరూపం
స్మృత్వా “సమస్తప్రకట గుప్తః” ఇత్యాదిపూర్వ(ప్ర. ౨౬)సూచితమన్త్రేణామస్తకాదిగుహ్యేన
చతుష్షష్ఠితదభిమానియోగినిమయం ప్రవిభావ్య స్వవామభాగే చతురస్రషోడశదలాన్తరాలే
ఈశానాదిరోమకూపాన్తం చిత్ప్రాణవిషయాత్మకం గురుక్రమగుణావలిం స్మృత్వా
శిరోరస్థభ్రూమధ్యలమ్బికాన్తహృదయనాభిమేధ్రాధారేషు షడాసనం షడధ్వరూపం
విన్యస్యాకులకులశృంఖ్లాటగతామనన్కుకలాం త్రిఖండ్లముద్రయా ఆవాహనవిద్యయా
ఆవాహ్య సకలశరీరే

అథాన్తర్యంజనం యోగినినాం లిఖ్యతే యథా - స్వశరీరమేవ మణ్డపమ్, నన్దనకాననం
రోమనివయమ్, రత్నజ్యోతిర్దృకరభ్యాదిక్షోభణమేవ వర్తిః, ప్రతిబిమ్బచిచ్ఛక్తిస్ఫార ఏవ
కామః, ఆహ్లాదకారివృత్తిషు ప్రతిపాదితా పారమేశ్వరీ స్ఫురత్తా వసన్తః, బాహ్యభావవిమర్శసి
జ్ఞానశక్తిరస్తరోల్లాస్యాత్మికా శక్తిర్గణాధిపతిః, పరవిచితీవర్ణా చిచ్ఛక్తికలా సరస్వతీ,
నవద్వారముఖేన సకలవిషయం సమ్యక్ సముదాయం పదారూపా ప్రతిపాలయన్తి
పారమేశ్వరీ స్ఫురత్తా ద్వారశ్రీః, అధఃశక్తిరేవ దలీ(దేహాలీ), అన్తఃస్థానాని ద్వారాణి, తదన్తస్థా
ఏకాదశదేవతా మనసా సహ ఏకాదశేన్ద్రియాణి, భైమానితాః శివస్థారా ఏవ గాయికాః ।

Page 101

చక్రమయే సమరసీకృతపరాపరకుణ్డలినిమయచిద్దణ్డే త్వనులోమప్రతిలోమరూపేణ
మూలవిద్యాం స్మృత్వా స్వశిరోగతచతురస్రే చూడీతలాదివాయవ్యాదివిదిక్ష్యణిమాదికం
బ్రాహ్మ్యేదికం ముద్రాదశకం చాన్తరస్తఃశృంఖ్లాటకేషు బాహ్యోక్తప్రకారేణ పద్మరాగరశ్మికదమ్బకరూ
ప్రాదక్షిణ్యేన సమూఽఙ్గ తచ్ఛక్తిశ్వరీం త్రిపురాం నిత్యాం తచ్ఛక్తిభిమానినిం స్మృత్వా
తత్రత్యేన సమర్పణమన్త్రేణ పరామృతకలాపాత్రం స్మరేత్ । తత్రేవ చతురస్రాభ్యన్తరే
ద్వ్యష్టదలపద్మే లలాటాగ్రాదితః కలాషోడశరశ్మికదమ్బకం వామావర్తేన తచ్ఛక్తిశ్వరీం
త్రిపురేశ్వరీం నిత్యాం పూర్వవత్తచ్ఛక్తిశ్వరీం స్మృత్వా తత్సమర్పణమన్త్రేణ
పరామృతాస్రావం కృత్వా తదభ్యన్తరే తత్రైవాష్టదలపద్మం పద్మరాగోపమం
సఞ్చిన్త్య లలాటాగ్రాభ్యన్తరే పూర్వాద్యాగ్నేయాదిదిగ్విదిక్ష్యసగ్గద్యష్టరశ్మికదమ్బకం
బాహ్యోక్తమన్త్రైః స్మృత్వా తచ్ఛక్తిశ్వరీం త్రిపురసున్దరీం నిత్యాం తత్సమర్పణమన్త్రం చ

స్మృత్వా బిన్దుమధ్యం భూవక్త్రం ప్రవిశ్య చతుర్దశదేపిం చక్రేశ్వరీం తచ్చక్రసమర్పణం
తత్ప్రొష్ఠాదివామావర్తేన కృత్వా లమ్బికాయాం కణ్ఠే చక్రదశద్వంద్వం పూర్వవత్ కృత్వా
హృత్కమలే తస్మాన్ప్రచక్రే పురత ఆరభ్య

అథ పూజా యథా - అథ రత్నావల్యాం కథితఖిణ్ణముద్రయా కులకుణ్ణలినిముత్తాప్య
షోడశాంతర్గతసర్వాసన్దమయే బైన్దవే మహాపీఠే సమావాహ్య తతోక్తముద్రానవకం ప్రదర్శ్య
మానసైరుపచారైరారాధయేత్ | ఉక్తం హి -

Page 102

వామావర్తేన వశిన్యాద్యష్టకం తచ్చక్రేశ్వరీం తత్సమర్పణమన్తం స్మృత్వా నాభిచక్రే
త్రికోణే పురస్తాదారభ్య కామేశ్వర్యాదిదేవీత్రయం తచ్చక్రేశ్వరీం ప్రాదక్షిణ్యేన
స్మృత్వా తత్సమర్పణమన్తేణ సమర్ప్య చ మేధ్రాధారే మూలవిద్యయా సమస్తయా
తురీయపీఠమన్తేణ కులకుణ్ణలిన్యాం స్మృత్వా తచ్చక్రేశ్వరీతురీయబీజరూపాం స్మృత్వా
పరామృతమలుకోదకేన తత్సమర్పణమన్తం సమర్చన పూజాం సమర్ప్యాధ్యుష్టకోటిరోమనిచయే
ఏకైకరోమ ప్రత్యష్టాష్టకం శృంగ్గౌటకం స్రవదమృతక్లిన్నం స్మృత్వా చతుష్షష్టిలక్షకోటిమహాయోగినిశ్రీశ్రీ
పూజయాపీఠి ప్రపూజ్య మూలాధారస్వాధిష్ఠానమణిపూరకానాహతవిశుద్ధికణ్ణలమ్బికాభ్రూమధ్యాన్త
నిత్యాష్టకం భ్రూమధ్యాదుపరి హ్యవశిష్టనిత్యాష్టకమాద్వాదశాన్తం ప్రతిగృహ్యైకైకం
సమూప్య పూజాపూర్వార్థం తురీయసమయవిద్యాం పరామృతవాహినీం తత్రైవ స్మృత్వా
శక్తివజ్రాచుచతుర్వహ్నిభిర్ద్వావ్యధ్రావకభావేన స్వశరీతం యాన్య(వ?)ర్ణవరూపమకులామృతకలయ
పద్మరాగమయ్యా కోటిచన్ద్రసుశితలయా త్వాపూర్య తస్మిన్ పరామృతహృదయే
స్వవిమర్శశక్తిం సావత్తైక్యేనాద్యవర్ణరూపనిశ్శేషబీజగర్భగాం కృత్వా పరాన్దానానుభవాత్మకస్తిష్ఠేత్
|

ఉత్థాప్య ఖణ్ణత్రితయేన ముద్రయా భవార్ణవధ్వంసకరీం పురాతనీమ్ |
సౌఘమ్నమార్గే శవమూలవిద్యయా గలే మహాపీఠమయే చ తాం నయేత్ ||

ఆధాయేద్(వాహాయేద్)యథాపూర్వముపచారైః పృథక్ పృథక్ |
మానసైర్గన్ధపుష్పద్వైః పూజయన్ యోగినాం సదా ||

Page 103

తతః పార్థివగుణం సౌగంధ్యమశేషం గన్ధపుష్పధూపభావేన సమర్ప్యాగ్నితత్త్వగుణమఖిలప్రకాశం
దీపమాలాకర్పూరార్చికం దత్త్వాఽప్యగుణమశేషం సరసమన్నభక్ష్యభోజ్యోఽకం నివేద్య
వాయుతత్త్వగుణస్వశరీరచేష్టితం ప్రదక్షిణనమస్కారం పరికల్ప్యాఽకాశతత్త్వగుణశబ్దఘణ్ణాదినానా

పరికల్ప్య (బుద్ధివిభ్రమరూపా వృత్తిర్నృత్యగీతం పరికల్ప్య)మనోబుద్ధ్యహజ్కారాన్
పతూన్ సరాగాదికాన్ నిశస్య తచ్ఛోణితధారయా పరమేశ్వరీం పరితోష్య జ్ఞానఖడ్గేన
మలమాయాకర్మాఖ్యాన్ మగాన్ క్షయం నీత్వా తదామమాంసం బహువిధం పరమేశ్వర్యై
నివేద్య కపాలచన్ద్రశృంగ్లాబోదరగలితాం మద్యధారాం (అవిభిన్నాం)దేవ్యై సమర్ప్య
స్వయం విమర్శకక్త్యై శృంగ్లాబోదరగతయా బిన్దౌ పరమాద్వయపదే సమరసీభూయ
పూజామనవరతం తస్వన్ ఆనందమయో భవేదిత్యన్తఃపూజా ।

॥ ఇతి (శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం శ్రీత్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం)పూజాపద్ధతిస్త
॥

ఉపచారాశ్చ యథా - భుమిర్గన్ధః, ఆకాశః పుష్పమ్, వాయుర్ధూప, తేజోః (దీపమ్), జలం
నైవేద్యమ్, స్వశరీరచేష్టాః ప్రదక్షిణం నమస్కారం పరికల్ప్య శబ్దం ఘణ్టాది ప్రతిభావ్య
బుద్ధినర్తకిం పరికల్ప్య

Page 104

ముద్రాపద్ధతిః

అథ ముద్రోద్ధారో యథా బాహ్యభ్యంతరభేదేన । బాహ్య సర్వసంక్షోభిణ్యాదియోనిముద్రాన్తాస్తత్తద్బిజైః
సహ ప్రతిచక్రమేకైకాః పూజాయాం కరవిరచనే నిదర్శనీయాః । త్రిఖణ్డా త్వావాహనార్థమేవ
(వినియుక్తా) । ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లాం సః క్రీటం హ్నిం ఐం ఇతి ముద్రాబీజాని ।
రచనాప్రకారస్తస్మాభిః కృతాయామర్థరత్నావల్యాం ముద్రాపటలవ్యాఖ్యానే ద్రష్టవ్యః
।

అభ్యంతరే యోనిముద్రాం యోజయేత్ । మేథాధారనాభిహృదయకణ్డలమ్బికామ్రామధ్యాష్టపద్మషోడ
పూర్వోక్తబీజాని వాగ్భవాదీని సహజబీజాంతాని స్మరన్ కులశక్తివిభ్రమం భావయేత్ ।
యోగీనామాంతరముద్రాః ।

॥ ఇతి విద్యానందవిరచితాయాం శ్రీత్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం
ముద్రాపద్ధతిశ్చతుర్థశి ॥

Page 105

హోమపద్ధతిః

అథ హోమః । తత్ర బాహ్యో యథా - సులక్షణే యోనికుణ్డే భగంజ్కచతురస్థాధచన్ద్రవృత్తిత్రికోణాదికు
కార్యానురూపేణ కుంఠం సాధయేత్ । తత్ర చతురస్రయోనికుంఠాదీనాం లక్షణముచ్యతే

। యథా - చతురస్రం సమం తతో హస్తమాత్రం ప్రమాణం పశ్చాదశాఙ్గులఖాతం (చ)
 । తన్మధ్యేఽఙ్గులైకం నిర్గత్యాఙ్గులైకోచ్చితకణ్ఠం కణ్ఠోపరి నవాఙ్గులోచ్చితా మేఖలా ।
 మేఖలా చ ప్రథమా షడఙ్గులవిస్తారా । తస్యామఙ్గులద్వయం లమ్బిత్యా చతురఙ్గులవిస్తారా
 ద్వితీయా మేఖలా, తస్యాపఙ్గులద్వయం లమ్బిత్యా ద్వ్యఙ్గులవిస్తారా తృతీయా మేఖలా
 । ఇత్థం త్రిమేఖలా హస్తప్రమాణాద్ బహిర్బహిః కర్తవ్యా । తత్పశ్చిమపార్శ్వమధ్యే
 ద్వాదశాఙ్గులదీర్ఘా అష్టాఙ్గులవిస్తారా యోనిః కర్తవ్యా । ఏకమేఖలాపక్షేఽష్టాదశాఙ్గులం
 ఖాతమ్, తత్ర చైకాఙ్గులః కణ్ఠః షడఙ్గులోచ్చితా మేఖలా చతురఙ్గులవిస్తృతా యోనిః ।
 ప్రాగ్విదఙ్గులౌ కాప్తకణ్ఠౌ । కుణ్డాభ్యంతరముఖా కిశ్చోదవనతా అశ్వత్థపత్రవద్ యోనిః
 । ఏవం లక్షణయుక్తం త్రికోణాద్యాకారం వా కుర్యాత్ । ఇత్థం దేవ్యాస్త్రీశానభాగే
 కుణ్ఠం కుర్యాత్ । తత్ర ఉల్లేఖనప్రోక్షణాదిసంస్కృతే హసన్త్యాం భూమౌ వా
 చతురస్రత్రికోణాఙ్గితాయాం మూలవిద్యాముచ్చార్య

Page 106

కుణ్ఠాయ నమ ఇతి కుణ్ఠం సమ్పూజ్య ఋతుమతీం కామేశ్వరీం సకామాం ధ్యాత్వా
 సమావాహ్య మూలవిద్యయా సమభ్యర్చ్యారణేః సూర్యకాంతా కులార్హకరూపవేశ్యాదిగృహాద్వా
 పుష్పితస్త్రీసుభగానామన్యతమస్యా గృహాద్వా విశేషతః । అథవా ద్విజాతిగృహాద్వా
 స్వగృహాద్వా వహ్నిమానీయ వౌషడస్తమూలవిద్యాభిమత్రితాభ్యాం లోచనాభ్యామవలోకనమగ్నైరస్త్ర
 తాడనం హుఫడనేన క్రవ్యాదంశపరిత్యాగః । కవచమన్త్రేణ సమ్పూజ్య కుణ్ఠస్యోపరి
 ప్రదక్షిణం త్రిధా పరిభ్రమ్య జానుభ్యామవనీం గత ఆత్మనః సమ్ముఖం కృత్వా కుణ్ఠే
 స్థాపయేత్ । క్లిం వహ్నిమూర్తయే నమ (ఇత్యగ్నిమభ్యర్చ్య)కామేశ్యాం గర్భనాడ్యాం
 వామనాడ్యాం ప్రాణపూరణపురస్కరం మూలమధ్యేనాగ్నిం సంహరముద్రయాన్తఃసమాకృష్య
 బైస్త్వవోదరాగ్నినా సమరసీకృత్యోద్భవముద్రయా కామరాజేనైవ దక్షిణనాడ్యా రేచకేన
 మూలమధ్యానంతర వహ్నిచైతన్యాయ నమః । ఇత్థం తేన కామేశిగర్భనాడ్యాం ప్రతిష్ఠాప్య
 జ్ఞానినీముద్రాం ప్రదర్శ్య మూలషడఙ్గానాగ్నిషడఙ్గాన చ పూజయేత్ తమగ్నిమ్ ।
 యథా - సహస్రార్చిషే హృదయాయ నమః । స్వస్తిపూర్ణాయ శిరసే స్వాహా ।
 అస్తస్థపురుషాయ శిఖాయై వషట్ । ధూమవ్యాపినే కవచాయ హుం । సప్తజహ్వయ
 నేత్రత్రయాయ వౌషట్ । ధనుర్ధరాయ అస్త్రాయ ఫట్ - ఇత్యగ్నిషడఙ్గాని । వైశ్వానర
 జాతవేద ఇహావహ లోహితాక్ష సర్వకర్మాణి సాధయ స్వాహేత్యగ్నిమన్త్రేణ

Page 107

శక్తీస్వస్తికవరదాభయధారిణం కనకవర్ణం కనకమాలాలంకృతం వహ్నిం సమ్పూజ్య
 తన్మధ్యే జిహ్వసప్తకబీజవిన్యాసం విదధ్యాత్ । యథా - అగ్నిముఖే షట్కోణం

విలిఖ్య ఐం స్త్ర్యాం పద్మరాగాయై తప్తవామీకరవర్ణాయై హిరణ్మయై నమః । మధ్యే శాఙ్కరకోణే ఐం ఖ్ర్యాం సువర్ణాయై సూర్యవర్ణాయై గగనాయై నమః । ఐన్ద్రకోణే ఐం స్త్ర్యాం రుద్రలోహితాయై ప్రోద్యదాదిత్యవర్ణాయై రక్తాయై నమః । వహ్నికోణే ఐం హుగ్ధా లోహితాయై నీలవర్ణాయై నమః । తత్తప్తదగ్నిహృదయే దేవీం సపరివారాం సమ్పూజ్య తదనంతరం రక్తశ్వమారపుష్పాణి సితాజ్యక్షీరసంయుతాని కేవలాజ్యహోమపూర్వకం మూలవిద్యయా నైర్మల్యకోణే ఐం బ్యూం శ్వేతాయై ముక్తామణివర్ణాయై సుప్రభాయై నమః । పశ్చిమకోణే ఐం స్త్రాం ధూమిన్యై పద్మరాగవర్ణాయై అతిరక్తాయై నమః । వాయవ్యకోణే ఐం ప్త్యం కరాలైస్య చన్ద్రకోటిప్రభాయై బహురూపాయై నమః । ఏతదనంతరం కుణ్డమధ్యే దేవీం సమభ్యర్చ్య పూర్వవత్ సపరిచ్ఛదామితి గర్భనాథ్యా స్థాపితస్య మన్తసంస్కృతహేమ్నస్తోయబిన్దుం దత్త్వా

Page 108

సదీన్ద్రైరాచ్ఛాద్య గర్భరక్షార్థమస్త్రజప్తదర్భకఙ్కణం దేవీహస్తే బధ్వా గర్భాధానార్థం మూలవిద్యయా మూలస్వామినీమభ్యర్చ్య ప్రథమబాణేనాహుతిత్రయం దత్త్వా రక్తశ్వమారపుష్పాణి సితాజ్యక్షీరసంయుతాని జహుయాత్ త్రిధా । తతః పుంసవనార్థం మూలవిద్యయా మూలస్వామినీం సమ్పూజ్య ద్వితీయబాణేనాహుతిత్రయం హుత్వా తతః సీమన్తోన్నయనార్థం మూలవిద్యయా మూలస్వామినీం సమభ్యర్చ్య తృతీయబాణేనాహుతిత్రయం హుత్వా తతో మూలవిద్యయాభిమన్త్రితకుసుమేన చక్రాఙ్గకల్పనం కుర్యాత్ । గర్భనిష్క్రమణం చ విధాయ తరథం మూలవిద్యయా దేవీం సమభ్యర్చ్య చతుర్థబాణేనాహుతిత్రయం హుత్వా నామకరణార్థం మూలస్వామినీం సమ్పూజ్య పంచమబాణేనాహుతిత్రయం హుత్వా కామాగ్నిస్తవం హుతాశన ఇతి నామ విధాయ తతో మేఖలాసు రక్షార్థం బ్రాహ్మ్యేదికం సమ్పూజ్య కులిశాద్యస్త్రాణి చ వజ్రశక్తిదణ్డఖడ్గపాశధ్వజగదాశూలపద్మచక్రాణి । బ్రాహ్మ్యేదీనామనంతరం దిక్షు కామబీజేన కామం సమ్పూజ్య పూర్వే దక్షిణస్యాం వసన్తం పశ్చిమాయాం రతిం ఉదీచ్యాం ప్రీతిమితి । తతశ్చన్దనాదిసుగంధకాస్తైర్ధూపదీపార్థం వహ్నిముద్ధృత్య కుణ్డాన్తరే ధారణీయమ్ । యథాశక్తి నిత్యహోమం జహుయాత్ ।

Page 109

కామ్యార్థీ మూలగ్రన్థోక్తమల్లికాజాత్యాదిద్రవ్యైరుహుయాత్ । పురశ్చరణార్థీ మన్తదశాంశం పలాశపుష్పైరుహుయాత్ । పరివారాణాం చైత్రేకశః పశ్చాదన్నపానభక్ష్యభోజ్యలేహ్యచోష్యతామూర్త్యైవేద్యార్థమస్మిన్ జహుయాత్ । తతో దేవ్యాః కరోద్వర్తనాదికం సఙ్కల్ప్య స్త్రచమాపూర్య స్త్రకున్సవం సమ్పద్యం కృత్వా తదనూత్థాయ ఋజుకాయో భూత్వా

స్వనాభిమూలే స్తుక్కువాది కృత్వా పూర్ణాహుతిం హుత్వా మూలవిద్యయా
ఆజ్యధారామవిభిన్నాం పూర్ణాహుత్యర్థం ఊపేత్ | తతో దేవీం విసృజేత్ |
సాపేక్షం పూజాచక్రం గచ్ఛేదితి | తతో వ్యాహృతిం హుత్వా భస్మ ధారయేత్ |
నాడిసంధానేన వహ్నిస్థాం దేవీం బ్రహ్మరస్థే(బ్రహ్మరస్థేషు) పరదేవ్యాం వా సంయోజ్య
వహ్నిమస్త్రాత్ సంహృత్య ద్వాదశాస్తం నీత్వా హృది నివేశ్య వహ్నిం విసృజ్య
ప్రస్తరరూపదర్భమాలాముద్వాస్య మేఖలాసు స్థితాన్ మస్త్రాన్ సమాకృష్య నివేద్య
కాలదస్తం త్రివిధబలిమస్త్రాన్ హృది కృత్వా సమ్యగ్ దేవీముపేత్య పునర్ధూపేన
సస్థూప్యార్ఘ్యపుష్పాదికం దత్త్వా సాష్టక్లిం ప్రణమ్య అర్ఘ్యపాత్రస్థద్రవ్యచులుకత్రయేణ
జపహోమో దేవ్యై నివేదయేత్ |

అథాస్తరహోమో యథా - నాభికుంజకుంజలినీవిదగ్నో దేవీమయే రావరౌద్రప్రయోగలబ్ధపరమామృతా
సహోషవృత్త్యాఖ్యద్రవ్యాణి సప్తావృత్త్యా జహుయాత్ |

Page 110

ఓం ధర్మాధర్మహవిధీప్తామాత్మాగ్నౌ మనసా స్తుచా |

సుషుమ్నావర్తనా నిత్యమక్షవృత్తిం జహోమ్యహమ్ ||

స్వాహేతి మూలమస్త్రపూర్వకోఽయమాభ్యస్తరహోమమస్త్రః |

ప్రకాశాకాశహస్తాభ్యామవలోక్యోన్మసీస్తుచా |

ధర్మాధర్మకలాన్నేహపూర్ణాం వహ్నా జహోమ్యహమ్ ||

స్వాహేతి మూలమస్త్రపూర్వకేనై(జై)తేన పూర్ణాహుతిం దద్యాత్ | తదుక్తం సజ్కేతపద్ధత్యాం

ఆభ్యాం రావాఖ్యరౌద్రాభ్యామాన్త్యం యస్మిన్ననామకే |

తద్బష్ట్యా తద్బలేనాశు లభ్యతే న కథాక్రమైః ||

మస్త్రముద్రానిరీహః సన్నజ్ఞానం యేన కేనచిత్ |

తపదగ్నౌ హునేదిధే భావప్రా(వా)తం హవిర్మహత్ ||

చిత్తవృత్తిసమాయుక్తామేనాం పూర్ణహుతిం ఊపేత్ |

ఏష హోమవరః శ్రేష్ఠః సమిదాజ్ఞ్యాదివరితః ||

|| ఇతి శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం శ్రిత్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం
హోమపద్ధతిః పంచదశీ ||

Page 111

జపపద్ధతి:

అథ జపలక్షణం త్రిభేదం - మానసముపాంశుర్వాచికం చేతి । తత్త్రోపాంశువాచికౌ
కర్మయోగినామ్ । తల్లక్షణముక్తం శ్రీసిద్ధనాథపాదైః -
ఉపాంశుర్నిజకర్తైకగోచరః సిద్ధిదాయకః ।
సుస్పష్టవచనోచ్ఛారో వాచికః సువిశుద్ధిదః ॥ ఇతి ॥
మానసస్తత్త్వముద్రాప్రయోగేణ శక్తిధారాచారేణ । తదుక్తం -
ఉచ్ఛారో మనసా స్థానధ్యానవర్ణ(ప్ర)కల్పనాత్ ।
ఇత్యాదినా । తేషాం ఫలాధిక్యమపి శతలక్షకోటిభేదేనోత్తరోత్తరవైశిష్ట్యం మూలాగమేషు
ద్రష్టవ్యమ్ ।
॥ ఇతి జపపద్ధతిః షోడశీ ॥

Page 112

అక్షమాలాపద్ధతి:

అథాక్షమాలలక్షణం బౌహ్యభ్యంతరభేదేన నిరూప్యతే । ముక్తాఫలమణిస్ఫితవైదుర్యప్రవాలపద్మరాగ
యథాకామం రక్తసూత్రప్రోతాని మృగనాభికర్పూరకుణ్డిగోలోద్భవమిశ్రప్రథమార్తవభావితాని
మూలవిద్యాజప్తాని సప్తవింశత్యష్టావింశత్త్రింశదష్టపఞ్చాశదష్టోత్తరశతాని శతాని వా
శుభేఽహని సమాహృత్యాక్షమాలా కార్యా । తయాక్షమాలయా యథోక్తముద్రయా
జపం కుర్యాత్ ।
యథా మధ్యమాఙ్గులిమధ్యపర్వణి మాలాం నిధాయ జ్యేష్ఠాఙ్గులిమధ్యపర్వణాకర్షణం
గృహస్థానామ్ । ఆభ్యంతరా తు కుణ్డిలీసూత్రప్రోతాని హసమనుభూషితాని
అనులోమవిలోమమాతృకాక్షరాణి శతసంఖ్యాని వర్గాష్టకసమేతాన్యష్టోత్తరశతాని భవన్తి
।

కార్య(ః)ప్రాణసమో జపః స్ఫుటతరోచ్ఛారక్రమాత్ కారయేత్
పఞ్చాశన్మణిమాలికా కులవధూసూత్రం చ బద్ధః కుజా ।

Page 113

మేరు(ః)సోఽపి లయాన్తకోఽపి పిహితో మేరో(ర్)వినోల్లఙ్ఘయేద్
ఏవం నిశ్చలలక్షణాపనిరతః సిద్ధో భవేత్ భేచరః ॥

అక్షమాలాపద్ధతిః సప్తదశీ ॥

Page 114

స్తోత్రపద్ధతిహా

అథ స్తోత్రజపప్రకారః -

కిం కిం దుఃఖం దనుజదలిని లీయతే న స్మృతాయామ్
కా కా కీర్తిః కులకమలిని ఖ్యాప్యతే న స్తుతాయామ్ ।
కం కం యోగం సురవరనుతే నాప్పువన్వర్చితాయామ్
కా కా సిద్ధిన్వయి న చినుతే చిత్తమాలమ్బితాయామ్ ॥ ౧॥

సర్గసంసర్గసంరమ్భస్ఫూరితాఘాఘవిభ్రమే ।
చిచ్ఛన్ద్రమణ్డలాన్తస్థే నమస్తే హరవల్లభే ॥ ౨॥

జగదాహ్లాదనోద్యోతయోగభోగవియోగిని ।
స్థితిలాభస్థితే దేవి నమః స్థాణుప్రియేఽమ్బికే ॥ ౩॥

భావాభావప్రథగ్భావస్వభావోదయధర్మిణి ।
చైతన్యపఞ్చికే దేవి నమస్తుభ్యం వరాజనే ॥ ౪॥

Page 115

ష్టిస్థితుపసంహారప్రత్యుజ్జితపదోదయే ।
చిద్విశ్రాంతిమహాసత్తామాత్రే మాత్రే నమోఽస్తు తే ॥ ౫॥

వహ్న్యర్కశీతకిరణే బ్రహ్మచక్రాన్తరేదితే ।
చతుష్పితేశ్వరి శివే నమస్తే త్రిపురేశ్వరి ॥ ౬॥

చరాచరమిదం విశ్వం ప్రకాశయసి శామ్భవి ।
మాతృకారూపమాస్థాయ తస్యై మాతర్నమోఽస్తు తే ॥ ౭॥

స్మృతా భవభయం హంసి పూజితా శివశఙ్కరి ।
స్తుతా త్వం వాచ్ఛితం వస్తు దదాసి కరుణాపరే ॥ ౮॥

భక్తస్య మే నిత్యపూజాయుక్తస్య సమనన్తరమ్ ।
వాగ్భవాదిమహాసిద్ధిం దేహి త్రిపురసున్దరి ॥ ౯॥

పరమానందసన్దోహప్రమోదభరనిర్భరే ।
దుఃఖత్రయపరిష్కానవదనం త్రాహి మాం శివే ॥ ౧౦॥

శబ్దబ్రహ్మమయే స్వచ్ఛే దేవి త్రిపురసున్దరి ।
యథాశక్తి జపం పూజాం గృహాణ మదనుగ్రహత్ ॥ ౧౧॥

ద్రవ్యహీనం క్రియాహీనం మస్త్రహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం కృపయా దేవి క్షమస్వ పరమేశ్వరి ॥ ౧౨॥

Page 116

ద్వైతాద్వైతమహామోహశర్వరీక్షపణక్షమః ।
భాస్వానివ జయత్యేకో గణేశో భూతిసంయుతః ॥ ౧౩॥

ప్రతిభాయాః పరోల్లాసో నిశాకర ఇవాపరః ।
మూర్తియుక్తః స జయతి బటుకస్తాణ్ణవాన్వితః ॥ ౧౪॥

షట్రింశత్తత్త్వవిభవం క్షేత్రం యః పాలయత్యలమ్ ।
క్షేత్రేశం తమహం నౌమి తాణ్ణవస్థం మహాలయమ్ ॥ ౧౫॥

చతుష్పిఠనివాసిన్యో యోగేశ్వర్యో మహాబలాః ।
చతుష్షష్టిప్రకారాస్తా నిత్యం వందే కులాఙ్గానాః ॥ ౧౬॥

భేదాభేదమహామోహవివర్తపరిమణితామ్ ।
ఆపూరయంతి సమయాం త్రిశార్దూం తాం నమామ్యహమ్ ॥ ౧౭॥

ఖ. పాఠః

యన్మయా క్రియతే కర్మ జాగ్రత్స్వప్నసుషుప్తిషు ।
తత్సర్వం తావకీ పూజా భూయాద్ భూత్యై చ మే శివే ॥

యన్మయోక్తమిహాజ్ఞానాత్ తన్మహాత్ స్వల్పమేవ వా ।
హస్త! సర్వం జగద్ధాత్రి క్షంతవ్యమయమజ్ఞలిః ॥

Page 117

తన్నౌమ్యనస్తవిభవాం భువనాలివర్తిమత్తాఙ్గానాం హృదయమోహనదక్షరణామ్ ।
దేవిం పరాం త్రిపురభోగినినామధేయాం సర్వాభిలాషపరిపూరణకల్పవల్లిమ్ ॥

అథ పఞ్చశ్లోకాః -

అద్య మే సఫలం జన్మ అద్య మే సఫలా క్రియా ।
అద్య మే సఫలం స్థానం జీవితం సఫలం మమ ॥

అద్య ధన్యః కృతార్థోఽహమద్య మే సఫలా గతిః ।
అద్య మే సఫలం సర్వం త్రైలోక్యం సచరాచరమ్ ॥

యన్నాథ భవదజ్ఞీభ్యామజ్ఞీతస్తు శిరో మమ ।
 తేన విఖ్యాతసత్కీర్తిశ్చరిష్యామి జగత్త్రయే ॥
 త్వత్ప్రసాదాన్మహాదేవ సర్వజ్ఞత్వం లభామ్యహమ్ ।
 కిమనేన న పర్యాప్తం యదాయాత ఇహ ప్రభుః ॥
 కిం కర్మ కా గతిర్మహ్యమాదేశో దీయతాం ప్రభో ।
 యది మాం మన్యసే నాథ శ్రద్ధాభక్తిసమన్వితమ్ ॥
 త్రైలోక్యమోహనం చక్రం సర్వాశాపరిపూరకమ్ ।
 సర్వసంక్షోభణం చక్రం సర్వసౌభాగ్యదాయకమ్ ॥
 సర్వార్థసాధకం చక్రం సర్వరక్షాకరం తథా ।
 సర్వరోగహరం చక్రం సర్వసిద్ధిప్రదాయకమ్ ॥
 సర్వానందమయం మధ్యం నవమం చక్రనాయకమ్ ।
 నవధా చక్రసంక్షేపతం యో జానాతి స పూజకః ॥
 ప్రకటాశ్చైవ గుప్తాశ్చ తథా గుప్తతరాః పరాః ।
 సమృద్ధాయకులౌత్తిర్ణా నిగర్భాశ్చ రహస్యకాః ॥
 అతిపూర్వరహస్యాశ్చ పరాపరరహస్యకాః ।
 నవధా నామసంక్షేపతో యోగినినాం యతః స్థితః ॥

Page 118

త్రిపురా త్రిపురేశీ చ సుందరీ పురవాసిని ।
 శ్రీర్మాలిని చ త్రిపురా సిద్ధా చ త్రిపురామ్బికా ।
 నవమీ భైరవీ ప్రోక్తా చక్రేశ్వర్యో యథాక్రమమ్ ॥
 జయతి నిజసుధామృతసమృద్ధా వాగ్భవశ్రీరథ
 సరససముద్యత్యామతత్త్వానుభావా
 తదను పరమధామధ్యానసంలక్ష్యమోక్షా
 రవిశశిశిఖరూపా త్రైపురీ మన్తశక్తిః ॥ ౧॥

జయ జయ జగదేకమాతర్నమశ్చన్ద్రచూడేన్ద్రసోపేన్ద్రపద్మోద్భవోష్ఠాంశుశితాంశుశిఖిపవనయమధః
 సులీతే స్థలామోఽజనిభవరణనఖరత్నకాన్తిచ్ఛలేన హరనయనహవ్యాశనప్రతికృతానఙ్గవిజయశ్రియా
 భవత్యా భవేనేవ శరణాగతః పాదమూలే సమాలీన ఇవాలక్ష్యతే సులక్ష్యతే
 లలితలావణ్యతరుకన్దలీసుభగజంజాలతే చిల్లతే ॥ ౨॥

గరితకలధౌతప్రభోరుద్యతే సుద్యతే విద్యుద్ద్యోతమాణిక్కః(కృ)బద్ధోజ్వలానర్హకాఞ్చికలాపానుసంయ
సుధలే || ౩||

స్మరద్విరదపరిరచితనవరోమరాజ్యజ్కుశే నిరజ్కుశే || ౪||

దక్షిణావర్తనాభిభవత్త్రివలీతటపరిలురితలలితలావణ్యరససురతనిమ్నగాభూషితసుమధ్యదేశే
సుదేశే స్ఫురత్తారహారావలీగగనగజ్ఞాతరజ్యవ్రజాలింగితోత్తుజ్గనిబిడస్తనసౌవర్ణగిరిశిఖరయుగ్మే
అయుగ్మే ఉమే || ౫||

మురారికరకమ్బురేఖానుగతకణ్ఠపీఠే సుపీఠే లసత్సరలసవిలాసభుజయుగలపరిహసితనవకోమలమ
సునాలే || ౬||

Page 119

మహార్హమణివలయజమయూఖవయమాంసలి(ల)కరకమలనఖరత్నకిరణే జితరణే
సుకరణే సుశరణే || ౭||

స్ఫుతపద్మరాగేన్ద్రమణికుణ్డలోల్లసితకాన్తిచ్చదోచ్ఛురితగణ్డస్థలీరచితకస్తూరికాపత్రరేఖాసముద్భూతసు
సుశోభే || ౮||

మహాసిద్ధగన్ధర్వగణకిన్నరీతుమ్బురుప్రముఖవరరచితవరవివిధపదమగ్గలానగ్గసగ్గీతసుఖశ్రవణసము
సుకరే జయ స్వామిని || ౯||

శశిశకలసుగన్ధితామూర్బలపరిపూర్ణముఖి సుముఖి || ౧౦||

బాలప్రవాలప్రభాధరదలోపాన్తవిశ్రాన్తదన్తద్యుతిద్యోతితాశోకనవపల్లవానక్తశరదీన్ద్రకరనికరసాన్ద్రప్రభే
సుప్రభే దేవి || ౧౧||

విశ్వకర్మాదినిర్మాణవిధసూత్రసుస్పష్టనాసాగ్రరేఖే సురేఖే || ౧౨||

కపోలతలకాన్తివిభవేన న విభాన్తి నశ్వన్తి ధావన్తి తేజాంసి చ తమాంసి చ
విమలతరతరలతరతారకానగ్గలీలావిలాసాసోల్లసత్కర్ణమూలాన్తవిశ్రాన్తవిపులేక్షణక్షేపవిక్షిప్తరుచిరచిత
సుకాశే || ౧౩||

చలదూర్భాలతావిజితకన్దర్పకోదణ్డభగ్నే సుభగ్నే || ౧౪||

మిలన్మధ్యమృగనాభిమయబిన్దపదచన్ద్రతిలకాయమానేక్షణాలజ్కుతార్ధేన్ద్రరోచిల్లలాటే
సులలాటే || ౧౫||

లనద్వంశమణిజాలకాన్తరితవరచలత్కున్తలాన్తానుగతకున్దమాలాసుషక్తభ్రమదభ్రమరపజ్కే
సుపజ్కే || ౧౬||

వహద్భూతలపరిమలమనోహరినవమాలికామల్లికామాలతీకేతకీచమ్మకేస్తీవరోదారమందారమాలాసుస
గగనతలసంఘ్నరోఽయం యశచ్చత్రరూపః సదా దృశ్యతే తే శివే || ౧౭ ||

యస్య మధురస్మితజ్యోతిషా పూర్ణహరిణాఙ్కలక్ష్మీః క్షణాక్షేపం విక్షిప్యతే తస్య
ముఖపుణ్డరికస్య కవిభిః కదా కోపమా కేన కస్మిన్ కథం దీయతే || ౧౮ ||

Page 120

సుస్ఫుటస్ఫటికఘటితాక్షసూత్రనక్షత్రచయచక్రపరివర్తనవినోదసందర్శితనిశాసమయచారే
సుచారే మహాజ్ఞానమయపుస్తకం హస్తపద్మేఽత్ర వామే దధత్యా భవత్యా తదా సుస్ఫుటం
వామమార్గస్య సర్వోత్తమత్వం సముపదిశ్యతే || ౧౯ ||

దివ్యముఖసౌరభే యోగపర్యఙ్కబద్ధాసనే సువదనే సురసనే సుదర్శనే సముదనే సుహసనే
సురేశి జనని తుభ్యం నమో జయ జనని తుభ్యం నమో జయ జనని తుభ్యం నమః ||
౨౦ ||

అ ఇ ఉ ఋ ౩ ఇతి లఘుతయా తదను దైర్ఘ్యేణ పఞ్చైవ యోనిస్తథా వాగ్భవం ప్రణవ
ఙౌ బిన్దురః క ఖ గ ఘ జ చ ఛ జ ఝ ఞ ట ఠ డ ఢ ణ త థ ద ధ న ప ఫ బ
భ మ య ర ల వ శ ష సహక్షృణవతి సుబద్ధరుద్రాత్మికామమృతకరకిరణగణవర్షిణీం
మాతృకాముద్గిరస్తీ హసస్తీ లసస్తీ వసస్తీ సదా తత్ర కమలవనభవనభూమౌ భవస్తీ భవభేదిని
భయభజ్ఞోనీ సభూర్భువఃస్వర్భువనమూర్తిభవ్యే సుభవ్యే సుకావ్యే || ౨౧ ||

సుకృతినా యేన సమాభవ్యసే తస్య జర్జరితజరసో విరజసోఽపి పుత్రీకృతార్కస్య
సత్తర్కపదవాక్యాగమవేదవేదాఙ్కవేదాన్తసిద్ధాన్తసౌరశివాదివైష్ణవపురాణేతిహాసస్మృతిగారుడభూతతన్త్ర
వివిధవిద్యాకులం లఖితపదగుమ్మసమ్మన్దరససత్కాన్తిసోదారభణితప్రబన్ధప్రభార్థసమలఙ్కృతాశేషభ
సిద్ధిరూపయాతి సద్యోమ్భితే || ౨౨ ||

వాగ్భవేనైకేన వాగ్దేవి వాగీశ్వరో జాయతే । కిన్ను కిల కామాక్షరేణ సకృదుచ్చరితేనైవ తవ
సాధకో బాధకో భవతి భువి సర్వశృంగారినాం తన్నయనపథపతితనేత్రనీలోల్పలా ర్ఘటితి
యది సిద్ధగన్ధర్వగణసున్దరీలలితవరవిద్యాధరీ వాసురీ వామరీ వా మహీనాథనాథాఙ్గనా
వా జ్వలన్మదనగరశరనికరదలితసజ్జోభితా నిగడితేవ జ్వలితేవ స్థలితేవ ముషితేవ
సమ్పద్యతే । శక్తిబీజైకసన్ధ్యాయినాం యోగినాం భోగినాం వైసతేయాయతే
దాహినామమృతమేఘాయతే దుస్సహవిషాణాం నిశానాథచూడాయతే । ధ్యాయతే
ధార్యతే యేన బీజత్రయం తస్య నామ్నైవ పశుపాశమలపఞ్జారం త్రుట్యతి తదాఙ్గాయా
సిద్ధ్యతి చ గుణాష్టకం భక్తిభాజాం మహాభైరవి కవలితనకలతత్వాత్మికే సుస్వరూపే సురూపే
పరిణతశివాయాం త్వయి తదా కః పరః శిష్యతే కా క్రియా శిష్యతే యది త్వద్భక్తిహీనస్య

తత్త్వస్య కార్థక్రియాకారితా తదితి తస్మిన్ విధౌ తస్య కిం ధామ కిం నామ కిం కర్మ కిం శర్మ కిం నర్మ కిం వర్మ కిం ధర్మ కా గతిః కా రతిః కా మతిః కిం వర్జనీయం చ ॥ ౨౩॥

ఝటితి యది సర్వశూన్యాన్తభూమౌ నిజేచ్ఛాసమున్నేషనమయం సమాసాద్య వాలాగ్రకోట్యంశరూపా విగర్భీకృతాశేషసంసారబీజానుబధ్నాసి కన్తం తదా త్వమమ్మికా గీయసే । తదను పరిజనితకుటిలాగ్రతేజోఽఙ్కురా జనని వామేతి సంస్తూయసే తతో బద్ధస్పష్టరేఖా శిఖా జ్యేష్ఠేతి సమాభవ్యసే । సైవ శృంఖ్లాటకాకారతామాగతా రౌద్రీతి విఖ్యాప్యసే ॥ ౨౪॥

తాశ్చ వామాదికస్త్యత్కలాస్త్రీన్ గుణాన్ సన్దధత్యఃక్రియాజ్ఞానచయవాఙ్ఞాన్వరూపాః క్రమాత్ తామరసజన్మమధుమథనపురవైరిణాం బీజభావం భజన్త్యః సృజన్త్యస్త్రీభువనం త్రిపురసున్దరీతి తేన సఙ్కీర్త్యసే ॥ ౨౫॥

తత్ర శృంఖ్లాటపీఠోల్లసత్కుంజలోకకలాపా కులాత్ ప్రోల్లసన్తి సగన్ధి శివార్కం సమాస్కన్ధ్య చాన్త్యం మహామణ్డలం ద్రావయన్తి పిబన్తి సుధాం కులవధూః కులం పరిత్యజ్య పరపురుషం కులీనమవలమ్బ్య విశ్వం పరిభ్రామ్య సర్వస్వమాక్రమ్య తేనైవ మార్గేణ నిజకులనివాసం సమాగత్య సన్తుష్యసీతి ప్రియః కః పతిః ప్రభుః కోఽస్తు తేనైవ జానీమహే హే మహేశాని! రమసే చ కామేశ్వరీ కామగిర్యాలయేఽనఙ్గకుసుమాదిభిః నేవితా తదుపరి జాలన్దరపీఠే వజ్రపీఠేషు వజ్రేశ్వరీపరిజనా నట్యసి పునః పూర్ణగిరిగహ్వరే నగ్నవసనాఞ్చితే భగమాలినీ విలససి దేవి జ్వలన్మదనశరనికరమధువికసితనమదమధుకరకదమ్బవిపిసవిభవే భగవతి శ్రీత్రిపురసున్దరి శ్రీఽఙ్కాణపీఠే నమస్తే నమస్తే నమస్తే నమస్తే శివే ॥ ౨౬॥

ఇతి త్రిపురసున్దరీచరణకిక్కిణీశిఙ్గోతం

మహాప్రణతిదీపకం త్రిపురసున్దరీదణ్డకమ్ ।

ఇమం భజతి భక్తిమాన్ పఠతి య సుధీః సాధకః

స చాష్టగుణసమ్పదాం భవతు భాజనం సర్వదా ॥ ౨౭॥

సౌధామ్బుధావరుణపోతసువర్ణశైలకాదమ్బుదివ్యవనమధ్యమవర్ణభూమౌ ।

భాస్వద్విచిత్రమణిమణ్డపదివ్యపీఠేమధ్యస్థితాం భువనమాతరమాశ్రయామి ॥ ౨౮॥

బ్రహ్మాన్ద్యరుద్రహరిచన్ద్రసహస్రరశ్మిస్కన్దద్విపాననహుతాశనవన్దితాయై ।

వాగీశ్వరి త్రిభువనేశ్వరి విశ్వమాతరన్తర్బహిశ్చ కృతసంస్థితయే నమస్తే ॥ ౨౯॥

ఇతి త్రిపురసున్దరీదణ్డకం సమాప్తమ్ ॥

(అథ సౌభాగ్యహృదయస్తోత్రం పఠేత్)

తన్మహాః పరమం నౌమి క్రైస్యః పంచభిరజ్జితమ్ ।

అశేషవిశ్వాభేదాత్మ పూర్ణాహంతాత్మకం శివమ్ ॥ ౧॥

త్రిధా విభక్తం యద్వస్తు స్తోతృస్తుత్యస్తుతిక్రమాత్ ।

ఏకస్మై మహసే తస్మై నమః సకలచక్షుషే ॥ ౨॥

స్మరామి తాం పరా వాచం పశ్యంత్యాదిక్రమాశ్రయామ్ ।

నానావిధరసాకారాం మహానుభవరూపిణీమ్ ॥ ౩॥

దేశకాలపదార్థాత్మ యద్యద్వస్తు యథా యథా ।

తత్తద్రూపేణ యా భాతి తాం శ్రయే సాంవిదీం కలామ్ ॥ ౪॥

మూలాదిబిలపర్యంతం మహాత్రిపురసుందరి ।

యా తనుస్తే తటిత్ప్రఖ్యా తాం భజే భవశాతనీమ్ ॥ ౫॥

యోనౌ కనకపుష్పాభం హృది విద్యుచ్ఛటోజ్వలమ్ ।

ఆజ్ఞాయాం చన్ద్రసజ్జ్కాశం మహస్తవ మహేశ్వరి ॥ ౬॥

ప్రసృతామృతరశ్మృషుసన్తర్పితచరాచరామ్ ।

భవాని భవశాన్త్యై త్వాం భావయామ్యమృతేశ్వరీమ్ ॥ ౭॥

Page 123

వర్ణః కలా పదం తత్త్వం మన్త్రో భువనమేవ చ ।

ఇత్యధ్వషట్కం దేవేశి భాతి త్వయి చిదాత్మని ॥ ౮॥

అనాశ్రితాదికాలాగ్నిరుద్రాంతం చిత్రముద్భుతమ్ ।

ఉన్మీలయసి మాతస్త్వం ప్రకాశవపుషి త్వయి ॥ ౯॥

యదిదం భాసతే దేవి నామరూపక్రియాత్మకమ్ ।

ప్రకాశవపుషి త్వత్తత్త్వత్సర్వం నాతిరిచ్యతే ॥ ౧౦॥

నేత్రాదిజాలకోపాన్తే హృత్పద్మాసనలీలయా ।

వారం వారం త్వయా దేవి రూపాదిమధు సేవ్యతే ॥ ౧౧॥

సంవిద్దేవ్యః సమాక్రమ్య విషయానమృతాసవాన్ ।

యోగినాం ప్రేషయంత్యార్యే త్వత్పూజార్థం హి సర్వదా ॥ ౧౨॥

సౌభాగ్యహృదయం గుహ్యం శివానన్దేన యోగినా ।

సమారాధనపూర్వార్థం స్మృతం సకలకామదమ్ ॥ ౧౩॥

ఇతి విరచితమేతత్ త్రైపురం స్తోత్రమాస్తం
 ప్రకటితపరమార్థం యోగివర్యోపజుష్టమ్ ।
 సకలదురితరోగద్వంసనానన్యకార్యం
 ప్రతియజనవిధానం సేవ్యతాం భక్తియుక్తైః ॥ ౧౪ ॥
 ॥ ఇతి స్తోత్రపద్ధతిరష్టాదశీ ॥

Page 124

పవిత్రపద్ధతిః

అథ పవిత్రారోపణం బాహ్యభ్యంతరభేదేన లిఖ్యతే । తత్ర మిథునసంక్రాంతిమారభ్య
 తులాసంక్రామణపర్యంతముభయపక్షవతుర్ధ్వష్టమీవతుర్దశీనామేకస్యాం తిథౌ -
 సావర్ణం రాజతం తామ్రం కృతాదిషు యథాక్రమమ్ ।
 కలౌ కార్పాసజం వాపి యథాశక్తి పవిత్రకమ్ ॥
 కర్తవ్యం ద్విజకన్యాభిస్త్రిగుణం త్రిగుణీకృమ్ ।
 ధౌతం శుక్లం శుభం సూత్రమన్యదప్యపయుజ్యతే ॥
 పట్టవల్కలపద్మోత్థం క్షౌమం దారభం శణోద్భవమ్ ।
 ముజ్జాదిసంభవం సూత్రం పవిత్రాయ ప్రశస్యతే ॥
 ప్రణవశ్చంద్రమా వహ్నిరబ్రహ్మ నాగో గుహో రవిః ।
 సాదాఖ్యః సర్వదేవాశ్చ క్రమేణ నవతస్తుషు ॥
 (ఇతి)సోమశమ్భుగ్రన్థోక్తయుక్త్యా నవతనుసూత్రం విధాయ శిరోమస్త్రాభిమన్వితేన
 పంచాంగవ్యేన సంశోధ్య మదనఫలాదిజలేన హృన్మన్వితేన ప్రక్షాల్య

Page 125

పునరస్త్రీణాభ్యుక్ష్య నేత్రేణావరోధ్య కవచేన గ్రథిత్యా రక్తచంద్రకాశ్మీరకస్తూరీచంద్రరోచనాహరిద్రాగైరిక
 రజ్జాయేత్ । అన్యతమేన (తదేతి)యథాసమ్మత్తి శిఖామస్త్రేణ రజ్జాయిత్యా సమస్తేనాగ్లపట్కేనోద్ధృత్య
 మూలమస్త్రేణ మణ్డపేశానే స్థాపయేత్ । తత్ర పూర్వేద్యురధివాసనార్థం నిజబాహుమాత్రం
 పంచాశద్గుణమేకగ్రన్థి శ్రిఖణ్డమణ్డీతం పవిత్రకం విరచ్య తతోఽపరేద్యురారోపణార్థమష్టోత్తరశతచతుః
 షోడాశ్వాదశనవసంఖ్యాధారగ్రన్థి తత్పుర్యష్టకాభిప్రయేణ స్వరైః షోడశభిరనపుంసక్తైర్వాదశభిరన్గార్వాద్యైః
 సక్షకారైర్నవభిః స్వగుణసంఖ్యైకైరన్గైః ప్రతిపర్వమానం వా పవిత్రత్రయం కుర్యాత్ ।

గణేశక్షేత్రపాలాభ్యాం నవతన్తతత్తుల్యగ్రన్థిమణిబంధప్రమాణగురుణాం (సిద్ధానాం)సమం
నవతన్తతత్తుల్యం గ్రన్థిత్యగ్నిమీమాత్తం ప్రతిగురు (ప్రతిసిద్ధం)పవిత్రకమ్, అథవైకమేవ
సర్వత్ర బోధ్యమ్ । ఆసనషట్కస్య ప్రత్యేకం కణ్ణమనుగ్రన్థ్యజ్ఞులం చతురజ్ఞులస్థానాం
సిద్ధబ్రహ్మాదిముద్రాణామష్టతన్త తావతా గ్రన్థ్యజ్ఞులం చ కుర్యాత్ ।

Page 126

షోడశకలాద్యష్టత్రికోణాస్తచక్రదేవతానాం స్వచక్రసంఖ్యాయా సూత్రాది కార్యమ్ । తత్ర
చక్రేశ్వరీణాం చైకాధికం తన్త్యాదిపవిత్రకం కార్యమ్ । కామేశ్వర్యాదిదేవీత్రయస్య ప్రత్యేకం
ద్వాదశతన్త్యాదికం ముఖ్యదేవ్యాస్తు ఉత్తమాదిక్రమేణ చతుష్షష్ట్యష్టత్రింశతసప్తవింశతితన్త్యాది
పూర్వోక్తాభిప్రాయేణ కుర్యాత్ । మధ్యచక్రేశ్వర్యా మూలదేవతావదేవ కార్యమ్ ।
గజ్ఞావతారకమష్టోత్తరశతపతుఃషష్టిపతుఃపంచాశత్ తన్త్యాది విధాయ ఆచార్యస్య
సప్తతన్తూపవీతమానం యథాశోభం గ్రన్థి విరచ్య తథైవ సాధకసామయికానామ్, కిన్తు
సాధకస్య పంచతన్త్యాది, సామయికానాం త్రితన్త్యాది (బటుకాది)బలిత్రయస్య నవతన్త్యాది
కార్యమ్ । అగ్నిస్థాపనం ప్రాగ్వత్ । సర్వాసామధవా ముఖ్యదేవ్యా ఏకమేవ । తతః
కలశాష్టకవారిధానీదేవీకుమ్భానాం సప్తవింశతిద్వాదశనవతన్త్యాది కార్యమ్ ।

తతోఽధివాసనవాసరోఽస్త్రమస్త్రేణ మణ్డపం త్రిసూత్రేణ వేష్టయిత్వా ఈశానాదికోణోపకణ్ఠే
యవాన్ ప్రస్తీర్య తదుపర్యాసనషట్కం సమభ్యర్చ్య తదుపరి పయఃసంయుతోదకపూర్ణం
పంచురత్నసర్వోషధిపూగఫలాదిఫలగర్భం

Page 127

కుమ్భిమాదివిచ్ఛిత్తిరజ్ఞాతం చూతపల్లవచ్ఛన్నం సోపవీతం సమాల్యం తన్జులఫలసమ్పూర్ణపాత్రము
సవస్త్రయుగ్మాచ్ఛాదితం దేవీకుమ్భం వ్యవస్థాప్య తదుపరి దేవీమావాహ్య మూలమస్త్రేణ
తాం సమ్పూజ్య వారిధానీమలక్ష్మిత్యాస్త్రేణాభ్యర్చ్య పూర్వాదీశానాస్త్రేషు ముఖ్యకుమ్భవదలక్ష్మితే
కుమ్భేష్యష్టను అష్టౌ వశిష్ట్యాదికాః(ః)సైకారైః(ః)స్వస్వనామపదైర్నుమోనైర్యజ్ఞుర్యజ్ఞార్థం
పూజయేత్ । తతః ప్రాగ్వన్మణ్డలే నిత్యవైమిత్రకార్యం పూజాం కృత్వాఽధివాసనపవిత్రం
దేవ్యా ఆరోపయేత్ । యథా పవిత్రం గంధపుష్పసహితం ధూపవాసితమాదాయ
ధ్యాత్వా దేవీం పవిత్రస్య సమగ్రస్యాధికారిణీం మూలవిద్యాం సముచ్చార్య
సర్వచక్రాన్తరాలస్థే సర్వపీఠాధిపే సర్వతత్త్వాత్మికే పరబ్రహ్మాభిన్నరూపే మహాత్రిపురసుందరి
కృతసంవత్సరనిత్యవైమిత్రకపూజాపరిపూరణాయ సర్వకామావాప్తయే చ పవ్యోహి
ద్వారపాలగురుసిద్ధదేవతాచక్రేశ్వరీపరివారితా పవిత్రారోహణావాహనసమయే

ఆమస్త్రణగంధపవిత్రకమిదం తుభ్యం నమ ఇతి గంధపవిత్రం దేవీశిరస్యర్పయేత్ ।

తతః పరేద్యుః కుమ్భపూజాం నిత్యవైమిత్తికీం చ దేవీపూజాం కృత్వా దేవీకుమ్భే

తావన్మూలేన తత్సమాప్తౌ తుభ్యమిదం పవిత్రం నమ ఇత్యనేన పవిత్రకమారోహ్యస్త్రేణ

Page 128

వారిధాన్యాం తథైవారోహ్య వశిన్యాదిదిగ్దేవతానాం స్వస్వనామభిరౌకారాదినమోన్వైస్తుభ్యమిదం
పవిత్రం నమ ఇతుశ్చార్పార్యాయేత్ । తతః ప్రధానదేవీమస్త్రముచ్చార్పిత్యానం
దేవీరూపం ధ్యాత్వాఽత్మని పవిత్రకం సమారోపయేత్ । తతః పరివారదేవీనాం
స్వస్వనామమన్వైస్తుభ్యమిదం పవిత్రకం నమ ఇత్యేవ మన్తైః ప్రతిచక్రం పవిత్రకం సమర్ప్య
మూలమస్త్రముచ్చార్ప్య సోమసూర్యవహ్నిచక్రేశ్వరి త్రైలోక్యమోహనాదిసర్వచక్రాధిష్ఠాత్మ
బ్రహ్మవిష్ణురుద్రపరబ్రహ్మత్మికే ఆత్మతత్త్వవిద్యాతత్త్వశివతత్త్వవ్యాపికే నిజరూపాభిన్నేచ్ఛాన్త్రీయ
సమస్త(మస్త్రమాతర్మహాత్రిపురసుందరి పరచిచ్ఛమత్కారధర్మిణ్యణిమాదినిఖిలసిద్ధిప్రదే
సాంవత్సరికనిత్యనైమిత్తికపూజాపరిపూరణాయ తుభ్యమిదం సుపవిత్రకం నమ ఇతి
(చక్ర)దేవ్యై దత్త్వా పవిత్రత్రయం తతః సమయవిద్యాం స్మృత్వా తేనైవ వాక్యేన గణ్ణావతారే
తుభ్యమిదం పవిత్రకం నమ ఇతి సమర్పయేత్ ।

అథ -

ప్రసీద మమ దేవేశి క్రియాలోపో యతో గతః ।

మధ్యే సంవత్సరస్యాస్య ఆదావస్తే తథా భవేత్ ॥

Page 129

తదనేనానుయోగేన సితసూత్రాన్వితేన తు ।

మమాస్తు తత్ సుసమూర్ణమఖండం త్రిపురేశ్వరి ॥

ఇతి పీఠత్వోపతిష్ఠేత్ । తతోఽగ్నికార్యం నిర్వర్త్యగ్నో దేవీం ధ్యాత్వా పూర్వవత్
పవిత్రకమర్పయిత్వా మహానైవేద్యాదిధూప(దీప)ఘణ్ణావాదిత్రారాత్రికగీతనృత్యకుమారీబటుకయోగి
కృత్వా కృతకృత్యః స్వపేత్ ।

తతోఽపరేద్యుర్నిత్యనైమిత్తికపూజాం కృత్వా హోమం విధాయ కుమారీబటుకయోగినిచక్రమభ్యర్చ్య
దేవ్యై దక్షిణాం నైవేద్యం పూర్ణాహుతిం కృత్వా వహ్నిస్థాం దేవీం విసర్జ్య ఏతత్తే
నిర్మాల్యనైవేద్యపవిత్రాదికం శ్రీత్రిపురసుందరి శేషికాభ్యో నమ ఇతి సమర్ప్య తత్సర్వం
వస్త్ర బద్ధాఽఽగాధజలేషు వినిక్షిపేత్ ।

అథాస్తరం పవిత్రం యోగినాం లిఖ్యతే । కులశక్తిమధ్యుష్ణవలయాం మృణాలతన్తునిభాం
తడిత్కేటివిడమ్మినిం విశ్వసూచనాత్ సూత్రభూతాముత్థాప్య నవచక్ర(వి)భ్రమచతురాం
చక్రప్రతిలోమేన బ్రహ్మరన్ధ్రం నీత్వా శ్చృణ్ణాటోదరగతాయామనవగర్భస్థితాయాం

Page 130

పరశక్త్యామర్పయేత్ త్రివారమ్, తేన మానసకర్మలక్షణం వత్సరజం ప్రాప్యతే ।
 తదుక్తమనంతశక్తిభట్టారకైః (త్రిపురసుందరీకల్పలతాయామ్)-
 యత్ప్రేతం విశ్వమేతద్భువనవిరచనాత్ తత్త్వవర్ణాద్యముద్యన్మన్తస్ఫారానుషక్తం
 ప్రతతపదకలాద్వైతరూపం విభాతి ।
 తద్దీపం శక్తిసూత్రం పరమశివమహాపూగదేదీప్యమానం వందే పూజాక్రమస్య ప్రచురఫలవిధౌ
 హేతుభూతం స్వహృత్ఫణమ్ ॥

॥ ఇతి శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం త్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం
 పవిత్రపద్ధతిరేకోనవింశతిః ॥

Page 131

దమనపద్ధతిః

అథ దమనకారోపణం ద్వివిధం బాహ్యభ్యంతరభేదేన ।

హేలావలోకనబలాద్విలయం విధాయ

కామం చకార తరసాభినవం స శమ్భుః ।

యద్దీప్తవిర్యవిభవాశ్రయణేన శక్తిః

సావ్యాత్ త్రిలోకజననీ త్రిపురా జగన్తి ॥

దేవ్యాః కరోతి పరశక్తిమహోదయేన

దివ్యం వసంతసమయే దమనోత్సవం యః ।

కామాన్ నితాన్తమిహ కామిజనః సమన్తాద్

ఆప్నోతి శశ్వదమితాన్ స్వహృదంతరస్థాన్ ॥

దమనకస్య విధిం వక్ష్యే శాస్త్రదృష్టేన కర్మణా ।

యేన సాంవత్సరీ పూజా సాఫల్యం భజితే నృణామ్ ॥

పూర్వం సమాధిసంస్థస్య శివస్యామితతేజసః ।

తపోనికృత్తయే కామః శక్త్రేణ ప్రేషితో యదా ॥

Page 132

తదా లలాటనేత్రాగ్నిజ్వాలాభిస్తేన శమ్భునా ।

భస్మరాశికృతః కోపాత్ స కామస్తత్ర విశ్వజిత్ ॥

రతిః పతివియోగార్తా ప్రీతిః శోకాద్ రురోద చ ।

తదశ్రుపాతాదుదూభతా దమనస్య లతా శుభా ॥

తద్ రామణీయం సౌరభ్యం పవిత్రత్వం చ శక్కురః ।
 దృష్ట్వాదాయ ముద్రా దధే మూర్ధ్ని తామతికౌతుకాత్ ॥
 రతిప్రీతిశుచం జ్ఞాత్వా కరుణావిష్టమానసః ।
 అనన్గం నిర్మమే శమ్భురూఢయః సజ్కుల్పమాత్రతః ॥
 తతో వరం దదౌ తస్మై కన్దర్పాయ స శక్తిమాన్ ।
 వసన్తే దామసిం పూజామస్మాకం న కరోతి యః ॥

వత్సరార్చాఫలం తస్య తవ సర్వం భవిష్యతి ।
 ఇత్యస్మాత్కారణాత్ సన్తః కుర్వంతి దమనోత్సవమ్ ॥

తత్ర పవిత్రమృదాపూర్ణే ఖర్పరే సమూలం దమనకమాదాయ నవధా కృత్వా
 హనక్షమలవరయూం ఇతి మన్త్రేణామన్త్రాన్యైశ్చైకైకాక్షరేణ సనాదబిన్దనా నవధా మన్త్రితం
 పృథక్ పృథగారోఽప్య అఘోరభోజ్యైః ఘోరభోజ్యైః ఘోరఘోరతరేభ్యః సర్వేభ్యః
 శర్వ సర్వేభ్యో నమస్తే అస్తు రుద్రరూపేభ్యో నమ ఇత్యఘోరమన్త్రేణాభిషిచ్యాన్త్రేణ
 వామకరతర్జన్యాగ్రవిలేఖనేన

Page 133

రక్షం కృత్వా కవచేన మూలముద్రయోపరి కరభ్రామణేనావగుణ్య స్థాపయేత్ । తతో
 వృద్ధిగతశ్చైత్రమాసి సితత్రయోదశ్యాం తం దమనకమన్త్రేణోద్ధృత్య కుఙ్కుమాదిసుగన్ధద్రవ్యైర్బృదయమ్
 పవిత్రవదధివాస్య ప్రాతశ్చతుర్దశ్యాం నిత్యపూజాం నిర్వర్త్య పవిత్రవద్ ఘటస్థాపనాదికం
 కృత్వా తతః కుఙ్కుమధూపాదివాసితేన తేనైవ (దమనేన)నిత్యనైమిత్తకపూజాం కృత్వా
 దమనకం సమర్చ్య దేవ్యైః పూజామణ్డలే కుఙ్కుమోదకాదినా (మణ్డలాంతరం)విరచ్య
 హస్తేనాశోకతరుమాలిఖ్య తదుపరి త్రికోణం కృత్వా తన్మధ్యే నవయౌవనమారక్తవస్త్రాలఙ్కారభూషి
 రతిప్రీతిభ్యాం కామదేవం సర్వోపచారసహితేన మద(దమ)నకేనాభ్యర్చ్య ఐం హ్రీం శ్రీం హ్రేం
 రత్నైః నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం హ్రేం రత్నైః నమ ఇతి మన్త్రేణ రతిప్రీతి సమభ్యర్చ్య వం వసన్తాయ
 నమ ఇతి (మన్త్రేణ)వసన్తమర్చయిత్వా ఐం కం కదమ్బవనాయ నమ ఇత్యుద్యానం
 సమూజయేత్ ।

తేషాం ధ్యానం యథా - వసన్తో గౌరవర్ణో వామకరార్చితామృతపూర్ణకలశః, దక్షిణకరే
 నానాపుష్పరచితమాలాధారీ, రతిప్రీతి ద్వే గౌరవామవర్ణే తామ్బూలపత్రముదితవామకరే
 కుశేశయసిలోత్పలహస్తే దివ్యవస్త్రావృతే

Page 134

దివ్యాభరణభూషితే పుష్పమాలోపశోభితే ధ్యేయే । ఇతి కామమర్చయిత్వా ఆగమోక్తం
 తత్ప్రసాదనాయ వాక్యం పఠేత్ । యథా -

దేవ్యభ్యర్థితేన దేవేన వరస్తే మన్మథార్పితః ।

యస్తేన పూజా నిర్విఘ్నం భూయాన్యే త్వత్ప్రసాదతః ॥

ఇతి మదనోత్సవపూజాం నిర్వర్త్యగ్నికార్యం కృత్వా దమనకపూజాసమర్పణం విధాయ తతో దమనకసమ్పూజితామిష్టదేవతామాగమపుస్తకం తతో గురుం తతః స్వాత్మానం దివ్యసూక్ష్మఘణికాద్యలంకృతహిందోలకాధిరూఢం కృత్వా గీతవాద్యనృత్యాది (వివిధోత్సవం) విధాయాభీష్టదేవతాముద్దిశ్య కుమారీచక్రం సన్నర్వ్య స్వవిభవానుసారేణ స్వగురుం సపరివారం యథాశక్త్యా హేమవస్త్రాదినా సమ్పూజ్య తత్ప్రసాదాదాజ్ఞాం గృహీత్వా దీపోత్సవం కుర్యాత్ । యథా -

గోధూమాశ్చ సితాశాలీగుడఖణ్డవిమిశ్రితాః ।

శర్కరాదికసంయుక్తా లవణేన్ద్రవిమిశ్రితాః ॥

క్షీరేణాలోడయేత్ తత్తు స్వయమ్భుకుసుమాన్వితమ్ ।

కుణ్డగోలకసమ్మిశ్రం నవద్రవ్యవిమిశ్రితమ్ ॥

సార్థత్యజులమానాం త్రికోణాకారాం చక్రేశ్వరీం నవకసంఖ్యాయా కృత్వా ఘృతేన పక్తాన్ రక్తవర్తికాన్ గోఘృతపూరితాన్ స్థాల్యభ్యన్తరే చాష్టదిక్షు మధ్యే సంస్థాప్య

Page 135

సిద్ధద్రవ్యం యవదధిమధుఘృతతోలీభూతచరుం మద్యదీపాసనత్వేన సంస్థాప్య చణకాదీన్ వికీర్య పరితస్తామ్బులపత్రాన్ సపూగఫలాన్ నిక్షిప్య రత్నస్వర్ణసమేతాన్ కృత్వా ఐక్జారాజ్ఞీతత్రికోణవృత్తచతురస్రమణ్డలం కృత్వా దేవీం షడక్షేనాభ్యర్చ్య దీపాసనస్థాలీశ్చ తస్మిన్ ప్రతిష్ఠాప్య క్రిజ్కారేణ ప్రబోధ్య నవనిత్యాభిః ప్రత్యేకం హేతుపుష్పగన్ధరారాధ్య భూజానుకో భూత్వా కరాభ్యాముద్ధృత్య మూలవిద్యాసమయవిద్యాచతుష్ట ప్రాగార్ధికపరిభ్రామణోక్తం వాక్యద్వయం పఠన్ దేవీపురతః ప్రాదక్షిణ్యేనాధ్యుష్టవారం పరిభ్రామ్య తన్మణ్డలే ప్రతిష్ఠాప్య స్వస్వసామయిక్తైః సహ రహసి తాన్ దీపాన్ సచతుష్కాన్ సశాలికాన్ సమ్ప్రాశ్యాచమ్య మూలదేవీం నమస్కృత్య పూర్ణాహుతిం (దత్త్వా) వహ్నిస్థాం మణ్డలస్థాం దేవీం విసృజ్య నిర్మాల్యాని వేద్యారోపితం మద(దమ)నకం శేషికాచేటికాభ్యో నివేద్య తాశ్చ విసృజ్య మూలవిద్యామగ్గసహితాం ప్రాగ్ద్వ దేహే వినయేత్ ।

అథాభ్యన్తరదమనకం (యథా)- భూమధ్యే మూలవిద్యాముదితకోటిబాలార్కాభాం దమనకాఖ్యాం దమనోద్భవాం (ధ్యాత్వా) మనసా సమ్పాద్య తామాభ్యన్తరచక్రేశ్వర్యై అనన్త-కలాసంస్పృశ్రితాయై మూలేన సమర్ప్యాభ్యన్తరద్వారస్థేభ్యః కామరత్నిప్రీతివసన్తోద్యానేభ్యో దత్త్వా మానసకర్మసిద్ధ్యై ప్రార్థనావాక్యం పఠేత్, దీపోత్సవం చాభ్యన్తరం

Page 136

కుర్యాత్ । యథా - అకులశృంగ్లాటే నిశ్శేషజగద్బిజమాద్యవర్ణం ప్రకాశం శివరూపం దీపం సమర్పయేత్ । చరుకమపి తద్విమర్శరూపమధఃశృంగ్లాటోదరగతం పరామృతకలయా సిక్తం భావయేత్ ।

నిమిత్తార్చనతిథయశ్చైవనా మస్తవ్యాః - శివరాత్రిదినత్రయం దీపోత్సవదినత్రయం దక్షిణోత్తరాయణ(దినద్వయం)చంద్రసూర్యోపరాగడ(దినద్వయం)చైత్రనవమీ యుగాద్యాదిదినమాత్మ గురుజన్మత్రయం స్వదీక్షాదినమిత్యాది ।

॥ ఇతి శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం శ్రీత్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం దమనకపద్ధతిర్వింశతిః ॥

Page 137

కామ్యపద్ధతిః

అథ కామ్యప్రయోగాంశ్చ కథయామి సమాసతః ।

యైః ప్రాప్నువన్తి మనుజాః ప్రార్థితానప్రయత్నతః ॥

సారస్వతార్థీ మూలవాగ్భవమాణవోపాయేన శాక్తోపాయేన వా సాధయేత్ । అ(ఆ)ణవః క్రియానుధ్యానజః । యథా - శ్వేతవస్త్రగంధాలంకారాదిసహితః శ్వేతాపవరకమధ్యగః శ్వేతవస్త్రాలంకారాం పుస్తకాక్షమాలామృరాం చతురస్రసహితమధ్యచక్రగాం ధ్యాత్వా శ్వేతైరేవ గంధాద్యుపచారైర్మూలాద్యేన సిద్ధిమాతృకాముద్రావశిన్యాదిసహితాం కోణదేవీరహితామభ్య తత్పురతః శ్వేతాక్షమాలయా నవలక్షం జపేత్ । తదన్తే యోనికుణ్డే మల్లికాజాత్యాదిశ్వేతపుష్పైరాజ్య జహుయాత్, తర్పయేత్ శతాంశేన । మస్తకే హృదయే శ్వేతవర్ణాం ధ్యాత్వాఽత్మానమపి దేవీరూపం ధ్యాత్వా జపేత్ । అథవా పూజావిరహితం హితకృతన్యాసః శ్వేతవర్ణాం భగవతీం మూర్ధ్ని హృద(ద్)ధ్యానపూర్వకమాత్మానం (చ)తన్మయం ధ్యాత్వా మూలాద్యరూపాం కుణ్డలినిం మూలాదిబ్రహ్మరస్థగాం శరచ్చన్ద్రకరోపమాం కరామృతతోలీభూతాం సమస్తవేదశాస్త్రాగమానుద్గిరన్తిం చక్రే విలీనాం ధ్యాయేత్ । అయం శాక్తోపాయః । తథా (వ్య?)వశ్యాద్యర్థీ రక్తవస్త్రగంధానులేపనాదికృతన్యాసః కామకలారూపమాత్మానం ధ్యాత్వా తదను చతురస్రచతుర్దశారదశారద్వయాష్టకోణమిత్రకోణచక్రగా కామకలారూపాం చతుర్భుజాం పాశాఙ్కుశచాపబాణధరాం ధ్యాత్వా

Page 138

సిద్ధిమాతృముద్రాచతుర్దశద్వయవసుదేవీసహితాం కోణదేవీరహితాం మూలమధ్యేన సమ్పూజ్య రక్తాక్షమాలయా నవలక్షజపం విధాయ తతో రక్తశ్వేతామారజపాపుష్పద్వైర్మధురత్రిత దశాంశం జహుయాత్ । శతాంశేన తర్పయేత్ । ఏవం కృత్వాఽచిరాదపరః కామో భవతి । అథవా తాదృగ్రూపాం భగవతీమాత్మానం ధ్యాత్వా మూలమధ్యరూపాం

కులకుణ్ణలిసిమూలాద్ బ్రహ్మరన్ధ్రాద్ మూలాంతం ద్రావ్యద్రావకభావేన ధ్యాయేత్ |
తథా విషాపహారార్థీ శ్వేతవస్త్రాలంకారాదిశ్వేతవర్ణం పాశాంశుశపుస్తకాక్షమాలాధరాం
సమస్తచక్రమధ్యగాం ధ్యాత్వా కోణదేవీరహితసమస్తపరివారదేవతాసహితాం మూలతార్తీయేన
సమ్పూజ్య శ్వేతాక్షమాలయా నవలక్షం జపం విధాయ శ్వేతపుష్పైరాజ్యమధుప్లుతైశ్చతురస్రకుణ్డే
దశాంశం జపయూత్ | శతాంశేన తర్పయేత్ | ఏవంజ్ఞాం కౌమకలావజ్ఞానకరీ(రో)భవతీతి
|

తాద్యగ్రూపాం దేవీమాతానం సజ్జన్త్య మూలతార్తీయరూపాం కుణ్ణలిసిం మూలాంతం
(లమ్మి)బికాంతం లమ్మికాతో బ్రహ్మరన్ధ్రం(న్ద్రాంతం బ్రహ్మరన్ధ్రాత్ పునర్లమ్మికాపర్యంతం
శరచ్చన్ద్రకరోపమాం ధ్యాయేత్ | తస్యాప్యచిరాత్ పూర్వవత్ ఫలసిద్ధిః |
అథవా రక్తవస్త్రాద్యం త్రిపురసున్దరీవిగ్రహమాతానం ధ్యాత్వా సమస్తచక్రమధ్యస్థాం
సమస్తపరివారసహితాం సమష్టివిద్యయా చాభ్యర్చ్య తత్పురస్తాద్ రక్తాక్షమాత్రయా
నవలక్షజపం కృత్వా చతురస్రాదికుణ్డే పలాశపుష్పైర్మధురత్రయాన్వితైర్దశాంశం హుత్వా
శతాంశం సన్తర్ప్య

Page 139

పశ్చిమాభిముఖలింగపురతో లక్షమేకం జపేత్ | ఇత్థంజ్ఞాం సాక్షాద్ భైరవో
భవతి | అథవా మహాత్రిపురసున్దరీమాతానం ధ్యాత్వా సమస్తవిద్యారూపాం
కులకుణ్ణలిసిం జన్మస్థానాద్ హృదయం హృదయాద్ భ్రూమధ్యం భ్రూమధ్యాద్
బ్రహ్మరన్ధ్రం పునశ్చ బ్రహ్మరన్ధ్రాద్ భ్రుమధ్యమిత్యేవంజ్ఞామేణ | ద్రావ్యద్రావకభావేన
కేవలపద్మరాగనిభాం ధ్యాయేత్, యావన్మనోలయః | తస్యాపి పూర్వవత్ తత్ఫలసిద్ధిః
| ఇతరవశ్యాదికామ్యప్రయోగోఽస్మాభిః కృతాయామర్థరత్నావలయాం సర్వం
స్పష్టమేవాస్తితి |

|| ఇతి కామవిధానపద్ధతిరేకవింశతిః ||

Page 140

దీక్షాపద్ధతిః

అథ (దీక్షా)కథ్యతే | యథా -
ప్రణమ్య సర్వతోజ్యోతిరిహం సామరసాత్మికామ్ |
వామకేశిమతప్రాస్తాం దీక్షాం వక్ష్యే గురూదితామ్ ||

దేవమానుషపితృ్యాదివత్సరాదిదినే సుధీః |
సిద్ధపక్షే శుభదినే చన్ద్రశుద్ధ్యామతన్వితః ||

మణ్డపం కరయిత్వా తు లక్షణైరన్వితం గురుః ।
 దీక్షోపకరణం సర్వం తత్రానీయ యథావిధి ॥
 రక్తతేజోమయ(యం)స్థాప్య బ్రహ్మణే మణ్డపే సుధీః ।
 ఉపవిశ్యాసనే రమ్యే హృద్యే రక్తోత్తరామ్బరే ॥

ఖ. పాఠః

ప్రణమ్య పరమేశానీం ధామత్రయనివాసినీమ్ ।
 వామకేశిమతప్రాప్తాం దీక్షాం వక్ష్యే శివోదితామ్ ॥ ౧॥
 దేవమానుష్యవైత్రాదివత్సరేషు శుభే దినే ।
 సుముహూర్తే సుయోగే చ చన్ద్రశుద్ధ్యామతన్దితః ॥ ౨॥
 మణ్డపం కరయిత్వా తు లక్షణైరన్వితం గురుః ।
 దీక్షోపకరణం సర్వం తత్రానీయ యథావిధి ॥ ౩॥
 స్నాత్వా సన్ధ్యాదికం సర్వం సూర్యపూజాదికం క్రమాత్ ।
 కృత్వా సురక్తగన్ధాద్యైరనులిప్తః స్వలఙ్కృతః ॥ ౪॥

Page 141

శివాదిగురుపర్యంతాం పారమృర్యక్రమావలీమ్ ।
 స్మృత్వా కపఙ్కజే విద్వాన్ తదాజ్ఞాదానపూర్వకమ్ ॥
 సమాప్య నిత్యపూజాం తు హోమాన్తే దేశికోత్తమః ।
 ఆసామైశానదిగ్భాగే నవారచతురస్రకమ్ ॥
 మణ్డలం వర్తయిత్వా తు కలశా(న్)స్థాపయేన్నవ ।
 హైమజాన్ తామ్రజాన్ వాపి మార్తికాన్ వాపి నూతనాన్ ॥
 సంశోధ్య నేత్రప్రణవై రక్తసూత్రగుణాన్వితాన్ ।
 పయఃపూర్ణాన్ ఫలోపేతాన్ పశ్చామ్నతపవిత్రితాన్ ॥
 ధ్యానామృతసమోపేతాన్ అష్టగన్ధిసుగన్ధితాన్ ।
 హేమరత్నయుతాన్ కృత్వా రక్తామ్బరయుగాన్వితాన్ ॥

శక్త్యా సమన్వితః శ్రీమాన్ చార్వక్యః చారుభూషయా ।
 చక్రముద్భృత్య సకలం విధివద్ దేశికోత్తమమ్ ॥ ౫॥
 నిత్యనైమిత్తికీం పూజాం కృత్వాన్తే హోమసంయుతాన్ ।
 మణ్డపేతాన్ (వి)దిద్ధాగే నవారం చతురస్రకమ్ ॥ ౬॥
 మణ్డలం వర్తయిత్వా తు రజ్జోత్తైస్తణ్ణులైః శుభైః ।
 పఞ్చవర్ణైర్వర్ణాన్యాయం రజోభిర్వాథ కుజ్కుమైః ॥ ౭॥
 హేమాంస్తామ్రానథాన్యాన్ వా మార్మికాన్ వాథ నూతనాత్ ।
 రక్తసూత్రైర్వర్ణాన్యాయం మణ్డితాన్ మణ్డలైరను ॥ ౮॥
 నవకుమ్భాన్ సమాహృత్య కషాయజలపూరితాన్ ।
 రత్నస్వర్ణాదిసంయుక్తాన్ స్థాపయిత్వాథ మణ్డలే ॥ ౯॥

Page 142

చుతపల్లవసఞ్చున్నముఖానక్షతకాన్వితాన్ ।
 సశక్తిదర్పణోపేతాన్ సఫలాన్ ఫలదాయకాన్ ॥
 గణేశక్షేత్రపాలాభ్యాం సహితం గురుమణ్డలమ్ ।
 ఋత్వాసనాస్తమభ్యర్చ్య ప్రహితణ్డలమణ్డితే ॥
 సర్వధాన్యసమాయుక్తే కుశకూర్చవిరాజితే ।
 మధ్యే చ వసుకోణే చ ప్రణవైః స్థాపితాన్ యజేత్ ॥
 మూలదేవీం మధ్యకుమ్భే వశిన్యాదీంస్తథాష్టసు ।
 సహస్రాదిక్రమేణైవ స్పృశన్ మూలమనుం జపేత్ ॥
 నీరాజనవిధిం కుర్యాత్ పూర్వవద్దేశికాగ్రణీః ।
 రక్తగంధవిలిప్తాః స్త్రీవేషాభరణాన్వితః ॥

 మధ్యే దేవీమయం కుమ్భం బహిరష్ట యథా పరాన్ ।
 కోణేషు కారణైర్యుక్తాన్ వశిన్యాదిసమాశ్రయాన్ ॥ ౧౦॥

ఉదితారుణసంజ్ఞాశ్చైః పరిధాప్యాంశుకైః శుభైః ।
 యుగ్మయుగ్మక్రమేణాథ వస్త్రేణాచ్ఛాద్య బుద్ధిమాన్ ॥ ౧౧॥
 అథవా మధ్యగే యుగ్మం బహిరేకమలాభతః ।
 సతణ్డలైః ఫలముఖైః సతామ్నూలైః సపుష్పకైః ॥ ౧౨॥

పల్లవోపరి రాజదీప్తి రజ్జితాన్ పత్రకైః శుభైహ్ ।
గణేశబటుకౌ ద్వాది సమూజ్య స్వస్వమస్త్రతః ॥ ౧౩॥
ఈశానాది యథాన్యాయం వాయవ్యాంతం గురుక్రమమ్ ।
అభ్యర్చ్యాసనషట్కం తు మధ్యకుమ్భాసనే బుధః ॥ ౧౪॥

Page 143

తామ్బూలపూరితముఖో విజ్ఞానానందచేతనః ।
సర్వశృంగారవేషాఢ్యస్త్రిపురీకృతవిగ్రహః ॥
సుశీలః సత్యసన్దశ్చ కరుణాదిగుణాన్వితః ।
వినీతః కులపాలశ్చ శాక్తశామ్భవతత్త్వవిత్ ॥
శక్త్యా చ సహితః శ్రీమాన్ చార్వ్యజ్ఞా చారుశిలయా ।
రక్తగన్ధవిలిప్తాఞ్జ్యా విజ్ఞానానందమాత్రయా ॥
క్షౌమవస్త్రపరీతాఞ్జ్యా ముదితో దేశికాగ్రణిః ।
(బ్రహ్మనన్దేన సంయుక్తః)మదిరానందనన్దితః ॥
ది(దీ)క్షయే(ద్)దేశికః శిష్యం తదానన్దోపలక్షణమ్ ।
కుమ్భస్య పురతో భూయో యోనివృత్తం సుమణ్డలమ్ ॥

మూలదేవీం మధ్యకుమ్భే ఆవాహ్యోనువిధానతః ।
చక్రం (సం)పూజయిత్వా తు బాహ్యో కుమ్భే యథా గురుః ॥ ౧౫॥
వశిన్యాదిమథాభ్యర్చ్యాష్టకం తుష్టిదం గురుః ।
గన్ధపుష్పాదిభిస్తత్ర యథాన్యాయం యథోచితైః ॥ ౧౬॥
షోడశైరుపచారైస్తు బహిర్భైవేద్యకాదిభిః ।
పరితోష్య యథాశక్తి భక్త్యా భక్తేష్టదం తతః ॥ ౧౭॥
తత్పురో మణ్డలం భూయో గురుణా చతురస్రకమ్ ।
తత్ర శక్లం ప్రతిష్ఠాప్య సుగన్ధిజలపూరితమ్ ॥ ౧౮॥
ఋత్వాసనేఽర్చితే తత్ర దేవీం సమ్భావ్య బుద్ధిమాన్ ।
కోణదేవీవృతాం దేవీం సమూజ్యానువిధానతః ॥ ౧౯॥

Page 144

విధాయ విధివద్ విద్యానభ్యర్చ్య రసమాసనమ్ ।

తత్ర శక్లం ప్రతిష్ఠాప్య దివ్యరత్నగుణాన్వితమ్ ॥
 కోణదేవీయుతాం దేవీమర్చయేత్ శక్లవారిణా ।
 అష్టోత్తరశతం జప్త్వా స్పృశన్ శక్లమమ(న)న్యధీః ॥
 నితాన్తదక్షిణాన్ దక్షాన్ సాత్త్వికాన్ సుదృఢవ్రతాన్ ।
 ఈర్ష్యాకాలుష్యరహితాన్ మాయాహమ్భావవర్జితాన్ ॥
 గురుసుశ్రూషణరతాన్ వేదవేదాఙ్గపారగాన్ ।
 సురూపాన్ బహువిత్తాంశ్చ శ్రద్ధాభక్తిసమన్వితాన్ ॥
 స్థాపయిత్వా పురస్తస్య నవారచతురస్రకే ।
 వర్గబీజసమేతాభిర్వశిన్యాదిభిరర్చితే ॥

 అష్టోత్తరశతం తత్ర మూలమన్తం స్పృశన్ జపేత్ ।
 నీరాజనివిధిం కుర్యాత్ పశ్చాద్ దేశికపుజవః ॥ ౨౦॥
 శిష్యానాహ(నావాహ)యేద్ యోగ్యాన్ సుగుప్తానప్రమాదినః ।
 నితాన్తదక్షిణాన్ దక్షాన్ లక్షణైరన్వితాన్ పునః ॥ ౨౧॥
 ప్రవేశ్య ప్రతిసీమాన్తవస్త్రచ్ఛన్నముఖాన్ గురుః ।
 ప్రోక్షయేన్మూలమస్త్రేణ త్రివారం శక్లవారిణా ॥ ౨౨॥
 నవారచతురస్రాఖ్యే మణ్డలే పూజితే సుధీః ।
 స్థాపయిత్వా తతః శిష్యాన్ స్వేచ్ఛయా స్వాత్మనః పురమ్(రః) ॥ ౨౩॥

Page 145

మణ్డలే పరమేశానీమ్(అ)బాహ్యోభ్యర్చ్య దేశికః ।
 ముఖే సమోక్షణం కృత్వా విసృష్ట్యాచ్ఛాదకం పటమ్ ॥
 అణుశక్తిమయీం వాపి శామ్భవీం వాపి యోజయేత్ ।
 దృష్టిం శిష్యశరీరే తు పారమర్శ్యక్రమాగతామ్ ॥
 ద్వాత్రింశసమయే దీప్తే కాలాగ్నౌ భ్రామణాత్మకే ।
 బ్రహ్మణ్డం దహ్మీనం తు సఞ్చిన్త్యాదౌ మహామనాః ॥
 తతః సంవర్తవహ్నిం తు తన్మధ్యే న్యస్య మూలకే ।
 షోడశాక్షం మహాజ్వాలం లేలిహానం రసాతలమ్ ॥

ముఖే బిన్దుత్రయం దత్త్వా విసృజ్యాచ్ఛాదకం పటమ్ ।
 ఆణుం శక్తిమయాం వాపి శామ్భవీం వా ప్రయోజయేత్ ॥ ౨౪॥
 దృష్టిం శిష్యశరీరే తు ఆజ్ఞాసంక్రమణాయ చ ।
 ద్వాత్రింశాస్తమయే దీప్తే కాలాగ్నౌ భ్రమమాణకే ॥ ౨౫॥
 కోటికల్పానలజ్వాలాచ్ఛటాభిః కవలీకృతమ్ ।
 బ్రహ్మాణ్డం దహ్మౌనం తు సర్వతః సంవృతం బుధః ॥ ౨౬॥
 సఞ్చిన్త్యాభ్యంతరే తత్ర షోడశాస్త్రం మహాప్రభమ్ ।
 కాయమూలం తు నిర్విద్య సజ్గతం కాలవహ్నినా ॥ ౨౭॥
 రసాతలాదికం కృత్వా దగ్ధ్వా పాతాలసప్తకమ్ ।
 ప్రవిష్టం వాడవం వహ్నిం షట్కోణాకారమద్భుతమ్ ॥ ౨౮॥
 త్రైలోక్యమాననహ్యం(క్యం దహ్యమానం చ)జ్వాలాభిరతభీషణైః ।
 కాలసంవర్తవడవావహ్నిత్రయసముద్భవైః ॥ ౨౯॥

Page 146

క్రమేణ దహ్యమానం తు తలాంతరం రసాత్మకమ్ ।
 తతో వాడవవహ్నిం తు షడశ్రం విశ్వపఞ్చకమ్ ॥
 సఞ్చిన్త్య జిహ్వయా తస్య దహ్యమానం భువాదికమ్ ।
 అన్యోన్యశ్లిష్టశిఖయా గ్రస్తం శిష్యస్య విగ్రహమ్ ॥
 వ(జ్వ)లన్తం విహ్వలీభూతం ధ్యాత్వా తన్మూలమణ్డలే ।
 కల్పాగ్నిం ప్రస్ఫురన్తం తు తడిద్వలయసన్నిభమ్ ॥
 త్ర్యశ్రాకారం జ్వలన్తం చ ధ్యాత్వా తన్మధ్యతః శివమ్ ।
 వాక్యామవిషరూపాం తు రుద్రశక్తిం తడిత్ప్రభామ్ ॥
 ప్రబోధ్య హంసముచ్ఛార్య సంహరేత్ తన్మలత్రయమ్ ।
 మాయాయం వాగ్భవేనైవ కామరాజేన కార్మజమ్ ॥
 శాక్తే(నాణవ)కం గృహ్య రౌద్రీకుఞ్చికయా పునః ।
 ఉత్పాట్య తరసా విద్వాన్ కపాటగ్రతతో విశేత్ ॥

భువనాని సప్తపర్యన్తం దగ్ధ్వా భువనసఞ్చయమ్ ।
 జ్వాలాభిస్తీవ్రరూపాభిర్గ్రస్యమానం విచిన్తయేత్ ॥ ౩౦॥

శిష్యదేహం యథాన్యాయం పరిపూర్య సమంతతః ।
 కులాలచక్రమధ్యస్థం వస్తువచ్చఞ్చులాత్మకమ్ ॥ ౩౧॥
 వేష్టనం పరితః కృత్వా మూలాధారాసనం గుదమ్ ।
 నిర్భిద్య శిఖయా సాక్షాన్మూలవహ్నిం గుణాత్మకమ్ ॥ ౩౨॥

Page 147

బీజాష్టకజపం తత్ర దగ్ధ్వా పుర్యష్టకం క్రమమ్ ।
 మహాత్మేత్రజ్ఞసంయుక్తం శక్తిం శక్త్యంతసంస్థితమ్ ॥
 చాలయేన్నాదమధ్యస్థం జీవం నాదేన చాలయేత్ ।
 జీవేన చాలయేత్ ప్రాణం నాడిం ప్రాణేన చాలయేత్ ॥
 నాడిభిశ్చాలయేత్ పిణ్డం పిణ్డే శక్తిం ప్రచాలయేత్ ।
 తయా భ్రమన్త్యా వేగేన శిష్యః పతతి తత్క్షణాత్ ॥
 అథవా రోదనం కుర్యాత్ సహేద్వా జల్పతి స్వయమ్ ।
 గాయేద్వా నృత్యతే వాపి తత్పతేదథవా లురేత్ ॥
 ఆజ్ఞాసక్కుమణస్యైతచ్చిహ్నం విన్దేత దేశికః ।
 సృష్టిక్రమం భజేద్ భూయః కారుణ్యాత్ కరుణాపరః ॥

ప్రవిశ్యేకీకృతం సర్వం శతకోట్యాదికల్పితమ్ ।
 సఞ్చన్త్యావార్యరాజేన్ద్రో (రౌ)ద్రశక్తిం తడిత్ప్రభామ్ ॥ ౩౩॥
 ప్రబోధ్యాధారషట్కం చ షడధ్వాత్మకముగ్రధీః ।
 సంహృత్య తు క్రమేజ్జైవ జ్ఞా(లా)లోలైశ్చలాత్మకైః ॥ ౩౪॥
 నిర్భిద్య బిందుమధ్యేన సహస్రారాముబ్బజం పునః ।
 భిత్వా దగ్ధ్వాథ భూయోఽపి మహాశూన్యపథం నయేత్ ॥ ౩౫॥
 తత్ర భూయః సదాచార్యో ముణ్ణివ్యోమ్ని నిరామయైః ।
 చిదానందాత్మకం నీత్యా శిష్యాత్మానం విచక్షణః ॥ ౩౬॥
 అధోఽత్తీర్ణే శివే స్థాప్య శిష్యపుర్యష్టకం శనైః ।
 బీజాష్టకం జపన్ దగ్ధ్వా మాయాకార్మాణవం మలమ్ ॥ ౩౭॥
 మాయేయం వాగ్భవేనైవ కామరాజేన కర్మజమ్ ।
 శక్తిబీజం స్మరన్ భూయ ఆణవం సన్దహేత్ మలమ్ ॥ ౩౮॥

Page 148

రమతే విమలే వ్యోమ్ని సహస్రారామ్బుజోదరే ।
 మహాచక్రమనుస్మృత్య శుక్లం శుక్రామృతప్లుతమ్ ॥
 సమస్తవర్ణరక్తం తు ధ్యాత్వా తన్మధ్యతః సుధీః ।
 తన్మధ్యే సంస్థితా దేవ్యస్తావత్యః క్షీరసన్నిభాః ॥
 శ్వేతపీయూషధారాభిః సింహాన్త్యః శిష్యవిగ్రహమ్ ।
 ధ్యాత్వా పరామృతాపూర్ణం తైరాప్లావ్య కాలమూలతః ॥
 బీజాష్టకం విలోమేన జపన్ పుర్యష్టకాదికమ్ ।
 నిర్మాయ శిష్యచైతన్యం స్వస్థానే స్థాపయేద్ బుధః ॥

శక్త్యా చలన్త్యా నాదస్య చలనాచ్ఛలయేద్ బుధః ।
 జివం తు చాలయేత్ సమ్యచ్ఛలతా తేన మారుతమ్ ॥ ౩౯॥
 చలతా వాయునా సమ్యక్ చలన్త్యో నాడయో ముహుః ।
 నాడిభిశ్చాలయ్యానాభిః పిణ్డస్య చలనం బుధః ॥ ౪౦॥
 భావయిత్వాథ శక్తేస్తు చలనాత్ సర్వచాలనమ్ ।
 అథ తద్భావనాం దృష్ట్వా పాతయేత్ శిష్యదేహకమ్ ॥ ౪౧॥
 ఏవమాణవవధేన వేధయిత్వా శిశుం గురుః ।
 సృష్టిక్రమం భజేద్ భూయః శిష్యస్య భక్తిశాలినః ॥ ౪౨॥
 ద్వాదశాస్త్రే పరే వ్యోమ్ని నిరాలమ్బపదాశ్రయే ।
 సితారం కేసరాఢ్యం చ సహస్రారామ్బుజం గురుః ॥ ౪౩॥
 అధోముఖం సుధాపూరైః పూరయన్తం జగత్త్రయమ్ ।
 కోటిచంద్రప్రతీకాశం చిదిన్దోర్మణ్డలాఙ్కరతః ॥ ౪౪॥

Page 149

బీజాష్టకం యథా -
 శివచంద్రమహాయోనిబిన్దుభిః ప్రథమం పునః ।
 శివవజ్రశ్చంద్యశక్రరేఖ-ఐకారబిన్దుభిః ॥
 ద్వితీయం చ తృతీయం తు శివాద్యోకారబిన్దుభిః ।

చంద్రేశరేఘ-ఐకారబిందుభిశ్చ (చ)తుర్థకమ్ ॥
 చంద్రస్య శివసాద్యం స్యాద్రేఘ-ఏకారబిందుభిః ॥
 పంచమం తు చంద్రశివరేఘహుజ్కారబిందుభిః ॥
 షష్ఠం చంద్రశివౌకారకాంతఘాతాగ్నిబిందుభిః ।
 సప్తమం చాష్టమం చంద్రశివ-ఓంకారబిందుభిః ॥

 తన్మధ్యే భావయేచ్ఛక్రం మాతృకామయమద్భుతమ్ ।
 తత్రాక్షరపదాంతస్థశక్తిభిః కుమ్భపూరితైః ॥ ౪౫॥
 సుధాధారైః ప్రశాంతాగ్నిం క్షీరోదమివ సర్వతః ।
 పూరితః భువనాభోగం ద్విసప్తభువనాత్మకమ్ ॥ ౪౬॥
 షడధ్వం చ షడాధారం సంసృజ్య మతిమాన్ గురుః ।
 బీజాష్టకం జపేద్ భూయో విలోమేనోపదేశతః ॥ ౪౭॥
 పుర్య(ష్ట)కమిదం సృష్ట్యా శివాదానీయ జీవకమ్ ।
 హృది నాభౌ తథా మూలే సంస్థాప్య సుధియా ప్లుతమ్ ॥ ౪౮॥
 చిరం సింహాత్ సుధాపూరైః శిష్యాత్మానం సుఖాయ చ ।
 తతః సముత్థితం శిష్యం ప్రణామం కారయేద్ గురుః ॥ ౪౯॥

Page 150

ఆణవీయా సమాఖ్యాతా దీక్షా శాక్తి నిగద్యతే ।
 ఆత్మశక్తిం చ మూలస్థాం దివ్యపైతృకరోధనాత్ ॥
 ఉత్థాప్య శనక్తైర్విద్వాన్ వామనాసావినిర్గతామ్ ।
 శిష్యదక్షిణయా నాసా ప్రవేశ్యాధారమణ్డలమ్ ॥
 తత్రస్థాం క్షోభయేచ్ఛక్తిమానాభి శిష్యవిగ్రహే ।
 తత్రస్థం త్రసరేణ్వాభం మలినం శిష్యజీవకమ్ ॥
 ఆత్మశక్త్యా స్వయం దగ్ధ్వా ఘట్టయిత్యా నిరుధ్య చ ।
 తతస్తత్త్వే నియుజ్జ్వేనం శివతత్త్వం సమున్నయేత్ ॥
 పునః స్వస్థానమానీయ స్థావయేత్ ఖేచరామ్భసా ।
 దీక్షా శాక్తి సమాఖ్యాతా శామ్భవీ తు ప్రచక్షతే ॥

ముక్తోఽసీతి సమాభాష్య ఆచార్యశ్చ ముహుర్ముహుః ।
 మూలస్యస్తకరాభ్యాం తు స్పృశేత్ సర్వాఙ్గకం గురుః ॥ ౫౦॥

మూలేన హస్తకమలైః శఙ్ఖం వా పుష్పమేవ వా ।
 మూర్ధాంతం సేవయేద్ విద్వాన్ పూర్వమస్తేఽపి వా గురుః ॥ ౫౧॥

శిష్యమూర్ధ్ని న్యనేత్ పాదౌ సర్వస్యాప్యాయనౌ శుభౌ ।
 ఇత్యాణవేన వేధేన వేధయేచ్ఛిష్యమాత్మనః ॥ ౫౨॥

అభిషిఞ్చేద్ యథాన్యాయం ప్రాఙ్మణే మణ్డలే శుభే ।
 చతుష్కర్మాక్తికాదీనాం మధ్యే స్వస్తికలాఙ్గో(ఞ్చ)తే ॥ ౫౩॥

ఋత్వాసనేఽర్చితే తత్ర స్థాపయిత్వా శుభం గురుః ।
 మస్తే తస్య యథాన్యాయం క్రమం సమూజ్య యత్నతః ॥ ౫౪॥

గురుక్రమేణ సహితం సర్వన్యాయం విధాయ చ ।
 సాన్నిధ్యమస్మిన్ భేదేఽపి మయి వాఽస్మిన్నపి త్వయా ॥ ౫౫॥

Page 151

అత్ర మణ్డలకుఙ్గాదిక్రియాకాణ్డో న విద్యతే ।
 గురోరాఙ్గాప్రవేశేన కేవలం నిష్ప్రపఞ్చకమ్ ॥

విషమూర్చ్ఛగతప్రాయమానస్తే లీయతే శిషుః ।
 ఇయం సా శామభివీ ప్రోక్తా దీక్షా సర్వోత్తమోత్తమా ॥

ఇతి వేదవిధిం కృత్వా ముక్తోఽసీతి వదేద్ గురుః ।
 ఆనీయ ప్రాఙ్మణే శిష్యం పట్టే లక్షణలక్షితే ॥

మాక్తికైరక్షతైర్వాపి స్వస్తికం తత్ర కల్పయేత్ ।
 తత్ర సంవేశయిత్వా తు శిష్యం ఋత్వాసనార్చితే ॥

కుమ్భాన్ శక్త్యా సహోత్థాప్య స్నాపయేన్మూలవిద్యయా ।
 పునః శిష్యం సమాహూయ పూజామణ్డత్నసన్నిధౌ ॥

ఇతి సమూర్ధ్య దేవేశిం ప్రణివత్య మహామనాః ।
 కుమ్భాన్ శక్త్యా సహోత్థాప్య స్నాపయేన్మూలవిద్యయా ॥ ౫౬॥

అథ భూయః కులాచార్యో యోగినీచక్రమర్చయేత్ ।

అష్టాష్టకం వా ద్వాత్రింశన్నవకం వాప్యలాభతః ॥ ౫౭॥

కుమారీబటుకైః సార్థం యథాహం(ర్హ)ప్రతిపత్తితః ।
ప్రాదప్రజ్వలనాద్యైశ్చ దక్షిణానైర్యథాక్రమమ్ ॥ ౫౮॥

మాల్యైర్గన్తైశ్చ పుష్పైస్స ధూపదీపైశ్చ తర్పణైః ।
అన్యాసపి సదాచారాన్ యథార్హప్రతిపత్తితః ॥ ౫౯॥

ప్రసాద్య యోగినీచక్రం సమయీతి వదేద్ గురుః ।
సాధకానాం తతో దత్త్వా పుష్పశృంగాభిషేచనాన్ ॥ ౬౦॥

సక్రమం మూలమస్త్రం తు పారమృత్యుక్రమాన్వితమ్ ।
శిష్యస్య వామకర్ణే తు ఉపదిశ్య క్రమాద్ గురుః ॥ ౬౧॥

Page 152

తత్క్షణే ప్రోచ్ఛరేద్ విద్యాం త్రివారం సక్రమం గురుః ।
తస్య మస్తకమధ్యే తు సమ్పూజ్య శ్రీక్రమం గురుః ॥

పారమృత్యుక్రమం దత్త్వా పుత్రకేత్యభిధాయ చ ।
ఆచార్యత్వం దదే(త్)తస్మై నామ చాస్మై సమర్పయేత్ ॥

మధ్యే ప్రాజ్ఞాపూర్వాణం(ర్ణం)మనోహరపదాఙ్కితమ్ ।
త(కృ)త్వా శ్రీపూర్వికాం సంజ్ఞామస్తే చానందమణితామ్ ॥

పాదుకాపీఠచ్ఛత్రాదియోగసామ్రాజ్యమేవ చ ।
దత్త్వా సమాపయేద్ దీక్షావిష్టా శ్రీయోగినీగణమ్ ॥

(అథ తత్ర సదాచార్యం శిష్యః సమ్పూజయేన్నుదా ।
సౌవర్ణభూషణైర్దివ్యైః సరత్సైరఙ్గలీయకైః ॥

తతః పాత్రవరం (దత్త్వా)పరిపూర్య ముఖం పునః ।
శిష్యమస్తేఽథ వక్త్రే వా అజ్ఞాల్యా వాథ సేచయేత్ ॥ ౬౨॥

ముఖేనాజ్ఞాలినా వాపి.....శిష్యోఽపి తాం (పిబేత్)।
పుత్రకేత్యభిధాయైనమాచార్య(ర్యా)జ్ఞాం వదేద్ గురుమ్(రుః)॥ ౬౩॥

సుగన్ధేన సమాలిప్య మాలామహ్లానపఙ్కజామ్ ।
గలే శిష్యస్య దత్త్వా తు శిరోమాలాం తతో దదేత్ ॥ ౬౪॥

సింహాసనం తతో దత్త్వా పాదుకోష్ఠీషకం తతః ।
 శ్వేతచ్ఛత్రం తతో దద్యాద్ యదన్యదుపచారకమ్ ॥ ౬౫॥
 నామ తస్మై తతో దద్యాద్ రమణీయం మనోహరమ్ ।
 మధ్యే ప్రాజ్ఞామపూర్వార్థం మనోహరపదాఙ్కితమ్ ॥ ౬౬॥

Page 153

సాక్షతైర్గంధకుసుమైః సరత్త్వైర్గంధశ్రీయతైః ।
 ఉపచారైర్మహారైశ్చ నీరాజనసమన్వితైః ॥
 సంతోష్య దక్షిణాం దద్యాత్ సువర్ణం దశలక్షకమ్ ॥
 షోణీభాగాత్మనో రమ్యానశ్వరత్నగజేంద్రగాన్ ।
 కామీ(మి)నీయావసారమృజితరమ్భాదివిభ్రమాః ।
 సర్వస్వం దక్షిణాం దద్యాదాత్మానం సపరిచ్ఛదః(దమ్) ॥

శ్రీపూర్వమన్తరే భూయ ఆనందనాథమణ్డితమ్ ।
 మాతృకాచక్రమాలిఖ్య సమూర్జ్య తు యథావిధి ॥ ౬౭॥
 పుష్పపాతేన వై తత్ర నామమస్మై నివేదయేత్ ।
 శ్రీకణ్ఠాదిభవం నామ పురుషాణాం నివేదయేత్ ॥ ౬౮॥
 మాలినీజం తథా స్త్రీణాం యథాన్యాయమతన్ద్రితః ।
 ఆర్యస్త్రవమితి సమ్ప్రొక్తా పరానుగ్రహకారకః ॥ ౬౯॥
 ఇతి గుర్వాజ్ఞయా సద్యస్తీర్ణసంసారసాగరః ।
 తద్గురుం శక్తినహితం స్వాసనే తు శుభే పునః ॥ ౭౦॥
 ఉపవేశ్య యథాన్యాయం యథార్హప్రతిపత్తిభిః ।
 సమూర్జ్య తద్గురుం శిష్యః పురతో మణ్డలం పునః ॥ ౭౧॥
 నవారచతురస్రాఖ్యం కృత్యాభ్యర్చ్య యథావిధి ।
 ఆరాత్రికం తతః కృత్వా వస్త్రస్వర్ణాదిభూషితమ్ ॥ ౭౨॥
 సమస్కృత్య యథాన్యాయం దక్షిణాం వినివేదయేత్ ।
 విత్తశాత్యం వినా సర్వం గురవే వినివేదయేత్ ॥ ౭౩॥
 శరీరమర్థం ప్రాణం చ గురవే వినివేదితుః ।
 తత్ప్రసాదపరిప్రాప్త్య ముహుర్యుజ్జీత నాన్యథా ॥ ౭౪॥

తచ్చక్యైక్యరసాపన్నశక్త్యా తత్త్వక్రమేణ తు ।
ఉపర్యుపరి సంయోజ్య శిష్యాత్మానం విచక్షణః ॥ ౮౦॥

(excerpt from అగ్నిపురాణ (౧౪౬.౧౨-౨౧), (౬.3౨౭-33౬)?)

Page 156

ఇలా లీలా తథా లయా లోలా లక్ష్మీ తథైవ చ ।
లక్ష్మేశ్వరీ లాలసా చ విమలా చాష్టమీ మత ॥
ద్వితీయమష్టకం ప్రోక్తం తృతీయం కథయామ్యహమ్ ।
హుతాశనీ విశాలాక్షీ హుక్ష్మారీ వడవాముఖీ ॥
మహోదరా మహితుజ్ఞా క్రోధనా లేలిహా తథా ।
తృతీయమష్టకం ప్రోక్తం చతుర్థం కథ్యతేఽధునా ॥
సర్వజ్ఞా తరలా తారా ఋగ్వేదా చ హయాననా ।
సంహరిణీ (చ)సారాఖ్యా తథా కలాధరాష్టమీ ॥

అథోత్తీర్ణపదం నీత్వా నిరాలమ్బసుధాత్మకే ।
పరశక్త్యం ప్రవేశ్యైనం చిదానందసుధామయమ్ ॥ ౮౧॥
భావయేద్ భావనాయుక్తం సదసద్భావవర్జితమ్ ।
అఖణ్డసుధయా పూర్ణం భావయన్ పాతయేత్ శిశుమ్ ॥ ౮౨॥
అథ శాక్తప్రకారేణ వేధోఽయం సమృద్ధీర్జితః ।
పునః సృష్టిక్రమేణైనం తత్త్వక్రమణయోగతః ॥ ౮౩॥
శక్త్యానీయ నిజస్థానే తం తథా స్థాపయేద్ గురుః ।
సహస్రాంశ(స్రా)ముఖజోద్భూతసుధయా ప్లావయేచ్ఛిరమ్ ॥ ౮౪॥

Page 157

చతుర్థమష్టకం ప్రోక్తం పంచమం చ బ్రవీమ్యహమ్ ।
తాలజ్ఞా చ రక్తాక్షీ విద్యుజ్జహ్వో కరజ్జిణీ ॥
మేఘనాదా ప్రచణ్డోగ్రా కాలకర్ణీ వరప్రదా ।
అష్టకం పంచమం ప్రోక్తం షష్ఠం తు కథయామ్యహమ్ ॥

చన్ద్రా చన్ద్రావతీ చైవ ప్రపజ్ఞా ప్రలయాన్తికా ।
పిచువక్త్రా పిశాచీ చ పిశితా(శీ)లోలుపాష్టమీ ॥
షష్ఠకం త్వష్టకం ప్రోక్తం సప్తమం కథయామ్యహమ్ ।
వమనీ వామనీ చైవ తపనీ తాపనీ తథా ॥

సర్వజ్ఞం పరిభావ్యైనమాత్మశక్తిం తతో గురుః ।
ఆనీయాధారచక్రస్థం బ్రహ్మరస్థస్సుధాప్లుతమ్ ॥ ౮౫॥
కృత్వా స్థిరీభూయ చిరం సిఞ్చేచ్ఛిష్యం యథా పురా ।
అథవా శామ్భవో వేధః క్రియతే కేవలాజ్ఞయా ॥ ౮౬॥
ప్రత్యక్షే వా పరోక్షే వా పాదసంస్మృతియోగతః ।
రక్తపాదప్రభావ్యాప్తం శరీరం చింతయన్ముహుః ॥ ౮౭॥
మలత్రయం క్షణేనైవ నాశయేచ్ఛిష్యసంశ్రయమ్ ।
పునః శుక్లపదోత్థాది ॥ ౮౮॥

Page 158

వికృతాననా బృహత్కుక్షీ వికృతా విశ్వరూపిణీ ।
సప్తమష్టమ(మం త్వష్ట)కం ప్రోక్తమష్టమం కథయామ్యహమ్ ॥
యమజిహ్వో జయన్తి చ దుర్జయా చ యమాన్తికా ।
విడాలీ రేవతీ చైవ ప్రేతనా విజయా తథా ॥
అష్టమం కథితం హ్యేతదష్టాత్మకమిహోచ్యతే ।
గోపనీయం ప్రయత్నేన సమయస్థైః సుఖాప్తయే ॥

సుధాత్మకాభిః సన్ధ్యాయన్ ప్రత్యయం ప్రతిపాదయేత్ ।
పిణ్డపాతాదికేనాత్ర ఆనన్దే లీయతే శిశుః ॥ ౮౯॥
ఏవం వేధవిధిం కృత్వా జ్ఞా.....।

.....క్తాభిషేకాద్యం యథాన్యాయం సమాచరేత్ ॥ ౯౦॥

ఇతి దీక్షాప్రకారోఽత్ర దర్శితోఽనుగ్రహేణ తు ।
స్వాత్మానందేన సచ్ఛిష్యరక్షణాయ మహాత్మనా ॥ ౯౧॥

॥ ఇతి శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం శ్రీత్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం
దీక్షాపద్ధతిరేకవింశతిః ॥ ఇతి మధ్యమపద్ధతిః సమూహా ॥ శివమస్తు ॥

(ఖ) । మాతృకా సమాప్తా

Page 159

పూర్వోక్తబీజసంయుక్తా(యుక్తం)కులాచారక్రమేణ తు ।

అభిషేకదినే సయగ్ మహాపర్వదినేషు చ ॥)

యథా - హ్రీం శ్రీం ఙాం అక్షోభ్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి । ౨ క్షీం ఋక్షకర్ణీపాదుకాం
పూజయామి । ౨ ఊం రాక్షసి ॥ ౨ క్షీం (క్షీం)క్షపణీ ॥ ౨ క్షీం (క్షీం)ఛాయామ్బా ॥ ౨
క్షైం పింగలాక్ష్మీ ॥ ౨ క్షౌం అక్షయా । హ్రీం శ్రీం ఙః క్షపామ్బాపాదుకాం పూజయామి । ౨
ఙః ఇలామ్బై(మ్బా) । ౨ ఙః శీలా(మ్బై?)మ్బాపాదుకాం పూజయామి । ౨ ఙః
లయా(లావావృతా?)మ్బాపాదుకాం పూజయామి । ౨ లృ షో(లా)మ్బాపాదుకాం
పూజయామి । ౨ ల్ల లక్ష్మ్యామ్బాపాదుకాం పూజయామి । ౨ లఙ్ లక్ష్మేశ్వరీ-
అమ్బా-పాదుకాం పూజయామి । ౨ లఙ్ లాలసామ్బాపాదుకాం పూజయామి ।
౨ లఙ్ విమలామ్బాపాదుకాం పూజయామి । ౨ హం హుతాశనామ్బాపాదుకాం
పూజయామి । ౨ హీం విశాలాక్షీ-అమ్బా పాదుకాం పూజయామి । ౨ హుం
(హుం)హుక్కారామ్బాపాదుకాం పూజయామి । ౨ హ్రాం వడవాముఖీ-
అమ్బాపాదుకాం పూజయామి । ౨ హ్లాం మహోదరా(హాహరవా)మ్బాపాదుకాం
పూజయామి । ౨ హైం మహీతుక్కా(హ్రారా)మ్బాపాదుకాం పూజయామి । ౨ హౌం
క్రోధనామ్బాపాదుకాం ॥ ౨ హః తేలిహానా(భయాననా)మ్బా పాదుకాం । హ్రీం శ్రీం సాం
సర్వజ్ఞామ్బాపాదుకాం ॥ ౨ సీం

పు. జ. పాఠః

(ఐం హ్రీం శ్రీం ఙాం అక్షోభ్యామ్బాశ్రీపాదుకాం పూజయామి ఇతి క్రమేణ ౩
క్షీం ఋక్షకర్ణ్యమ్బాశ్రీపాదుకాం । ౩ ఊం రాక్షస్యమ్బాశ్రీపాదుకాం । ౩
క్షౌం క్షపణామ్బాశ్రీపాదుకాం । ౩ ఊ (క్షౌం)క్షయామ్బాశ్రీపాదుకాం । ౩
క్షైం పింగాక్ష్యమ్బాశ్రీపాదుకాం । ౩ క్షౌం అక్షయామ్బాశ్రీపాదుకాం । ౩ ఙః
క్షపామ్బాశ్రీపాదుకాం పూజయామి, ౩ ఆ ఙా యీ(ఈ)బ్రహ్మణీమఙ్గలామ్బాశ్రీపాదుకాం
పూజయామి ।

౩ ఙః ఇలామ్బాశ్రీ । ౨ ఙాం । శీలామ్బాశ్రీ । ౩ ఙః లావామ్బాశ్రీ । ౩
౯ ఋం లోలామ్బాశ్రీ । ౨ ఙాం లక్ష్మ్యామ్బాశ్రీ । ౩ ఙః లక్ష్మేశ్వర్యమ్బాశ్రీ

1 3 గుణైః లాలసామ్బాశ్రీ | 3 గుణః కలశామ్బాశ్రీ | 3 ఈం గుణ యా
(ఈం)మాహేశ్వరీచర్యికామ్బాశ్రీపాదుకాం పూజయామి |
3 హం హుతాశస్యమ్బాశ్రీ | 3 హిం విశాలాక్ష్యమ్బాశ్రీ | 3 హూం హూఙ్కార్యమ్బాశ్రీ |
3 హ్రూం వడవాముఖ్యమ్బాశ్రీ | 3 హ్లా మహోదరామ్బాశ్రీ | 3 హ్రైం మహితుజ్యమ్బాశ్రీ
| 3 హౌం క్రోధనామ్బాశ్రీ | 3 హః లేలిహామ్బాశ్రీపాదుకాం పూజయామి | 3 ఊం హ
యా(ఈం)కోలాపురమహాక్షమ్భే కౌమారీయోగామ్బాశ్రీపాదుకాం పూజయామి |
3 సాం సర్వజ్ఞామ్బాశ్రీ | 3 సీం తరలామ్బాశ్రీ | 3 సూం తారామ్బాశ్రీ | 3 స్వాం
ఋగ్వేదామ్బాశ్రీ | 3 స్థం హయాననామ్బాశ్రీ | 3 సైం సంహారిణ్యమ్బాశ్రీ | 3 సౌం
సారామ్బాశ్రీ | 3 సః కలాధరామ్బాశ్రీపాదుకాం పూజయామి | 3 ఋ సా యా
(ఈ)వైష్ణవీహరసిద్ధామ్బాశ్రీపాదుకాం పూజయామి |

Page 160

తరలామ్బాపాదుకాం పూజయామి | ౨ సూం తారామ్బాపాదుకాం పూజయామి |
౨ స్వాం ఋగ్వేదామ్బాపాదుకాం || ౨ స్థం హయాననామ్బాపాదుకాం || ౨ సైం
సంహార్యమ్బా-పాదుకాం పూజయామి | ౨ సౌం సర్వ(సారా)మ్బాపాదుకాం | ౨ సః
కలాధరా(సఖా)మ్బాపాదుకాం పూజయామి | ౨ షాం తాలజఙ్గామ్బాపాదుకాం | ౨ షీం
రక్తాక్షీ-అమ్బాపాదుకాం || ౨ ఘం విద్యుజ్జహ్వమ్బాపాదుకాం పూజయామి | ౨ ష్వాం
కరణ్ణీ-అమ్బా || ౨ స్థం మేఘనాదామ్బాపాదుకాం | ౨ సైం ప్రచణ్డోగ్రామ్బాపాదుకాం
పూజయామి | ౨ షాం తా(కా)లకర్ణ-అమ్బాపాదుకాం పూజయామి | ౨ షః
వర(ద?)ప్రదామ్బాపాదుకాం | ౨ హ్రీం శ్రీం శాం చంద్రా(శాచి?శి)పాదుకాం పూజయామి |
౨ శీం చంద్రావతీ (చమ్పావతీ)-అమ్బాపాదుకాం పూజయామి | ౨ శూం
ప్రపఞ్చామ్బాపాదుకాం పూజయామి | ౨ శృం ప్రలయాస్తకామ్బాపాదుకాం | ౨ శ్లం
పిచువక్త్రామ్బాపాదుకాం | ౨ శైం పిశాచీ-అమ్బా-పాదుకాం పూజయామి | ౨ శౌం
పిశితాక్షీ (తాసనా)మ్బాపాదుకాం | ౨ శః లోలుపామ్బాపాదుకాం పూజయామి | హ్రీం
శ్రీం వాం పాతనీ-అమ్బాపాదుకాం పూజయామి | ౨ వీం వమనీ-అమ్బాపాదుకాం |
౨ ఘం తపనీ-అమ్బాపాదుకాం పూజయామి | ౨ వృం వామనీ-అమ్బాపాదుకాం
పూజయామి | ౨ వ్లం వికృతాస(న)నామ్బాపాదుకాం పూజయామి | ౨ వైం
బృహత్కృక్షీ-అమ్బాపాదుకాం పూజయామి | ౨ వౌం వికృతా(అమితా)మ్బాపాదుకాం
పూజయామి | ౨ వః విశ్వరూపిణీ-అమ్బాపాదుకాం పూజయామి | హ్రీం శ్రీం
లాం యమజహ్వమ్బాపాదుకాం పూజయామి | ౨ లీం జయస్తీ-అమ్బాపాదుకాం
పూజయామి |

3 షాం తాలజఙ్గామ్బశ్రీ । 3 షీం రక్తామ్బశ్రీ । 3 షూం విద్యుజ్జహ్వ(మ్బ)శ్రీ । 3
ష్యూం కరఙ్గిణ్యమ్బశ్రీ । 3 ష్ణం మేఘపా(నా)దామ్బశ్రీ । 3 షైం ప్రచణ్డామ్బశ్రీ ।
3 షౌం కాలకర్ణ్యమ్బశ్రీ । 3 షః వరప్రదామ్బశ్రీపాదుకాం పూజయామి । 3 ష షా
యా(ఈ)వారాహీభగామ్బశ్రీపాదుకాం పూజయామి ।

3 శాం చంద్రామ్బశ్రీ । 3 శీం చంద్రావత్యమ్బశ్రీ । 3 శూం ప్రపఞ్చామ్బశ్రీ । 3
శ్యూం ప్ర(ల)యాన్తికామ్బశ్రీ । 3 శ్ణం పిచువక్త్రామ్బశ్రీ । 3 శైం పిశాచ్యమ్బశ్రీ ।
3 శౌం పిశితామ్బశ్రీ । 3 శః లోలుపామ్బశ్రీపాదుకాం పూజయామి । 3 ష శా
యా(ఈ)ఇంద్రాణీకిలకిలామ్బశ్రీపాదుకాం పూజయామి ।

3 వాం వమన్యమ్బశ్రీ । 3 వీం వామన్యమ్బశ్రీ । 3 వూం తపన్యమ్బశ్రీ । 3
వ్యూం తాపన్యమ్బశ్రీ । 3 వ్ణం వికృతాననామ్బశ్రీ । 3 వైం బృహత్కుక్ష్యమ్బశ్రీ । 3
వౌం వికృతామ్బశ్రీ । 3 వః విశ్వరూపిణ్యమ్బశ్రీపాదుకాం పూజయామి । 3 వౌ వా
యా(ఈ)చాముణ్డామ్బకాలరాత్రిశ్రీపాదుకాం పూజయామి ।

Page 161

౨ లూం దుర్జయామ్బపాదుకాం॥ ౨ ాం యమాతృ(న్రి)కా-అమ్బాపాదుకాం
పూజయామి । హ్రీం శ్రీం లాం యమజిహ్వమ్బాపాదుకాం పూజయామి । ౨ లీం
జయన్త్రీ-అమ్బాపాదుకాం పూజయామి । ౨ ల్లం విడాలీ-అమ్బాపాదుకాం॥ ౨ లైం
రేవత్యమ్బాపాదుకాం పూజయామి । ౨ లౌం ప్రేతనాయకామ్బాపాదుకాం॥ ౨ లః
విజయాపాదుకాం పూజయామి । హ్రీం శ్రీం ఆం ఊం బ్రహ్మణీమగ్గలామ్బాపాదుకాం
పూజయామి । ౨ ఈం ాం మాహేశ్వరీ-చర్చికామ్బాపాదుకాం పూజయామి । ౨ ఊం
హం కౌమారీయోగేశామ్బాపాదుకాం॥ ౨ ఋం సాం వైష్ణవీహరసిద్ధామ్బాపాదుకాం
పూజయామి । ౨ ాం షాం వారాహీభట్టామ్బికాం పూజయామి । ౨ ఐం శాం
ఇంద్రాణీకిలకిలామ్బాపాదుకాం పూజయామి । ౨ ఔం వాం చాముణ్డాకాలరాత్రి-
అమ్బాపాదుకాం పూజయామి । ౨ అః లాం మహాలక్ష్మీభీషణామ్బాపాదుకాం
పూజయామి । ఇతి క్షేత్రాష్టకం మూలాష్టకం చ చతుష్షష్టాష్ట్యభ్యంతరే పూజ్యమ్ ।
తదుక్తం సజ్కేతపద్ధత్యాం -

త్రైలోక్యమోహనే చక్రే యోగిన్యః ప్రకటాః స్థితాః ।

తాసాం నామప్రభేదస్తు గదితో రుద్రయామలే ॥

ప్రత్యేకమష్టకవ్యాప్త్యా చతుష్షష్ట్యాఖ్యసంఖ్యయా ।

పూజ్యాభిషేకసమయే మహాపర్వదినేషు చ ।

అథవా నిత్యమపి తాః పూజ్యాః (సర్వోపచారకైః) ॥

3 లాం యమజిహ్వమ్బాశ్రీ | 3 లీం జయన్త్యమ్బాశ్రీ | 3 లూం దుర్జయామ్బాశ్రీ
 | 3 ల్యాం యమాన్తికామ్బాశ్రీ | 3 ల్లం విడాల్యమ్బాశ్రీ | 3 లైం రేవత్యమ్బాశ్రీ |
 3 తాం ప్రేతనామ్బాశ్రీ | 3 లః విజయామ్బాశ్రీపాదుకాం పూజయామి | 3 ఆ లా
 యీ(ఈ)మహాలక్ష్మీభీషణామ్బాశ్రీపాదుకాం పూజయామి |

Page 162

గురుపారమర్శమ్

అథాస్మద్గురుభిరభిహితం పారమర్శమభిధీయతే | యథా - తదిదానీం చతుష్పితభేదేన
 లిఖ్యతే | ఆదౌ ప్రకాశవిమర్శసారనిర్విశేషబిన్దులక్షణః పరమానన్దానుభవరూపో గురుః
 | స పునర్నిర్విశేషబిన్దుత్వాత్ స్వేచ్ఛావశాత్ ప్రకాశవిమర్శశక్తిశివాత్మనాత్మానం
 విభజ్యోద్యాణపీఠే కృతే యుగే కామేశ్వరకామేశ్వరీసంజ్ఞయా స్థితశ్చర్యానాథరూపీ
 హ్యస్యాస్తిపురసున్దర్యా మన్తవిద్యాముద్రాఖ్యత్రివృత్కరణప్రకాశకత్వేన గురుతారా(ర్వా)జ్ఞాన్స్వరూపీ
 తురీయవిద్యాభిమానీ ఆజ్ఞాసంజ్ఞేతప్రవర్తకః పరమశివః స్వాభేదేన స్థితాయై స్వశక్త్యై
 కామేశ్వర్యై ప్రథమముపదిదేశ | తదుక్తం సంజ్ఞేతపద్ధత్యాం -

త్ర్యస్తాన్తరోడుపీఠస్థా మహాత్రిపురసున్దరీ |

శాక్తస్ఫారసమావిష్టో యో హ్యేనాముచ్చరేన్నరః ||

సోఽచిరాల్లభతే సిద్ధిం వాక్కామవిషసంజ్ఞకామ్ |

ఛిన్నా రుద్ధాశ్చ యే మన్త్రాః కీలితా మూర్ఛితాశ్చ యే ||

సిద్ధ్యన్తి తేఽచిరాత్తస్య శక్తివిస్ఫారబృంహితాః |

ముద్రా విద్యాశ్చ మన్త్రాశ్చ యత్ర యన్త్రాశ్చ సంస్థితాః ||

తమహం పీఠరాజేశమోక్షాంకారాఖ్యం నమామ్యహమ్ |

వాక్కామవిషమోక్షాణామాలయం సర్వసిద్ధిదమ్ ||

Page 163

శ్రీపీఠరాజం దుష్ప్రేక్ష్యం తమహం శరణం శ్రయే |

అజ్ఞానతిమిరధ్వంసాదాజ్ఞాస్ఫారప్రదర్శనాత్ ||

ఆజ్ఞాపీఠమిదం ప్రోక్తమోడుపీఠం నమామ్యహమ్ |

ఇత్యనేనోద్యానపీఠస్థితం చర్యా(నాథ)తచ్ఛక్తిరూపమన్తవిద్యాప్రకాశకం తురీయవిద్యాన్స్వరూపమాదృశ్యం

మిథునమితి యావత్ | అథ పునస్తస్య చర్యానాథరూపస్య పరమశివభట్టారకస్యాజ్ఞాపీఠే

స్థిత్యా కృతాధికారం కుర్వతో విమర్శరూపిణీ శక్తిః కామేశ్వర్యమ్బా | సా పునః

పూజకత్రిపీఠభేదేన ఓషమిత్రాఖ్యాన్ శక్తికామవాగ్భవాధిదైవతాన్ మన్తవిద్యాముద్రాగురూన్
త్రేతాద్వాపరకలిష్యధికారపురుషాన్ చిత్ప్రాణవిషయజ్యేష్ఠమధ్యమబాలాఖ్యాన్ త్రిసిద్ధాన్
సుపరీక్ష్య తేషు ప్రకాశ్యామాస మన్తవిద్యాముద్రాగురూన్ ఇతి । ఏతత్త్రితయం
సజ్జేతపద్ధత్యాం యథోక్తమవలోక్య శోధితం కుర్యాత్ । తద్యథా -

త్ర్యస్తస్యోత్తరకోణస్థా భగేశీ పూర్ణపీఠగా ।

కామాదిసవసజ్జేతయన్త్రమన్తవిధౌ స్థితా ॥

నవసిద్ధిప్రదా యా సా మన్తపీఠే కృతాస్పదా ।

అణిమాదిమహామోక్షపర్యన్తఘటనోద్యతా ॥

ద్వాదశాంతాదితాల్యన్తం జగదాహ్లాదకం పరమ్ ।

పునః కన్దాదితాల్యన్తం శక్త్యన్తం తు సముచ్చరేత్ ॥

Page 164

పూర్ణపీఠస్థితా బాలా విఘ్ననిర్నాశినీ పరా ।

యైర్మనాక్ స్మర్యతే తేషామజరామరతా సదా ॥

మననత్రాణధర్మోఽసౌ మన్త్రో యః పరికీర్తితః ।

తస్యాధారో మన్తపీఠః పూర్ణాఖ్యో జయతాదజః ॥

ఇత్యాద్యస్య జ్యేష్ఠస్యాధికారః ।

త్ర్యస్తదక్షిణకోణస్థా వజ్రేశీ జాలపీఠగా ।

నవవిద్యాఖ్యసజ్జేతస్ఫారసిద్ధిప్రదాయికా ॥

కరశుద్ధౌ దేహరక్షాఙ్గాసనే చ రథాంజకే ।

మన్తాధారే తథా సాధ్యావాహనే తు సుపూజితః ॥

త్రిపురా త్రిపురేశీ చ సున్దరీ పురవాసినీ ।

శ్రీర్మాలినీ చ సిద్ధామ్నా మహాత్రిపురభైరవీ ॥

విద్యాసజ్జేతమేతత్తు గురుపజ్ఞేత్వమాగతమ్ ।

శ్రీమద్దీపకసన్తానసన్తత్యా దర్శితం నుమః ॥

గుదమేథనాభిచక్రహృద్గలభ్రూవిభేదితమ్ ।

తరుణారుణసంజ్ఞాశం కామరాజం సముచ్చరేత్ ॥

ఇతి షష్ఠనాథ(స్య)మధ్యమస్యాధికారః ।

త్ర్యస్తాగ్రకోణగా యా సా కామేశీ కామపీఠగా ।

ముద్రాదశకసజ్జేతదశసిద్ధిప్రదాయకా ॥

Page 165

ఏకా వైవ మహాముద్రా యోనిముద్రాత్వమాగతా ।

తయా విభక్తమాత్మానం సజ్జోభాదిప్రభేదతః ॥

శక్తిగర్భాతోచ్చలస్తం హృద్గ్రన్థిప్రవిభేదకమ్ ।

దేదీప్యమానం జిహ్వగ్రే వాగభవం తు సముచ్చరేత్ ॥

కామపీఠే స్థితా చాజ్ఞా కామతత్త్వవిబోధికా ।

స్మరణాద్దేశికేన్ద్రాణాం వాగ్విలాసప్రదాయికా ॥

ద్రావణాత్ పాశజాలస్య తత్పరస్య తు మోదనాత్ ।

ముద్రాపీఠమితి ప్రోక్తం కామరూపం నమామ్యహమ్ ॥

ఏతద్బాలమిత్రస్యాధికారః । త్రిసిద్ధా ఓలితయాభిమానిన ఇతి । తదుక్తం సజ్జేతపద్ధత్యాం

కన్దాగ్రకోణాతోచ్చైర్చైర్యా స్ఫురన్తి సతతోదితా ।

కామేశ సర్వగాం నిత్యాం గురురూపాం నమామి తామ్ ॥

జ్యేష్ఠమధ్యమబాలాఖ్యాన్ చిత్రాణివిషయాత్మకాన్ ।

ఓషమిత్రీశసంజ్ఞేయాన్ నౌమ్యహం సిద్ధపుజ్గవాన్ ॥ ఇతి ।

అత్ర ఓడ్డాదిసిద్ధానాం నామాద్యక్షరగ్రహణం కృతమ్ । యథా ఓ ఇత్యనేన ఓడ్డస్య

గ్రహణమ్ । ష ఇత్యనేన షష్ఠస్య । మిత్రీశ ఇతి సమూర్హస్య గ్రహణమ్ । ఋకారేణ

ఋషిరితి గృహీతమ్ । షకారేణ షష్ఠ ఇతి । షష్ఠమిత్రయోర్లోకికవైదికేషు ఏకప్రకారేణ

Page 166

నామగ్రహణం కృతమ్ । శ్రీమదోడ్డస్య కాలే ఓడు ఇత్యేవ ప్రసిద్ధిః । లోకికే తు ఋషిరితి

శ్రీమత్కృధమనురితి భావః, శ్రీమద్ధుర్వాసస ఏవాభిధానమ్ । తదిదం త్రితయం కాదిభేదే

ఓలితయనిరూపణే ఓలిగాయత్ర్యాం స్పష్టం జ్ఞాయతే । తద్యథా -

ఓడునాథాయ విద్మహే శ్రీ దుర్వాససే ధీమహి । తన్నః కౌలిః ప్రచోదయాత్ ॥

షష్ఠనాథాయ విద్మహే శ్రీకుమారాయ ధీమహి । తన్నో లక్ష్మీః ప్రచోదయాత్ ॥

మిత్రనాథాయ విద్మహే శ్రీకణ్ణాయ ధీమహి । తన్నః కుబ్జిః ప్రచోదయాత్ ॥

శ్రీదుర్వాసఃసుబ్రహ్మణ్యమహాదేవా లోకికే । తేషాం పూజానామ గురుముఖాదేవావగన్తవ్యమ్,

న పునః పున్తకే లేఖ్యమ్ । ఏతే వ్యాపనీసమనోన్మన్యపరపర్యాయాః శృంగ్లాటత్రిరేకాభిమానినస్తత్ర

సన్నిహితాః । చతుర్థమిథునరూపం కామేశ్వరకామేశ్వరీరూపం ప్రకాశవిమర్శమయం
శృంగ్ఖటమధ్యస్థబిన్దురూపం బీజోచ్ఛానవిభక్తబిన్దువిభాగాకారమాశ్రిత్య స్థితమ్,
శ్రీచర్యానాథతచ్ఛక్తిమిథునమితి భావః । ఏవం శృంగ్ఖటకస్య త్రిరేఖామయత్రిబీజమధ్యస్థతురీయవిదా
। పఞ్చకారణరూపపరమకామాత్మకే గుప్తాద్య-స్వరూపే సర్వమేతద్యవస్థితమితి భావః
।

ఏతత్పఞ్చకం దివ్యోఘః । ఏతేషాం గుప్తనామగ్రహణం కపదిమసైరాద్యగ్రహణాజ్ఞాతవ్యమ్
। తతః పరం కలియుగగురుణాం మిశ్రితేన మిథునమనుగృహీతమ్, తల్లోపాముద్రాగస్త్యాత్మకమ్
। తతః పూజానామ ప్రప్రాభ్యామాద్యగ్రహణమ్ । తాభ్యామనుగృహీతః కఙ్కాలతాపసః,
తేన ధర్మాచార్యః, ధర్మాచార్యేణ ముక్తకేశినామ యోగినీ, తయా శ్రీదీపకా

Page 167

చార్యః । ఏతత్క్షుమస్మాకం సిద్ధోఘః । ప్రప్రాదివిక్రమైరాద్యగ్రహణం గుప్తనామ । తదను
జ్ఞప్తదేవ-మాతృగుప్తదేవ-తేజోదేవ-మనోజదేవ-(కల్యాణదేవ)-శ్రీరత్నదేవ-శ్రీవాసుదేవసప్తకం
మానవోఘః । వివిశకమపస్వైరాద్యగ్రహణం గుప్తనామ జ్ఞాతవ్యమ్ । ఇత్థం సర్వేషాం
పూజానామ గురుముఖాజ్ఞాతవ్యమ్ ।

॥ ఇతి శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం శ్రీత్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం
దీక్షాపద్ధతిర్ద్వవింశతిః ॥

Page 168

గ్రంథసమాప్తిః

శ్రీవిద్యాధరాయ నమః । శ్రీయోగానందమునయే నమః ।

కరుణీ(ణాం)పరమేశస్య తరుణీమరుణాముమామ్ ।

హకారార్థకలాం గౌరీం వందే త్రిపురసుందరీమ్ ॥

పరమానందనామానమకులానందనిర్భరామ్ ।

వందేఽహం పర(మ?)యా భక్త్యా కరుణామృతవర్షిణీమ్ ॥

ప్రతిభా(భాం)శామ్భవీం వందే వాగ్మయీం చిన్మయీం తథా ।

మయా గురుముఖామ్నాయమాసాద్య పరభక్తితః ॥

రచితా పద్ధతిః సమ్యక్ సాధుబోధాయ సాదరమ్ ।

అమరానందనామ్నాయం విద్యానందేన ధీమతా ॥

రచితా వాఙ్మయీ మాలా గృహాణ హరవల్లభే ।

క్షన్వోఽప్యపరాధో మే జ్ఞానాజ్ఞానకృతస్త్వయా ॥
 కారుణ్యరసపూర్ణైస్తు తోచనైర్మాం విలోకయ ।
 సంతో నః క్షన్తుమర్హన్తు త్వసంతః సన్తు కామతః ॥
 త్వద్భక్తిరసపూర్ణైర్యా రచితా పద్ధతిర్మయా ।
 తత్పాదపద్మయుగలస్యస్థినే మధుసేవినః ।
 ప్రసీద పరమేశాని కారుణ్యాన్మమ భరవీ ॥
 ఇతి విద్యానందనాథవిరచితా జ్ఞానదీపవిమర్శినీ సమూహార్ణా ।

Page 169

ప్రథమం పరిశిష్టం

(౪౩ ఖ1- ౪౪ క । పత్రయోః స్థితా ఇమే శ్లోకాః కామవిధానపద్ధతిదీక్షాపద్ధత్యోరన్తరా
 దృశ్యన్తే।)
 కుణ్డం వా మణ్డపం వాపి శిల్పం విద్ధం న కారయేత్ ।
 శిల్పదోషాః సమాయాన్తి శిల్పహీనాః ఫలప్రదాః ॥ ౧॥
 రూపైస్తు ప్రియతే రాజ్ఞీ కేశా దుర్భిక్షకారకాః ।
 పాషాణైర్వికలం రాజ్యమఙ్గారా వ్యాధికారకాః ॥ ౨॥
 కాష్ఠర్యరవం శోకం తస్మాదేతాని వర్జయేత్ ।
 శల్వైర్వినాచఫలం వాఞ్ఘృతార్థఫలప్రదమ్ ॥ ౩॥
 కుహనం స్పందనం చైవ వాజీకరణలేపనమ్ ।
 సూత్రపాతం తతః కుర్యాద్ దిగ్విదిక్షు సమంతతః ॥ ౪॥
 కర్చరాన్తం జలాన్తం వా శిల్పదోషజిఘాంసయా ।
 ఖానయేదజ్ఞాత్వా విధినా శల్యముద్ధరేత్ ॥ ౫॥
 వకతపహోమమాయాప్రత్యుక్తః వాణీ జాయతే ।
 లగ్నే ధ్వజాదిపతితః స్వస్థానే శల్యమాఖ్యాతి ॥ ౬॥
 కర్తుశ్చాఙ్గవికారేణ జనీయన్తే ప్రమాణతః ।
 పశ్వాది(దీ)నాం ప్రవేశే కీర్తనే వీరుత్తైరిశః ॥ ౭॥
 దిఙ్మోత్రమిదమాఖ్యాతం విస్తరోఽన్యత్ర లక్ష్యతామ్ ।
 అజ్ఞాసా స్తోకఖాతేషు శల్యోద్ధారే ప్రయోజనమ్ ॥ ౮॥

ప్రేక్ష్యాశ్మభిః కరాపూరైరష్టాజ్ఞలిమృదం తరేత్ ।
పాదోనం ఖాతమాపూర్య యజేర్ముహురాహతైః ॥ ౯ ॥

Page 170

(౫౪ ఖ-౫౬ ఖ । పర్యంతం స్థితాః శ్లోకాః ।)
(అహౌ)తౌ వర్ణచక్రస్య స్వప్రకాశవిమర్శకౌ ।
శివశక్తి(కి?)మయౌ వన్దే పరస్పరకిరణౌ పరౌ ॥
ఆ(అ)కులాత్ పశ్చాత్తద్ధా (యా)ప్రసృతా శక్తిరూపిణీ ।
చంద్రామృతమయీం వన్దే తామహం సృష్టిమార్గగామ్ ॥
జన్మస్థానాత్ సముద్యంతాం చతుర్వహ్నిస్వరూపిణీమ్ ।
గ్రసంతీం తత్త్వవర్ణాద్యం వన్దే సంహారమధ్యగామ్ ॥
సృష్టిసంహారసంయోగాత్ సామరస్యపదం గతామ్ ।
తాం వన్దే పరమేశానీమున్మన్యన్తే వ్యవస్థితామ్ ॥
బిన్దద్వయపుటాన్తస్థాం మహావహ్నిస్వరూపిణీమ్ ।
హకారార్థకలారేఖాం మహాబీజక(జాఙ్క)రాం సుమః ॥
మహాకామకలాశక్తిముఖస్తనవర్ణకామ్ ।
వన్దే తాం పరమాం శక్తిం మహాత్రిపురసుందరీమ్ ॥
వర్ణమణ్డలమస్త్రాఖ్యాం ధామసంవిత్స్వరూపిణీమ్ ॥
ప్రసృతా(తాం)పశ్చాద్ధా నిత్యాం కాలగ్రాసకలాలయామ్ ॥
వామాదిశక్తిభేదేన పరలిక్తస్య పిణ్డీకామ్ ।
మహాశ్క్లృష్ణాటపీఠాంతామనన్కాన్తర్గతాం భజే ॥
అకథాదిత్రిపక్షీస్థాం హృషాఖ్యకన్దమధ్యగామ్ ।
మహావాగ్భవరూపాం తాం వన్దే కాలాపహరిణీమ్ ॥
కామమన్మథకన్దర్పమృగధ్వజమోహనౌ(నైః) ।
యన్త్రరాజస్వరూపేణ స్థితాం (తాం)త్రిపురాం భజే ॥
అవర్ణబీజమధ్యస్థాం మహాకామకలాఙ్కరామ్ ।
శ్క్లృష్ణాటపీఠమధ్యస్థవాగ్భవస్థాం సదా భజే ॥

శాస్త్రికం శరది జ్ఞేయం హేమన్తే పౌష్టికం తథా ।
వసన్తే చాకర్షణం తు గ్రీష్మే విద్వేషణం స్మృతమ్ ॥

Page 171

ప్రావృష్యచ్ఛాటనం కర్మ మారణం శిశిరే ధ్రువమ్ ।
ఏభిః కాతైస్త్రయః(శచ్చ యః)కర్మ కురుతే సాధకః సదా ॥

అర్ధరాత్రే శరత్కాలం హేమన్తం సుప్రభాతకే ।
పూర్వాష్టా తు వసన్తం చ మధ్యాహ్నే గ్రీష్మ ఉచ్యతే ॥

ప్రావృషవపరాష్టా తు ప్రదోషే శిశిరం స్మృతమ్ ।
అపరో భేదః -

ఉషాకాలే తు హేమన్తః ప్రభాతే శిశిరో భవేత్ ।
ప్రహరార్ధే వసన్తః స్యాద్ గ్రీష్మం మధ్యన్దినాంతరే ॥

ప్రహరే చతుర్థే వర్షం తు శరదోఽస్తజ్జితేన తు ।
ఏతే షడ్వతవః కర్మ జ్ఞాత్వా సిద్ధిరభవేదితి ॥

నామ్నస్తా(వ)దన్తే మన్త్రో భవతి పల్లవః ।
మన్తస్యాన్తం యదా నామ స భవేద్ద్యోగః । నామ్న ఆదౌ మధ్యే చాన్తే మన్తః స చ నిరోధః
। నామ్న ఆదావన్తే చ మన్త్రో భవతి సముప్పటః । అన్తరాన్తరే మన్తార్థాన్వయోః ।

మోహనాకర్షణం చైవ క్షోభణోన్మాదనం తథా ।
కనిష్ఠామధ్యమాఙ్గుష్ఠసంయోగేన తు లీలయా ॥

విధిదృష్టేన హోమేన తథా ద్రవ్యానురూపతః ।
సర్వమేతత్ ప్రసిద్ధ్యేత ముద్రామన్తప్రయోగతః ॥

సద్యోవామమఘోరం చ పురుషేశానమేవ చ ।
అఙ్గుష్ఠాదికనిష్ఠాన్తం ద్రష్టవ్యం తత్త్వపఞ్చకమ్ ॥

ముష్యక్త్రైవోదయం జ్ఞాత్వా కర్మ కుర్యాద్యథావిధి ।
నాజప్తః సన్ధ్య(సిద్ధ్య)తే మన్త్రో నాహుతశ్చ ఫలప్రదః ॥

Page 172

నాయష్టో యచ్ఛతే కామాన్ తస్మాత్ త్రితయమాచరేత్ ।
పూజయా లభతే పూజాం జపాత్ సిద్ధిర్న సంశయః ॥

విభూతిశ్చాగ్నికార్యేణ సౌభాగ్యం సర్వసిద్ధిదమ్ ॥

ఇతరవశ్యాదిప్రయోగోఽస్మాభిః కృతాయామర్థరత్నావల్యాం సర్వం స్పష్టమేతత్ ।
॥ ఇతి కామ్యపద్ధతిరేకవింశతిః ॥

Page 173

(౫౦ క-ఖ । పత్రయోః స్థితః పాఠః।)

హ్రీం శ్రీం లాం లీలామ్బాపాదుకాం పూజయామి । లూం లుం లావావృతామ్బా పాదుకాం
పూజయామి । లూ లోలామ్బా పాదుకాం పూజయామి । లృం లఙ్కామ్బా(ప)దు ।
। లూం లఙ్కేశ్వరీ-అమ్బాపాదుకాం పూజయామి । లైం లాలసామ్బా పాదుకాం
పూజయామి । లైం విమలామ్బాపాదుకాం । లః మాలామ్బాపాదుకాం పూజయామి
। హ్రీం శ్రీం హం హుతాశనామ్బాపాదుకాం పూజయామి । హ్రీం విశాలాక్షీ-
అమ్బాపాదుకాం । హుం హుఙ్కారామ్బాపాదుకాం । హం వడవాముఖీ-
అమ్బాపాదుకాం । హుం హోహారవామ్బాపాదుకాం । హైం క్రూరామ్బాపాదుకాం ।
। హ్లాం క్రోధనాథామ్బాపాదుకాం । హః భయానకామ్బాపాదుకాం । హ్రీం శ్రీం
సాం సర్వజ్ఞామ్బాపాదుకాం । సాం తేలామ్బాపాదుకాం పూజయామి । సూం
తారామ్బాపాదుకాం పూజయామి । స్రూం ఋగ్వేదామ్బాపాదుకాం । స్రూం
దశాననామ్బాపాదుకాం । సైం సారామ్బాపాదుకాం । సౌం సవామ్బాపాదుకాం
పూజయామి ।

(౫౦ ఖ-౫౧ ఖ । పత్రేషు స్థితః పాఠః।)

సః సంవరామ్బాపాదుకాం పూజయామి । హ్రీం శ్రీం తాలజఙ్గామ్బాపాదుకాం । శ్రాం
రక్తాక్షీ-అమ్బాపాదుకాం । షూం విద్యుజ్జహ్వీమ్బాపాదుకాం పూజయామి । స్రూం
కరఙ్గిణీ-అమ్బా । ష్లాం మేఘనాదామ్బాపాదుకాం । షైం చణ్డాగ్రామ్బాపాదుకాం
పూజయామి । ష్టం కాలకరీ-అమ్బాపాదుకాం పూజయామి । షః వరప్రదామ్బాపాదుకాం ।
। హ్రీం శ్రీం శచిపాదుకాం పూజయామి । శ్రీచమ్పవతీ-అమ్బాపాదుకాం పూజయామి
। శూం ప్రవ(ప)ఞ్చామ్బాపాదుకాం పూజయామి । శ్లం ప్రలయాస్తకామ్బాపాదుకాం
పూజయామి । శ్లుం పిచువక్త్రామ్బాపాదుకాం । శైం పిశాచీ-అమ్బాపాదుకాం
పూజయామి । శౌం పిశితాననామ్బాపాదుకాం । శః లోలపామ్బాపాదుకాం
పూజయామి । హ్రీం శ్రీం వాం వామనామ్బాపాదుకాం । షీవమతామ్బాపాదుకాం
పూజయామి । । కృ వామయామ్బాపాదుకాం । ప్లు వా పుం వ గవాపాదుకాం । వై
బృహత్కుక్షీ-అమ్బాపాదుకాం పూజయామి । వౌ అమితామ్బాపాదుకాం పూజయామి
। వః విశ్వరూపిణీ-అమ్బాపాదుకాం । హ్రీం శ్రీం యాం యమజహ్వీమ్బాపాదుకాం
పూజయామి । యీం యం యస్తీ-అమ్బాపాదుకాం పూజయామి । యం
దుర్జయామ్బాపాదుకాం । వౌం రేవపీక్లామ్బాపాదుకాం పూజయామి । యః

ప్రేతనాయకామ్బాపాదుకాం । అం ఆ బ్రహ్మణీమగ్గలామ్బాపాదుకాం పూజయామి । ఈం
లాం మాహేశ్వరీచర్చికామ్బాపాదుకాం । ఘం హం కౌమారీయోగేశామ్బాపాదుకాం ।
ఋం షా వైష్ణవీ హరసిద్ధామ్బాపాదుకాం పూజయామి । లూం షాం వారాహీభట్టామ్బికాం
పూజయామి । ఐం శాం కిలిమ్బాపాదుకాం పూజయామి । ఋం వాం చాముగ్ధాకాలరాశ్రీ-
అమ్బాపాదుకాం పూజయామి । ఆ యః మహాలక్ష్మీభీషణామ్బాపాదుకాం పూజయామి
।

Page 174

ద్వితీయం పరిశిష్టం

అథ మణ్డపవర్ణనం
ఉద్యచ్ఛన్తోదయాత్ క్షుభ్యద్దక్షపీయూషవారిధౌ ।
మధ్యే హేమమయీం భూమిం స్మరేన్మాణిక్యమణితామ్ ॥
తన్మధ్యే నన్దనోద్యానం మదనోన్మాదనం మహత్ ।
నిత్యాభ్యుదితపూర్ణేన్దుజ్యోత్స్నాజాలేన దీపితమ్ ॥
సదా సహ వసన్తేన కామదేవేన రక్షితమ్ ।
కదమ్బచూతపున్నాగనాగకేసరచమ్పకైః ॥
బకులైః పారిజాతైశ్చ సర్వత్ర కుసుమోద్భవైః ।
ఝాఙ్కారముఖరైర్భృశైర్జయ(ప)ద్భిః కోకిలైర్మృతైః ॥
నానావర్ణై రథాశ్చైశ్చ ద్విజసజ్జైర్నిషేవితమ్ ।
శిఖికోకిలహంసాద్వైరీలాపక్షిభిరావృతమ్ ॥
నానాపుష్పలతాకీర్ణైః శోభితం వృక్షమణ్డపైః ।
పర్యఙ్కదీర్ఘకాశోభైః కమలోత్పలసమ్భవైః ॥
రజోభిర్ధూసరైః సమ్యక్ సేవితం మలయానితైః ।
ధ్యాత్వైవం నన్దనోద్యానం తదన్తః ప్రాజ్ఞానం స్మరేత్ ॥

Page 175

శుద్ధకాశ్చానసమ్పూర్ణం వాలుకాభిరలంకృతమ్ ।
ప్రాజ్ఞానం చిన్తయిత్వేత్థం సురసజ్జైర్నిషేవితమ్ ॥
తన్మధ్యే మణ్డపం ధ్యాయేద్ వ్యాప్తబ్రహ్మణ్డమణ్డలమ్ ।

తరుణాదిత్యసంకాశం చతురస్రం సుశోభనమ్ ॥
 రక్తతేజఃప్రభాపుష్పాపిష్పారీకృతదిజ్ముఖమ్ ।
 మధ్యస్తమ్భవినిర్ముక్తం కోణస్తమ్భసమన్వితమ్ ॥
 మహామాణిక్యవైడూర్యరత్నకాశ్చానభూషితమ్ ।
 ముక్తాదామవిభూషాఢ్యం రత్నసోపానమణ్డితమ్ ॥
 మన్దవాయుసమాక్రాంతం గన్ధధూపాఙ్గరజ్జీతమ్ ।
 రత్నచామరఘణ్ణాదివితానైరుపశోభితమ్ ॥
 జాతిచమ్పకపున్నాగకేతకీమల్లికాదిభిః ।
 గన్ధోత్పలసితామౌఘజమాధవీభిః సుశోభితమ్ ॥
 రత్నకాశ్చానవైడూర్యముక్తానిర్మితపుస్తకైః ।
 బద్ధాభిశ్చిత్రమాలాభిః సువృత్తాభిరలఙ్కృతమ్ ॥
 రత్నపుత్తలికాకోటిభూషితం పరిఘోపరి ।
 నానావర్ణాదిభిర్ద్విషైశ్చిత్రితం విశ్వకర్మణా ॥
 తన్మధ్యే విపులాం ధ్యాయేద్వేదికాం శతయోజనామ్ ।
 సహస్రాదిత్యసంకాశాం మేఘమాణిక్యనిర్మితామ్ ॥

Page 176

చతుర్ద్వారసమోపేతాం మాణిక్యద్వారతోరణామ్ ।
 ప్రదీపైః పూర్ణకుమ్భైశ్చ సర్వతః సమలఙ్కృతామ్ ॥
 హేమోభిః పాలికాభిశ్చ సాఙ్కరాభిరలఙ్కృతామ్ ।
 ధ్యాత్వైవం మణ్డపం దివ్యం ద్వారపాలాన్ సమర్చయేత్ ॥
 ॥ ఇతి శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం త్రిపురసున్దరీపద్ధత్యాం
 మణ్డపవర్ణనపద్ధతిః ॥

Page 177

తృతీయం పరిశిష్టం

మంత్రోద్ధారపద్ధతి:

మూలాఙ్గభూతా యా విద్యా(ః)ప్రథగన్యగమోదితా(ః) |
తాసాముద్ధారమాత్తోఽత్ర దృశ్యతే వర్ణగహ్వరే ||

వర్ణన్యససహితో వర్ణగహ్వరో యథా -
సుసమే భూప్రదేశే తు నిమ్నోన్నతవివర్జితే |
పుష్పప్రకరశోభాఢ్యే దివ్యధూపాధివాసితే ||

తామ్బూలాపూఋణగం్ధబాషో రక్తమాలానులేపనః |
ప్రణమ్య గురుపాదాబ్జద్వంద్వమానందసాన్ద్రధీః ||

వారుణేన్ద్రాయతాస్తా(న్య)త్రపట్కర్మాదౌ నివేశయేత్ |
సూత్రాణి యామ్యసౌమ్యాన్తం పునరేకాదశం న్యసేత్ ||

వారుణేన్ద్రాయతాః పఞ్చ సమృద్ధవన్ద్యత్ర పక్ష్యయః |
మధ్యపక్ష్యైవ యత్సూత్రం మధ్యం తస్య విలోపయేత్ ||

పదాన్యేకోనపఞ్చాశదేవం సిద్ధ్యన్తి యత్సతః |
అథాస్మిన్ వర్ణవిన్యాసో దర్శ్యతే వర్ణగహ్వరే ||

అకారాదీన్ సమీరాదికోష్ఠాదారభ్య విన్యసేత్ |
ఈశానాన్తం ద్వితీయస్యాం పక్ష్యై భూయో దశ న్యసేత్ ||

Page 178

జ్ఞాదిజ్ఞాన్తాన్ తృతీయస్యాం మధ్యకోష్ఠావధిం న్యసేత్ |
హకారాదీన్ విలోమేన శ్(అ)న్తానగ్నస్తవమాలిఖేత్ ||

మురుత్కోష్ఠే సమారభ్య వర్ణన్యసః సమీరితః |
మురుత్కోష్ఠగతే గృహ్య గుఙమధ్యే నియోజయేత్ ||

ఏతద్వాగ్భవమాఖ్యాతం కామరాజమతః పరమ్ |
మురుదగ్రగతం గృహ్య అఃఅమ్మధ్యే నియోజయేత్ |
ఉసమధ్యసమాయుక్తం శక్తిబీజముదాహృతమ్ ||

ఇయం సా త్రిపురా నిత్యా కరశుద్ధికరీ మతా |

అస్యాః కరశుద్ధివిద్యాయాః ప్రథమద్వితీయబీజయోర్వాగ్భవకామరాజసంజ్ఞా
ఉదయాకరేణోక్తా -

సా చ భేదద్వయేనాస్తి తదుక్తం రుద్రయామలే ||

త్రికోణమధ్యే యత్సూర్యం శృంగ్ధాతాకృతినస్థితమ్ ।

తత్రారూఢమచైతన్యం వాగ్భవం తదిదం ప్రియే ॥

తదూర్ధ్వం జననస్థానాత్ సంస్థితా శక్తిరుత్తమా ।

ధ్వనిరూపా తు సా దేవీ ద్విభుజా పరివేష్టితా ।

కామరాజమిదం భద్రే గోపనీయం ప్రయత్నతః ॥

తథా సువర్ణత్రిశక్తిః (త్రిశికా)యామప్యాయవర్ణస్యైవ వాగ్భవత్వముక్తమ్ । యథా -

అబిన్దమవిసర్గం చ అకారం జపతో మహాన్ ।

ఉదేతి దేవి సహసా జ్ఞానౌఘః పారమేశ్వరః ॥

Page 179

గీతాయమపి - “అక్షరాణామకారోఽస్మి” (౧౦.33) ఇతి ।

అఛమధ్యగతం గృహ్య అక్షరేణ సమాగతమ్ ।

వాగ్భవం బీజమాఖ్యాతముద్ధరేత్ కామరాజకమ్ ॥

రుసమధ్యగతం గృహ్య జదమధ్యే నియోజయేత్ ।

ఓకారవామసంయుక్తమహమధ్యేన భేదితా(తమ్) ॥

ఖవమధ్యం సమాదాయ ఈజమధ్యేన యోజయేత్ ।

ఉకారదక్షసంయుక్తం శక్తిబీజముదాహృతమ్ ॥

అఙ్గన్యాసప్రయుక్తేయం నిత్యా చ త్రిపురేశ్వరీ ।

ఏ-ఓ-మధ్యగతం గృహ్య అక్షరేణ విభేదితమ్ ॥

వాగ్భవం తు సమాఖ్యాతం వాగైశ్వర్యప్రదాయకమ్ ।

అఖమధ్యగతం గృహ్య జదమధ్యే నివేశితమ్ ॥

ఓంకారకామసంయుక్తం సక్రూరం కామరాజకమ్ ।

జసమధ్యం సమాదాయ హషమధ్యాసనే స్థితమ్ ॥

అనుగ్రహేశసంయుక్తం మహాసేనేన భేదితమ్ ।

శాక్తం బీజమిదం ప్రోక్తం సర్గాత్పూర్వం సబిన్దకమ్ ॥

ఆత్మరక్షాకరీ సేయం నిత్యా త్రిపురసున్దరీ ।

మధ్యకోష్ఠగతం గృహ్య ఛదమధ్యే నివేశితమ్ ॥

Page 180

త్రిమూర్తికూరసంయుక్తం బీజం వాగ్భవమాదిశేత్ ।

సరిమధ్యగతం గృహ్య దకారోత్తరయోజితమ్ ॥

ఈకారాగ్రసమాయుక్తం బిందునా మూర్ధ్ని భూషితమ్ ।

కామరాజమిదం ఖ్యాతం శక్తిబీజం సముద్ధరేత్ ॥

కోష్ఠమధ్యగతం గృహ్య తదగ్రే వినివేశితమ్ ।

ఓంకారబిందుసంయుక్తం నిత్యా త్రిపురవాసినీ ।

మధ్యకోష్ఠగతం గృహ్య త్రిస్థానవినివేశితమ్ ॥

ఆద్యం భూతాంశసంయుక్తం బిందునా మూర్ధ్ని భూషితమ్ ।

వాగ్భవం బీజమాఖ్యాతం కామరాజమతః పరమ్ ॥

జదమధ్యాసనాసీనం రిసమధ్యం తు మధ్యమే ।

ఇ-ఉమధ్యేన సంయుక్తం బిందునా మూర్ధ్ని భూషితమ్ ॥

అన్త్యం భృగ్వాసనాసీనం మధ్యకోష్ఠకమస్తకే ।

శాపానుగ్రహసంయుక్తం మహాసేనేన భేదితమ్ ॥

శక్తిబీజం సమాఖ్యాతం బిందునా పూర్వవద్ యుతమ్ ।

తృతీయేతి పునః ప్రాప్తే హలోపః క్రియతే బుధైః ॥

త్రిపురాశ్రిరియం ఖ్యాతా నిత్యా చక్రాసనే స్థితా ।

మధ్యకోష్ఠగతం గృహ్య హషమధ్యే నివేశయేత్ ॥

Page 181

భూతీశబిందుసంయుక్తం వాగ్భవం వా విలాసజమ్ ।

మధ్యకోష్ఠగతం గృహ్య కఫమధ్యాసనే న్యసేత్ ॥

తద్వ్యయం రుసమధ్యస్థం పినాకీశసమన్వితమ్ ।

మూర్ధ్ని ఈకారసంయుక్తం నాదబిందుసమన్వితమ్ ॥

కామరాజం సమాఖ్యాతం శక్తిబీజమతః పరమ్ ।

మకమధ్యగతం గృహ్య ఖగమధ్యే నివేశయేత్ ॥

వీప్సయేత్తద్వ్యయం భూయః క్రూరానుగ్రహసంయుతమ్ ।

మహాసేనసమాయుక్తం వీప్సావర్జం సముద్ధరేత్ ॥

సర్వమన్త్రాసనగతా నిత్యా త్రిపురమాలినీ ।

అకమధ్యగతం గృహ్య వధమధ్యాసనే న్యసేత్ ॥

త్రిమూర్తిక్రూరసంయుక్తం వాగ్భవం కవితారకమ్ ।
 రుసమధ్యగతం గృహ్య పినాకీశనివేశితమ్ ॥
 త్రిమూర్తిక్రూరసంయుక్తం కామరాజముదాహృతమ్ ।
 ఘనమధ్యగతం గృహ్య పినాకీశనివేశితమ్ ॥
 ఝిణ్ణీశక్రూరసంయుక్తం శక్తిబీజముదాహృతమ్ ।
 ఇత్యేషా త్రిపురాసిద్ధా సాధ్యసిద్ధాసనస్థితా ॥
 మధ్యకోష్ఠకమాదాయ కఫమధ్యే నివేశితమ్ ।
 లయమధ్యాసనే స్థాప్య భౌతీశాక్రూరసంయుతమ్ ॥

Page 182

వాగ్భవం తు సమాఖ్యాతం వాగైశ్వర్యప్రదాయకమ్ ।
 జనమధ్యగతం గృహ్య హషమధ్యే నివేశయేత్ ॥
 తదథో రుసమధ్యస్థం కృత్వా భూయః సముచ్చరేత్ ।
 ఉదమధ్యసమాసీనం లయమధ్యాసనే స్థితమ్ ॥
 త్రిమూర్తిక్రూరసంయుక్తం కామరాజముదాహృతమ్ ।
 లయమధ్యగతస్థానే హకారాగ్రం సముద్ధరేత్ ॥
 పునర్యధ్యగతం వర్ణం తస్య మూర్ధ్ని నివేశయేత్ ।
 తదూర్ధ్వం హషమధ్యం తు తదూర్ధ్వం భషమధ్యగమ్ ॥
 మూర్ధన్యగ్రహో బిన్దుమహాసేనసమన్వితమ్ ।
 వీర్వావర్ణం సముద్ధారః శక్తిబీజస్య దర్శితః ॥
 ఏతచ్ఛక్తిబీజాఖ్యం క్షేపహృద్ మోక్షదాయకమ్ ।
 ఆవాహనే నియుక్తైషా నిత్యా వా చ త్రిపురామ్బికా ॥
 అసమధ్యగతం గృహ్య అమధ్యే గం నివేశయేత్ ।
 అః రా మధ్యం సమాదాయ తదధః స్థాపయేద్ బుధః ॥
 పినాకినమథోదేశే తదథో లకులీశ్వరమ్ ।
 తదధః షహమధ్యస్థం తదథో రిసమధ్యగమ్ ॥
 అమృత మధ్యగతం పశ్చాత్ తదథో జదమధ్యగమ్ ।
 తదధః కఫమధ్యస్థం తదథో రిసమధ్యగమ్ ॥

Page 183

తదథో డార్ణదక్షస్థం మధ్యకోష్ఠగతం న్యసేత్ ।
 తదథో లయమధ్యస్థం త్రిమూర్తిశ్చన్ద్రసంయుతమ్ ॥
 నిత్యా వైషా సమాఖ్యాతా సాక్షాత్ త్రిపురభైరవీ ।
 శ్రీహమకేశ్వరే చక్రేతన్త్రేనవభాగేషు సంస్థితాః ॥
 నవనిత్యాః సమాఖ్యాతాః సర్వతన్త్రేషు గోపితాః ॥
 త్రిపంచతిథినిత్యానాముద్ధారః సమృద్ధ్యశ్య(దర్శ్య)తే ॥
 సర్వసిద్ధ్యాప్తయే పుంసామున్మథ్యా(ధ్యా)గమసాగరమ్ ।
 ఇజమధ్యగతం గృహ్య కుర్యాద్ బిన్దుసమన్వితమ్ ॥
 అఃఖమధ్యగతం గృహ్య జదమధ్యాసనే న్యసేత్ ।
 త్రిమూర్తిబిన్దుసంయుక్తం కూటమేతత్ సముద్ధరేత్ ॥
 జలమధ్యం సమాదాయ తదగ్రాసనసంయుతమ్ ।
 ఇహమధ్యేన సంయుక్తం బిన్దుసేనసమన్వితమ్ ॥
 అనన్తాన్తే త్రిమూర్తీశం తదన్తేఽర్హిశముద్ధరేత్ ।
 వర్ణత్రయమిదం భూయః క్రూరేణ చ విభేదయేత్ ॥
 కపాలీశో భుజజ్జీశః పినాకీ ఖడ్గీ బకస్తథా ।
 ఖడ్గీశోఽపి తదన్తే స్యాద్ భృగ్వీశస్తదనన్తరమ్ ॥
 అనన్తబిన్దుసంయుక్తం వర్ణా హ్యేతే పృథక్ పృథక్ ।
 రుషమధ్యగతం గృహ్య మురుత్పూర్వేణ భేదయేత్ ॥

Page 184

హతమధ్యం సమాదాయ రిఖణ్ణీశేన నియోజయేత్ ।
 నగమధ్యగతం గృహ్య ఘృథమధ్యాసనే న్యసేత్ ॥
 పునశ్చ లయమధ్యస్థం సూక్ష్మమస్తకముద్ధరేత్ ।
 కేవలం సూక్ష్మముద్భృత్య ఔరమధ్యం ద్వీరుచ్చరేత్ ॥
 అనన్తేన సమాక్రాన్తం క్రోధీశస్తదనన్తరమ్ ।
 అనన్తమస్తకాక్రాన్తం భయమధ్యగతం తతః ॥
 కేవలం తసమధ్యస్థం జదమధ్యగతం పునః ।
 సగమధ్యం సమాదాయ లయమధ్యే నియోజయేత్ ॥

రక్షాకోష్ఠగతం గృహ్య ఝిణ్ణీశేన విభూషయేత్ ।
 కఫమధ్యగతం గృహ్య తదస్తే శాగ్రముద్ధరేత్ ॥
 లాగ్రాసనసమాయుక్తం కృత్వా భూయః సముద్ధరేత్ ।
 హాగ్రం కేవలముద్భృత్య పునశ్చ నయమధ్యగమ్ ॥
 శాగ్రాసనసమాయుక్తం భూయః కేవలమేవ తత్ ।
 పునశ్చ నగమధ్యస్థం అక్రూరేణ విభేదయేత్ ॥
 తదస్తే కేవలః క్రోధీ లయమధ్యససూక్ష్మగః ।
 ఛహమధ్యం సమాదాయ కేవలం లృశమధ్యగమ్ ॥
 యకారదక్షవర్ణార్థం మస్తకే తస్య కారయేత్ ।
 రుహమధ్యం సమాదాయ ఫగమధ్యే నియోజయేత్ ॥
 సద్యోజాతసమాక్రాంతం కృత్వా భూయః సముద్ధరేత్ ।
 కేవలం జడమధ్యస్థం తతమధ్యం తథా పునః ॥

Page 185

కేవలం రుసమధ్యస్థం లాగ్రం ఝిణ్ణీశసంయుతమ్ ।
 లకులీశ త్రిధా కృత్వా అర్హీశాక్రూరసంయుతమ్ ॥
 పృథగ్బిజత్రయమిదం పునః స్యాదఫమధ్యగమ్ ।
 అక్రూరేణ సమాక్రాంతం కృత్వా చాన్యం సముద్ధరేత్ ॥
 అత్రి ద్విస్థానగం కృత్వా లయమధ్యాసనే స్థితమ్ ।
 అనంతాక్రూరసంయుక్తం ప్రథమం పరికల్పయేత్ ॥
 త్రిమూర్తిబిన్దుసంయుక్తం ద్వితీయం పరికల్పయేత్ ।
 తస్య ద్వితీయమేవం స్యాత్తదస్తే బీజరాజకమ్ ॥
 డహమధ్యం సమాదాయ దకారోత్తరసంస్థితమ్ ।
 అర్హీశాక్రూరసంయుక్తం బీజమేతత్ సముద్ధరేత్ ॥
 మహాసేనసమాయుక్తో భృగ్వీశస్తదనంతరమ్ ।
 ఆద్యబీజత్రయం పశ్చాద్విలోమేన సముద్ధరేత్ ॥
 ఏషా కామేశ్వరీ నిత్యా ప్రతిపత్తిథినాయికా ।
 పశ్చాత్తదక్షరీ విద్యా సర్వకామఫలప్రదా ॥

ద్వితీయతిథినిత్యాయాః సముద్ధారోఽధునోచ్యతే ।

యథోక్తం సిద్ధనాథేన నవశత్యాం పదక్రమాత్ ॥

కౌలం ప్రణవముద్భృత్య తతో భగభుగేపదమ్ ।

భగినీతిపదం పశ్చాద్ భగోదరి తతః పరమ్ ॥

ఉద్ధరేదక్షరాణ్యష్టా భగమాలే భగావహే ।

భగగుహ్యపదం పశ్చాద్ భగయోని తతః పరమ్ ॥

Page 186

షడక్షరం తతః పశ్చాత్ పదం భగనిపాతని ।

సర్వశబ్దం సముద్భృత్య తతో భగవశక్కురి ॥

భగరూపపదం పశ్చాన్నిత్యక్లిన్నే పదం తతః ।

భగస్వరూపే సర్వాణి భగానీతి దశాక్షరమ్ ॥

మే హ్యనయేతి వరదే రేతేపదమనన్తరమ్ ।

సురేతే చ భగక్లిన్నే తతః క్లిన్నద్రవే పదమ్ ॥

క్లేదయేతి సమాలిఖ్య ద్రావయేతి పదం లిఖేత్ ।

అమోఘే పదముద్భృత్య భగవిచ్చే విసర్గయుక్ ॥

సవిసర్గం క్షుభపదం క్షోభయేతి పదం తతః ।

సర్వసత్త్వాన్ పదం దద్యాద్ భగేశ్వరి తతః పరమ్ ॥

ఆద్యం ప్రణవముద్భృత్య ఫాన్తం రాన్తోపరిస్థితమ్ ।

పశ్చాత్పూర్వం స్వరభిన్నం కూటం బిన్దవిభూషితమ్ ॥

కుర్యాజ్జమేఘ (చ)మోహ చ వమేఘ క్లిన్నే చతుష్టయమ్ ।

కూటేనాన్తరితం కృత్వా కూటన్తే తం సముద్ధరేత్ ॥

క్లిన్నే పదం సముద్భృత్య సర్వాణి చ భగాని చ ।

ఆలిఖేన్నేపదం పూర్వం తదన్తే వశమానయ ॥

స్త్రీబీజం మాన్మథం బీజం మాయాబీజం తదన్తకమ్ ।

శతమేకం చతుస్త్రిశద్వర్ణానామిదముద్భృతమ్ ॥

కామమధ్యగతం గృహ్య ఛదమధ్యాసనస్థితమ్ ।

త్రిమూర్తిబీజసంయుక్తం ప్రథమం పరికీర్తితమ్ ॥

Page 187

వటమధ్యగతం గృహ్య కుర్యాత్ సూక్ష్మసమన్వితమ్ ।
థణమధ్యం సమాదాయ తద్వామేన నియోజయేత్ ॥

రిహమధ్యం సమాదాయ రేఫపృష్ఠాసనస్థితమ్ ।
సూక్ష్మేణ మస్తకాక్రాంతం బిన్దనోపరి భూషితమ్ ॥

పాగ్రం ఝిణ్ణీశసంయుక్తం కేవలం యథమధ్యగమ్ ।
వైరృత్యకోణగం గృహ్య తమేవ పునరుద్ధరేత్ ॥

చథమధ్యాసనస్థం తు కృత్వా భూయః సముద్ధరేత్ ।
ఝిణ్ణీశేన సమాయుక్తం ధవమధ్యం సముద్ధరేత్ ॥

ఫకమధ్యం సమాదాయ శాగ్రానన్తవిభూషితమ్ ।
లకులీశమనన్తాన్తమన్తమం పరికీర్తితమ్ ॥

నిత్యక్లిన్నేయముదితా తృతీయా తిథినాయికా ।
సద్యోజాతం సముద్ధృత్య బిన్దనా మూర్ధ్ని భూషితమ్ ।
ఆఃఖమధ్యగతం గృహ్య లాగ్రాసనసమన్వితమ్ ॥

ఓంకారమస్తకాక్రాంతం ద్వితీయం పరికీర్తితమ్ ।
జడమధ్యం సమాదాయ లయమధ్యాసనాన్వితమ్ ॥

సద్యోజాతసమాక్రాంతం బిన్దనా మూర్ధ్ని భూషితమ్ ।
ఋసమధ్యం సమాదాయ చథమధ్యాసనస్థితమ్ ॥

Page 188

బిన్ద్యనుగ్రహసంయుక్తం చతుర్థం పరికీర్తితమ్ ।
ఆగ్నేయకోష్ఠకం గృహ్య జతమధ్యాసనస్థితమ్ ॥

బిన్ద్యనుగ్రహసంయుక్తం పంచమం పరికీర్తితమ్ ।
చజమధ్యం సమాదాయ లాగ్రాసనసమన్వితమ్ ॥

భువనక్రూరసంయుక్తం షడ్మకం పరికీర్తితమ్ ।
ఛహమధ్యం సమాదాయ భుజజ్ఞాసనసంస్థితమ్ ॥

సద్యోజాతాగ్రసంయుక్తం బిన్దనా మూర్ధ్ని భూషితమ్ ।
షష్ఠమం కథితం బీజం తదన్తే వహ్నివల్లభా ॥

భేరుణ్డా కథితా నిత్యా చతుర్థీ చాష్టవర్ణకా ।

సద్యోజాతం సముద్భృత్య అక్రూరేణ సమన్వితమ్ ॥
 మధ్యకోష్ఠకమాదాయ లాగ్రాసనసమన్వితమ్ ।
 చతుర్థస్వరసంయుక్తం బిస్టనాదవిభూషితమ్ ॥
 బీజమేతత్ సముద్భృత్య కేవలం సాగ్రముద్ధరేత్ ।
 జనమధ్యం సమాదాయ పాత్రసూక్ష్మవిభూషితమ్ ॥
 ఘృతమధ్యమనంతాక్షం ఖఘమధ్యం ససూక్ష్మకమ్ ।
 షర్ఘమధ్యం సమాదాయ రాగ్రభూతీశసంయుతమ్ ॥

Page 189

సమసా యుతేన ముదితా పఞ్చమీ రన్త్రవర్ణకా ।
 ఏ ఓ మధ్యగతం గృహ్య బిస్టనా మూర్ధ్ని భూషితమ్ ॥
 తసమధ్యం సమాదాయ ర్విణ్ణీశేన విభేదయేత్ ।
 క్రూరేణ మస్తకాక్రాంతం బీజమాజ్ఞాకరం పరమ్ ॥
 ఫకారవామసఙ్కహ్య మహాసేనేన భేదయేత్ ।
 తృతీయం వర్ణమాఖ్యాతం సజ్జీవనమిదం పరమ్ ॥
 నిత్యక్లిన్నాఖ్యనిత్యాయా ద్వితీయాదిదశాక్షరాత్ ।
 క్రమేణ చాఖ్యో నిత్యాయా మహావిద్యేశ్వరీ మతా ॥
 త్రయోదశాక్షరీ సేయం షష్ఠీ నిత్యోదితా పరా ।
 ఓఘమధ్యగతం గృహ్య ఛదమధ్యే నివేశితమ్ ॥
 త్రిమూర్తిబిస్టసంయుక్తం బీజం త్రైలోక్యవశ్యదమ్ ।
 శివదూతీ చ విజ్ఞేయా సచతుర్థీ నమోఽన్తికా ॥
 సప్తాక్షరేణ ముదితా సప్తమీ తిథినాయకా ।
 భౌతిశాగ్రం బిస్టసంయుక్తం ప్రథమం పరికీర్తితమ్ ॥
 మకమధ్యం యవామస్థం త్రిమూర్తీస్థసమాయుతమ్ ।
 ద్వితీయం కథితం వర్ణం విషోపవిషనాశనమ్ ॥
 హాగ్రం సేనసమాయుక్తం తృతీయం వర్ణనాయకమ్ ।
 ఖడ్గమధ్యం సమాలిఖ్య కేవలం వరవర్ణిని ॥

Page 190

సద్యోజాతేన సంయుక్తం ణకారోత్తరముద్ధరేత్ ।

ఊర్ణవామం సమాదాయ సూక్ష్మశేన నియోజయేత్ ॥

ణథమధ్యం సమాదాయ వ్యజమధ్యాసనస్థితమ్ ।

ఝిణ్ణీశేన సమాయుక్తం కథితం వర్ణనాయకమ్ ॥

శిఖీశవామమాదాయ శాగ్రాసనసమన్వితమ్ ।

అనస్తమస్తకాస్త్రం వర్ణమేతదనస్తరమ్ ॥

ఓకమధ్యం సమాదాయ అనన్దేన తు భూషయేత్ ।

రన్ధ్రవర్ణయముదితా త్వరితా త్వష్టమీ మతా ॥

కూర్మేశవామముద్భృత్య బిన్దుయుక్తం తు కారయేత్ ।

ప్రథమం బీజమాఖ్యాతం వాగ్విలాసప్రదాయకమ్ ॥

భృగ్వీశవామగం గృహ్య అత్రివామాసనస్థితమ్ ।

త్రిమూర్తికూరసంయుక్తం బీజక్షేడాపహారకమ్ ॥

భృగ్వీశోఽనుగ్రహాయతో మహాసేనేన భూషితః ।

నవమీ తిథినాథేయం త్రివర్ణా కులసుందరీ ॥

లయమధ్యాసనస్థాత్రీయుతం కృత్వా క్రమేణ తు ।

శ్రీకణ్ఠాగ్రేణ సంయుక్తం ప్రథమం కూరసంయుతమ్ ॥

Page 191

త్రిమూర్తిచన్ద్రసంయుక్తం ద్వితీయం పరికీర్తితమ్ ।

(ఊసమధ్యగతం గృహ్య అత్రివామాసనస్థితమ్ ॥

త్రిమూర్తిబిన్దుసంయుక్తం తృతీయం పరికీర్తితమ్ ।

హఠమధ్యం సమాదాయ భుజజ్ఞాసనసంస్థితమ్ ॥

అర్హీశాకూరసంయుక్తం చతుర్థం పరికీర్తితమ్ ।)

మహాసేనేన సంయుక్తం హషమధ్యం చ యత్నతః ॥

నిత్యా నిత్యేయముదితా పశ్చార్థా దశమీ మతా ।

లకులీశం భుజజ్ఞస్థం మూర్తిబిన్దుసమాయుతమ్ ॥

బీజమాద్యం సమాఖ్యాతం త్రైలోక్యాకర్షణక్షమమ్ ।

సఠమధ్యం సమాదాయ వాలిపుష్పసమాశ్రితమ్ ॥

ఝిణ్ణీశబిన్దుసంయుక్తం ద్వితీయం బీజముద్భృతమ్ ।

శిఖీశోత్తరమాదాయ పినాకీశాగ్రసంయుతమ్ ॥

అమరాకూరసంయుక్తం బీజం త్రైలోక్యమోహనమ్ ।

చన్ద్రవామం సమాదాయ లయమధ్యాసనే స్థితమ్ ॥

సద్యోబిన్దుసమాయుక్తం బీజమాకర్షణం పరమ్ ।

అనంతాకూరసంయుక్తం కృత్వా భూయః సముద్ధరేత్ ॥

భృగ్వీశవామమాదాయ అత్రివామాసనస్థితమ్ ।

త్రిమూర్తిబిన్దుసంయుక్తం బీజం మేలాపకం పరమ్ ॥

అథమధ్యగతం గృహ్య అక్రూరేణ సమన్వితమ్ ।

బీజమేతత్ సమాఖ్యాతం సప్తమం సర్వకామదమ్ ॥

Page 192

రహమధ్యం సమాదాయ అత్రివామాసనస్థితమ్ ।

అర్ధీశాకూరసంయుక్తమష్టమం పరికీర్తితమ్ ॥

సూక్ష్మయుక్తం మీనపృష్ఠం నవమం పరికీర్తితమ్ ।

థణమధ్యం సమాదాయ భుజజ్ఞాగ్రాసనస్థితమ్ ॥

ఉమాకాన్తస్య వామం స్యాత్ తదేకాదశమక్షరమ్ ।

కేవలస్త్రిద్వాదశమో వర్ణరాజః ప్రకీర్తితః ॥

భుజజ్ఞాసనసంస్థస్త్రిర్భూయస్త్రియోదశమ ఈరితః ।

ఝిణ్ణీశేన సమాయుక్తో మీనవామం తదన్తః ॥

అమరాకూరసంయుక్తో భకారోత్తరగస్తతః ।

ఆదిబీజద్వయం పశ్చాద్ విలోమేన సముద్ధరేత్ ॥

నిత్యా నీలపతాకేయం బీజరూపా సముద్భృతా ।

సప్తోత్తరదశార్ణేయమేకాదశతిథీశ్వరీ ॥

సద్యోజాతో బిన్దుయుక్తో నమోఽన్తః పరికీర్తితః ।

మేషేశః కేవలో జ్ఞేయస్తదన్తే తు వ్యవస్థితః ॥

మహాకాలః సేనయుక్తస్త్పతీయః పరికీర్తితః ।

ఋతురామోఽనన్తయుక్తస్తదన్తే వర్ణనాయకః ॥

వ్యోమో ఝిణ్ణీశసంయుక్తస్తదన్తే పరికీర్తితః ।

శాగ్రాసనసమాయుక్తో బకేశస్తదనంతరమ్ ॥

జతమధ్యః సూక్ష్మయుక్తస్తదన్తే సంవ్యవస్థితః ।

క్రోధీశోఽనంతసంయుక్తో మహాకాలస్తదంతః ॥

Page 193

లోహితేశః కేవలః స్యాదాషాఢీ చ తదంతః ।

అనన్తేన సమాయుక్తః సర్వకామఫలప్రదః ॥

మహాసేనాగ్రగో వర్ణో ఝిణ్ణీశేన సమన్వితః ।

క్రోధీశోఽనంతసంయుక్తస్తదన్తే సంవ్యవస్థితః ॥

మహాకాలస్తథా భూయో బిన్ద్వనన్తేశసంయుతః ।

క్రోధీశోఽమరసంయుక్తస్తదన్తే చ సముద్భుతః ॥

ఝిణ్ణీశేన సమాయుక్తో మేషవామస్తదన్తతహా ।

మహాకాలాగ్రగో వర్ణః కేవలః స్యాదనంతరమ్ ॥

పశ్చాన్నకః కేవలం స్యాత్ తదన్తే శాగ్రమేవ చ ।

థణమధ్యం సూక్ష్మయుక్తం తదన్తే సంవ్యవస్థితః ॥

ఊర్ణవామో మూర్తియుక్తః పినాకీశస్తదంతః ।

లోహితేశః కేవలః స్యాదకారాగ్రస్తదనంతరమ్ ॥

అనన్తేన సమాయుక్తస్తన్తఫలదాయకః ।

ఉడ్డిశేన సమాయుక్తః క్రోధీశస్తదనంతరమ్ ॥

ద్విమణ్ణః కేవలః పశ్చాత్ పం తా తస్య తథా పునః ।

షట్టీశః కేవలః పశ్చాత్ ఆషాఢీ సూక్ష్మసంయుతః ॥

లాగ్రాసనసమాయుక్త ఆషాఢీ భౌమికాన్వితః ।

సద్యోజాతేన సంయుక్తః పినాకీశస్తదంతః ॥

Page 194

క్రోధీశో వాలియుక్తః స్యాత్తదన్తే వినివేశయేత్ ।

అనన్తేశసమాయుక్తః కూర్మేశః స్యాత్తతః పరమ్ ॥

సషిసూక్ష్మసమాయుక్త ఉమాకాన్తోఽపి తాదృశః ।

మేషే తే కేవలస్యాయో యః సద్యఃసమాయుతః ॥

హాగ్రస్త్వాషాఢినా యుక్తస్త్యమరేశసమన్వితః ।

యాగ్రం ఝణ్ణీశసంయుక్తం తదస్తే చ సముద్ధరేత్ ||
 వాలీశాసనగో మధ్యో ఝణ్ణీశేన సమన్వితః ।
 క్రూరామరసమాయుక్తో మధ్యగం స్యాదతః పరమ్ ||
 తమవ వీప్సయేద్ భూయో జాగ్రం కేవలమంతః ।
 ధప్యప్తో కేవలం తే స్యాత్ మేషో ఝణ్ణీశసంయుతః ||
 ణకారవామమాదాయ తదస్తే త్రిః సముద్ధరేత్ ।
 తదస్తే కేవలం మేషం మేషాస్తే త్రిః సముద్ధరేత్ ||
 ఝణ్ణీశం మస్తకే తస్య దత్త్వా శస్యం సముద్ధరేత్ ||
 దణ్డ్యగ్రం సముపాదాయ లాగ్రభూతీశసంయుతమ్ ।
 భుజ్జఘ్నచ్ఛమాదాయ సద్యోజాతేన యోజయేత్ ||
 క్రోధీశం బలిసంస్థం తు భయమధ్యమనస్తయుక్ ।
 ఖడ్గం ఝణ్ణీశసంయుక్తం నగమధ్యం తు కేవలమ్ ||

Page 195

కేవలం చణమధ్యం తు దత్త్వా భూయః సముద్ధరేత్ ।
 మకమధ్యం సమాదాయ క్రూరామరవిభూషితమ్ ||
 శిఖీశం సముపాదాయ సోమేశార్ధేన యోజయేత్ ।
 శిఖీశవామమాదాయ ఖడ్గీశాసనసంస్థితమ్ ||
 అనస్తేన సమాక్రాంతం కృత్వా మధ్యమగం తథా ।
 నిత్యా నీలపతాకాఖ్యా శతవర్ణా షడుత్తరా ||
 మార్గయార్గభుజ్జఘ్నఖ్యతదగ్రార్థాన్ సముద్ధరేత్ ।
 అర్హీశానుగ్రహేశానో బిన్దయుక్తౌ తు మస్తయోః ||
 నిత్యేయం విజయాఖ్యా స్యాత్ షడర్థా ద్వాదశీ మతా ||
 షడ్భరేకాక్షరీ ప్రోక్తా ద్వాదశీ తిథినాయికా ||
 కఫమధ్యం సమాదాయ శాగ్రయుక్తం తు కారయేత్ ।
 సద్యోజాతసమాక్రాంతం బిన్దనా మూర్ధ్ని భూషితమ్ ||
 త్రయోదశీ సమాఖ్యాతా నిత్యేయం సర్వమంగలా ।
 ఏషా నిత్యా సమాఖ్యాతా త్రయోదశీ తిథీశ్వరీ ||

అజమధ్యగతం గృహ్య క్రూరయుక్తం సముద్ధరేత్ ।
 శఙ్ఖమధ్యం తదంతం స్యాత్తదంతే థాగ్రముద్ధరేత్ ॥
 సద్యోజాతసమాక్రాంతం కృత్వా భూయః సముద్ధరేత్ ।
 జడమధ్యం కేవలం స్యాత్ పశ్చాన్నైశాగ్రమేవ చ ॥
 ఆషాఢీ సూక్ష్మసంయుక్తస్తదంతే ఛహమధ్యగః ।
 ఖడ్గీశానస్తసంయుక్తం కృత్వా చాన్యం సముద్ధరేత్ ॥

Page 196

జడమధ్యం సమాదాయ అనన్తేన విభూషయేత్ ।
 తహమధ్యం సమాదాయ శ్రీఖణ్డాగ్రేణ యోజయేత్ ॥
 అత్రివామం సూక్ష్మయుక్తం మేషేశం చ తథైవ చ ।
 ఝిణ్ణీశేన సమాయుక్తమస్త్రీ(ర్హి)శం చ సముద్ధరేత్ ॥
 ఖడ్గీశః కేవలోఽన్తే స్యాత్ పృష్ఠస్థో ఝిణ్ణీసంయుతః ।
 సాగ్రః సూక్ష్మయుతం తే స్యాత్ స చ మధ్యతదంతగః ॥
 ఖడ్గో భుజంగసంయుక్తో ద్విచణ్డోఽహీశసంయుతః ॥
 కేవలం థణమధ్యస్థు హోగ్రో బిన్దసమాయుతః ।
 తత్పృష్ఠోఽనస్తసంయుక్తస్తదంతః పరికీర్తితః ॥
 కేవలో లయమధ్యస్థో వర్ణరాజస్తతః పరమ్ ।
 అఖమధ్యగతం గృహ్య శ్రీకణ్డాగ్రసమన్వితమ్ ॥
 భుజంగసూక్ష్మసంయుక్తం తతః పరముదాహృతమ్ ।
 ఝిణ్ణీశేన సమాక్రాంతః క్రోధీశః స్యాత్ తతః పరమ్ ॥
 బహమధ్యం సమాదాయ భూతీశోత్తరశోభితమ్ ।
 ణపృష్ఠం కేవలం గ్రాహ్యం సాగ్రం ఝిణ్ణీశసంయుతమ్ ॥
 కేవలం దణ్డిపృష్ఠం స్యాత్ తదంతే వర్ణనాయకమ్ ।
 హోగ్రం సూక్ష్మసమాయుక్తం కృత్వా భూయః సముద్ధరేత్ ॥

Page 197

తాగ్రం ఖడ్గసమాయుక్తం పినాకీ బిన్దసంయుతమ్ ।
 థాగ్రం సూక్ష్మసమాయుక్తం తదంతే వర్ణముద్ధరేత్ ॥

హకారపృష్ఠమాదాయ సాగ్రవర్ణేన యోజయేత్ ।
 పినాకీశస్తదస్త్రే స్యాద్ వీప్సయేద్వర్ణయుగ్మకమ్ ॥
 లోహితేశం భుజజ్ఞేన యుక్తమాదౌ తు దాపయేత్ ।
 వీప్సితశ్చార్ణయుగ్మస్య ప్రత్యేకం వీప్సయేత్తు తత్ ॥
 బీజం నీలపతాకాయామాద్యవర్ణం సముద్ధరేత్ ।
 క్రూరామరేశసంయుక్తం మధ్యకోష్ఠగతం లిఖేత్ ॥
 సోమేశ్వరార్ధసంయుక్తం శిఖీశం వీప్సయేత్తదా ।
 హోగ్రం ఖడ్గీశసంయుక్తమనస్తేన విభూషయేత్ ॥
 శ్రీకణ్ఠాగ్రసమాయుక్తం లకులీశం సముద్ధరేత్ ।
 జ్వాలామాలినీ నిత్యేయముద్భృతా చ చతుర్దశీ ॥
 పశ్చాద్దశాక్షరీ విద్యా సర్వకామఫలప్రదా ।
 బడమధ్యే కేవలం తు ప్రథమం వర్ణముద్ధరేత్ ॥
 క్రూరానుగ్రహసంయుక్తం క్రోధీశం తదనంతరమ్ ।
 ఏకాక్షరసమాఖ్యాతా చిత్రా పశ్చాద్దశీ స్మృతా ॥
 కామేశ్వరీ చ వజ్రేశీ నిత్యా చ భగమాలినీ ।
 సున్దరీ త్రిపురా పూర్వాశ్చతస్రః సమయాత్మికాః ॥

Page 198

కామేశీభగమాలిన్యో నిత్యాదేహగతే ఉభే ।
 వజ్రేశీసున్దరీనిత్యే ఉద్భృతే నేత్రగహ్వరే ॥
 సద్యః పూర్వం సమాదాయ అక్షరారేణ విభేదయేత్ ।
 ప్రథమం బీజమాఖ్యాతం సర్వాభీష్టఫలప్రదమ్ ॥
 మధ్యకోష్ఠగతం గృహ్య భుజజ్ఞాసనసంస్థితమ్ ।
 త్రిమూర్తిబిన్దుసంయుక్తం ద్వితీయం పరికీర్తితమ్ ॥
 మధ్యమార్గం కేవలం స్యాత్ తృతీయో వర్ణనాయకః ।
 సాగ్రం భుజజ్ఞానస్తం సమధ్యగామనంతరమ్ ॥
 భుజజ్ఞం బాలినసంయుక్తం భౌతిశోత్తరసంయుతమ్ ।
 షష్ఠం వర్ణం సమాఖ్యాతం సప్తమం కల్ప్యతేఽధునా ॥

వాలీశపృష్ఠమాదాయ తదమధ్యేన యోజయేత్ ।
 సాగ్రః కేవల ఏవ స్యాద్వర్ణరాజస్తతః పరమ్ ॥
 త్ర్యుత్తరం సూక్ష్మసంయుక్తం తదన్తే వర్ణముద్ధరేత్ ।
 సాగ్రం కేవలముద్భృత్య హపృష్ఠం రేఫసంయుతమ్ ॥
 ఝిణ్ణీశసంయుతం కృత్వా శార్లశాగ్రేణ సంయుతమ్ ।
 అనన్తాగ్రయుతం లాగ్రం ఉద్భృత్య పునరుద్ధరేత్ ॥

Page 199

యోత్తరః కేవలం ఖ్యాతస్తదూర్ధ్వే వర్ణనాయకః ।
 ఛాగ్రం ధోత్తరసంయుక్తం కృత్వాఽన్యద్భిజముద్ధరేత్ ॥
 శిఖీశాగ్రం బిన్దుయుక్తం తత్పరం పరికీర్తితమ్ ।
 హపృష్ఠం కేవలం భూయో యపృష్ఠమపి తాదృశమ్ ॥
 యాగ్రం కేవలముద్భృత్య నాగ్రవాలియుతం భవేత్ ।
 పఞ్చాన్తగం కేవలం భూయస్థాగ్రో ఝిణ్ణీశసంయుతః ॥
 అస్యా ద్వితీయముద్భృత్య రిసమధ్యం సముద్ధరేత్ ।
 భుజజ్గపృష్ఠసంయుక్తం సూక్ష్మకూరసమన్వితమ్ ॥
 మేషో ఝిణ్ణీశసంయుక్తో భౌతీశోఽకూరసంయుతః ।
 హాగ్రం వామం భుజజ్గస్థం సద్యోఽకూరవిభూషితమ్ ॥
 లోహితాగ్రం సూక్ష్మయుక్తం థాగ్రం వాలియుతం పునః ।
 కాలః కేవల ఏష స్యాత్తదన్తే వర్ణనాయకః ॥
 నైర్భృత్యకోష్ఠగః పశ్చాత్ స ఏవ లయమధ్యగః ।
 ఖణ్డో ఝిణ్ణీశసంయుక్తః పరస్తాత్ పరికీర్తితః ॥
 అస్యా ద్వితీయకోఽన్తే స్యాన్మన్తస్యాస్య వినిశ్చయః ।
 పఞ్చాత్రింశాక్షరీ ప్రోక్తా సర్వకార్యార్థసాధికా ॥
 చతుర్థీ చ నమోఽన్తః స్యాద్ వజ్రనిత్యాద్వయం పునః ।
 వజ్రైశ్చరీతి నిత్యేయం ద్వితీయా పరమేశ్వరీ ॥

Page 200

మధ్యమం కులసున్దర్యాః ప్రథమం పరికీర్తితమ్ ।
 ద్విరణ్ణః కేవలాన్తః స్యాత్ పఞ్చాన్తోఽపి హి తాదృశః ॥

ఖడ్గీశః కేవలం భూయ ఆషాఢీ సూక్ష్మసంయుతః ।
నిత్యా నిత్యం చతుర్థం స్యాత్ తతో మేషః ససూక్ష్మకః ॥

ధాగ్రో వాలినమాయుక్తః క్రోధీశోఽనన్తసంయుతః ।
కాలో ఝణీశసంయుక్తః సాగ్రం సాగ్రసమన్వితమ్ ।
భుజజ్ఞః సూక్ష్మసంయుక్తస్తదన్తే సంవ్యవస్థితః ।
భృగ్వీశధాగ్రసంయుక్తో భుజజ్ఞీశసమన్వితః ॥

త్రిమూర్తికూరసంయుక్తస్తయోదశమ ఈరితః ।
హాగ్రః కేవల ఏవ స్యాత్ శాగ్రో ద్విలాగ్రసంయుతః ॥

షష్ఠస్థః కేవలోఽన్తేఽస్య ణపృష్ఠః ఖడ్గసంయుతః ।
మహాసేనసమాయుక్తో భుజజ్ఞీశస్తదన్తతః ॥

మాగ్రో భూతీశసంయుక్తో యపృష్ఠః స్యాదనన్తరమ్ ।
ఖడ్గీశసూక్ష్మసంయుక్తో భౌతీశాకూరసంయుతః ॥

ఆద్యం బీజమథాన్తేఽస్యా ద్వాత్రింశార్ణా సముద్భృతా ।
సమయేశీ చతుర్థీ యా విద్యా త్రిపురసుందరీ ॥

ముద్రాబీజాని
అథేన్ద్రానీం స్వముద్రాణాం బీజాని కథయామ్యహమ్ ।
రచితేయం త్రిఖణ్డాఖ్యా సర్వసిద్ధిఫలాప్తయే ॥

Page 201

పిసాకీ దక్షమాదాయ వాలిపుచ్ఛేన యోజయేత్ ।
అనుగ్రహోత్తరోపేతమకూరేణ సమన్వితమ్ ॥

సర్వసజ్జోభిణీముద్రాబీజం త్రైలోక్యమోహనమ్ ।
సూక్ష్మా గృహీతం తద్బీజమనన్తేన సమన్వితమ్ ॥

సర్వవిద్రావిణీముద్రాబీజమేతత్పుకాశితమ్ ।
దారుణోత్తరమాదాయ అత్రివామాసనస్థితమ్ ॥

అర్హీశాకూరసంయుక్తం బీజమాకర్షణం మతమ్ ।
భృగ్వీశవామమాదాయ జదమధ్యాసనస్థితమ్ ॥

సూక్ష్మేశాగ్రసమాయుక్తం సేనపుచ్ఛవిభూషితమ్ ।

సర్వావేశకరీముద్రాబీజమేతత్ సముద్భవమ్ ॥
 శిఖీశవామమాదాయ మహాసేనేన యోజయేత్ ।
 సర్వోన్మాదకరీముద్రాబీజమున్మాదనం పరమ్ ॥
 వజ్రపుచ్చం సమాదాయ కూర్మదక్షాసనస్థితమ్ ।
 బిన్దుమస్తకసంయుక్తం సద్యోజాతేన భూషితమ్ ॥
 ఏతన్మహాఙ్కుశాముద్రాబీజం సాక్షాత్ సముద్భవమ్ ।
 భృగ్వీశపుచ్చమాదాయ శ్వేతపుచ్చాసనస్థితమ్ ॥
 క్రోధీశాగ్రసమాయుక్తం భృగుదక్షిణయోజితమ్ ।
 వాలిపుచ్చాసనారూఢం ఝణ్ణీశామ్రూరభూషితమ్ ॥

Page 202

సర్వసజ్జీభిణీముద్రాబీజమాజ్ఞాకరం పరమ్ ।
 భృగ్వీశపుచ్చమాదాయ తదగ్రాసనసంస్థితమ్ ॥
 అనుగ్రహేశసంయుక్తం బిన్దునోపరి భూషితమ్ ।
 బీజం తద్బిజముద్రాయా జగద్బిజఫలాప్తదమ్ ॥
 కూర్మవాసం సమాదాయ సేనపృష్ఠసమన్వితమ్ ।
 బీజం తద్యోనిముద్రాయా జగద్యోనిఫలాప్తదమ్ ॥
 ఏవం బీజాని ముద్రాణాం యథాయోగం నియోజయేత్ ।
 చతురామ్నాయవిద్యోద్ధారః
 చతురామ్నాయవిద్యానాముద్ధారోఽథ ప్రదర్శ్యతే ॥
 శ్వేతపృష్ఠం సమాదాయ భృగుపృష్ఠేన యోజయేత్ ।
 ధకారవామసంయుక్తం మూర్తిబిన్దుసమన్వితమ్ ॥
 విద్యేయం రుద్రశక్త్యాఖ్యా సర్వామ్నాయాధినాయకా ।
 అనన్తదక్షమాదాయ అశ్రీశోత్తరసంస్థితమ్ ॥
 సద్యోజాతోత్తరాక్రాంతం బిన్దునా మస్తకేఽఙ్కితమ్ ।
 ఇకారోత్తరమాదాయ ఝణ్ణీశేన సమన్వితమ్ ॥
 తృతీయవర్ణమాఖ్యాతం చతుర్థమపి కథ్యతే ।
 ఝషమధ్యం సమాదాయ జడమధ్యాసనస్థితమ్ ॥

సూక్ష్మగ్రం మస్తకాక్రాంతం బిన్దనోపరి భూషితమ్ ।
 బీజమేతత్సమాఖ్యాతం త్రైలోక్యాకృష్టిదాయకమ్ ॥
 కేవలం యాగ్రముద్భృత్య దణ్డిపృష్ఠం సముద్ధరేత్ ।
 లకారం దక్షిణం గృహ్య వాలిపృష్ఠేన యోజయేత్ ॥
 శాగ్రం ఝిణ్ణీశసంయుక్తం తదస్తే పరికీర్తితమ్ ।
 మహాసేనాగ్రమాదాయ త్రిమూర్త్యగ్రేణ యోజయేత్ ॥
 డకారదక్షిణం గృహ్య ఝిణ్ణీశేన నియోజయేత్ ।
 ఏతదస్తే మధ్యకోష్ఠం తదంతాసనసంస్థితమ్ ॥
 సద్యోజాతాగ్రసంయుక్తం బిన్దనోపరి భూషితమ్ ।
 ఏకాదశాక్షరా సేయం విద్యా దక్షిణనాయికా ॥
 లకులీశం తదగ్రం చ తదధో లాగ్రమేవ చ ।
 సంలిఖ్య మస్తకే తస్య భౌతీశం బిన్దసంయుతమ్ ॥
 దత్తా సముద్భృతం కూటం ప్రథమం ప్రణవం భవేత్ ।
 జగ్రాధో హాగ్రముద్భృత్య తదధో భృగుపృష్ఠగమ్ ॥
 తస్యాధో వాలిపుచ్చం చ లిఖిత్వా తస్య మస్తకే ।
 త్రిమూర్తిబిన్దసంయుక్తం ద్వితీయం ప్రణవం భవేత్ ॥
 మధ్యకోష్ఠకముద్భృత్య తదధః శ్వేతపుచ్చకమ్ ।
 తదధో యాగ్రముద్భృత్య దణ్డివామం తతోఽప్యధః ॥
 త్రిమూర్తిబిన్దసంయుక్తం శిరస్తస్య ప్రకల్పయేత్ ।
 తృతీయం ప్రణవం ఖ్యాతం కమలాప్తిఫలప్రదమ్ ॥

Page 204

కమమధ్యం సముద్భృత్య కఫమధ్యం సముద్ధరేత్ ।
 తస్యాధశ్చణ్డముద్భృత్య శిఖీశానం తతోఽప్యధః ॥
 లాగ్రం తస్యాసనే దద్యాద్ ఝిణ్ణీశం శిరసి న్యసేత్ ।
 అక్రూరేణ సమాక్రాంతం చతుర్థం ప్రణవం వ్రజేత్ ॥
 అఫమధ్యం సమాదాయ క్రోధదక్షే నివేశయేత్ ।
 ఖడ్గీశం తదధో న్యస్య మస్తకేఽనుగ్రహశ్వరమ్ ॥

అక్రూరేణ సమాక్రాంతం పశ్చాత్తమం ప్రణవం భవేత్ ।
 ద్వీరణ్డం కేవలం గ్రాహ్యం తదన్తే ఖాగ్రగం తథా ॥
 ఖడ్గీశం కేవలం భూయస్తదన్తే వాలిదక్షిణమ్ ।
 కుర్యాత్ సూక్ష్మేశసంయుక్తం తదన్తేఽన్యత్ సముద్ధరేత్ ॥
 (మరుత్కోష్ఠగతం గృహ్య అక్రూరేణ తు యోజయేత్ ।
 ర్ఘిణీశేన సమాయుక్తం భకారాగ్రం సముద్ధరేత్ ॥)
 తదన్తే తు నవాత్మానం నవాత్మాన్తే నవాత్మికామ్ ।
 అక్రూరేశ్వరసంయుక్తం భృగువామం సముద్ధరేత్ ॥
 ఛగలణ్డయుతం ఛాగం సూక్ష్మజైవ తు భేదయేత్ ।
 ర్ఘిణీశమస్తకాక్రాంతం మహాసేనాగ్రగం పునః ॥
 మధ్యకోష్ఠగముద్భృత్య తదగ్రాసనసంయుతమ్ ।
 చణ్డం శిఖీశసంయుక్తం తదథోఽపి నివేశయేత్ ॥

Page 205

ఏతత్ త్రిస్థానగం కృత్వాక్రూరం తచ్ఛిరసి న్యసేత్ ।
 అనన్గం ప్రథమే కుర్యాత్ త్రిమూర్తీశం ద్వీతీయకే ॥
 అనుగ్రహం తు తార్తీయం యథాయోగం సముద్ధరేత్ ।
 శ్రీకణః కేవలో భూయస్తదగ్రే శాగగం పునః ॥
 సద్యోజాతసమాయుక్తం తదన్తే దణ్డివామకమ్ ।
 ర్ఘిణీశేన సమాయుక్తం తదన్తేఽన్యత్ సముద్ధరేత్ ॥
 ఖడ్గీశవామమాదాయ సద్యోజాతేన యోజయేత్ ।
 తదన్తే లాగ్రముద్భృత్య ర్ఘిణీశేన నియోజయేత్ ॥
 ఏతదన్తేఽనంతపుచ్చం చ కేవలం వినియోజయేత్ ।
 సద్యోజాతేన సంయుక్తం పశ్చాన్నాగ్రం సముద్ధరేత్ ॥
 భుజజీశస్తదన్తే స్యాదనన్తేన సమన్వితః ।
 ఉమాకాన్తోత్తరం గృహ్య అమరేశేన పూజయేత్ ॥
 చణ్డం సూక్ష్మేశసంయుక్తం తదన్తే తు ప్రకల్పయేత్ ।
 ఆగ్నియకోష్ఠకం గృహ్య తదథః క్రోధదక్షిణమ్ ॥
 క్రోధాథో దణ్డివామం స్యాత్ క్రూరానంతసమన్వితమ్ ।

బీజమేతత్ సమాఖ్యాతం సజ్జీవనకరం పరమ్ ॥

ఆకారహీన ఏకః స్యాన్మూర్తియుక్తిస్తదంతః ।

భృగీశోత్తరకం గృహ్య సూక్ష్మేణ పరిభుషయేత్ ॥

Page 206

ఉమాకాంతః సూక్ష్మయుక్తిస్తదన్తే వర్ణకో భవేత్ ।

వీప్సయా వర్ణయుగ్మం స్యాత్ తదన్తే పరికీర్తితమ్ ॥

ఖడ్గం సూక్ష్మయుతం కృత్వా కూర్మేశద్యయముద్ధరేత్ ।

ఝిణ్ణీశేన సమాయుక్తం ద్వాత్రింశం వర్ణకం భవేత్ ॥

ప్రణవైః పరిహీనం తద్ విలోమాంతాత్ సముద్ధరేత్ ।

ద్విచత్వారింశతే చైవం పశ్చిమే సమయేశ్వరి ॥

క్రోధీశాగ్రం సముద్ధృత్య శిఖీశం తదధో న్యసేత్ ।

భుజ్జం తదధఃస్థానే ఝిణ్ణీశం మస్తకే న్యసేత్ ॥

కాలమస్తకమేతత్స్యాత్ పిఞ్డం పఞ్చాత్మకం పరమ్ ।

వాలిమస్తకముద్ధృత్య మధ్యకోష్ఠగతం పునః ॥

అనంతమస్తకాక్రాంతం తదన్తే కూర్మముద్ధరేత్ ।

ఉమాకాంతసమాయుక్తో దారుకస్తదనంతరమ్ ॥

వాలిం సద్యఃసమాయుక్తం పఞ్చాన్తం ఝిణ్ణీసంయుతమ్ ।

షాగ్రం ఖడ్గీశసంయుక్తమర్హీశాగ్రం తదంతః ॥

సమయమస్త్రసముద్ధారః

అతః పరం సముద్ధారం దర్శయిష్యామి సాదరమ్ ।

షణ్ణాం షోఢాదితత్త్వేషు మస్త్రాణాం సమయాత్మనామ్ ॥

సద్యోజాతం బిన్దుయుక్తం ప్రథమం పరికల్పయేత్ ।

థణమధ్యం సమాదాయ అనన్తేన విభూషయేత్ ॥

Page 207

లాగ్రం ఝిణ్ణీశసంయుక్తం తృతీయం వర్ణముద్ధరేత్ ।

ఆషాఢీశం సమాదాయ అమరేశేన భూషయేత్ ॥

వాలీశదక్షిణం గృహ్య అనన్తేన నియోజయేత్ ।

వాలీపుచ్ఛం సమాదాయ ఝిణ్ణీశేన విభూషయేత్ ॥

చతుర్థమస్య భూయోఽపి సప్తమం పరిక్షీర్తితమ్ ।
 అష్టమం చ తృతీయం స్యాద్ వహ్నిజాయామథోద్ధరేత్ ॥
 తారానామ మహావిద్యా బౌద్ధానాం సమయేశ్వరీ ।
 దశాక్షరా సముదితా జలేషు పరిరక్షితా ॥
 భౌతిశాగ్రం సమాదాయ అక్రూరేణ సమాహృతమ్ ।
 ఏషా విద్యా సమాఖ్యాతా బ్రాహ్మీ సమయపుజ్యవీ ॥
 (మధ్యకోష్ఠగతం గృహ్య సద్యోజాతాగ్రసంయుతమ్ ।
 బిన్దనా భూషితం కుర్యాద్బిజం ప్రాసాదసంజ్ఞకమ్ ॥
 తతః శివాఖ్యా రేఽన్తా స్యాత్ పునరాద్యం నమోఽన్తగమ్ ।
 శివానాం సమయేశీయం విద్యా ముక్తిఫలప్రదా ॥)
 మధ్యకోష్ఠగతం గృహ్య భుజ్ఞౌసనసంస్థితమ్ ।
 అనన్తేన సమాక్రాంతం బిన్దనోపరి భూషితమ్ ॥
 ఏతదోజ్కారహీనం తు త్రిమూర్తీశసమన్వితమ్ ।
 ద్వితీయం బీజమాఖ్యాతం సర్వపాపప్రణాశనమ్ ॥
 మహాసేనసమాక్రాంతం శ్వేతపృష్ఠం తదన్తతః ।
 సారీ సమయవిద్యేయం త్ర్యక్షరా సముదీరితా ॥

Page 208

ఆదౌ వేదాదిముద్భృత్య తదన్తే నతిముద్ధరేత్ ।
 నారాయణాఖ్యా జేయుక్తా వైష్ణవీ సమయేశ్వరీ ॥
 భౌతిశానం సమాదాయ అక్రూరేణ తు మణ్డయేత్ ।
 శాక్తానాం సమయేశీయం మహాయోనిరితి స్మృతా ॥
 బౌద్ధాదిబాహ్యతన్త్రేషు రహస్యేష్వాగమేషు చ ।
 యా యాః ప్రాధాన్యతో విద్యా ఉద్భృతాశ్చన్ద్రమోలినా ॥
 శ్రీవిద్యానందనాథేన తాః సర్వా వర్ణగహ్వరే ।
 ముద్రాసంజ్ఞా కరాఖ్యాభిరగ్రవామాదిసంజ్ఞయా ॥
 ఉద్భృతాః సాధకేన్ద్రాణాం సమ్యగీద్వాఫలాప్తయే ॥

॥ ఇతి శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం శ్రీత్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం
మన్త్రోద్ధారపద్ధతిరేకాదశీ ॥

Page 209

చతుర్థం పరిశిష్టం

న్యాసపద్ధతిః

కుంజుమన్యాసః

అథవా పూర్వోక్తక్రమేణ మాతృకాం విన్యస్య తతః కుంజుమన్యాసమాచరేత్ |
తృతీయబీజపుటితాం చ విన్యస్య పునః ప్రథమద్వితీయబీజే ఉక్త్వా మాతృకాక్షరమేకైకం
తృతీయబీజం చ యోజ్య న్యసేత్ | అయం కుంజుమన్యాసః |

భూతలిపిన్యాసః

అథ భూతలిపిన్యాసమాచరేత్ | ఐం హ్రీం శ్రీం అః ఇః ఉః ఋః ౠః బ్రహ్మణే నమః
| ఏః ఐః ఓః ఔః విష్ణవే నమః | హః యః రః వః లః రుద్రాయ నమః | జః
కః ఖః ఘః గః ప్రజ్ఞోశాయ నమః | ఇః చః ఛః ఝః జః ఇంద్రాయ నమః | నః
తః థః ధః దః వరుణాయ నమః | మః పః ఫః భః బః సోమాయ నమ ఇతి
మూలాధారనాభిహృదయకణ్ఠేషు ప్రాగ్యామ్యవరుణోదజ్జుభేషు న్యసేత్ క్రమేణ |
ఐం హ్రీం శ్రీం శః ఇచ్ఛాశక్త్యై నమః | సః జ్ఞానశక్త్యై నమః | సః క్రియాశక్త్యై నమ
ఇత్యాధారహృదయమూర్ధసు | హ్రీం శ్రీం ప్రభూతాయై నమః | హ్రీం శ్రీం విమలాయై
నమః | హ్రీం శ్రీం సారాయై నమః | హ్రీం శ్రీం సమారాధ్యాయై నమః | హ్రీం శ్రీం
పరమసుఖాయై నమ ఇతి దక్షకట్యాం సవామాంసకటిహృత్సు న్యసేత్ | హః యః రః
వః లః హృదయాయ వషట్ | ణః టః ఠః డః కవచాయ హుం | నః తః థః
ధః దః నేత్రత్రయాయ వౌషట్ | మః పః ఫః భః బః అస్త్రాయ ఫట్ | అత్ శబ్దబ్రహ్మ-
ఋషిః అత్ శ్రీభూతలిపి చ్ఛందః అత్ మూలప్రకృతిర్దేవతా | పూర్వవన్న.....భిన్నవర్గాణి
మూలాధారస్వాధిష్ఠానమణిపూరకానాహతవిశుద్ధిఖణ్డికాభ్రూమధ్యలలాటబ్రహ్మరస్థేషు
అర్ల ఇతి బీజపుటితాని విన్యస్య శః షః సః అర్ల ఇచ్ఛాజ్ఞానక్రియాశక్తిభ్యో నమః | తత్రైవ
అః ఇః ఉః ఋః ౠః ఏః ఐః ఓః ఔః ఇతి స్వరాన్ త్రిప్రణవపూర్వకాన్ అర్ల ఇతి

Page 210

శ్రీభూతిలిపిబీజపుటితాన్ న్యసేత్ | ఇత్థముపర్యపి సర్వత్ర హః యః రః వః లః
ఇత్యార్థస్యప్రార్థక్షణపశ్చిమోత్తరముఖేషు త్రిప్రణవపూర్వకాన్ విన్యసేత్ | జః కః ఖః ఘః
గః ఇతి కరాగ్రతస్మూలమధ్యాఙ్గులిమూలమణిబన్ధకేషు విన్యస్య ఏవం చవర్గటవర్గతవర్గాన్
వామకరదక్షవామపాదేషు న్యసేత్ | ఏవం పవర్గం జఠరదక్షవామపార్శ్వనాభిపృష్ఠేషు
న్యసేత్ | శః షః సః ఇత్యాధారహృదయభ్రూమధ్యేషు న్యసేత్ | ఏవమేతాన్
ప్రణవాదిశ్రీభూతిలిపిబీజపుటితాన్ పూర్వోక్తవిపరీతక్రమేణ సః షః శః ఇత్యాదికాన్
తత్తత్థానైషు విన్యసేత్ |

విఘ్నరతిన్యాసః

అథ విఘ్నరతిన్యాసః | ఆం విఘ్నేశరతిభ్యాం నమః | ఆం విఘ్నరాజశ్రీభ్యాం నమః |
ఇం వినాయకశ్రీభ్యాం నమః | ఈం శివోత్తమశుష్టిభ్యాం | ఉం విఘ్నకృత్సరస్వతీభ్యాం |
ఊం విఘ్నకర్తృరతిభ్యాం | ఋం గణనాయకకాన్తిభ్యాం | ౠం ఏకదంతకామినీభ్యాం |
| ఌం ద్విజిహ్వమోహినీభ్యాం నమః | | ఐం గజవక్త్రజటీభ్యాం | ఐం నిరఙ్గానతీవ్రాభ్యాం |
| ఐం కపర్దిజటాభ్యాం | ఓం దీర్ఘముఖామృతాభ్యాం | ఔం శఙ్ఖవర్ణానన్దాభ్యాం
నమః | అం వృషభధ్వజదీర్ఘముఖీభ్యాం | అః గణనాథకామరూపిణీభ్యాం | కం
గజేంద్రానిభ్యాం | ఖం శూర్పకర్ణజయినీభ్యాం | గం త్రిలోచనసత్యాభ్యాం | ఘం
లంబాద్ధరవిఘ్నేశీభ్యాం || జం మహానన్దముఖీభ్యాం | చం చతుర్ముఖకాన్తిభ్యాం | ఛం
సదాశివమదవిహ్వలాభ్యాం | జం ఆమోదవికటాభ్యాం | ఝం దుర్ముఖఘూర్ణితాక్షిభ్యాం ||
ఇం సుముఖభూతాభ్యాం | టం ప్రమోదపూతాభ్యాం | ఠం ఏకపాదసతీభ్యాం | డం
ద్వివేంద్రరతిభ్యాం | ఢం శూరమానుషీభ్యాం | ణం వీరమకరధ్వజీభ్యాం | తం
షణ్ముఖవికటాక్షిభ్యాం | నం ద్విరణ్ణకధనుర్ధరాభ్యాం | పం సేనానీయామినీభ్యాం |
ఫం గ్రామణీరాత్రిభ్యాం | బం మత్తవాహనాభ్యాం | భం విమత్తవాహనాభ్యాం | మం
మత్తవాహనచపలాభ్యాం | యం జటీచపలాక్షిభ్యాం | రం ముణ్డ-ముత్తిగ్భ్యాం | లం
ఖడ్గిదుర్గాభ్యాం | వం వరేణ్యసుభగాభ్యాం | శం వృషవాహనశిశుప్రజాభ్యాం | షం
భిక్షప్రియదుర్గాభ్యాం | సం గణేశ్వరకాలజహ్వభ్యాం | హం మేఘనాదానన్దాభ్యాం |
| ౧౦౦౦ కష్కాలజహ్వభ్యాం | క్షం గణేశ్వరగుహప్రియాభ్యాం నమః ||

Page 211

కామరతిన్యాసః

అథ కామరతిన్యాసః | ఐం హ్రీం శ్రీం క్లీం ఆం కామరతిభ్యాం నమః | ౪ ఆం
కామప్రీతిభ్యాం నమః | ౪ ఇం కాన్తకామినీభ్యాం నమః | ౪ ఈం కాన్తిమన్మోహినీభ్యాం

నమః । ౪ ఉం కామాణ్డకమలాలయాభ్యాం నమః । ౪ ఊం కామచారవిలాసినిభ్యాం
 నమః । ౪ ఋం కామకల్పలతాభ్యాం నమః । ౪ ౠం కామకశ్యామలాభ్యాం
 నమః । ౪ ఌం కామవర్ధకశుచిస్మితాభ్యాం నమః । ౪ ౡం కామవిస్మితాక్షిభ్యాం
 నమః । ౪ ఏం కామప్రియాభ్యాం నమః । ౪ ఐం రమమాణలేలిహాభ్యాం నమః
 । ౪ ఓం రతినాథదిగమ్పరాభ్యాం నమః । ౪ ఔం రతిప్రియవామాభ్యాం నమః
 । ౪ రాత్రినాథకుబ్జాభ్యాం నమః । ౪ అః రమాకాన్తధరాభ్యాం నమః । ౪
 ఆం ఆం అనితాన్తభైరవబ్రహ్మణీభ్యాం నమ ఇతి న్యాసస్తానే వ్యాపకమ్ । ౪ కం
 రమమాణనిత్యాభ్యాం నమః । ౪ ఖం నిశాచరకల్యాణీభ్యాం నమః । ౪ గం
 నన్దమోహినిభ్యాం నమః । ౪ ఘం నన్దసురోత్తమాభ్యాం నమః । ౪ జం నన్ద్యత్తమాభ్యాం
 నమః । ౪ ఇం ఈం రురుమోహేన్ద్రిభ్యామితి న్యాసస్తానే వ్యాపకమ్ । ౪ చం
 నన్దయితృసులావణీభ్యాం నమః । ౪ ఛం పంచబాణమాల్లినీభ్యాం నమః । ౪ జం
 రతినఖకలహప్రియాభ్యాం నమః । ౪ ఝం పుష్పధన్వైకాక్షిభ్యాం నమః । ౪ ఞం
 మహాతనుముఖీభ్యాం నమః । ౪ టం ఊం చణ్డకౌమారీభ్యాం వ్యాపకమ్ । ౪ ఠం
 భ్రమణినీలిభ్యాం నమః । ౪ ఠం భ్రమణజటిలిభ్యాం నమః । ౪ డం

ఘడః । పాఠః

కామరతిన్యాసః

అం కామరతిభ్యాం నమః । ఆం కామప్రీతిభ్యాం నమః । ఇం కామకాన్తిభ్యాం నమః
 । ఈం కాన్తిమనోహినిభ్యాం నమః । ఉం కామఘ్నకమలాలయాభ్యాం నమః ।
 ఊం కామచారవిలాసినిభ్యాం నమః । ఋం కర్మకల్పలతాభ్యాం నమః । ౠం
 కామకశ్యామలతికాభ్యాం నమః । ఌం కామవర్ధకశుచిస్మితాభ్యాం నమః । ౡం
 కామవిస్మితాభ్యాం నమః । ఏం ర(కా)మవిశాలాక్షీభ్యాం నమః । ఐం రమణలేలిహాభ్యాం
 నమః । ఓం రతినాథదిగమ్పరాభ్యాం నమః । ఔం రతిప్రియరా(వా)మాభ్యాం
 నమః । అం రాత్రినాథకుబ్జాభ్యాం నమః । అః రమాకాన్తధరాభ్యాం నమః ।
 కం ర(మ)మాణని(త్యా)భ్యాం నమః । ఖం నిశాచ(ర)కల్యాణీభ్యాం నమః । గం
 గణమోహినిభ్యాం నమః । ఘం నన్దకమహాభ్యాం నమః । జం నన్దినీసురతోత్సవాభ్యాం
 నమః । చం నన్దయితృసులావణ్యాభ్యాం నమః । ఛం నిచరమర్దినీభ్యాం నమః ।
 జం రతినజ్ఞకలహప్రియాభ్యాం నమః । ఝం పుష్పధన్వి-ఏకాక్షిభ్యాం నమః । ఞం
 మహాధనుఃసుముఖీభ్యాం నమః । టం భ్రామణాభ్యాం నమః । ఠం భ్రామణజటినిభ్యాం
 నమః । డం భ్రమమాణమాల్లినీభ్యాం నమః । డం

భ్రమమాణమాలినీభ్యాం నమః । ౪ థం భ్రమశివాభ్యాం నమః । ౪ ణం భ్రాన్తముగ్ధాభ్యాం నమః । ౪ ఋం ఋం క్రోధవైష్ణవీభ్యాం వ్యాపకమ్ । ౪ తం భ్రమికరమాభ్యాం నమః । ౪ థం భ్రమభ్రామణీభ్యాం నమః । ౪ దం భ్రాన్తవారలోలాభ్యాం నమః । ౪ థం భ్రమవాహదీర్ఘజిహ్వీభ్యాం నమః । ౪ నం మోహనరతిప్రియాభ్యాం నమః । ౪ ణం ఉన్మత్తవారాహీభ్యాం వ్యాపకమ్ । ౪ పం మోహకపలాశాక్షిభ్యాం నమః । ౪ ఫం మోహగృహిణీభ్యాం నమః । ౪ బం మోహవివర్ధకశుచిస్మితాభ్యాం నమః । ౪ భం మదనానురూపధరాభ్యాం నమః । ౪ మం మన్మథమాలాభ్యాం నమః । ౪ ఏం ఐం కపాలిన్ద్రాణీభ్యాం వ్యాపకమ్ । ౪ యం మాతృజ్ఞానదీభ్యాం నమః । ౪ రం భృంగనాయకవిశ్వతోముఖీభ్యాం నమః । ౪ లం గాయకనన్దినీభ్యాం నమః । ౪ చం గీతికరరమాభ్యాం నమః । ౪ ఓం ఔం భీషణచాముఞ్డాభ్యాం వ్యాపకమ్ । ౪ శం గర్తకకాలీభ్యాం నమః । ౪ షం క్షేపకకాలకణ్డాభ్యాం నమః । ౪ సం ఉన్మత్తకన్దరీభ్యాం నమః । ౪ హం సృత్తజయమేఘశ్యామలాభ్యాం నమః । ౪ ణం విలాసిర్ఘషాభ్యాం నమః । ౪ ఐం హ్రీం శ్రిం క్లిం క్షం కామవర్ధనోన్మత్తాభ్యాం నమః । ౪ అం అః సంహారమహాలక్ష్మీభ్యాం వ్యాపకమ్ ।

శ్రీకణ్ఠాదిన్యాసః

అథ శ్రీకణ్ఠాది । ఐం హ్రీం శ్రిం శ్రీ అం శ్రీకణ్ఠేశమూర్తిపూర్ణోదరీశక్రీభ్యాం నమః । 3 ఆం అనన్తవిజయాభ్యాం నమః । 3 ఇం సూక్ష్మశల్మలీభ్యాం నమః । 3 ఈం

భ్రమణీశిఖాభ్యాం నమః । ణం భ్రాన్తముగ్ధాభ్యాం నమః । తం భ్రమణీరమాభ్యాం నమః । థం భృంగీభూమాభ్యాం నమః । దం భ్రాన్తచారలోలాభ్యాం నమః । థం భ్రమరవచఞ్చులాభ్యాం నమః । నం మోహనదీర్ఘజిహ్వీభ్యాం నమః । పం మోహకరతిప్రియాభ్యాం నమః । ఫం ముగ్వలోలాక్షీభ్యాం నమః । బం మోహనవర్ధనభజ్జీభ్యాం నమః । భం మదనకపటనాభ్యాం నమః । మం మన్మథనరూపాభ్యాం నమః । యం భంగమాలాభ్యాం నమః । రం భృంగనాయకఫంసినీభ్యాం నమః । లం గాయకవిశ్వతోముఖీభ్యాం నమః । వం గీతిజనన్దినీభ్యాం నమః । శం వర్తకరమణభ్యాం నమః । షం క్షోలకకాన్తిభ్యాం నమః । సం ఉన్మత్తకాల(క)ణ్ఠాభ్యాం నమః । హం మ(న)ర్తకవృకోదరాభ్యాం నమః । ణం విలాసిమేఘశ్యామాభ్యాం నమః । క్షం కామవర్ధనపయోభ్యాం నమః । ఇతి మాతృ(కా)స్థానేషు న్యసేత్ ।

శ్రీకణ్ఠన్యాసః

ఏవమా(యు)ధాది విన్యస్య రుద్రశక్త్యన్వితాం మాతృకాం న్యసేత్ | తద్యథా -
శ్రీకణ్ఠాదిన్యాసస్య దక్షిణామూర్తి-ఋషిగ్గాయత్రీచ్ఛన్దోఽర్ధనారీశ్వరదేవతా హతో బీజాని
స్వరాః శక్తయో జ్ఞానార్థే వినియోగః | ఏతేషాం స్థాననియమస్తు -

Page 213

త్రిమూర్తిలోలాభ్యాం నమః | 3 ఉం అమరేశవర్తులాక్షిభ్యాం నమః | 3 ఉం
అర్చితదీర్ఘఘోషాభ్యాం నమః | 3 ఋం భారభూతిసుదీర్ఘముఖీభ్యాం నమః | 3
ఋం అతిథీశగోముఖీభ్యాం నమః | 3 ౩ం స్థాణీశదీర్ఘజిహ్వాకాభ్యాం నమః |
3 ౩ం హరేశకుణ్డోదరీభ్యాం నమః | 3 ఏం రుణ్డీశోర్హ్వకేశీభ్యాం నమః | 3 ఐం
భౌతికవికృతముఖీభ్యాం నమః | 3 ఓం సద్యోజాతజ్వాలాముఖీభ్యాం నమః | 3 ఔం
అనుగ్రహేశోల్కాముఖీభ్యాం నమః | 3 అం అక్రూరేశ్చియాముఖీభ్యాం నమః | 3
ఆః మహానీలవిద్యాముఖీభ్యాం నమః | 3 కం క్రోధీశమహాకాలీభ్యాం నమః | 3 ఖం
చణ్డేశసరస్వతీభ్యాం నమః | 3 గం పంచాన్తకసర్వసిద్ధిగరీభ్యాం నమః | 3 ఘం
శివోత్తమత్రైలోక్యవిద్యాముఖీభ్యాం నమః | 3 జం ఏకరుద్రమన్తశక్తిభ్యాం నమః | 3
చం కూర్మేశాత్మమయిశక్తిభ్యాం నమః | 3 ఛం ఏకనేత్రభూతమాతృభ్యాం నమః | 3
జం చతురాననలమోచదరీభ్యాం నమః | 3 ఝం అజేశద్రావిణీభ్యాం నమః | 3 ఞం
సర్వేశనాగరీభ్యాం నమః | 3 టం సోమేశభేవరీభ్యాం నమః | 3

ఋషిర్గురుత్వాచ్చిరసైవ ధార్యః ఛన్దోఽక్షరత్వాద్రసనాగతం స్యాత్ |
ధియాఽవగన్తవ్యతయా సదైవ హృది ప్రతిష్ఠా(దిష్ఠా)మనుదేవతా చ || ఇతి || (ప్ర | సా.
౬.౨)

హ్సం హృదయాయ నమః | హ్సం శిరసే స్వాహా | హ్సం శిఖాయై వషట్ | హైం
కవచాయ హుం | హ్సం నేత్రత్రయాయ వౌ(ష)ట్ | హ్సః అస్త్రాయ ఫట్ | ఇత్యుక్తన్యాసః
| ఇతి విధాయ చిన్తయేత్ -

సిన్ధూరకాంక్షునసమాభవ(య)భాగమర్ధనారీశ్వరం గిరిసుతాహరభూషణహ్నమ్ |
పాశాభయాక్షవలయేష్టదహన్తమేవం స్మృత్వా న్యసేత్ సకలవాఙ్మతవస్తుసిద్ధ్యై ||

(ప్ర | సా. ౬.౨౩)

ఇతి ధ్యాత్వా న్యసేత్ -

అం శ్రీకణ్ఠపూర్ణోదరీభ్యాం నమః | ఆం అనన్తవిజయాభ్యాం నమః | ఇం
సూక్ష్మశాల్మలీభ్యాం నమః | ఈం త్రిమూర్తిశలోలాక్షీభ్యాం నమః | ఉం అమ్రేశవర్తులాక్షీభ్యాం

నమః । ఊం అర్చితదీర్ఘపూజాభ్యాం నమః । ఋం భారభూతిశదీర్ఘముఖీభ్యాం నమః ।
 । ఋం అతిథీశశోముఖీభ్యాం నమః । ౧౦ స్థాణీశదీర్ఘజహ్వాభ్యాం నమః । ౧౧
 హరేణ(శ)కుణ్డోదరీభ్యాం నమః । ఏం ఝణీశ-ఊర్ధ్వకేశిభ్యాం

Page 214

రం లాఙ్గలిశమజ్జరీభ్యాం నమః । ౩ డం దారుణేశ(శ)రూపిణీభ్యాం నమః । ౩
 ఢం అర్ధనారీశ్వరపీరిణీభ్యాం నమః । ౩ ణం ఉమాకాన్తకాకోదరీభ్యాం నమః ।
 ౩ తం ఆపాధీశపూతనాభ్యాం నమః । ౩ థం డిణ్డీశభద్రకాలిభ్యాం నమః । ౩ దం
 అత్రీశయోగినిభ్యాం నమః । ౩ ధం మీనేశశక్తినిభ్యాం నమః । ౩ నం మేషేశగర్జినిభ్యాం
 నమః । ౩ బం ఛగలజ్ఞేశకపర్దినీభ్యాం నమః । ౩ భం ద్విరజ్ఞేశవజ్రాభ్యాం నమః
 । ౩ మం మహాకాలేశజయాభ్యాం నమః । ౩ యం బాలీశసుముఖీత్వరీభ్యాం
 త్వగాత్మనే ఓన్నమశ్చివాయ । ౩ రం భుజజ్ఞేశరేవతీభ్యాం రుధిరాత్మనే॥ ౩ లం
 పినాకీశమాధవీభ్యాం మాంసాత్మనే॥ ౩ వం ఖడ్గీశవారుణీభ్యాం మేదాత్మనే॥ ౩
 శం బకేశవాయవీభ్యాం అస్థ్యాత్మనే॥ ౩ షం శ్వేతేశరక్షోవధారిణీభ్యాం మజ్జాత్మనే॥
 ౩ సం భృగీశసహజయాభ్యాం శుక్లాత్మనే॥ ౩ హం లగ్నలిశమహాలక్ష్మీభ్యాం
 ప్రాణాత్మనే॥ ౩ ౧౭౦ శివేశవ్యాపినిభ్యాం లింగాత్మనే । ఐం హ్రీం శ్రీం క్షం
 సంవర్తకేశమూర్తిమహామాయాభ్యాం క్రోధాత్మనే నమః శివాయ ।

నమః । ఐం భౌతికేశవిభూతిముఖీభ్యాం నమః । ఓం సద్యోజాతేశజ్వాలాముఖీభ్యాం
 నమః । ఔం అనుగ్రహేశ-ఉల్కాముఖీభ్యాం నమః । అం అక్షరశ్రీశ్రీముఖీభ్యాం
 నమః । ఆః మహానీసనద్విద్యాముఖీభ్యాం నమః । కం క్రోధీశమహాకాలిభ్యాం
 నమః । ఖం చణ్డేశసరస్వతీభ్యాం నమః । గం పశ్చాన్తకేశసర్వసిద్ధిభ్యాం నమః
 । ఘం శివోన్నేపత్రైలోక్యవిద్యాభ్యాం నమః । జం ఏకరుద్రేశమస్త్రశక్తిభ్యాం నమః
 । చం కూర్మేశ(శ)కక్షిభ్యాం నమః । ఛం ఏకనేత్రేశభూతాభ్యాం నమః । జం
 చతురాననేశలమ్బోదరీభ్యాం నమః । ఝం అజేశద్రావిణీభ్యాం నమః । ఞం
 సంవేశనగరీభ్యాం నమః । టం సోమేశభేచరీభ్యాం నమః । రం లాఙ్గలిశమజ్జరీభ్యాం
 నమః । డం దారుణేశరూపిణీభ్యాం నమః । ఢం అర్ధనారీశపీరిణీభ్యాం నమః ।
 ణం ఉమాకాన్తశరాదినీభ్యాం నమః । తం ఆధారీశపూతనాభ్యాం నమః । థం
 దణ్డీశభద్రకాలిభ్యాం నమః । దం అత్రీశయోగినిభ్యాం నమః । ధం మీనేశశక్తినిభ్యాం
 నమః । నం మేషగర్జినిభ్యాం నమః । పం లోహితేశకాలరాత్రిభ్యాం నమః । ఫం
 శిఖణ్డీశకుర్దినీభ్యాం నమః । బం ఛగలజ్ఞేశకపర్దినీభ్యాం నమః । భం ద్విరజ్ఞేశవక్త్రకాలిభ్యాం
 నమః । మం మహాకాలేశజయాభ్యాం నమః । యం వాలీశసుముఖీభ్యాం నమః । రం

అగ్గీశరేవతీభ్యాం నమః । లం పినాకీశమాధవీభ్యాం నమః । వం ఖడ్గీశవారుణీభ్యాం
నమః । శం బకేశవాయవీభ్యాం నమః । షం శ్వేతేశరక్షోవధారణీభ్యాం నమః । సం
భృగీశనహజాభ్యాం నమః । హం లకులీశ(ల)క్షీభ్యాం నమః । ఇఅం శివేశవ్యాపినీభ్యాం
నమః । క్షం సంవర్తకేశమహామాయాభ్యాం నమః । ఇతి శ్రీకణ్ఠాదిన్యాసం మాతృకాస్థానేషు
న్యనేత్ ।

Page 215

గ ।

న్యాసపద్ధతి:

(అథ న్యాసమాచరేత్-

న్యాసం నిర్వర్తయేద్ దేవి షోడాన్యాసపురఃసరమ్ ।
గణేశైః ప్రథమో న్యాసో ద్వితీయస్తు గ్రహైః స్మృతః ॥

నక్షత్రైశ్చ తృతీయః స్వాద్ యోగినీభిశ్చతుర్థకః ।
రాశిభిః పంచమో న్యాసః షష్ఠః పీతైర్నిగద్యతే ॥

షోడాన్యాసస్తవయం ప్రోక్తః సర్వత్రైవాపరాజితః ।
ఏవం యో న్యస్తగ్రాత్రస్తు స పూజ్యః సర్వయోగిభిః ॥

నాస్త్యస్య పూజ్యో లోకేషు పితృమాతృముఖో జనః ।
స ఏవ పూజ్యః సర్వేషాం స స్వయం పరమేశ్వరః ॥

షోడాన్యాసవిహీనం యం ప్రణమేదేష పార్యతి ।
సోఽచిరాన్మృత్యుమాప్నోతి నరకం చ ప్రపద్యతే ॥ (యో. హృ. 3. ౮-౧౩)

గణేశన్యాసః

ఐం హ్రీం శ్రీం అం విఘ్నేశ్వరశ్రీభ్యాం నమః - శిరసి, ఐం హ్రీం శ్రీం ఆం విఘ్నరాజప్రీభ్యాం
నమః - ముఖమణ్డలే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఇం వినాయకతుష్టిభ్యాం నమః - దక్షిణనేత్రే, ఐం హ్రీం
శ్రీం ఈం శివోత్తమశాన్తిభ్యాం నమః - వామనేత్రే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఉం విఘ్నహృతుష్టిభ్యాం
నమః - దక్షకర్ణే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఊం విఘ్నకర్తృసరస్వతిభ్యాం నమః - వామకర్ణే, ఐం హ్రీం శ్రీం
ఋం గణనాయకరతిభ్యాం నమః - దక్షనాసాపుటే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఋం గణనాథమేధాభ్యాం
నమః - వామనాసాపుటే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఙం ఏకదంతకాన్తిభ్యాం నమః - దక్షగణ్డే, ఐం హ్రీం శ్రీం

ఁగాం ద్విదంతకామినీభ్యాం నమః - వామగణ్ఢే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఏం గజవక్త్రమోహినీభ్యాం నమః
- ఊర్ధ్వోష్ఠే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం

Page 216

నిరజ్జ్వరా(నజటా)భ్యాం నమః-అధరోష్ఠే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఓం కపర్దితీవ్రాభ్యాం నమః-
ఊర్ధ్వదంతపక్ష్యై, ఐం హ్రీం శ్రీం ఔం దీర్ఘముఖజ్ఞానలినీభ్యాం నమః-అధోదంతపక్ష్యై,
ఐం హ్రీం శ్రీం అం శక్కుకర్ణనందినీభ్యాం నమః-మస్తకోర్ధ్వే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఆః
వృషధ్వజసువత్సాభ్యాం నమః-ఆన్యే, ఐం హ్రీం శ్రీం కం గణనాథకామరూపిణీభ్యాం
నమః-దక్షబాహుమూలే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఖం గజేన్ద్రోగ్రాభ్యాం నమః-దక్షకూర్పరే,
ఐం హ్రీం శ్రీం గం శూర్పకర్ణజయినీభ్యాం నమః-దక్షమణిబద్ధే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఘం
త్రినేత్రసత్యాభ్యాం నమః-దక్షకరాజ్ఞులిమూలే, ఐం హ్రీం శ్రీం జం లమ్బాదరవిఘ్నేశానీభ్యాం
దక్షపాణినఖాగ్రే, ఐం హ్రీం శ్రీం చం మహానందస్వరూపిణీభ్యాం నమో వామబాహుమూలే,
ఐం హ్రీం శ్రీం ఛం చతుర్మార్తికామదాభ్యాం నమో వామబాహుకూర్పరే, ఐం
హ్రీం శ్రీం జం సదాశివమదవిహ్వలాభ్యాం నమో వామబాహుమణిబద్ధే, ఐం
హ్రీం శ్రీం ఝం ఆమోదవికటాభ్యాం నమో వామకరాజ్ఞులిమూలే, ఐం హ్రీం శ్రీం
ఇం దుర్ముఖఘూర్ణితాననాభ్యాం నమో వామపాణినఖాగ్రే, ఐం హ్రీం శ్రీం టం
సుముఖభూతిభ్యాం నమో దక్షపాదోరుమూలే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఠం ప్రమోదభూమిభ్యాం నమో
దక్షపాదజానుని, ఐం హ్రీం శ్రీం డం ఏకపాదసతీభ్యాం నమో దక్షపాదగుల్ఫే, ఐం హ్రీం శ్రీం
ధం ద్విజహ్వరమాభ్యాం నమో దక్షపాదాజ్ఞులిమూలే, ఐం హ్రీం శ్రీం ణం శురమానుషీభ్యాం
నమో దక్షపాదనఖాగ్రే, ఐం హ్రీం శ్రీం తం వీరమకరధ్వజాభ్యాం నమో వామపాదోరుమూలే,
ఐం హ్రీం శ్రీం యం షణ్ముఖవికర్ణాభ్యాం నమో వామపాదజానుని, ఐం హ్రీం శ్రీం దం
వరదభృకుటీభ్యాం నమో వామపాదగుల్ఫే, ఐం హ్రీం శ్రీం ధం వామదేవలజ్ఞాభ్యాం
నమః వామపాదాజ్ఞులిమూలే, ఐం హ్రీం శ్రీం నం వక్రతుణ్డదీర్ఘఘోణాభ్యాం నమో
వామపాదనఖాగ్రే, ఐం హ్రీం శ్రీం పం ద్విరణ్డకథనుర్ధరాభ్యాం నమో పార్శ్వే, ఐం హ్రీం
శ్రీం ఫం సేనానీయామినీభ్యాం నమో వామపార్శ్వే, ఐం హ్రీం శ్రీం మం విమత్తశశిప్రభాభ్యాం
నమో జుఠరే, ఐం హ్రీం శ్రీం యం మత్తవాహనలోలాభ్యాం నమో వక్షసి, ఐం హ్రీం శ్రీం
రం జటీశచపలలోచనాభ్యాం నమో దక్షదోర్మూలే, ఐం హ్రీం శ్రీం లం ముణ్డే-ముద్ధిభ్యాం
నమో వామదోర్మూలే, ఐం హ్రీం శ్రీం వం ఖడ్గిదుర్భగాభ్యాం నమోఽపరగలే, ఐం హ్రీం
శ్రీం శం వరేణ్యసుభగాభ్యాం నమో దక్షకక్షే, ఐం హ్రీం శ్రీం షం వృషకేతనశివాభ్యాం నమో
వామకక్షే, ఐం హ్రీం శ్రీం సం భక్షప్రియదుర్గాభ్యాం నమః పాదయుగ్మే, ఐం హ్రీం శ్రీం హం
గణేశగుహప్రియాభ్యాం నమో పాణ్యోః, ఐం హ్రీం శ్రీం ఙం మేఘనాదకాలిభ్యాం నమో
జఠరాననయోః, ఐం హ్రీం శ్రీం ఞం గణేశ్వరకాలజహ్వరాభ్యాం నమః సర్వాంగసన్నిధిమ్ ।

Page 217

తరుణాదిత్యసంకాశాన్ గజవక్త్రాంస్త్రిలోచనాన్ ।
పాశాఙ్కుశవరాభీతిహస్తాన్ శక్తిసమాయుతాన్ ॥

ఏతాంస్తు విన్యసేద్ దేవి మాతృకాన్యాసవత్ ప్రియే । (యో. హ్య. 3. ౨౦-౨౨)
ఇతి గణేశన్యాసం విధాయ గ్రహన్యాసం కుర్యాత్ ।)

గ్రహన్యాసః

ఆదివర్గముక్త్యా సూర్యాయ నమ ఇతి హృదయాధః । యాది(వర్గ)ముక్త్యా సోమాయ
నమః । కాది అశ్లాఢకాయ నమః । చాది శుక్రాయ నమః । టాది బుధాయ నమః । తాది
బృహస్పతయే నమః । పాది శనైశ్చరాయ నమః । శం షం సం హం రాహవే నమః ।
ఐఅం ఉం కేతవే నమః ।

స్వరైస్తు సహితం సూర్యం హృదయాధస్తు విన్యసేత్ ।
బిన్దుస్థానే సుధాసూతిం యాదివర్ణచతుష్టయైః ॥

భూపుత్రం లోచనద్వంద్వే కవర్గాధిపతిం ప్రియే ।
హృదయే విన్యసేచ్ఛుక్రం చవర్గాధిపతిం పునః ॥

హృదయోపరి విన్యస్య టవర్గాధిపతిం బుధః ।
బృహస్పతిం కణ్ణదేశే తవర్గాధిపతిం ప్రియే ॥

నాభౌ శనైశ్చరం చైవ పవర్గేశం సురేశ్వరి ।
వక్త్రే చైవ చతుర్వర్ణైః సహితం రాహుమేవ చ ॥

గ । పాఠ

గ్రహన్యాసః

అథ గ్రహన్యాసః - ఓం అం ఆం ఇం ఈం ఉం ఊం ఋం ౠం ఌం ౡం ఏం ఐం
ఓం ఔం అం అః శ్రీసూర్యాయ రేణుకాయై నమో హృన్మధ్యే, యం రం లం వం చంద్రాయ
అమృతాయై నమో భ్రువోర్మధ్యే, కం ఖం గం ఘం జం మగ్గలాయ వామాయై లోచనద్వయే,
చం ఛం జం ఝం ఞం బుధాయ జ్ఞానరూపాయై నమో హృదయోపరి, టం ఠం డం ఢం
ణం బృహస్పతయే యశస్విన్యై నమో కణ్ణదేశే, తం థం దం ధం నం శుక్రాయ శాఙ్కుర్యై
నమో వక్త్రే, పం ఫం బం భం మం శనైశ్చరాయ శక్త్యై నమో నాభౌ, శం షం సం హం రాహవే
కృష్ణాయై నమో వక్త్రే, ఐఅం ఉం కేతవే ధూమ్రాయై నమో పాదయోః ।

Page 218

ఐఅక్షకారాన్వితం కేతుం పాయా దేశే చ విన్యసేత్ ।

లలాతే దక్షనేత్రే చ వామే కర్ణద్వయే పునః ॥

పుటయోర్నాసికాయాం చ కణ్ఠే స్కన్ధద్వయే తథా ।

పశ్చాత్ కౌర్పరయుగ్మే చ మణిబన్ధద్వయే తథా ॥

స్తనయోర్నాభిదేశే చ కటిద్వన్ద్యే తతః పరమ్ ।

ఊరుయుగ్మే తథా జాన్వోర్జఙ్ఘయోశ్చరణద్వయే ॥

జ్వలత్కాలానలప్రఖ్యా వరదాభయపాణయః ।

నతిపాణ్యోఽశ్వనీపూర్వాః సర్వాభరణభూషితాః ॥

ఏతాస్తు విన్యసేద్దేవి స్థానేష్యేషు సురార్చితే । (యో. హృ. 3. ౨౧-౨౯)

నక్షత్రన్యాసః

అం ఆం అశ్వినీనక్షత్రదేవతాయై నమః । ఇం భరణీనక్షత్రదేవతాయై నమః । ఈం
ఉం ఊం కృత్తికానక్షత్రదేవతాయై నమః । ఋం ఋం ఇం ఇం రోహిణీనక్షత్రదే ।
ఏం మృగశిర్రానక్షత్రదే । ఐం ఆర్ద్రానక్షత్రదే । ఓం ఔం పునర్వసునక్షత్రదే । కం
పుష్యనక్షత్రదే । ఖం గం ఆశ్లేషానక్షత్రదే । ఘం జం మఘానక్షత్రదేవతాయై నమః । చం
పూర్వానక్షత్రదేవతాయై । ఛం జం ఉత్తరానక్షత్రదే ॥

రక్తం శ్వేతం తథా రక్తం రక్తం పీతం చ పాణ్డరమ్ ।

ధూమ్రం కృష్ణం తథా ధూమ్రం భావయేద్ రవిపూర్వకాన్ ॥ (ని. షో. ౮. ౨౬)

ఇతి గ్రహన్యాసం కృత్వా నక్షత్రన్యాసం కుర్యాత్ ।

నక్షత్రన్యాసః

అథ నక్షత్రన్యాసః - అం ఆం అశ్విన్యై నమో లలాటే, ఇం భరణ్యై నమో దక్షనేత్రే, ఈం
ఉం ఊం కృత్తికాయై నమో వామనేత్రే, ఋం ఋం ఇం ఇం రోహిణ్యై నమో దక్షకర్ణే ఏం
మృగశిరాయై నమో వామకర్ణే, ఐం ఆర్ద్రాయై నమో దక్షనాసాపుటే, ఓం ఔం పునర్వసవే
నమో వామనాసాపుటే, కం పుష్యాయై నమః కణ్ఠే,

Page 219

రఘుం ఇం హస్తనక్షత్రదే । టం తం చిత్రానక్షత్రదే । డం స్వాతినక్షత్రదే । థం ణం
విశాఖానక్షత్రదే । తం థం దం అనురాధానక్షత్రదేవతా । ధం జ్యేష్ఠానక్షత్రదే । నం పం
ఫం మూలనక్షత్రదే । బం పూర్వాషాఢానక్షత్రదేవతా । భం ఉత్తరాషాఢానక్షత్రదేవతా ।
వం శం పూర్వాభాద్రపదానక్షత్రదేవతా । షం సం హం ఉత్తరాభాద్రపదానక్షత్రదేవతా । అం
అః ఇఅం క్షం రేవతీనక్షత్రదేవతాయై నమః ।

యోగినీన్యాసః

విశుద్ధౌ హృదయే నాభౌ స్వాధిష్ఠానే చ మూలకే ।
ఆజ్ఞాయాం ధాతునాథాశ్చ న్యస్తవ్యాః స్థితిదేవతాః ॥
అమృతాదియుతాః సమ్యక్ స్థానేష్యేషు సురేశ్వరి ।

ఖం గం ఆశ్లేషాయై నమో దక్షిణాంసే, ఘం జం మఘాయై నమో వామాంసే, చం
పూర్వాఫల్గువ్యై నమో దక్షకూర్పరే, ఛం జం ఉత్తరాఫల్గువ్యై నమో వామకూర్పరే, రఘం
ఇం హస్తాయై నమో దక్షమణిబన్ధే, టం తం చిత్రాయై నమో వామమణిబన్ధే, డం స్వాత్మ్యై
నమో దక్షహస్తతలే, థం ణం విశాఖాయై నమో వామహస్తతలే, తం థం అనురాధాయై నమో
నాభౌ, దం థం జ్యేష్ఠాయై నమో కటిప్రదేశే, నం పం ఫం మూలాయై నమో వామకటిప్రదేశే,
బం పూర్వాషాఢాయై నమో దక్షోరో, భం ఉత్తరాషాఢాయై నమో వామోరో, మం శ్రవణాయై
నమో దక్షజానుని, యం రం ధనిష్ఠాయై నమో వామజానుని, లం శతభిషాయై నమో
దక్షజఙ్ఘాయామ్, వం శం పూర్వాభాద్రపదాయై నమో వామజఙ్ఘాయామ్, షం సం హం
ఉత్తరభాద్రపదాయై నమో దక్షపాదే, ఇఅం క్షం అం అః రేవత్యై నమో వామపాదే ।

జ్వలజ్ఞ్వాలాగ్నిసంక్రాంతా వరదాభయపాణయః ।

నతిపాణ్యోఽశ్వినీపూర్వాః సర్వాభరణభూషితాః ॥ (యో. హృ. 3.౨౮-౨౯)

ఇతి నక్షత్రన్యాసః ।

యోగినీన్యాసః

అథ యోగినీన్యాసః - ఐం హ్రీం శ్రీం డాం డీం డూం డైం డౌం డః డమలవరయూం
డాకినీ(ని)మాం రక్ష రక్ష మమ త్వచాం రక్ష రక్ష సర్వసత్త్వవశంకృరి దేవి ఆగచ్ఛ ఆగచ్ఛ
ఇమాం పూజాం గృహ్ణా గృహ్ణా ఐం ఘోరే దేవి హ్రీం సః పరమఘోరే వ్రతాం ఘోరతరే
ఏహ్యేహి నమశ్చాముణ్డే డ ర ల క స హైం శ్రీమహాత్రిపురసుందరి వరదే విచ్ఛే దేవి
విశుద్ధపీఠస్థవిశుద్ధడాకిని విశుద్ధనాథదేవశ్రీపాదుకాభ్యో నమః ।

ఐం ప్రీం శ్రీం అం అమృతాయై నమః, ఆం ఆకర్షణ్యై నమః, ఇం ఇన్ద్రాణ్యై నమః, ఈం ఈశాన్యై నమః, ఉం ఉమాయై నమః, ఊం ఊర్ధ్వకేసరిణ్యై నమః, ఋం ఋద్ధిదాయై నమః, ౠం ౠషాయై నమః, ఌం ఌకాయై నమః,

Page 220

(డాకినీ రాకినీ వైవ లాకినీ కాకినీ తథా ॥

సాకినీ హాకినీ వైవ స్వరానుక్రమతో న్యసేత్ ।)

పాదే లిజ్జే తథా కుక్షౌ హృదయే బాహుమూలయోః ॥

దక్షిణం పార్శ్వమారభ్య వామపార్శ్వవసానకమ్ । (యో. హృ. 3.30-33)

ఙాం ఙాషాయై నమః, ఏం ఏకపాదాయై నమః, ఐం ఐశ్వర్యాత్మికాయై నమః, ఓం ఓఙ్కారిణ్యై నమః, ఔం ఔషధాత్మికాయై నమః, అం అమృతాయై నమః, ఆః అక్షరాత్మికాయై నమః ఇత్యపి కణ్ఠస్య మధ్యే పరస్పరం ధ్యేయాః ।

రక్తాక్షీం రక్తవర్ణాం పశుజనభయకృచ్ఛాల్ఖట్వాఙ్గహస్తాం

వామే శేటం దధానాం చషకమపి సుధాపూరితం వైకవక్త్రమ్ ।

అత్యుగ్రాముగ్రదంష్ట్రామరికులమథినిం పాయసాన్నే ప్రసక్తాం

కణ్ఠస్థానేఽమృతాద్వ్యైః పరివృతవపుషాం భావయేద్దాకినీం తామ్ ॥

అథ రాకినీన్యాసః - ఐం ప్రీం శ్రీం రాం రీం రూం రైం రౌం రః రమలవరయూం రాకిని మాం రక్ష రక్ష మద్రక్తం రక్ష రక్ష సర్వసత్త్వవశఙ్కరి దేవి ఆగచ్ఛ ఆగచ్ఛ ఇమాం పూజాం గృహ్లా గృహ్లా ఐం ఘోరే దేవి ప్రీం సః పరమఘోరే ప్రళాం ఘోరతరే ఏహ్యేహి నమశ్చాముణ్డే డరలకసహైం శ్రీమహాత్రిపురసుందరి వరదే విచ్ఛేదేవి అనాహతపీఠస్థ(స్థ)అనాహతరాకిని అనాహతనాథదేవశ్రీపాదుకాభ్యో నమః ఇతి హృదయే రక్తే ఏతద్వేష్టకత్వే(న)।

ఐం ప్రీం శ్రీం కం కాలరాత్ర్యై నమః, ఐం ప్రీం శ్రీం ఖం ఖాతీతాయై నమః, ఐం ప్రీం శ్రీం గం గాయత్ర్యై నమః, ఐం ప్రీం శ్రీం ఘం ఘణ్ణాధారిణ్యై నమః, ఐం ప్రీం శ్రీం జం జార్ణాత్మికాయై నమః, ఐం ప్రీం శ్రీం చం చణ్ణాయై నమః, ఐం ప్రీం శ్రీం ఛం ఛాయాయై నమః, ఐం ప్రీం శ్రీం జం జయాయై నమః, ఐం ప్రీం శ్రీం ఝం ఝజ్జారిణ్యై నమః, ఐం ప్రీం శ్రీం ఞం జ్ఞానరూపాయై నమః, ఐం ప్రీం శ్రీం టం టణ్ణాహస్తాయై నమః, ఐం ప్రీం శ్రీం ఠం ఠజ్జారిణ్యై నమః ఇత్యాది హృత్పరితః ।

శ్యామాం శూలాబ్జహస్తాం డమరుకసహితాం తీక్ష్ణవజ్రం వహన్తిం

దేవీం రక్తాం త్రినేత్రాం భృకుటి(వి)లసద్దంష్ట్రదంతప్రభాభిః ।

దీప్తాం తాం దేవదేవీం హృదయకమలగాం రక్తధాత్వైకనాథాం

సిద్ధాన్నేషు ప్రసక్తాం మధుమదముదితాం చింతయేత్తాం ప్రసన్నామ్ ॥

అథ లాకినీన్యాసః - ఐం హ్రీం శ్రీం లాం లీం లూం లైం లౌం లః లమలవరయూం
లాకిని మాం రక్ష రక్ష మమ మాంసం రక్ష రక్ష సర్వసత్త్వవశజ్జురి దేవి ఆగచ్ఛ
ఆగచ్ఛ ఇమాం పూజాం గృహ్ణా గృహ్ణా ఐం ఘోరే దేవి హ్రీం సః పరమఘోరే హ్రూం
ఘోరతరే ఏహ్యేహి నమశ్చాముణ్ణే డరలకనహైం శ్రీమహాత్రిపురసుందరి వరదే విచ్చే దేవి
మణిపూరకపీఠస్థే మణిపూరకలాకిని మణిపూరకనాథదేవశ్రీపాదుకాభ్యో నమ (ఇతి)నాభౌ
మాంసే చ ఏతద్వేష్టకత్వేన ।

Page 221

ఐం హ్రీం శ్రీం డం డామర్యై నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం డం డజ్జురిజ్యై నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం ణం
ణాకిన్యై నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం తం తామస్యై నమః ఐం హ్రీం శ్రీం థం స్థాజ్యై నమః, ఐం హ్రీం
శ్రీం దం దాక్షాయీజ్యై నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం థం ధాత్ర్యై నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం నం నన్దాయై
నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం పం పార్వత్యై నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం ఫం ఫేత్కారిజ్యై నమః ఇత్యపి
నాభేః పరితః ।

కృష్ణాం దేవీం త్రివక్త్రాం త్రినయనసహితాం దంష్ట్రిణీముగ్రరూపాం

వజ్రం శక్తిం చ దణ్డాభయవరదకరాం దక్షవామే దధానామ్ ।

ధ్యాత్వా నాభిస్థపద్మే దశదలవిలసత్కరికే లాకినీం తాం

మాంసస్థాం గౌడభక్తోత్సుకహృదయవతీం విన్యసేత్ సాధకేంద్రః ॥

ఏతా లాకినీం పరితో ధ్యేయాః ।

అథ కాకినీన్యాసః - ఐం హ్రీం శ్రీం కాం కీం కూం కైం కౌం కః కమలవరయూం
కాకిని మాం రక్ష రక్ష మమ మేదో రక్ష రక్ష సర్వసత్త్వవశజ్జురి దేవి ఆగచ్ఛ
ఆగచ్ఛ ఇమాం పూజాం గృహ్ణా గృహ్ణా ఐం ఘోరే దేవి హ్రీం సః పరమఘోరే హ్రూం
ఘోరతరే ఏహ్యేహి నమశ్చాముణ్ణే డరలకనహైం మహాత్రిపురసుందరి వరదే విచ్చే దేవి
స్వాధిష్ఠానపీఠస్థే స్వాధిష్ఠానకాకిని స్వాధిష్ఠాననాథదేవశ్రీపాదుకాభ్యో నమ ఇతి
స్వాధిష్ఠానపద్మే మజ్జాయామేతద్వేష్టకత్వేన ।

ఐం హ్రీం శ్రీం బం బన్ధిన్యై నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం భం భద్రకాల్యై నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం మం
మహామాయాయై నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం యం యశస్విన్యై నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం రం రమాయై
నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం లం లమ్బోష్ఠ్యై నమః ।

స్వాధిష్ఠానాఖ్యపద్మే రసదలవిలసత్కాకినీం మజ్జసంస్థాం

పాశం శూలం కపాలం డమరుకమభయం ధారిణీం పీతవర్ణామ్ ।

దధ్యన్నే సక్తచిత్తాం సురవరనమితాం వారుణీమత్తచిత్తాం
షల్పత్రే బాదిలాన్తైః పరివృతవపుషీం భావయేత్ కాకినీం తామ్ ॥

ఏతాః కాకినీం (పరితో)ధ్యేయాః ।

అథ శా(సా)కినీన్యాసః - ఐం హ్రీం శ్రీం సాం సీం సూం హైం సౌం సః సమలవరయూం
సాకిని మాం రక్ష రక్ష మమాస్థి రక్ష రక్ష సర్వసత్త్వవశజ్కరి దేవి ఆగచ్ఛ ఆగచ్ఛ
ఇమాం పూజాం గృహ్ణా గృహ్ణా ఐం ఘోరే దేవి హ్రీం సః పరమఘోరే హ్రూం
ఘోరతరే ఏహ్యేహి నమశ్చాముణ్డే డరలకసహైం శ్రీమహాత్రిపురసుందరి వరదే విచ్ఛే ఏతా
ఆధారపీఠస్థ ఆధారసాకిని ఆధారనాథదేవశ్రీపాదుకాభ్యో నమ ఇతి మూలాధారస్థానేఽస్థిని
ఏతద్వేష్టకత్వేన ।

ఐం హ్రీం శ్రీం వం వరదాయై నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం శం శ్రియై నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం షం షణ్డాయై
నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం సం సరస్వత్యై నమ ఇత్యపి మూలాధారస్థానే పరితః ।

దేవీం జ్యోతిఃస్వరూపాం త్రినయనవిలసత్పృష్ఠావక్త్రాం సుదంష్ట్రాం
హస్తామ్భోజేన్ద్రపాశం శృణిమపి దధతీం పుస్తకం జ్ఞానముద్రామ్ ।

Page 222

రాశిన్యాసః

అం ఆం ఇం ఈం మేషరాశిదేవతాభ్యో నమః । ఉం ఊం ఋం ౠం వృషభరాశిదేవతాభ్యో
నమః । ఋం మిథునరాశిదేవతాభ్యో నమః । ఏం ఐం కర్కటకరాశి । ఓం ఔం
సింహరాశి । శం షం సం హం ాం ఱం అం అః కన్యారాశి । కం ఖం గం ఘం
జం తులారాశి । చాదీ వృశ్చికరాశి॥

మూలాధారస్థపద్మే నిఖిలపశుజనోన్మాదినీమస్థిసంస్థాం

ముద్రాన్నే ప్రీతియుక్తాం మధుమదముదితాం చిన్తయేత్తాం ప్రసన్నామ్ ॥

ఏతాః శా(సా)కినీం (పరితో)ధ్యేయాః ।

అథ హాకినీన్యాసః - ఐం హ్రీం శ్రీం హం హీం హూం హైం హౌం హః హమలవరయూం
హాకిని మాం రక్ష రక్ష సర్వసత్త్వవశజ్కరి దేవి ఆగచ్ఛ ఆగచ్ఛ ఇమాం పూజాం గృహ్ణా
గృహ్ణా ఐం ఘోరే దేవి హ్రీం సః పరమఘోరే(రే)హ్రూం ఘోరతరే ఏహ్యేహి నమశ్చాముణ్డే
డరలకసహైం శ్రీమహాత్రిపురసుందరి వరదే విచ్ఛే దేవి ఆజ్ఞాపీఠస్థ కుసుమమాలిని
ఆజ్ఞానందనాథదేవశ్రీపాదుకాభ్యో నమ (ఇతి)బిన్దుస్థానే శుక్రమజ్ఞాయాం ఏతద్వేష్టకత్వేన
।

ఐం హ్రీం శ్రీం హం హంసవత్స్యే నమః, ఐం హ్రీం శ్రీం ఊం ఊమావత్స్యే నమః ।
 బిన్దస్థాం శుక్లవర్ణాం డమరుకసహితామక్షసూత్రం కపాలం
 విద్యాముద్రాం దధానాం త్రినయనవిలసద్వక్త్రప్రక్షుశ్చ యుక్తామ్ ।
 హాదిక్షాన్తైః ప్రసక్తామభిమతఫలదాం శుద్ధమజ్ఞాస్థిరూపాం
 దేవీం దేవేన్ద్రవృన్దారకనుతినమితాం హాకినీం భావయేత్తామ్ ॥

రాశిన్యాసః

అథ రాశిన్యాసః - ఐం హ్రీం శ్రీం అం ఆం ఇం ఈం ప్రాణాత్మనే రక్తవర్ణాయ మేషాయ నమో
 దక్షగుల్ఫే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఉం ఊం ఋం ౠం అపానాత్మనే శ్వేతవర్ణాయ వృషభాయ
 నమో దక్షజానుని, ఐం హ్రీం శ్రీం ఙం ఞం వ్యానాత్మనే చిత్ర(హరిద్)వర్ణాయ మిథునాయ
 నమో దక్షవృషణే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఏం ఐం ఉదానాత్మనే పాణ్డ్యురవర్ణాయ కర్కటకాయ నమో
 దక్షజఠరే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఓం ఔం అం ఆః సమానాత్మనే చిత్రవర్ణాయ సింహాయ నమో
 దక్షకన్ధరే, ఐం హ్రీం శ్రీం కం ఖం గం ఘం జం నాగరూపాయై సితవర్ణాయై కన్యాాయై నమో
 దక్షశిరసి, ఐం హ్రీం శ్రీం చం ఛం జం ఝం ఇం కూర్మరూపాయై పిశంగవర్ణాయై తులాయై
 నమో వామశిరసి, ఐం హ్రీం శ్రీం టం ఠం డం ణం కృకరరూపాయ పిఙ్గలవర్ణాయ
 వృశ్చికాయ నమో వామకన్ధరే, ఐం హ్రీం శ్రీం తం థం దం ధం నం దేవదత్తరూపాయ
 బభ్రువర్ణాయ ధనుషే నమో వామజఠరే, ఐం హ్రీం శ్రీం యం రం లం వం శం షం సం
 జీవాత్మరూపాయ ధూమలవర్ణాయ కుమ్భాయ నమో వామజానుని, ఐం హ్రీం శ్రీం హం
 ఊం పరమాత్మరూపాయ అగరువర్ణాయ మీనాయ నమో వామగుల్ఫే ।

Page 223

టాది ధనురాశి । తాది మకరరాశి । పాది కుంభరాశి । యం రం లం వం
 మీనరాశిదేవతాభ్యో నమః ।

పీఠన్యాసః

పీఠాంస్తు విన్యసేద్ దేవి మాతృకాస్థానకే పునః ।
 తేషాం నామాని కథ్యన్తే శృణుష్యావహితా ప్రియే ॥ (యో. హృ. 3.33)
 అం పౌండ్రివర్ధనపీఠ । ఉం పురస్థిరపీఠ । ఊం కాన్యకుబ్జపీఠ । ఋం పూర్ణశైలపీఠ ।
 ౠం అర్బుదపీఠ । ఙం ఆవ్రాతకేశ్వరపీఠ । ఞం ఏకాన్తపీఠ । ఏం త్రిస్తోతఃపీఠ ।
 ఐం కామకోటపీఠ । ఓం కైలాశపీఠ । ఔం భృగునగరపీఠ । అం కేదారపీఠ ।
 ఆః చన్ద్రసూర్యపీఠ । కం శ్రీపీఠ । ఖం ఏలాఖ్యపీఠ । గం జాలన్ధరపీఠ । ఘం

మాలవపీఠం॥ జం లూతకపీఠం॥ చం దేవికోట్టపీఠం॥ ఛం గోకర్ణపీఠం॥ జం మురుడేశ్వరం॥
 | ఝం అట్టహాసపీఠం॥ ఇం విరజపీఠం॥ టం రాజగృహపీఠం॥ ఠం మహాపీఠం॥ డం
 కోల్లగిరిపీఠం॥ ఢం ఏలాపురపీఠం॥ ణం

రక్తం శ్వేతం హరిద్వర్ణం పాణ్డూచిత్రానితాన్ స్మరేత్ ।
 పిశంగపిశంగౌ బభ్రు కర్పూరానితధూమలాన్ ॥
 ఇతి రాశిన్యాసః ।

పీఠన్యాసః

అథ పీఠన్యాసః - ఐం హ్రీం శ్రీం అం కామరూపపీఠాయ నమో శిరసి, ఆం వారాణసీపీఠాయ నమో ముఖవృత్తే, ఇం నేపాలపీఠాయ నమో దక్షచక్షుషి, ఈం పౌణ్డ్రవర్ధనపీఠాయ నమో వామచక్షుషి, ఉం పురస్థిరపీఠాయ నమో దక్షకర్ణే, ఊం కాన్యకుబ్జపీఠాయ నమో వామ కర్ణే, ఋం పూర్ణగిరిశైలపీఠాయ నమో దక్షనాసాపుటే, ఋం అర్బుదపీఠాయ నమో వామనాసాపుటే, ఌం ఆమ్రాతకేశ్వరపీఠాయ నమో దక్షగర్జ్జే, ఌం ఏకామ్రపీఠాయ నమో వామగర్జ్జే, ఏం త్రిస్తోతఃపీఠాయ నమో ఊర్ధ్వోష్ఠే, ఐం కామకోటిపీఠాయ నమోఽధరోష్ఠే, ఓం కైలాసపీఠాయ నమో ఊర్ధ్వదన్తపక్షౌ, ఔం భృగుపురపీఠాయ నమోఽధోదన్తపక్షౌ, అం కేదారపీఠాయ నమో బ్రహ్మరస్థే, అః చన్ద్రపురపీఠాయ నమో ముఖే, కం శ్రీపీఠాయ నమో దక్షస్కన్ధే, ఖం ఓఙ్కారపీఠాయ నమో దక్షకూర్పరే, గం జాలన్ధరపీఠాయ నమో దక్షమణిబన్ధే, ఘం మాలవపీఠాయ నమో దక్షకరాఙ్గులిమూలే, జం కులాన్తకపీఠాయ నమో దక్షపాణినఖాగ్రే, చం దేవికోట్టపీఠాయ నమో వామస్కన్ధే, ఛం గోకర్ణపీఠాయ నమో వామకూర్పరే, జం మారుతేశ్వరపీఠాయ నమో వామమణిబన్ధే, ఝం అట్టహాసపీఠాయ నమో వామకరాఙ్గులిమూలే, ఇం విరజాపీఠాయ నమో

Page 224

ఓంకారపీఠం॥ తం జయన్తికాపీఠం॥ థం ఉజ్జయన్తిపీఠం॥ దం విచిత్రాపీఠం॥ ధం
 క్షీరకపీఠం॥ నం హస్తినాపురపీఠం॥ పం ఓడ్డిశపీఠం॥ ఫం ప్రయాగపీఠం॥ బం షష్ఠీశపీఠం॥
 | భం మాయాపురపీఠం॥ మం ఓడేశపీఠం॥ యం మలయగిరిపీఠం॥ రం మేరుగిరిపీఠం॥
 లం మహేన్ద్రగిరిపీఠం॥ వం హిరణ్యపురపీఠం॥ శం మహాలక్ష్మీపీఠం॥ షం ఓడ్యాణపీఠం॥
 | సం ఛాయాపీఠం॥ హం ఛత్రపీఠం॥ గిరిపీఠం॥ క్షం శైలపీఠదేవతాభ్యో నమః ।

కామరూపం వారాణసీం నేపాలం పౌణ్డ్రవర్ధనమ్ ।
 పురస్థిరం కాన్యకుబ్జం పూర్ణశైలం తథార్బుదమ్ ॥

ఆమ్రాతకేశ్వరైకామ్రం త్రిస్తోతః కామకోటకమ్ ।
 కైలాసం భృగునగరం కేదారం చన్ద్రసూర్యకమ్ ॥
 శ్రీపీఠం చైవ ఏలాఖ్యం జాలాఖ్యం మాలవం తతః ।
 లూతం చ దేవికోటం చ గోకర్ణం మురుడేశ్వరమ్ ॥
 అట్టహాసం తు విరజం రాజగృహమహాపథమ్ ।
 కోల్లగిరి ఏలాపురమోకారం తు జయన్తికా ॥
 ఉజ్జయన్తి విచిత్రా చ క్షీరకం హస్తినాపురమ్ ।
 ఓడ్డిశం చ ప్రయాగాఖ్యం షష్ఠం మాయాపురం తతః ॥
 ఓడేశం మలయం శైలం మేరుం గిరివరం తథా ।
 మాహేన్ద్రం వామనం చైవ హిరణ్యపురమేవ చ ॥

వామకరనఖగ్రే, టం రాజగృహపీఠాయ నమో దక్షపాదమూలే, రం మహాపథపీఠాయ
 నమో దక్షిణపాదజానుని, డం కోల్లగిరిపీఠాయ నమో దక్షగుల్ఫే, థం ఏలాపురపీఠాయ
 నమో దక్షపాదాఙ్గులిమూలే, ణం కాలేశ్వరపీఠాయ నమో దక్షపాదనఖగ్రే,
 తం జయన్తికాపీఠాయ నమో వామపాదమూలే, థం ఉజ్జయినీపీఠాయ నమో
 వామపాదజానుని, దం చిత్రపురపీఠాయ నమో వామగుల్ఫే, థం క్షీరకపురపీఠాయ నమో
 వామపాదాఙ్గులిమూలే, నం హస్తినాపురపీఠాయ నమో వామపాదనఖగ్రే, పం ఉడ్డిశపీఠాయ
 నమో దక్షపార్శ్వే, ఫం ప్రయాగపీఠాయ నమో వామపార్శ్వే, బం షష్ఠిశపీఠాయ నమః
 పృష్ఠే, భం మాయాపురపీఠాయ నమో నాభౌ, మం జలేశ్వరపీఠాయ నమో జఠరే,
 యం మలయగిరిపీఠాయ నమో హృదయే, రం శ్రీశైలపీఠాయ నమో దక్షదోర్మూలే,
 లం మేరుగిరిపీఠాయ నమో వామదోర్మూలే, వం గిరివరపీఠాయ నమో (దక్ష)గలే,
 శం మాహేన్ద్రపీఠాయ నమో (వామ)గలే, షం వామనపీఠాయ నమో దక్షకక్షే, సం
 హిరణ్యపురపీఠాయ నమో వామకక్షే, హం మహాలక్ష్మీపురపీఠాయ నమో హృదయే,
 ౧౦ ఉడ్యాణపీఠాయ నమో పాణియుగే, క్షం ఛాయాఛక్రపురపీఠాయ నమో వ్యాపకమ్
 ।

Page 225

మహాలక్ష్మీపురోడ్యాణం ఛాయాచ్ఛక్రమతః పరమ్ । (యో. హృ. 3.3౪-౪౦)
 ఇతి షోడాన్యాసః ।

చక్రన్యాసః

అథ చక్రన్యాసమాచరేత్ | యథా - హ్రీం శ్రీం సమస్తప్రకటగుప్తగుప్తతరసమ్ప్రదాయకులకౌలనిగర్భర
నమ ఇతి శిర-ఆదిపాదాంతం వ్యాప్య హ్రీం శ్రీం చతురశ్రబాహ్యరేఖాయై నమ ఇత్యపి వ్యాప్య
స్వకం దేహం చక్రాకారం విచిన్త్య హ్రీం శ్రీం అణిమాదిసిద్ధిదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి
నమః | ౧ లఘిమాసిద్ధి || ౨ మహిమాసిద్ధి || ౩ ఈశిత్యసిద్ధి || ౪ వశిత్యసిద్ధి ||
౫ ప్రాకామ్యసిద్ధి || ౬ భుక్తిసిద్ధి || ౭ ఇచ్ఛాసిద్ధి | ౮ ప్రాప్తిసిద్ధి || ౯ రససిద్ధి || ౧౦
మోక్షసిద్ధిదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి నమః |
దక్షాంసపార్శ్వపాణ్యగ్రస్థిక్వాదాఙ్గుష్ఠకేషు చ |
వామాఙ్గుష్ఠకే స్థిక్కే పాణ్యగ్రే పార్శ్వకేఽసకే ||

శ్యామాన్ రక్తాన్ వరాన్ సర్వాన్ సర్వాలంకారభూషితాన్ |
సశక్తికాన్ స్మరేత్ కామాన్ పీఠస్థాన్ చంద్రపంచుసు ||
ఇతి పీఠన్యాసః |

చక్రన్యాసః

అథ చక్రన్యాసః - పూర్వవన్మూలషడఙ్గాదికం విన్యస్య శ్రీచక్రన్యాసం కుర్యాత్ | ఐం
మధ్యమయోః, క్లీం అనామికయోః, సౌః కనిష్ఠికయోః, ఐం అఙ్గుష్ఠయోః, క్లీం తర్జనీయోః, సౌః
కరసమ్ముటయోః | ఐం క్లీం సౌః రక్ష రక్ష హృదయాయ నమః, ఐం క్లీం సౌః శిరసే
స్వాహా, ఐం క్లీం సౌః శిఖాయై వషట్, ఐం క్లీం సౌః నేత్రత్రయాయ వౌషట్, ఐం క్లీం సౌః
అస్త్రాయ ఫట్ - ఇతి షడఙ్గం కృత్వా,

Page 226

సచూలితలవృత్తేషు వ్యాపకత్వేన సుందరి |
అత్రైవ స్థానదశకేష్యణిమాది దశ న్యసేత్ ||
విన్యస్య తస్య స్థానేషు బ్రహ్మణ్యాద్యం త్వనుక్రమాత్ |
పాదాఙ్గుష్ఠే ద్వయే పార్శ్వే దక్షే మూర్ధని పార్శ్వకే ||

వామదక్షిణజాన్వీశ్చ బహిరంసద్వయే తథా | (యో. హృ. 3.౪౩-౪౭)

అం కాది ఆం బ్రహ్మణీ శక్తిదేవీ శ్రీపాదుకాం పూజయామి నమః | ఇం చాది ఈం
మహేశీ | ఉం టాది ఊం కౌమారీ | ఋం తాది ౠం వైష్ణవీ | ౡం పాది ౣం

వారాహీ । ఏం యాది ఐం ఇన్ద్రాణీ । ఓం శాది ఔం చాముణ్డీ । అం ౧౭౦ క్షం అః
మహాలక్ష్మీశక్తిదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి ।

దేవదేవ జగన్నాథ నీలకణ్ఠ జగత్పతే ।

శ్రీమత్త్రిపురసుందర్యాశ్చక్రన్యాసం వద ప్రభో ॥

యన్న కన్యచిదాఖ్యాతం తనుశుద్ధికరం పరమ్ ।

చతురస్రాదిరేఖాయై నమ ఇత్యాదికం న్యసేత్ ॥

దక్షాంసపృష్ఠపాణ్యగ్రస్పిజ పాదాఙ్గలీష్యథ ।

వామపాదాఙ్గలిస్పిజౌ పాణ్యగ్రే చాంసపృష్ఠకే ॥

సచూలీతలపృష్ఠేషు వ్యాపకత్వేన సుందరి । (యో. హృ. ౩.౪౧-౪౪)

అం ఐం క్లీం హ్రౌంః ఆం ఈం ఊం యాం రాం లాం వాం సాం కామేశ్వరీ ఇచ్ఛాకామఫలప్రదే
సర్వసత్త్వవశక్కురి జగత్తోభకరే హూం హూం హూం ద్రాం ద్రీం క్లీం బ్లూం సః హ్రౌంః
క్లీం ఐం కామేశ్వరీనిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి - ప్రథమా, దక్షాంసే । ఆం ఐం భగభుగే
భగిని భగోదరి భగమాలే భగావహా భగగుహ్యే భగయోని భగపాతిని సర్వభగవశక్కురి
భగరూపే నిత్యక్లిన్నే భగస్వరూపే సర్వాణి భగాని మే హ్యేనయ వరదే రేతే సురేతే భగక్లిన్నే
క్లిన్నద్రవే క్లేదయ ద్రావయ ఆమోఘే భగవిచ్ఛే క్షుభ క్షోభయ సర్వసత్త్వాన్ భగేశ్వరి ఐం
బ్లూం జం బ్లూం భేం బ్లూం హేం బ్లూం ఐం క్లిన్నే సర్వాణి భగాని మే వశమానయ స్త్రీం
ష్ట్రాం హ్రీం ఇతి భగమాలినినిత్యాశ్రీ (పాదుకాం పూజయామి)- ద్వితీయా,

Page 227

విన్యస్య చాన్త్యరేఖాయై నమ ఇత్యపి విన్యసేత్ ।

విన్యస్య వ్యాపకత్వేన ముద్రాణాం వశకం న్యసేత్ ॥

బ్రహ్మణ్యాద్యష్టస్థానేషు తాసామష్టా న్యసేత్తథా ।

శిష్టే ద్వే ద్వాదశాన్తే చ పాదాఙ్గిష్టే చ విన్యసేత్ ॥ (యో. హృ. ౩.౪౭-౪౯)

౨ ద్రాం సర్వసజ్జోభిణీముద్రాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి । ౨ ద్రీం సర్వవిద్రావిణీ ।

। క్లీం సర్వాకర్షణీ ॥ ౨ బ్లూం సర్వావేశకారిణీ ॥ ౨ సః సర్వోన్మాదిని ॥ ౨ క్రీఓం

సర్వమహాఙ్కుశా ॥ ౨ ఘ్నాం సర్వభేదరీ ॥ ౨ హ్రౌంః త్రిఖణ్డా ॥ ౨ సర్వ

హ్రౌంః బీజముద్రా ॥ ౨ సర్వ ఐం హ్రౌంః యోనిముద్రాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి

। అం ఆం సాం శ్రీత్రిపురానిత్యాపాదుకాం పూజయామి నమః । ౨ ఏతాః

ప్రకటయోగిన్యస్త్రైలోక్యమోహనే చక్రే సముద్రాః ససిద్ధయః సాయుధాః సవాహనాః

సపరివారాః సర్వోపచారైః సమూహితాః సన్తు । ఇత్యేతా హృది న్యసేత్ ।

హృదయే । ఇం ప్రాం నిత్యక్లిన్నే మదద్రవే స్వాహా నిత్యక్లిన్నానిత్యాశ్రీ(పాదుకాం
పూజయామి)- తృతీయా, పృష్ఠే । ఈం ఊం క్రౌం భౌం క్షౌం జౌం స్వాహా నిత్యా
భేరుణ్ణా(నిత్యాశ్రీపాదుకాం పూజయామి)- చతుర్థీ దక్షకరే । ఉం ఓం ప్రాం వహ్నివాసిన్యై
నమో వహ్నివాసినీనిత్యాశ్రీ(పాదుకాం పూజయామి)- పంచమీ, సింజి । ఊం ఓం ఫేం
సః నిత్యక్లిన్నే మదద్రవే స్వాహా మహావిద్యేశ్వరీనిత్యాశ్రీ(పాదుకాం పూజయామి)- షష్ఠీ,
దక్షపాదే । ఋం ప్రాం శివదూత్యై నమః శివదూతీనిత్యాశ్రీ(పాదుకాం పూజయామి)-
సప్తమీ, పాదాంజులీషు । ఋం ఓం ప్రాం హూం ఖే చ భే క్ష స్త్రీం హూం క్షం
క్షీం ఫట్ త్వరితానిత్యాశ్రీ(పాదుకాం పూజయామి)- అష్టమీ, అధః । ఇం ఐం క్లీం
సాం కులసుందరీనిత్యాశ్రీ(పాదుకాం పూజయామి)- నవమీ, పాదాంజులీషు । ఇం ద్రాం
ద్రీం క్లీం జ్ఞాం సః నిత్యానిత్యాశ్రీ(పాదుకాం పూజయామి)- దశమీ, వామసింజి ।
ఏం ప్రాం ఫ్రేం స్రుం క్రీం ఆం క్లీం ఐం జ్ఞాం నిత్యమదద్రవే హూం ఫ్రేం హ్రాం
నీలపతాకానిత్యాశ్రీ(పాదుకాం పూజయామి)- ఏకాదశీ, వామపాణ్యగ్రే । ఐం భ ం
ర్ యూం ఓం విజయానిత్యాశ్రీ(పాదుకాం పూజయామి)- ద్వాదశీ, వామానే । ఓం
సావంః సర్వమంగళానిత్యాశ్రీ(పాదుకాం పూజయామి)- త్రయోదశీ, వామస్కన్ధే । ఔం ఓం
నమో భగవతి జ్వాలామాలిని దేవి సర్వభూతసంహారకారే జాతవేదసి జ్వలన్తీ జ్వల
జ్వల ప్రజ్వల ప్రజ్వల ప్రాం హూం ఫట్ స్వాహా జ్వాలామాలిని(నీ)నిత్యాశ్రీ(పాదుకాం
పూజయామి)- చతుర్దశీ, చూలితలే । అం చ్కేఓం చిత్రానిత్యాశ్రీ(పాదుకాం పూజయామి)-
పంచాదశీ, శిఖాయామ్ । అః క్రౌం

Page 228

౨ షోడశదలపద్మాయ నమ ఇతి వ్యాప్య
దలాని దక్షిణశ్రోత్రపృష్ఠమంసం చ కూర్పరమ్ ।
కరపృష్ఠోరుజాన్వవంతు గుల్ఫపాదతలం తథా ॥

వామపాదతలాద్యేవమేతదప్యప్థకం మతమ్ । (యో. హృ. ౩.౫౧-౫౨)

౨ అం కామాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం॥ ౨ ఆం బుద్ధ్యాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీ॥
౨ ఇం అహఙ్కారాకర్షణీ॥ ౨ ఈం శబ్దాకర్షణీ॥ ౨ ఉం స్పర్శాకర్షణీ॥ ౨ ఊం
రూపాకర్షణీ॥ ౨ ఋం రసాకర్షణీ॥ ౨ ఋం గంధాకర్షణీ॥ ౨ ఇం చిత్రాకర్షణీ॥ ౨
ఇం ధైర్యాకర్షణీ॥ ౨ ఏం స్మృత్యాకర్షణీ॥ ౨ ఐం నామాకర్షణీ॥ ౨ ఓం బీజాకర్షణీ॥

నిత్యాశ్రీ(పాదుకాం పూజయామి)- షోడశీ, దక్షిణపృష్ఠే । సమస్తమూలవిద్యయా తామపి

పూజయేత్ | పూజా పరిపూర్ణత్యర్థః |

అథాష్టదలపద్మస్యాగ్నేయవైర్వత్సాదిదిక్షు హృదయాదిచతుష్టయం మధ్యే నేత్రం
దక్షస్త్రిమిత్యజ్ఞాని సమూహజ్య పశ్చిమద్వారే
అత్త్రైవ స్థానదశకేఽణిమాద్యా దశ న్యసేత్ |
సిద్ధిస్తదస్తశ్చ తనువ్యాపకత్వేన సుస్థరి ||

చతురస్రమధ్యరేఖాయై నమ ఇత్యపి వల్లభే |
విన్యస్య తస్యాః స్థానేషు బ్రహ్మజ్ఞాన్యాద్యాస్తథాష్టసు ||

పాదాఙ్గుష్ఠద్వయే పార్శ్వ దక్షే మూర్ధ్నోఽన్యపార్శ్వకే |

వామదక్షిణజాన్వోశ్చ బహిరంసద్వయే తథా || (యో. హృ. 3.౪౪-౪౬)

ఐం హ్రీం శ్రీం (అం) అణిమాసిద్ధిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షిణపాదాఙ్గుష్ఠే, ఐం
హ్రీం శ్రీం లం లఘిమాసిద్ధిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామాఙ్గుష్ఠే, ఐం హ్రీం శ్రీం
మం మహిమాసిద్ధిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షమూర్ధ్ని, ఐం హ్రీం శ్రీం ఈం
ఈశిత్యసిద్ధిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామమూర్ధ్ని, ఐం హ్రీం శ్రీం (వం) వశిత్యసిద్ధిశ్రీపాదుకాం
పూజయామి-దక్షజానుని, ఐం హ్రీం శ్రీం (ప్రాం) ప్రాకామ్యసిద్ధిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
వామజానుని, ఐం హ్రీం శ్రీం (భుం) భుక్తిసిద్ధిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షంనే, ఐం హ్రీం శ్రీం
(ఇం) ఇచ్ఛాసిద్ధిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామాంనే, ఐం హ్రీం శ్రీం (రం) రససిద్ధిశ్రీపాదుకాం
పూజయామి-హృదయే, ఐం హ్రీం శ్రీం (సం) సర్వకామసిద్ధిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
బ్రహ్మరస్మే ఇతి వా పూర్వాభిముఖో

Page 229

౨ ఔం ఆత్మాకర్షణీ|| ౨ అం అమృతాకర్షణీ|| ౨ అః శరీరాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం
పూజయామి నమః | ఐం క్లీం హ్సాం శ్రీతిపురేశ్వరీనిత్యాదేవీపాదుకాం పూజయామి| ౨
ఏతా గుప్తయోగిన్యః సర్వాశాపరిపూరకే చక్రే సముద్రాః ససిద్ధయః సాయుధాః సవాహనాః
సపరివారాః సర్వోపచారైః సమూహజితాః సన్తు | ఏతా హృది న్యసేత్ |

తతః ౨ అష్టదలపద్మాయ నమ ఇతి వ్యాపకత్వేన విన్యస్య

విన్యస్య తద్దలేష్వేషు దక్షశక్లే చ జత్తుకే |

ఊర్వస్తే గుల్ఫగుల్ఫోరు జత్తుశక్లే చ వామతః ||

అనఙ్గకుసుమాద్యాశ్చ శక్తిరష్టౌ తు విన్యసేత్ | (యో. హృ. 3.౫3-౫౪)

౨ కం ఖం గం ఘం జం అనఙ్గకుసుమాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి| ౨ చాది
అనఙ్గమేఖలాదేవీ|| ౨ టాది అనఙ్గమదనా|| ౨ తాది అనఙ్గమదనాతురాదేవీ|| ౨ పాది

దక్షిణోత్తరపక్షీక్రమేణ పూజయేత్ । నైర్ఋత్యాదారభ్య ఆగ్నేయాస్తముత్తరాభిముఖో
గురుపక్ష్యం పూజయేత్ । ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం పరమేష్ఠిగురుభ్యో నమో బ్రహ్మరన్ధ్రే ।

విన్యస్య తస్యః స్థానేషు బ్రహ్మణ్యాద్యాస్తథాష్టసు ।

పాదాబ్జప్రదవ్యయే పార్శ్వే దక్షే మూర్ధ్నోఽన్యపార్శ్వకే ॥

వామదక్షిణజాన్వోశ్చ బహిరంసదవ్యయే తథా ।

న్యస్తవ్యాశ్చతురస్రాస్త్యరేఖాయై నమ ఇత్యపి ॥ (యో. హృ. 3.౪౬-౪౭)

ఐం హ్రీం శ్రీం ఆం బ్రహ్మణీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షపాదాబ్జష్టే, ఐం హ్రీం శ్రీం
ఈం మాహేశ్వరీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామపాదాబ్జష్టే, ఐం హ్రీం శ్రీం ఊం
కౌమారీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షమూర్ధ్ని, ఐం హ్రీం శ్రీం ఋం వైష్ణవీశ్రీపాదుకాం
పూజయామి-వామమూర్ధ్ని, ఐం హ్రీం శ్రీం గ్లాం వారాహీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
దక్షజానుని, ఐం హ్రీం శ్రీం ఐం ఇంద్రాణీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామజానుని,
ఐం హ్రీం శ్రీం ఓం చామణ్డాశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షాంసే, ఐం హ్రీం శ్రీం అః
మహాలక్ష్మీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామాంసే ఇతి సమ్పూజ్య పునరస్తశ్చతురన్త్రే
పశ్చిమాదిదిక్షు వాయవ్యాదిదిక్షు ప్రాదక్షిణ్యేన విన్యస్య తస్య స్థానేషు ముద్రాణాం
దశకం న్యసేత్ ।

విన్యస్య వ్యాపకత్వేన పూర్వోక్తాస్తశ్చ విగ్రహే ।

తేషు స్థానేషు దశసు ముద్రాణాం దశకం న్యసేత్ ॥

Page 230

అనన్తరేఖా॥ ౨ యాది అనన్తవేగా॥ ౨ శాది అనన్తాఙ్కుశా॥ ౨ గౌతమీ క్షం
అనన్తమాలినీదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి । హ్రీం క్లీం హ్రౌం త్రిపురసుందరీనిత్యాదేవీశ్రీపాదుకాం॥

౨ ఏతా గుప్తతరయోగిన్యః సర్వసంక్షోభకే చక్రే సముద్రా ఇత్యాది । ఏతా హృది న్యసేత్ ।

తదన్తః ౨ చతుర్దశారచక్రాయ నమ ఇత్యపి వ్యాప్య

విన్యస్య తస్య స్థానేషు న్యసేచ్ఛక్తిశ్చతుర్దశ ।

సర్వసంక్షోభణ్యాద్యాస్త్ర తస్య కోణాని వచ్యమామ్ ॥

కేశాన్తే దక్షలలాటే దక్షగణ్డాంసమధ్యతః ।

పార్శ్వాస్త్రరూపరుజ్జాన్తః పాయుష్పష్టే చ సుందరి ॥

వామజఙ్ఘ తదూర్ధ్వన్తే తత్పార్శ్వే చ తదంసకే ।

తదగ్ధే తల్లలాటే చ న్యసేచ్ఛక్తిశ్చతుర్దశ ॥ (యో. హృ. 3.౫౫-౫౭)

బ్రాహ్మ్యదీనాం తు స్థానేషు తస్యామష్టౌ న్యసేదథ ।

శిష్టే ద్వే ద్వాదశాస్తే తు పాదాఙ్గుష్ఠే చ విన్యసేత్ || (యో. హృ. 3.౪౮-౪౯)
 శ్రీం హ్రీం ఐం (ఐం హ్రీం శ్రీం)సర్వసంక్షోభణీముద్రాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
 దక్షపాదాఙ్గుష్ఠే, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వవిద్రావిణీముద్రాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
 వామపాదాఙ్గుష్ఠే, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వాకర్షణీముద్రాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
 దక్షమూర్ధ్ని, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వవశజ్కరిముద్రాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
 వామమూర్ధ్ని, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వోన్మాదినిముద్రాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
 దక్షజానుని, ఐం హ్రీం శ్రీం మహాఙ్కుశాముద్రాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
 వామజానుని, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వభేదరిముద్రాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
 దక్షాంసే, ఐం హ్రీం శ్రీం త్రిఖణ్డాముద్రాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామాంసే,
 ఐం హ్రీం శ్రీం బీజముద్రాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-హృదయే, ఐం హ్రీం శ్రీం
 యోనిముద్రాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-బ్రహ్మరస్థే | ఏతాః ప్రకటయోగిన్యస్తైలోక్యమోహనచక్రే
 సముద్రాః ససిద్ధయః సాసనాః సవాహనాః సపరివారాః సర్వోపచారైః పూజితాః సన్తు |
 అర్ఘ్యోదకాక్షతకుసుమైర్మూలదేవ్యై పూజాం సమర్పయేత్ |
 అథ షోడశారే పూర్వాదారభ్య దక్షిణావర్తేన పూజయేత్ | తదంతః షోడశదలే
 కామాకర్షణ్యాద్యాశ్చ విన్యసేత్ -
 దలాని దక్షిణశ్రోత్రపృష్ఠమంసం చ కూర్పరమ్ |
 కరపృష్ఠం చోరుజానుగుల్ఫపాదతలం తథా ||
 వామపాదతలే వైవ ఏతదేవాష్టకం మతమ్ | (యో. హృ. 3.౫౧-౫౨)

Page 231

హ్రీం శ్రీం సర్వసంక్షోభణీశక్తి|| ౧ సర్వవిద్రావిణీశక్తి|| ౧ సర్వాకర్షణీశక్తి|| ౧
 సర్వాన్మాదినిశక్తి|| ౧ సర్వసమ్మోహనీశక్తి | సర్వస్తమ్భినిశక్తి | సర్వజమ్భినిశక్తి|| ౧
 సర్వవశజ్కరిణీశక్తి|| ౧ సర్వరఙ్గానీశక్తి | సర్వోన్మాదినిశక్తి|| ౧ సర్వార్థసాధకీశక్తి||
 ౧ సర్వసమ్మత్తిపూరణీశక్తి|| ౧ సర్వమన్త్రమయీశక్తి|| ౧ సర్వదృష్ట్యక్షయఙ్కరిశక్తిశ్రీపాదుకాం |
 | హ్రీం క్లీం సౌః శ్రీతిపురావాసినీనిత్యాదేవీశ్రీపాదుకాం | ౧ ఏతాః సమ్ప్రదాయక్రమయోగిన్యః
 సర్వసౌభాగ్యదాయకే చక్రే సముద్రా ఇత్యాది పూర్వవత్ | ఏతా హృది న్యసేత్ |
 తదంతః బాహ్యదశారచక్రాయ నమ ఇత్యపి విన్యసేత్ |
 తస్య కోణేషు దక్షాక్షికుక్షిపార్శ్వార్ధమేవ చ |
 తదధః పార్శ్వజానుశ్చ పాయౌ జానౌ చ వామకే ||
 తత్పార్శ్వకుక్ష్యధోభాగే తత్పార్శ్వార్ధ్వే చ నేత్రకే |
 నాసామూలే చ విన్యస్యాః సర్వసిద్ధిప్రదా దశ || (యో. హృ. 3.౫౮-౫౯)

ఓం ఐం హ్రీం శ్రీం ఆం కామాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షశ్రోత్రే,
 ఐం హ్రీం శ్రీం ఆం బుద్ధ్యాకర్షణీకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామశ్రోత్రే, ఐం హ్రీం
 శ్రీం ఇం అహఙ్కారాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షకూర్పరే, ఐం
 హ్రీం శ్రీం ఈం శబ్దాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి దక్షపృష్ఠే, ఐం హ్రీం
 శ్రీం ఉం స్పర్శాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షోరో, ఐం హ్రీం శ్రీం
 ఊం రూపాకర్షణీ నిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షజానో, ఐం హ్రీం శ్రీం
 ఋం రసాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షగుల్ఫే, ఐం హ్రీం శ్రీం
 ౠం గంధాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షపాదతలే, ఐం హ్రీం శ్రీం
 ఌం చిత్తాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామపాదతలే, ఐం హ్రీం శ్రీం
 ౡం ధైర్యాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామపాదగుల్ఫే, ఐం హ్రీం
 శ్రీం ఏం స్మృత్యాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామజానో, ఐం హ్రీం
 శ్రీం ఐం నామాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామోరో, ఐం హ్రీం శ్రీం
 ఓం బీజాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామకరతలే, ఐం హ్రీం శ్రీం
 ఔం ఆత్మాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామకూర్పరే, ఐం హ్రీం
 శ్రీం ఆం అమృతాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామపృష్ఠే, ఐం హ్రీం
 శ్రీం అః శరీరాకర్షణీనిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామకర్ణే । ఐం హ్రీం శ్రీం
 త్రిపురేశ్వరీనిత్యాకలాదేవీ ఇతి మధ్యే

Page 232

హ్రీం శ్రీం సర్వసిద్ధిప్రదాదేవీ॥ ౨ సర్వసమృద్ధాదేవీ॥ ౨ సర్వప్రియజ్కరీ॥
 ౨ సర్వమంగళకారిణీ॥ ౨ సర్వకామప్రదా॥ ౨ సర్వదుఃఖవిమోచనీ॥ ౨
 సర్వమృత్యుప్రశమనీ॥ ౨ సర్వవిఘ్నవినాశిని॥ ౨ సర్వాంగసుందరీ॥ ౨ సర్వసాధాగ్యదాయినీ
 దేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి । హ్రేం హ్లిం హృం శ్రీతిపురాశ్రీనిత్యాదేవీశ్రీపాదుకాం
 పూజయామి । ఏతా కులయోగిన్యః సర్వార్థసాధకే చక్రే సముద్రా ఇత్యాది పూర్వవత్ ।
 ఏతా హృది న్యసేత్ ।

తతః అస్తర్ధశారచక్రాయ నమః ।

విన్యస్య తస్య కోణేషు సర్వాజ్ఞాద్యాశ్చ విన్యసేత్ ।

దక్షనాసాసృక్కిణీ చ స్తనం వృషణంఏవ చ ॥

గుదం చ వామముష్కం చ స్తనం సృక్కిణీనాసికే ।

నాసాగ్రం వైవ విజ్ఞేయం కోణానాం దశకం పునః ॥ (యో. హృ. ౩.౬౧-౬౨)

తదస్తశ్చతుర్దశారచక్రాయ నమ ఇత్యపి ।
 విన్యస్య తస్య కోణేషు న్యసేచ్ఛక్తిశ్చతుర్దశ ॥
 సర్వసంక్షోభణీత్యాది తాసాం స్థానాని కథ్యతే ।
 లలాటే దక్షభాగే చ దక్షగణ్డాంసమధ్యతః ॥

పార్శ్వస్తరూరుజఙ్ఘస్తర్వామజఙ్ఘాది పార్వతి ।
 వామోరౌ వామపార్శ్వే చ వామాంసే వామగణ్డకే ।
 లలాటవామభాగే చ తథా వై పృష్ఠ ఇత్యపి ॥ (యో. హృ. 3.౫౪-౫౭)
 ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వసంక్షోభణీశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షలలాటే, ఐం హ్రీం శ్రీం
 సర్వవిద్రావిణీశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షగణ్డే, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వాకర్షణీశక్తిశ్రీపాదుకాం
 పూజయామి-దక్షాంసే, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వాప్లూదినీశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
 దక్షపార్శ్వే, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వసమ్మోహినీశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షకుక్షౌ,
 ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వస్తమ్భినీశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షోరౌ, ఐం హ్రీం
 శ్రీం సర్వజమ్భినీశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షజఙ్ఘాయామ్, ఐం హ్రీం శ్రీం
 సర్వవశజ్కరీశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామజఙ్ఘే, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వరజ్జ్వలీశక్తిశ్రీపాదుకాం
 పూజయామి-వామోరౌ, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వస్మాదినీశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
 వామకుక్షౌ, ఐం హ్రీం శ్రీం

Page 234

నాభ్యధో నాభిపార్శ్వం చ హృత్పార్శ్వం కణ్ఠపార్శ్వకమ్ ।
 జ్ఞేయం పార్శ్వచతుష్కం చ మణిపూరాదివామకమ్ ॥

చతుష్టయం చ పార్శ్వనామేతదప్యష్టకం పునః । (యో. హృ. 3.౬౩-౬౪)
 ఆది బ్లూం వశినీవాగ్దేవతాదేవీశ్రీపాదుకాం । కాది క్లీం కామేశ్వరీవాగ్దేవతా । చాది న్లీం
 మోదినీవాగ్దేవతా । టాది య్లూం విమలా । తాది జ్యౌం అరుణా । పాది ప్లూన్యం
 జయినీ । యం రం లం వం ఝ్యౌం సర్వేశ్వరీ । శం షం సం హం ఙాం క్షీం
 కౌలినీవాగ్దేవతాదేవీశ్రీపాదుకాం । హ్రీం క్లీం జ్ఞేం శ్రీతిపురాసిద్ధిదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి
 । ఏతా రహస్యయోగిన్యః సర్వరోగహరే చక్రే సముద్రా ఇత్యాది పూర్వవద్ హృది న్యసేత్
 ।

హృదయాబ్జత్రికోణస్య చతుర్దిక్షు బహిర్న్యసేత్ ।
 శరచాపౌ పాశసృణీ త్రికోణాయ నమస్తథా ॥

సర్వార్థసాధకీ(ధీని)శక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామపాదే, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వసమృద్ధిపూరిణీశక్తిశ్రీ
పూజయామి-వామాంసే, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వమస్త్రమయీశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
వామగణ్డే, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వద్వంద్వక్షయజ్కరీశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
వామలలాటే, ఐం క్లిం హ్నః త్రిపురవాసినీశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి । ఏతాః
సంస్కృతాదాయక్రమయోగిన్యః సర్వసౌభాగ్యదాయకచక్రే సముద్రా ఇత్యాది పూర్వవత్
। అర్ఘ్యోదకేనాతకుసుమైర్మూలదేవ్యై పూజాం సమర్పయేత్ ।

తతో దశారచక్రాయ నమ ఇత్యపి పార్వతి ।

తస్య కోణాని దక్షాక్షిణానికామూలనేత్రకే ॥

కుక్షీశవాయుకోణేషు జానుద్వయగుదేషు చ ।

కుక్షినైర్పతివహ్స్విఖ్యకోణయోశ్చ న్యనేత్ పునః ॥ (యో. హృ. 3.౫౮-౫౯)

అథ బాహ్యదశారే పశ్చిమాదారభ్య - ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వసిద్ధిప్రదాదేవీశ్రీపాదుకాం
పూజయామి-దక్షిణాసాయామ్, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వసమృద్ధ్యుదాదేవీశ్రీపాదుకాం
పూజయామి-నాసామూలే, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వమంగళకారిణీదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-
వామనేత్రే, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వప్రియజ్కరీదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షిణనే, ఐం
హ్రీం శ్రీం సర్వకామప్రదాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షిణవన్యాయామ్, ఐం హ్రీం శ్రీం
సర్వదుఃఖవిమోచినీదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షిణానుని, ఐం హ్రీం శ్రీం

Page 235

విన్యస్య తస్య కోణేషు అగ్రదక్షేతరేషు చ ।

కామేశ్వర్యాదిదేవీశ్చ మధ్యే దేపిం చ విన్యనేత్ ॥ (యో. హృ. 3.౬౫-౬౭)

గు మధ్యత్రికోణచక్రాయ నమ ఇతి వ్యాప్య హ్రీం శ్రీం యాం రాం లాం వాం సాం ఐం ద్రాం
ద్రీం క్లిం బ్లాం సః యాం రాం లాం వాం సాం జమ్భనేభ్యః కామేశ్వరబాణేభ్యో నమః । ౨
ద్రాం ద్రీం క్లిం బ్లాం సః యాం రాం లాం వాం సాం ఐం ద్రాం ద్రీం క్లిం బ్లాం సః జమ్భనేభ్యః
కామేశ్వరీబాణేభ్యో నమః । ౨ యాం రాం లాం వాం సాం ఐం ద్రాం ద్రీం క్లిం బ్లాం సః థాం
సమ్మోహనాయ కామేశ్వరచాపాయ నమః । ౨ ద్రాం ద్రీం క్లిం బ్లాం యాం రాం లాం
వాం సాం థాం సమ్మోహనాయ కామేశ్వరీచాపాయ నమః । ఏవం సర్వత్ర యోజ్యమ్
। ఆం వశీకరణాయ కామేశ్వరపాశాయ నమః । హ్రీం వశీకరణాయ కామేశ్వరీపాశాయ
నమః । ఆం హ్రీం క్రీటం స్తమ్భనాయ కామేశ్వరాంజుశాయ నమః । క్రౌం స్తమ్భనాయ
కామేశ్వర్యంజుశాయ నమః ।

సర్వమృత్యుప్రళమినీదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామజానుని, ఐం హ్రీం శ్రీం
సర్వవిఘ్ననివారిణీదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-గుదే, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వాంగున్దరీదేవీశ్రీపాదుకాం

పూజయామి-వామవృషణే, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వసౌభాగ్యదాయినీశక్తిశ్రీపాదుకాం
 పూజయామి-వామస్తనే, ఐం హ్రీం శ్రీం హ్రీం హ్రీం హ్రీం శ్రీమహాత్రిపురానిత్యాకలాదేవీశ్రీపాదుకాం
 పూజయామితి మధ్యచక్రేశ్వరీమారాధ్య ఏతాః కులయోగిన్యః సర్వార్థసాధకచక్రే సముద్రా
 ఇత్యాది పూర్వవత్ । ఇత్యర్థోదకేనాక్షతకుసుమైర్మూలదేవ్యై పూజాం సమర్పయేత్ ।
 అథాస్తర్దశారే పశ్చిమాదారభ్య దక్షిణావర్తేన-
 సర్వసిద్ధిప్రదాదీనాం శక్తీనాం దశకం న్యసేత్ ।
 తదంతశ్చ దశారాదిచక్రాయ నమ ఇత్యపి ॥

విన్యస్య తస్య కోణేషు సర్వజ్ఞాద్యాశ్చ విన్యసేత్ ।
 దక్షనాసా సృక్కిణీ చ స్తనం వృషణమేవ చ ॥

సీవనీ వామముష్కం చ స్తనం సృక్కిణీనాసితే ।

నాసాగ్రం చైవ విజ్ఞేయం కోణానాం దశకం తతః ॥ (యో. హృ. 3.౬౦-౬౨)

ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వజ్ఞాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షనాసాయామ్, ఐం హ్రీం
 శ్రీం సర్వశక్తిదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షసృక్కిణ్యామ్, ఐం హ్రీం శ్రీం
 సర్వైశ్వర్యప్రదాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షస్తనే,

Page 236

ఆద్యబీజముచ్చార్య అగ్నిచక్రే కామగిర్యాంలయే షష్ఠనాథాత్మకే కామేశ్వరీదేవిశ్రీరుద్రాత్మశక్తిశ్రీపాదుకాం

పూజయామి । ద్వితీయముచ్చార్య సూర్యచక్రే జాలస్థరపీఠే మిత్రనాథాత్మకే
 వజ్రేశ్వరీదేవీశ్రీవిష్ణ్వాత్మశక్తిరీప్రాదుకాం పూజయామి । తృతీయముచ్చార్య సోమచక్రే
 పూర్ణగిరిగహ్వరే ఓడ్డనాథాత్మకే భగమానిదేవీబ్రహ్మాత్మశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి
 । తుర్యం సమస్తం వోచ్చార్య బ్రహ్మచక్రే ఓడ్డాణమహాపీఠే శ్రీచర్యానాథాత్మకే
 శ్రీమహాత్రిపురసుందరీదేవీశ్రీపరబ్రహ్మాత్మశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి । హైమ్ హ్రీం శ్రీం
 హ్రీం శ్రీతిపురామ్మికానిత్యాదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి । ఏతా అతిరహస్యయోగిన్యః
 సర్వసిద్ధిమయే చక్రే సముద్రా ఇత్యాది పూర్వవత్ । ఏతా హృది న్యసేత్ ।

హ్రీం శ్రీం మధ్యమవృత్తాయ నమః । తుర్యబీజముచ్చార్య శ్రీతిపురభైరవీనిత్యాదేవీశ్రీపాదుకాం
 పూజయామి । ౨ ఏతాః పరాపరాతిరహస్యయోగిన్యః సర్వానందమయే మహాచక్రే
 బైస్త్వే పరబ్రహ్మస్వరూపిణి పరమామృతశక్తి సర్వచక్రేశ్వరి సర్వమన్తేశ్వరి
 సర్వవిద్యేశ్వరి సర్వపీఠేశ్వరి సర్వయోగేశ్వరి సర్వవాగీశ్వరి సర్వసిద్ధేశ్వరి
 సర్వజగదుత్పత్తిమాతృకాసనే చక్రాసనే చ

ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వజ్ఞానమయీశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-దక్షవృషణే, ఐం
హ్రీం శ్రీం సర్వవ్యాధివినాశినీదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-గుదే, ఐం హ్రీం శ్రీం
సర్వాధారస్వరూపిణీదేవీశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామవృషణే, ఐం హ్రీం శ్రీం
సర్వపాపహరాశక్తిశ్రీపాదుకాం పూజయామి-వామస్తనే, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వానందమయీశక్తిశ్రీపాదుకాం
పూజయామి-వామసృక్కిణ్యామ్, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వరక్షాస్వరూపిణీదేవీశ్రీపాదుకాం
పూజయామి-వామనాసాయామ్, ఐం హ్రీం శ్రీం సర్వేష్ఠితపలప్రదాశక్తిశ్రీపాదుకాం
పూజయామి-నాసాగ్రే, ఐం హ్రీం శ్రీం హ్రీం హ్రీం హ్రీం శ్రీమహాత్రిపురామ్భాచక్రేశ్వరీదేవీశ్రీపాదుకాం
పూజయామితి చక్రేశ్వరీమారాధ్య ఏతా నిగర్భయోగిన్యః సర్వరోగహరచక్రే సముద్రా
ఇత్యాది పూర్వవత్ । ఇత్యర్ఘోదకేనాక్షతకుసుమైర్మూలదేవ్యై పూజాం సమర్పయేత్ ।

అథాష్టకోణే దేవీపురస్తాదారభ్య దక్షిణావర్తేన పూజయేత్-

తదనంతరష్టకోణాదిచక్రాయ నమ ఇత్యపి ।

విన్యస్య తస్య కోణేషు వశిన్యాద్యష్టకం న్యసేత్ ॥

చిబుకం కణ్ఠహృదయనాభీనాం వైవ దక్షిణమ్ ।

జ్ఞేయం పార్శ్వచతుష్కం చ మణిపూరాదివామకమ్ ॥

చతుష్టయం చ పార్శ్వనామేతత్ కోణాష్టకం పునః ।

హృదయస్థత్రికోణస్య చతుర్దిక్షు బహిర్న్యసేత్ ॥

శరచాపా పాశసృణీ త్రికోణాయ నమస్తథా ।

విన్యస్య తస్య కోణేషు అగ్రదక్షాంతరేషు చ ॥

Page 237

తాసాం సముద్రాః ససిద్ధయః సాయుధాః సవాహనాః సపరివారాః సర్వోపచారైర్మహాత్రిపురసుందరీ
పరయాఽపరయా పరాపరయా సపర్యయా సమ్ప్రాజితాః సన్తు । అత్రాణిమాద్యారభ్య
త్రికోణాంతపరివారదేవతానాం మూలదేవతావద్ ధ్యానం ద్రష్టవ్యమ్ । తదుక్తం
సజ్కేతపద్ధత్యామ్-

మహాచక్రవరస్యాస్త్రః పద్మరాగసమప్రభాః ।

పాశాఙ్కృతౌ శరాంశ్చాపం ధారయంత్యౌ నమామ్యహమ్ ॥

బాహ్యచక్రేషు యోగిన్యస్తదుల్లాససమప్రభాః ।

తద్ ధ్యానేన సమా ధ్యేయాన్జబ్రాహ్మ్యదయస్తథా ॥

తతో వాగ్దేవతాష్టకేన పుర్యష్టకన్యాసం దణ్డకక్రమేణ విన్యసేత్ । యథా -

శీర్షాంసద్వయహృత్పృష్ఠగుహ్యౌజ్ఞీద్వయమేవ చ ।

పుర్యష్టకం తు విన్యస్యేద్ వ్యాపకత్వేన సుందరి ॥

బ్రహ్మరస్థలలాటభ్రూమధ్యకణ్ఠహృదయనాభిగుహ్యపాదాంతం చ విన్యసేత్ । తతః
పీఠచతుష్టయమాధారహృదయభ్రూమధ్యబ్రహ్మరస్థేషు ।

తతస్తత్త్వన్యాసః । ఆధారాదిబ్రహ్మరస్థాంతం మూలాదిబ్రహ్మరస్థాంతం మూలాదికల్పాంతం
పాదాదికేశాంతం కేశాదిపాదాంతం చ వ్యాపకతయా పూర్వోక్తైర్విన్యసేత్ । తతః
శక్తుత్థాపనపూర్వకమావాహనవిద్యయా బాహ్యదేవీరూపం స్వకం ధ్యాత్వా
పూర్వోక్తక్రమేణ శిరసి పుష్పాంజ్ఞలిం వికీర్య పూర్వోక్తక్రమేణ అలంకృత్య ముద్రాః ప్రదర్శ్య
ధ్యానం కుర్యాత్ ।

చక్రన్యాసమహిమా ఈశ్వరేణ ప్రతిపాదితో యథా-

ఏవం నిగదితం దేవి న్యసేద్ గుహ్యతమం స్మృతమ్ ।

ఏతద్గుప్తతరం కార్యం త్వయా వై వీరవన్దితే ॥ (యో. హృ. 3.౬౭-౬౮)

కామేశ్వర్యాదిదేవీనాం మధ్యే దేవీం చ విన్యసేత్ ।

ఏవం మయోదితో దేవ్యా న్యాసో గుహ్యతమక్రమః ॥ (యో. హృ. 3.౬౩-౬౪)

Page 238

సమయస్థాయ దాతవ్యం నాశిష్యాయ కదాచన ।

గుహ్యేద్ గుహ్యతరం చైతత్ తవాద్య ప్రకటీకృతమ్ ॥

మూలదేవ్యాదికం న్యాసమణిమాంతం పునర్న్యసేత్ ।

శిరస్త్రికోణే పూర్వాది కామేశ్వర్యాదికం న్యసేత్ ।

బాణాన్ నేత్రే భ్రువోశ్చాపౌ కర్ణే పాశద్వయం పునః ॥

సృణిద్వయం తు నాసాగ్రే దక్షిణాద్యం తు విన్యసేత్ ।

ముణ్డమాలాక్రమేణైవ న్యసేద్ వాగ్దేవతాష్టకమ్ ॥

బైస్థవాదీని చక్రాణి న్యస్తవ్యాని వరాననే ।

నేత్రమూలే త్వపాణ్ణే చ కర్ణపూర్వోత్తరే పునః ॥

చూలికాయాం తు నిమ్నార్ధే శేషార్ధే కణ్ఠపృష్ఠకే ।

కర్ణపూర్వే త్వపాణ్ణే చ తస్య మూలే చ విన్యసేత్ ॥

సర్వసిద్ధ్యాదికం కణ్ఠే ప్రాదక్షిణ్యేన విన్యసేత్ ।

హృదయే మనుకోణస్థాః శక్తయోఽపి చ పూర్వవత్ ॥

నాభౌ త్వష్టదలం తత్తు వంశే వామే చ పార్శ్వకే ।

ఉదరే సవ్యపార్శ్వే చ న్యసేదాదిచతుష్టయమ్ ||
 స్వాధిష్ఠానే న్యసేత్ తస్య పూర్వాద్ధక్షావసానకమ్ ||
 (సకామాకర్షణీర్నిత్యాకలాషోడకశం పునః |)
 మూలాధారే న్యసేన్ముద్రాదశకం సాధకోత్తమః ||

Page 239

పునః సవ్యే చ వంశే చ వామే చైవాంతరాలకే |
 ఊర్ధ్వాధో దశముద్రాశ్చ ఊర్ధ్వాధోవర్జితం పునః ||
 బ్రహ్మణ్యాద్యష్టకం దక్షజఙ్గాయాం తాస్తు పూర్వవత్ |
 వామజఙ్గాం సమారభ్య వామాదిక్రమతోఽపి చ ||
 సిద్ధ్యష్టకం న్యసేచ్ఛేషం ద్వయం పాదతలే న్యసేత్ |
 కారణాత్ ప్రసృతం న్యాసం దీపాద్దీపమివోద్ధృతమ్ ||
 ఏవం విన్యస్య దేవేశం స్వాత్మాభేదేన చింతయేత్ | (యో. హృ. 3.౬౮-౮౧)
 (పూజయేత్ పరమేశానం కామేశ్వరమనీశ్వరమ్ ||
 స్వచ్ఛన్దాఖ్యేన మన్త్రేణ పంచబ్రహ్మషడంగ్యుక్ |
 వామాదిశక్తిభిః సార్థం శ్రీగురుం చ శిరస్యపి ||
 మాతృకాస్తరితాచూలం వ్యస్తవ్యాపకమాచరేత్ |)
 మూర్ధ్ని గుహ్యే చ హృదయే నేత్రత్రితయ ఏవ చ |
 శ్రోత్రయోర్మ్యగలే దేవి ముఖే చ భుజయోః పునః ||
 పృష్ఠే జాన్వోశ్చ నాభౌ చ విద్యాన్యాసం విధాయ చ | (యో. హృ. 3.౮౨-౮౩)
 (శ్రోత్రయోశ్చిబుకే చైవ శఙ్ఖాన్యేషు దృశోర్నసి ||
 అంసద్వయే చ హృదయే న్యసేత్ కూర్పరకుక్షిషు |
 జాన్వంసపాదగుహ్యేషు పార్శ్వహృత్సు స్తనద్వయే ||
 సకణ్ఠే నవయోన్యాఖ్యో న్యాసో బీజత్రయాత్మకః |)

Page 240

కరతుద్ధిం పునశ్చైవ ఆసనాని షడంగకమ్ ||
 శ్రీకణ్ఠాదీంశ్చ వాగ్దేవీరాధారే హృదయే తథా |
 శిఖాయాం బైందవస్థానే త్వగ్నిచక్రాదికా న్యసేత్ ||

తత్త్వత్రయం సమస్తం చ విద్యాబీజత్రయాన్వితమ్ ।

పాదాదినాభిపర్యస్తమాగలం చ శిరస్తథా ॥

వ్యాపకం వైవ విన్యస్య స్వాత్మీకృత్య పరం వపుః ।

సస్తర్పయేత్ పునర్దేవీం సౌమ్యాగ్నేయామృతద్రవైః ॥

ఏవం చతుర్విధో న్యాసః కర్తవ్యో వీరవన్దితే ।

షోఢాన్యాసోఽణిమాద్యశ్చ మూలదేవ్యాదికః ప్రియే ॥

కరశుద్ధ్యాదికశ్చైవ సాధకేన సుసిద్ధయే ।

ప్రాతఃకాలేఽథవా పూజాసమయే హోమకర్మణి ॥

జపకాలేఽథవా తేషాం వినియోగః పృథక్ పృథక్ ।

పూజాకాలే సమస్తం వా కృత్వా సాధకపుష్కవః ॥ (యో. హృ. 3.౮3-౮౯)

ఇత్థం కరశుద్ధ్యాదిమూలదేవతాస్తం విన్యస్య దేవీం ధ్యాయేత్ ।

॥ ఇతి శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం త్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం జ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం

న్యాసపద్ధతిరేకాదశీ ॥

Page 241

కామినీన్యాసః

అథ కామినీన్యాసః - అం కామినీత్రిపురాయై నమః, ఆం మోదినీత్రిపురాయై నమః, ఇం మదనాత్రిపురాయై నమః, ఈం ఉన్మాదినీత్రిపురాయై నమః, ఉం ద్రావిణీత్రిపురాయై నమః, ఊం భేచరీత్రిపురాయై నమః, ఋం ఘణికాత్రిపురాయై నమః, ఋం కులవతీత్రిపురాయై నమః, ఌం క్లేదినీత్రిపురాయై నమః, ఌం శివదూతీత్రిపురాయై నమః, (ఏం సుభగాత్రిపురాయై నమః, ఐం భగవహాత్రిపురాయై నమః), ఓం విద్యేశ్వరీత్రిపురాయై నమః, ఔం మహాలక్ష్మీత్రిపురాయై నమః, అం కౌలినీత్రిపురాయై నమః, అః వామకేశ్వరీత్రిపురాయై నమః, కం కులమాలినీత్రిపురాయై నమః, ఖం వ్యాపినీత్రిపురాయై నమః, గం భగవహాత్రిపురాయై నమః, ఘం వాగీ(శ్వరీ)త్రిపురాయై నమః, జం కాలికాత్రిపురాయై నమః, చం పిఙ్గాలాత్రిపురాయై నమః, ఛం భగనర్పణీత్రిపురాయై నమః, జం సుందరీత్రిపురాయై నమః, ఝం నీలపతాకాత్రిపురాయై నమః, ఇం సిద్ధేశ్వరీత్రిపురాయై నమః, టం అణిమాసిద్ధేశ్వరీత్రిపురాయై నమః, ఠం అమోఘాత్రిపురాయై నమః, డం రత్నమాలాత్రిపురాయై నమః, ఢం మఙ్గాలాత్రిపురాయై నమః, ణం భగమాలినీత్రిపురాయై నమః, తం రౌద్రీత్రిపురాయై నమః, థం యోగేశ్వరీత్రిపురాయై నమః, దం అమ్బికాత్రిపురాయై నమః, ధం అట్టహాసాత్రిపురాయై నమః, నం వ్యోమవ్యాపినీత్రిపురాయై నమః, పం

వజ్రేశ్వరీత్రిపురాయై నమః, ఘం క్షోభిణీత్రిపురాయై నమః, బం శామ్భవీత్రిపురాయై నమః, భం
అఙ్గానానఙ్గాత్రిపురాయై నమః, మం లోకేశ్వరీత్రిపురాయై నమః, యం రక్తాత్రిపురాయై నమః,
రం సుస్థాత్రిపురాయై నమః, లం శుక్లాత్రిపురాయై నమః, వం అపరాజితాత్రిపురాయై నమః,
శం సంవర్తాత్రిపురాయై నమః, షం విమలాత్రిపురాయై నమః, సం అఘోరాత్రిపురాయై
నమః, హం భైరవీత్రిపురాయై నమః, ౧౭ అం అఘోరముఖీత్రిపురాయై నమః, క్షం
సర్వాకర్షణీత్రిపురాయై నమ ఇతి (ఏక)పంచాశతత్రిపురాన్యాసం మాతృకాస్థానేషు న్యసేత్ ।

నవయోనిన్యాసః

అథ నవయోనిన్యాసః । తద్యథా-మూలవిద్యాత్రిభిరీభజైః । స్థాననియమస్తు
లక్ష్మణదేశకేన్ద్రేణోక్తః-
కర్ణయోశ్చిబుకే భూయః శఙ్ఖయోర్వదనే పునః ।
నేత్రయోర్నసి విన్యసేదంసయోః పితరే పునః ॥

Page 242

తతః కూర్పరయోః కుక్షౌ జానునోర్ధ్వజమూర్ధని ।
పాదయోర్గుహ్యదేశే చ పార్శ్వయోర్ద్వదయాముఖజే ।
స్తనద్వయే కణ్ఠదేశే న్యసేద్ మస్తక్రమేణ తు ॥ (శా. తి. ౧౨.౯-౧౧)

ఆస్తరన్యాసః

అథాస్తరన్యాసో యోగినాం యథా -
ఆధారే లింగనాభౌ హృదయసరసిజే తాలుమూలే లలాటే
ద్వే పత్రే షోడశారే ద్విదశదశదలే ద్వాదశార్ధే చతుష్కే ।
వాసాన్తే వాలమధ్యే డఫకరసహితే కణ్ఠకూపే స్వరాణాం
హక్షౌ ద్వా దణ్డమధ్యే న్యసతు విమలధీరూర్ధ్వసముత్తసిద్ధ్యై ॥
ఇతి మాతృకాదిస్థానే । ఆధారాదిషట్పత్రేషు షడాసనాని విన్యస్యానులోమేనాద్యవప్త(కోణ)చక్రేషు
వశిన్యాదికాష్టకం విభావ్యాధారానాహతాజ్ఞానాదాన్తేషు పీఠచతుష్టయం విన్యస్య నాదాన్తే
భ్రూమధ్యహృదయాధారేషు తత్త్వచతుష్టయం విన్యసేదితి ।
॥ ఇతి శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం జ్ఞానదీపప్రద(విమ)ర్శిన్యాసం శ్రీమత్(త్రిపురసుందరీ)పద్ధత్యామాన
॥

Page 243

పంచమం పరిశిష్టం

అథ పూర్వోక్తలక్షణోద్ధృతే మహాచక్రే నవధా చక్రసంక్లేతోక్తచక్రాత్మకం ధ్యాత్వా తన్మధ్యే
పీఠమర్చయేత్ | నవచక్రం యథా-

సవానందమయం చాదౌ సర్వసిద్ధిమయం పరమ్ |

సర్వరోగహరం చాన్యత్ సర్వరక్షాకరం తథా ||

సర్వార్థసాధకం చక్రం సర్వసౌభాగ్యదాయకమ్ |

సర్వసంక్షోభణం చాన్యత్ సర్వాశాపరిపూరకమ్ ||

త్రైలోక్యమోహనం చేతి నవమం చక్రనాయకమ్ |

నవధా చక్రసంక్లేతం యో జానాతి స పూజకః || (సుభగో | శ్లో| ౧౩-౧౫; ని| షో| టి |
పు| ౬-౨)

పీఠార్చనం యథా - మణ్డూకాయ నమః, కాలాగ్నిరుద్రాయ నమః, ఆధారశక్తయే నమః,
మూలప్రకృత్యై నమః, అనంతాయ నమః, సూకరాయ నమః, పృథివ్యై నమః, ఇక్షుసముద్రాయ
నమః, విద్రుమద్వీపాయ నమః, సువర్ణగిరయే నమః, కాలానలాయ నమః, రత్నమణ్డూపాయ
నమః, కల్పవృక్షేభ్యో నమః, శ్వేతచ్ఛత్రాయ నమః, వేదికాయై నమః, రత్నసింహాసనాయ
నమః |

అథ దిక్షు విదిక్షు ధర్మాదీన్ పూజయేత్ | యదుక్తం శ్రీమత్ప్రపంచసారే-

రక్తం ధర్మం వృషతనుమథాగ్నౌ హరిం శ్యామవర్ణం

జ్ఞానం రక్షోదిశి మరుతి పీఠం చ వైరాగ్యసంజ్ఞమ్ |

భూతాకారం ద్విరదతనుమైశ్వర్యమీశే చ కృష్ణం

నఖ్ఖూర్వైస్త్వైః యజతు దిశి చిత్రాణి గాత్రాణి పీఠే || (ప్ర | సా| ౬-౨౦)

Page 244

అనేన క్రమేణ జ్ఞాత్వాఽర్చయేత్ | పునరపి మధ్యే - మాయాయై నమః, విద్యాయై నమః,
విద్యాాయై నమః, వింశోత్తరద్విశతశతభువనకణ్ణకపఞ్చాశత్సూత్రగర్భితనాభినాలాయ నమః,
అధశ్చంద్దేభ్యో నమః, శుద్ధఛంద్దేభ్యో నమః, ద్వాత్రింశత్తత్త్వాధిపానంతాయ నమః, కర్ణికాయై
నమః, సూర్యమణ్డూలాయ నమః, సోమమణ్డూలాయ నమః, మం వహ్నిమణ్డూలాయ నమః,
సం సత్త్వాయ నమః, రం రజసి నమః, తం తమసే నమః, అం ఉం మం జ్ఞానాత్మనే
నమః, మాయాతత్త్వాత్మనే నమః, కలాతత్త్వాత్మనే నమః, విద్యాతత్త్వాత్మనే నమః,
పరమతత్త్వాత్మనే నమః, హ్సాం బ్రహ్మవిష్ణుశివేశ్వరసదాశివపంచప్రతాసనాయ
నమః | తదుపరి న్యాసోక్తక్రమేణ షడాసనాని పూజయేత్ | తత్ర పునరపి ఐం హ్రీం శ్రీం
సమస్తప్రకటగుప్తగుప్తతరసమ్పుదాయక్రమకులకౌలి(నీ)నిగర్భరహస్యరహస్యాతిరహస్యయోగినిశ్చి

పూజయామీతి పుష్పాక్షతం వికీర్య సామాన్యపాత్రభోగపాత్రసాధనార్థం కుమ్భం
స్థాపయేదితి ।

॥ ఇతి శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం జ్ఞానదీప(విమర్శి)న్యాం మహాత్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం
పీఠార్చనపద్ధతిశ్చతుర్దశీ ॥

మణ్డలస్యాత్మనః కుమ్భం వామే సంస్థాపయేత్ సుధీః ।

చతురస్రవృత్తషట్కృణత్రికోణాంతం కులాఙ్కీతమ్ ॥

అఙ్గాని పూజయేత్ తత్ర యథోక్తం పూర్వశురభిః ।

ఆనందభైరవాయ వౌషట్ నమ ఇత్యత్ర పూజయేత్ ॥

ఆధారం స్థాపయేత్ తస్మిన్ మణ్డలే భాణ్డపూర్వకమ్ ।

ఆనందభైరవాయ వౌషట్ నమ ఇత్యర్చయేత్ (సుధీః) ॥

తతః సుధూపితం భాణ్డమానన్దేశ్వరపూర్వకమ్ ।

ఆధారే స్థాపయేత్ తస్మిన్ సౌవర్ణం వాథ రాజతమ్ ॥

కాంస్యజం మృణ్మయం వాపి సౌవర్ణం భోగదం భవేత్ ।

రాజతం మోక్షదం ప్రోక్తం కాంస్యం (ప్రీ)తికరం భవేత్ ॥

మృణ్మయం పుష్టిజనకం ప్రోక్తం శ్రీకుమ్భస(ద్)గ్రహే ।

Page 245

హంషక్షమలవరయూం ఆనందభైరవాయ వౌషడ్ ఇతి కుమ్భే నిక్షిప్య పుష్పం విహితజలేన
పూరయేత్ । జలవిశేషస్తు అష్టచక్రేశ్వరే-

జలాత్ శతగుణం గన్ధోదకం శతగుణం తతః ।

దుగ్ధం దధి తతశ్చాపి మధు శతగుణం ఘృతమ్ ॥

ఘృతాత్ శతగుణం మద్యం వామదక్షిణశాసనే ।

సుస్వాదునా ప్రసన్నేన తనునా సుసుగన్ధినా ॥

అలినా బిన్దుమాత్రేణ నఖాగ్రేణాపి సుందరి ।

కులకౌలాదియోగినోఽవినయాదిషు దేవతాః ॥

సమయాద్యాః ప్రహృష్యంతి నాత్ర కార్యా విచారణా ।

ఇత్యాది శ్రుతితత్త్వైవ తోయబిన్దునిపాతనాత్ ॥

సమస్తదేవతాతృప్తిస్తత్త్వం గుణ్యతామపి ।

తత్ర త్రికోణషట్కృణమాలిఖ్యాం సమర్చయేత్ ॥

యథాపూర్వం నవాత్మానమానందభైరవం తథా ।
 అర్చయేత్ తస్య మధ్యే తు దేవం స్పృష్ట్యా జపేత్ శ్రితః ॥
 తస్మై పునస్త్రీతః కుర్యాత్ తర్పణం సాధకోత్తమః ।
 తతః సమ్ప్రాజయేత్ తస్మిన్ మహాత్రిపురసుందరీమ్ ॥
 మూలవిద్యాం సముచ్చార్య జపేత్ తత్సంఖ్యాయా పునః ।
 హ స క్ష మ ల వ ర యూం హ స క్ష మ ల వ ర యీం సః సః ఆనందభైరవాయ వౌషడ్
 ఇతి తత్ర బిందుభిస్తదేవ తర్పయేత్-
 ఐం క్లీం సౌం
 అఖణ్డైకరసానందకరే పరసుధామయి ।
 స్వచ్ఛందస్ఫురణం మస్త్రం నిధేహి కులరూపిణి ॥
 అకులాస్థామృతాకారే సిద్ధిజ్ఞానకరే పరే ।
 అమృతత్వం నిధేహ్యస్మిన్ త్వం స్తుతా క్లిన్నరూపిణి ॥
 Page 246
 ఐం క్లీం సౌః
 త్వద్రూపైకరసాధారేంద్రత్వాశేషస్వరూపిణి ।
 భూత్వా పరామృతాకారం మే చిత్సంస్ఫురణం కురు ॥
 ఇతి త్రివారం గన్ధాక్షతకుసుమైరభ్యర్చ్య
 తర్పణం తు శ్రితః కుర్యాత్ కీలిక్యా ముద్రయా పునః ।
 ఇతి కుమ్భసంస్కారవిధిః ॥
 అథ సామాన్యార్ఘ్యపాత్రస్థాపనవిధిరుచ్యతే ।
 పాత్రసంఖ్యానియమః కులసారసంజ్ఞహే-
 అర్ఘ్యస్య శ్రీణి పాత్రాణి పాద్యస్యాపి త్రయం భవేత్ ।
 సదాఽచమనపాత్రాణి స్యాదప్యేకమతం భవేత్ ॥
 యదాప్యేవం విశేషస్తు సామాన్యార్ఘ్యం ప్రకల్పయేత్ ।
 ఉక్తం హి-
 ఏకం పాత్రం న కర్తవ్యం యది సాక్షాత్ కులేశ్వరః ।
 మస్త్రాః పరాజ్ఞుఖా యాన్తి చాపదశ్చ పదే పదే ।
 ఇహ లోకే చ దారిద్ర్యం మృతే చ పశుతాం నయేత్ ॥
 పునరభ్యుక్తం హి-

చక్రబాహ్యస్థదేవీనాం చక్రానాం చైవ తర్పణమ్ ।
సామాన్యార్ఘ్యేణ కర్తవ్యం నాన్యేన తు కదాచన ॥

ఉక్తం హి అష్టచక్రేశ్వరే
సామాన్యేనార్ఘ్యపాత్రేణ బహిః కుర్యాత్ ప్రపూజనమ్ ।
యస్య కస్యచిదన్యస్య చక్రబాహ్యస్య పూజనే ॥
కులక్రమవిహీనస్య తత్త్వాననిరతస్య చ ।
విశేషార్ఘ్యేణ దాతవ్యం ప్రాయశ్చిత్తం ప్రపద్యతే ॥

Page 247

తదర్హబిద్ధుస్తం తన్తుం త్రైపురాదిక్రమాశ్రయాత్ ।
కల్పితస్థాననియమాద్ బటుకాదీనథార్చయేత్ ॥
సామాన్యార్ఘ్యస్థితాన్యేవ తేషు ద్రవ్యాణి చార్చయేత్ ।
తతః స్వవామభాగే తు మణ్డలం కారయేత్ సుధీః ॥
సశక్తిహుతభుగ్గేహం చతురస్రం చ తద్బహిః ।
అజ్ఞాని పూజయేత్ తత్ర పూర్వోక్తజాతిసంయుతః ॥
ఆధారం స్థాపయేత్ తత్ర వహ్నోర్దశకలాత్మకమ్ ।
తస్మిన్ పాత్రం తారమయం న్యసేద్ దినకరాత్మకమ్ ॥
జలాసవేన సమూర్ఘ్య కేవలేనైవ సాధకః ।
ఉక్తం హి దేవరాజపద్ధత్యాం-
సామాన్యపాత్రం సజలం సాసవం పరికల్పయేత్ ।
ప్రకల్పయేత్ సోమమయం తదర్ఘ్యం సాధకోత్తమః ॥

జపేద్ విద్యాం త్రిశః పఞ్చాత్మానమర్ఘ్యమిదం క్రమమ్ ।
అథ మూలశ్రీవిశేషపాత్రస్సోత్తరే విశేషపాత్రోక్తవిధినా సామాన్యార్ఘ్యపాత్రం సంస్థాప్య
విశేషార్ఘ్యబిద్ధం నిక్షిప్య తేనార్ఘ్యజలేన బాహ్యక్రమం సమ్ప్రొక్షయేదితి । సామాన్యార్ఘ్యవిశేషార్ఘ్యపాత్ర
త్రికోణం పాత్రమణ్డలం విధాయ సాధారం సద్వితీయం ప్రథమద్రవ్యపూరితం పాత్రం నిధాయ
విశేషార్ఘ్యబిద్ధం నిక్షిప్య తేన స్వశిరసి గురుపక్ష్యే తర్పయేద్యథా-
హ్రీం శ్రీం పరమశివనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం
కామేశ్వర్యమ్బాపాదుకాం పూజయామి । హ్రీం శ్రీం దివ్యేశానందనాథపాదశ్రీపాదుకాం
పూజయామి తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం మహాశానందనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి
తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం సర్వానందనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి,

హ్రీం శ్రీం ప్రజ్ఞానదేవ్యమ్బుశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం ప్రకాశానందనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం దివ్యానందనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం విచిత్రానందనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం కైవల్యమ్బుశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం శక్తిశ్వరానందనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి,

Page 248

హ్రీం శ్రీం కమలానందనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం మనోహరానందనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం స్వాత్మానందనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం సంవిదానందనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం అమృతానందనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం అజేశానందనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం ఆత్మానందనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి, హ్రీం శ్రీం చన్ద్రానందనాథశ్రీపాదుకాం పూజయామి తర్పయామి-ఇతి స్వశిరఃస్థితాయ గురవే తదర్ఘపాత్రం నివేద్య తత్త్వత్రయమస్త్రేణ పాత్రత్రయం ప్రసాదాక్షత్పరుణాం నస్తి భూషపాత్రస్థో దేవీం సచక్రాం సధ్యానాం సమూజ్య ముద్రాం ప్రదర్శ్య సామాన్యార్ఘ్యేణ దత్త్వా స్వశిరఃస్థాం సచక్రాం దేవీం సధ్యానాం సమూజ్య సామాన్యార్ఘ్యవిశేషార్ఘ్యభేన సత్తర్క్య ఉపచారాణి దత్త్వా బాహ్యక్రమం పూజయేదితి ।

॥ ఇతి శ్రీవిద్యానందనాథవిరచితాయాం జ్ఞానదీపప్రద(విమర్శి)న్యాం (త్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం)సామాన్య పంచదశి ॥

అథ చక్రమధ్యే షడా(స)నపూజా షడ్యోగినిపూజా యథా-

హ్రీం శ్రీం డాం డీం డూం డైం డః డమలవరయూం గ్లూం డాం దాకిని త్వగ్ధాతుగతే చతుష్షష్టిలక్షకోటియోగినిస్వామిని సర్వసత్త్వవశజ్కరి ఆజ్ఞాం దేహి మాం రక్ష రక్ష డాకిన్యమ్బుశ్రీపాదుకాం పూజయామి । హ్రీం శ్రీం రాం రీం రూం రైం రౌం రః రమలవరయూం మ్లూం రాం రాకిని రక్తధాతుగతే ద్వాత్రింశల్లక్షకోటియోగినిస్వామిని సర్వసత్త్వవశజ్కరి ఆజ్ఞాం దేహి మాం రక్ష రక్ష డాకిన్యమ్బుశ్రీపాదుకాం పూజయామి । హ్రీం శ్రీం లాం లీం లూం లైం లౌం లః లమలవరయూం ప్లూం లాం లాకిని మాంసధాతుగతే షోడశల్లక్షకోటియోగినిస్వామిని సర్వసత్త్వవశజ్కరి ఆజ్ఞాం దేహి మాం రక్ష రక్ష లాకిన్యమ్బుశ్రీపాదుకాం పూజయామి । హ్రీం శ్రీం కాం కీం కూం కైం కః కమలవరయూం వ్లూం కాం కాకిని మేదోధాతుగతేఽష్టలక్షకోటియోగినిస్వామిని సర్వసత్త్వవశజ్కరి ఆజ్ఞాం దేహి మాం రక్ష రక్ష కాకిన్యమ్బుశ్రీపాదుకాం పూజయామి । హ్రీం శ్రీం సాం సీం సూం సైం సౌం సః సమలవరయూం వ్లూం సాం సాకిని మజ్జాధాతుగతే చతుర్లక్షకోటియోగినిస్వామిని సర్వసత్త్వవశజ్కరి ఆజ్ఞాం దేహి మాం రక్ష రక్ష సాకిన్యమ్బుశ్రీపాదుకాం పూజయామి

। హ్రీం శ్రీం హం హీం హూం హైం హౌం హః హమలవరయూం గ్లూం హం హాకిని
అస్తిధాతుగతే ద్విలక్షకోటియోగినీస్వామిని సర్వసత్త్వవశక్కురి ఆజ్ఞాం దేహి మాం రక్ష
రక్ష హాకిన్యమ్బాశ్రీపాదుకాం పూజయామి ।

Page 249

తతో మధ్యత్రికోణమధ్యే చతుష్పీఠపూజా-

ఐం హ్రీం శ్రీం లం ఓడియాణపీఠశ్రీపాదుకాం పూజయామి, యం కామగిరిపీఠశ్రీపాదుకాం
పూజయామి, హ్రీం శ్రీం వం జాలన్ధరపీఠశ్రీపాదుకాం పూజయామి, రం పూర్ణగిరిపీఠశ్రీపాదుకాం
పూజయామి-ఇతి త్రికోణమధ్యాగ్రదక్షవామకోణేషు పూజయేత్ తర్పయేచ్ఛ । హ్రీం
శ్రీం లం బ్రహ్మణే పృథివ్యధిపతయే శ్రీమశ్చపాదప్రేతాసనాయ నమః, హ్రీం శ్రీం వం
విష్ణవే అపామధిపతయే శ్రీమశ్చపాదప్రేతాసనాయ నమః, హ్రీం శ్రీం రం రుద్రాయ
తేజోఽధిపతయే శ్రీమశ్చపాదప్రేతాసనాయ నమః, హ్రీం శ్రీం యం ఈశ్వరాయ
ప్రాణాధిపతయే శ్రీమశ్చపాదప్రేతాసనాయ నమః, హ్రీం శ్రీం హం సదాశివాయ
వియదధిపతయే శ్రీమశ్చపలయాకారప్రేతాసనాయ నమః-ఇతి త్రికోణమధ్యే పూజయేత్
। తదుపరి హ్రీం శ్రీం ప్రసూనతూలికాయై నమ ఇతి పుష్పమయదివ్యతూలికాం విభావ్య
పూజయేత్ । తదుపరి ఐం క్లీం సౌం కామేశ్వరీమూర్తిభ్యాం నమ ఇతి మధ్యే పూజయేత్
। తతః శ్రీచక్రవామే దక్షిణే చ ఐం హ్రీం శ్రీం కులగణపతినాథవల్లభామ్బాపాదుకాం
పూజయామి । ఐం హ్రీం శ్రీం కులబటుకనాథవల్లభామ్బా(శ్రీ)పాదుకాం పూజయామి-ఇతి
సమ్పూజ్య ।

అథ కరకలితత్రిఖణ్డీమణ్డీతాం జలాలో(?)బాలదినకరకరణారుణప్రసూనచందనదూర్వాక్షతసిందూరపూర్ణ
కులకుణ్డలిసీసుషుమ్నావర్తనా షడమ్బుజాని నిర్భిద్య వ్యోమపశ్చాకం స్వతేజసా
విదార్య పరతేజః సజ్జమయ్య తదుద్భవాం కులామృతాదుత్థాం విశ్రమ్య మానసేనోపచారేణా(రా)ధ్య
పరామృతా లోహితమయీ చైతన్యమయీ తాం భవతీం ప్రవహన్నాడ్యా తదజ్ఞాలో
నిర్గమయ్య,

హ్రైం హ్రీం హౌం

మహాపద్మవనాస్తంభే పరమానందనన్దితే ।

జగత్త్రయహితే మాతరేహ్యహి పరమేశ్వరి ॥

ఇతి సమావాహ్య సంస్థాప్య సన్నిరుధ్య సన్నిధీకృత్యావగుణ్ణనసకలీకరణాని విధాయ తాం
ధ్యానోక్తరూపిణీం ధ్యామేత్ ।

Page 250

షష్ఠం పరిశిష్టం

స్తోత్రపద్ధతిః

ప్రశాంతపదతః పరిస్ఫురతి యేయమాద్యప్రభా
 సమస్తగుణగర్భిణీ వివిధవర్ణమన్త్రామ్బికా ।
 నిరుత్తరచమత్కృతిప్రసారసారసమ్పాదనీ
 జయత్యగమధామగా త్రిపురసుందరీ చావ్యయా ॥ ౧౮॥

ఇచ్ఛాజ్ఞానక్రియాఖ్యం త్రితయమిహ పరం వాగ్భవాదిక్రమాయై-
 ర్యా దేవీ నిర్విభాగా పరమశివపదా స్ఫారయన్తీ నితాన్తమ్ ।
 స్యాతస్త్రోల్లాసవృత్తిర్నిరవధివిభవా నిర్మలా నినిర్కేతా
 నిత్యా వర్ణప్రచారస్ఫురితతనురతా సాతయత్పద్యశక్తిః ॥ ౧౯॥

వర్ధైరష్టభిరాకృతిస్తతగతిః శీర్షాంశహృతృప్తగై-
 ర్గుహ్యజ్ఞాక్రమనిష్ఠితేన చ సదా జ్ఞానప్రదానన్తదా ।
 చిద్రూపా పరమా విభాతి నితరాం దేవ్యక్షయాభ్యాశ్రయీ
 పీఠాజ్ఞానిలయా త్రిమూర్తివసతిః కాలాపహా కౌలికీ ॥ ౨౦॥

అనుత్తరేచ్ఛోభయసామరస్యా యా మూర్తిరాద్యా ప్రవిభాతి దీప్తా ।
 ఆనందదా హర్ధకలార్ధగర్భాం తాం నౌమి శృంగ్ఖాటవరాసనస్థామ్ ॥ ౨౧॥

హుతవహరవిసోమబ్రహ్మరన్ధ్రాన్తరాలే
 స్ఫురతి నిరవకాతా వస్తుశక్తిః స్వతన్త్రా ।
 సకలభువనవర్గం పూరయన్తీ స్వభాభిః
 పరమశివపరాభ్యాం భిన్నమూర్తిం సుమస్తామ్ ॥ ౨౨॥

Page 251

బ్రహ్మవ్యోమా వికసితగతిః శక్తిరాద్యా స్ఫురన్తీ
 మాయాగర్భే సమరసతయా వ్యక్తరూపం విహాయ ।
 త్యక్తౌ భూమిం భరితభువనాం జన్మసంస్థానసూక్ష్మప్రాణోద్యోతైః
 శిఖిశితముఖా మోహినీ గ్రన్థిసత్తామ్ ॥ ౨౩॥

ప్రోల్లక్ష్ణ్యాశుప్రతతహృదయే వ్యోమధామావ్యయాభా
 వైరం దేవీం నిరవధిలసద్వావిలసాసప్రపంచస్ఫుర్తిర్దామప్రథితరచనాహేతుభూతాం
 సుమస్తామ్ ॥ ౨౪॥

భూయస్తతో హృదయబద్ధబలక్రియాయాః

శక్తిః పరా నిరవధిం కరుణం విరౌతి ।

ప్రాణప్రవృత్తిమనఘాం హృదయప్రదిష్టాం

దేవీం పరాం త్రిపురసుందరినా(మ)ధేయామ్ ॥ ౨౫॥

సర్వాభిలాషపరిపూర్ణకల్పవల్లీ

బిందుం విదార్య పరమామృతక్షీరవర్షమ్ ।

వేగాన్ విముచ్య పరితః కపిలావనిస్తా

హార్దాకృతిః ప్రలయవహ్నిసహస్రదీప్తా ॥ ౨౬॥

మాయావిమోహవిలయాచ్ఛివధామఖస్థా

శక్తిః పరా జయతి సా పరమాభిధేయా ।

వృత్త్యా మహాన్ముఖపరం వచసామగమ్యం

సంసాద్య సత్సు వితనోతి విముక్తలక్ష్మీమ్ ॥ ౨౭॥

యస్యాః స్మృతేశ్చ లయమేతి విపత్తిధోత్థం

Page 252

ఇత్థం దేవ్యా నిరవధిమహాః సర్వదిక్కం విభాతి

త్రైధాత్వంతం సతతవితతం వామచారక్రమేణ ।

ఋద్ధిః సిద్ధిర్నిరుపమమహామోక్షకణ్ణామపీహ

ప్రస్ఫూర్యాతు స్వకులపదగం యస్య సమ్యక్ స ముక్తః ॥ ౨౮॥

శాక్తేన బీజేన వికాశ్య (శ)క్తిమిచ్ఛాత్మికా యా విషమేతి సర్వమ్ ।

ఉన్మీలయన్తీ భువనాన్యభేదరూపాణి గర్భే తు నమామ్యహం తామ్ ॥ ౨౯॥

నైరజ్ఞానం ధామ పరం నితాన్తం వికాశయన్తీ సదసద్విహీనమ్ ।

చక్రాశ్రయా విక్రమవిక్రమోద్యం సంహారిణీం నౌమి చితిం స్వతన్త్రామ్ ॥ ౩౦॥

కామాఖ్యబీజేన చిత్రిక్రియాఖ్యం ప్రోల్లాస్య విశ్వం భువనం సమగ్రమ్ ।

కరోతి నిత్యం నిజవీర్యవృత్తిమాహాత్మ్యతో యా ప్రణమామ్యహం తామ్ ॥ ౩౧॥

ఆద్యేన బీజేన వికాశ్య దేవీం జ్ఞానాభిధాం శక్తిమిహామితాభామ్ ।

విసృష్టగర్భజాబలవీచివన్ద్యాం తనోతి కావ్యం రుచిరం సుమస్తామ్ ॥ ౩౨॥

బ్రాహ్మ బిలే హృద్భువి జన్మధాన్ని(మి)యద్వర్ణభక్తైః సతతం విభాతి ।

తాం నౌమి దేవీం పరనాదశక్తిప్రోల్లాసరూపాం త్రిపురాం త్రిమూర్గామ్ ॥ ౩౩॥

స్ఫటికమణినిభం యచ్ఛక్తిజీవం కరన్దే
ప్రభవతి పరసంవిత్సాక్షిమినాథరూపామ్ ।
తదహమిహ సుభక్త్యా సర్వకాలం ప్రపద్యే
భవభయపరిశోషే యచ్ఛ సంస్మృత్య యాతి ॥ ౩౪॥

అభినవదినాథప్రస్ఫురత్కాంతవర్ణం
హృదయగగనధామ్ని భ్రాజతే యత్నదైవ ।
తదిహ కుసుమచాపస్ఫారకం కామబీజం
భవతి నిఖిలకాంతానంతేర్ధ్యానయోగాత్ ॥ ౩౫॥

Page 253

కుసుమవిశిఖవర్తైః పంచభిః సాధ్యనామ
స్ఫురదనుపమనాదస్ఫారమావిశ్య సమ్యక్ ।
ద్రుతమిహ నితరాం యత్ కామరాజోదరస్థం
కతిపయదినపూజాధ్యానైః క్షుభ్యతే తత్ ॥ ౩౬॥

కులగగనపదాంతర్ద్రివ్యలిక్ష్మగ్రభాగే
ప్రభవతి పరబీజం వాగ్భవం విద్యుదాభమ్ ।
తదిహ వివిధవిద్యాద్యోతకం ధ్యానగమ్యం
జయతి నిరుపరాగం తత్పరం విశ్వరూపమ్ ॥ ౩౭॥

భావార్థాద్వైః స్ఫురదమితమహో భాస్వరైః షట్రుకారైః
ర్ద్రివ్యం మాన్త్రం వపురనుపమం తావకం యే విదన్తి ।
తేషాం దేవి త్వమపరపరాసిద్ధిముచ్యైర్దర్శదాసి
స్థూలం సూక్ష్మం పరమథ మహాధ్యానమాశ్రిత్య మాతః ॥ ౩౮॥

ఇతి జనని తదేతద్ద్రవ్యమన్త్రాక్షరాణాం
నిగదితమనుపాధిధ్యానమధ్యాత్మదృష్ట్యా ।
గురువరపరవక్త్రస్ఫారసత్సమృదాయాత్
ప్రభవతి నిజచిత్తే యస్య సమ్యక్త్వసిద్ధిః ॥ ౩౯॥

ఇత్థం తదిచ్ఛచ్చలితా త్రిధేయం వర్ణోజ్జితం వర్ణనయస్వరూపమ్ ।
ప్రకాశయన్తి పరచిత్ప్రకాశం ప్రోల్లాసితాం తాం ప్రణమామ్యహం తామ్ ॥ ౪౦॥

జగత్త్రయం గౌణమథావిరూపం ధారాభిధం కారణసంస్థితం చ ।
కర్తాదికం తాత్త్వికమప్యవద్యం న్యాయోత్థమాశుప్రథితం శివాయాః ॥ ౪౧॥

త్రిధా త్రిధేదం తు వికాశ్య విశ్వం సర్వాధికానుత్తరసిద్ధిభూతే ।
శివామన్తఃప్రమ్యతవృత్తిరుచ్చైః స్థితేహ తాం నౌమి పరాం భవానీమ్ ॥ ౪౨॥

Page 254

విశ్వం సర్వం సమరసతయా వ్యక్తమన్తర్విధతే
చిద్యోమాఙ్కా కథితవిభవా యో వికాశానిరుక్తా ।
సంహృత్యేవాశ్రితతమబీజభావం స్వతంత్రా
శక్తిః సా మాం ప్రథమముదితాకారమాప్తాం కురు త్వమ్ ॥ ౪౩॥

కౌణ్డల్యై యా ప్రభవతి శిఖాకారమాశ్రిత్య దీప్తా
జ్యేష్ఠా దణ్డాకృతిరివ కలా దర్శితా శాస్త్రదృష్ట్యా ।
రాద్రీ రాద్రా త్రిజగదఖిలం భాసయన్తి త్రికోణా
త్వం దేవ్యేవం త్రిదశనమితే భాస్యనన్తే(న్తై)కకే(క్రై)వ ॥ ౪౪॥

నామరూపకలనాకులప్రియే పైవరతోఽత్ర కులనాయకే కులమ్ ।
ఆశ్రితా త్వమకులం కులక్రమం కౌలి తే కిమపి చేష్ఠితం త్విదమ్ ॥ ౪౫॥

ప్రకాశధర్మా భగవాన్ మహేశో యయా వినా కిం ను న కుత్రవిచ్ఛ ।
యం వీర్యమాహాత్మ్యవికాశయోగాద్ విశోపమాభాసనిరాశకృద్యః ॥ ౪౬॥

ప్రాణో వహ్నిరిహోచ్యతే ప్రలయకృద్భ(ధర్మా)న్మాదిశీర్షాన్తగః
ప్రోన్మేషక్షితితుర్యమారుతమహాభూతాన్తసత్తాశ్రయః ।
శక్తిః శామ్భవధామతస్త్యనవధిః సంసృక్క్రమప్రోదితా
కాదిజ్ఞాన్తగతా సదాప్తగురుతో జ్ఞాత్వామృతత్వం భజేత్ ॥ ౪౭॥

అగ్నిరూర్ధ్వగతిర్నానం వపుః సంహర్తుముద్యతః ।
శక్తిమమృతవర్షేణ తం విలాప్య తతః సృజేత్ ॥ ౪౮॥

అపానధర్మా ప్రతిభాతి యస్యాః పునః స్థితః పూరకథామనిష్ఠః ।
గణాధినాథః సకలాన్ విలాప్య సఙ్కల్పవిఘ్నేః ప్రణమామ్యహం తామ్ ॥ ౪౯॥

ప్రాణప్రవాహప్రచయస్వరూపో ద్వారాగ్రవర్తీ బటుకో విభాతి ।
బాహ్యార్థవర్గేఽద్య నివాసయక్తో యస్యా నతోఽహం త్రిపురేశ్వరీం తామ్ ॥ ౫౦॥

Page 255

సుధాభిమఖ్యం ప్రవిభాతి యస్యాః షోఢాసనం చక్రకలాత్మికాయాః ।
షట్చక్రరూపాం ప్రణమామ్యసల్పప్రోన్మేషదాం తాం త్రిపురాభిధానామ్ ॥ ౫౧॥

త్ర్యసమధ్యగగనోదరోదితాం సర్వచక్రవిభవాద్యనాయకామ్ ।
 తుర్యరూపమవగాహ్య భాతి యా తాం పురత్రితయసుందరీం సుమః ॥ ౫౨॥
 ఓడియాణపరపీఠసంశ్రితా (యా చితిః)నిరవకాశధర్మిణీ ।
 నిర్వికల్పపరధర్మచారిణీ యా కలా చిదతనుం నతోఽస్మి తామ్ ॥ ౫౩॥
 సర్వజ్ఞతాద్యాని పరాణి భాన్తి యస్యాః సదాజ్ఞాని హృదాదిగాని ।
 తాం నౌమి దేవీం పరబోధయిత్రిం స్పన్దాత్మరూపామిహ వామకేశిమ్ ॥ ౫౪॥
 ఈశాదిశక్తిత్రితయక్రమేణ కామేశ్వరీముఖ్యమిహ త్రిపఞ్చ ।
 పీఠత్రయాకారమయే త్రికోణే చకాన్తి యస్యాః ప్రణమామ్యహం తామ్ ॥ ౫౫॥
 రుద్రస్య విష్ణోః కమలోద్భవస్య చ బ్రహ్మతనోః శివస్య ।
 ఏకైవ శక్తిః ప్రవిభాతి నిత్యం నిజేచ్ఛయా జన్మపదే చతుర్థీ ॥ ౫౬॥
 శబ్దాదితన్మాత్రవపుర్మహోగ్రం యస్యాః పురోగామి మహాః సమిధమ్ ।
 అష్టాష్టకం చక్రవరాన్తరాలే విరాజితే తాం ప్రణమామి దేవీమ్ ॥ ౫౭॥
 ద్విపఞ్చకోణేఽథ విభాతి దీప్తం చక్రే ద్వితీయే దహనాత్మరూపమ్ ।
 సిద్ధిప్రదాదిప్రముఖం తు యస్యా వ్యక్తం పురస్థం త్రిపురాం సుమస్తామ్ ॥ ౫౮॥
 చతుర్దశారే కృతసుప్రదిష్టసజ్జోభిణీముఖ్యమిహోర్కచక్రమ్ ।
 అన్తర్బహిరూపకలాద్వయేన యుక్తం తు యస్యాః సతతం సుమస్తామ్ ॥ ౫౯॥
 పద్మేఽష్టపత్రే స్థితమగ్రకోణే చక్రం తు పుర్యష్టకభేదభిన్నమ్ ।
 పూర్వాద్యహాజ్కారమయం త్వనన్తపుష్పాదికం యత్పురగం నమామి ॥ ౬౦॥
 ద్విరష్టపత్రే జలజాన్తరాలే శీతాంశురష్మిప్రవిభక్తగాత్రే ।
 కామాభిధాతుల్యమిహోదితం తు యస్యాశ్చిత్తేస్తామిహ నౌమి నిత్యామ్ ॥ ౬౧॥

Page 256

బాహ్యనిష్ఠచతురస్రదిగ్గతా మాతరోఽష్టకకలాత్మికా ఇమాః ।
 వ్యక్తవర్గతనవః షడశ్రగాన్తాం నమామి పరరావచారిణీమ్ ॥ ౬౨॥

త్ర్యసాదిచక్రనివహే ప్రథితా సదేవ

.... । చక్రమయే చ దేవీ ।

నిర్వాణధామవిభవా పరమేశధామ్ని

యేయం విరాజితవపుః స చితిం సుమస్తామ్ ॥ ౬౩॥

దదాతి దేవీ పరసిద్ధివర్గం యాఽష్టప్రకారం త్వణిమాదిరూపమ్ ।

ధ్యాతా సతీ తామిహ మధ్యధామమార్గే చితాం శుద్ధచితిం స్మరామః ॥ ౬౪ ॥
 ముద్రాభిరుచ్చైర్దశభిశ్చ ధామరూపాభిరాశు ప్రవిభాత్యమాయా ।
 త్రిఖణ్ణముద్రాదిమయాభిరాద్యా యేయం చితిస్తాం ప్రణమామి నిత్యామ్ ॥ ౬౫ ॥
 మోదయస్తీ స్వచిత్సార్ధైర్ద్రావయస్తీ మలాని యాః ।
 ముదం రాతీతి ముద్రాఖ్యాః ఖ్యాతాస్తా ఇహ శక్తయః ॥ ౬౬ ॥
 ఏకైకయా పూజనవైభవేన నానావిచిత్రేణ బహుస్వభావమ్ ।
 ప్రస్ఫార్య రూపం నిజమప్రమేయా విరాజతే తాం ప్రణతోఽస్మి దేవీమ్ ॥ ౬౭ ॥
 ప్రోద్యమ్య పూజాక్రమభేదభిః యా దేవ్యపవ్యక్త్యమతః సమంతాత్ ।
 నిజస్వరూపప్రతిపాదనాయ తాం నౌమి దేవీం గురుమూర్తిముగ్రామ్ ॥ ౬౮ ॥
 చిద్విమర్శవపుషో నిరన్తరా రశ్మయస్త్రపురసున్దరీమయాః ।
 భాన్తి తే పరశివామ్బురప్రభం మణ్డలం తదిహ ధామవాచ(క)మ్ ॥ ౬౯ ॥
 రేఖాక్రమో భాతి విచిత్రవృత్తిర్యేయం స్య శక్తిః ప్రసరప్రదేయమ్ ।
 ఏకస్య విద్యామతనోరనేకం తవే(హ)సత్యం హృది పోస్ఫరీతి ॥ ౭౦ ॥
 ఏకేన వా చక్రవరేణ దేవీపూర్వోదయం సర్వవికల్పముక్తమ్ ।
 సంసూచయస్తీ పరభక్తిభాజాం తాం శక్తిమానన్దతనూం నమామి ॥ ౭౧ ॥
 Page 257
 దిశాదివృత్తిప్రవయస్వరూపం శరౌఘముచ్చైరిహ పఞ్చధా యా ।
 విభేద దేవీ నితరామనాదిభేదైకమూర్తిం ప్రణమామ్యహం తామ్ ॥ ౭౨ ॥
 చైతన్యవిస్ఫారవపుర్విభాతి యా కాముకం బుద్ధిగుణైరహీనమ్ ।
 తాం నౌమి దేవీం పరచిద్వికాశరూపేశ్వరీం భిన్నవికాశశక్తిమ్ ॥ ౭౩ ॥
 ఆకృష్య పాశేన సమస్తదోషాన్ మోహాదికాన్ కౌణ్ఠిలివిగ్రహేణ ।
 భిన్తి యాఽన్త్రేణ మహాఙ్కుశాఖ్యారూపేణ సన్దారకులామయేన ॥ ౭౪ ॥
 తాం నౌమి దేవీం కులశూన్యధామమధ్యోదితాకారణపఞ్చకం చ ।
 జన్మాదిభూమ్యన్తగం(గతం)సమన్తాద్విలాపయన్తిం కమలామవాఞ్ఘామ్ ॥ ౭౫ ॥
 యద్వాదశాన్తస్థితశైవధామ లబ్ధాస్యహో కాలకలావిముక్తమ్ ।
 తాం నౌమి దేవీం పరశూన్యగర్భే మాన్తాతిశాన్తం పరమే వహస్త్రిమ్ ॥ ౭౬ ॥
 పీయూషధారాప్రచయేన నిత్యామాపూర్య జన్మావధి ధామ్ని భూయః ।

లబ్ధప్రరోహప్రభవప్రశాన్తిరూపేహ తాం శక్తిమహం నమామి ॥ ౭౭॥

ఆధారమాకుఞ్చ్య గురూక్తయుక్త్యా ప్రాణం నిరుధోఽర్థ్యగతం సమస్తమ్ ।

ప్రజ్ఞాల్య మధ్యస్థితశక్తితేజఃపుష్టాం సమాధిం విభజన్తి ధన్యాః ॥ ౭౮॥

ఇత్థం సమావిశ్య కులక్రమస్థా ముద్రా మహాతన్త్రమయీ సురాయామ్ ।

ప్రకాశతాం యాతి నభఃస్వరూపా యేయం పరాశక్తిరిహ స్తుమస్తామ్ ॥ ౭౯॥

అనేకసదేశికసమ్ప్రదాయక్రమోదయేనాశ్వనుగమ్య తేధా(షా)మ్ ।

దేవీ ను తేషాం ప్రతిభాతి ముక్తిః సతాం నుతా శ్రీ ప్రణమామ్యహం తామ్ ॥ ౮౦॥

దేవీం నుమస్తాం పరితః స్వసంవిద్రూపాం పరాభక్తివిశేషయోగాత్ ।

యయా మలాదిత్రితయప్రపఞ్చః ప్రజ్ఞాల్యతే బోధజలప్రపూరైః ॥ ౮౧॥

పుష్పాద్దిబాహ్యవ్రతతోపచారైర్దేవ్యర్చ్యతే భక్తజనైః సదైవ ।

ఆభ్యస్తరా కాప్యమితాత్ర పూజా తస్యాం స్వరూపానుగుణాం స్థితాం యామ్ ॥ ౮౨॥

Page 258

తామేవ వక్ష్యే గురువక్త్రశక్త్యా సజ్జేవతః సాధువిబోధనాయ ।

దేవీస్వరూపం వితతప్రకాశం పఞ్చప్రవాహోదితశక్తిచక్రమ్ ॥ ౮౩॥

క్రమోద్ధతే భావవిభావపుష్పైర్యాహర్నిశం దేవ్యనురోధతోఽన్తః ।

సమర్చ్యతే సద్భిరిమాం నుమస్తాం దేవీం మహాశక్తిశరీరభాజనమ్ ॥ ౮౪॥

బ్రాహ్మద్ బిలాదుద్గమమోదితేయం శక్తిప్రభా ధూమశిఖేవ భాతి ।

యదగ్రగాం నౌమి సమస్తభావం సంహరశీతాం నిజవిద్విభూతిమ్ ॥ ౮౫॥

అఖణ్డితస్వాత్మమహావభాసచిత్కుఙ్కుమోద్యత్ప్రతతః ప్రమోదః ।

సదాఙ్గరాగం ప్రతిభాతి యస్యాస్తాం నౌమి దేవీం రమణీయవృత్తిమ్ ॥ ౮౬॥

అక్షవర్గమనుసస్థితం పరం చిత్తవర్గభవవపుర్నివేదనమ్ ।

యం శ్రియం నిరవధిం నమామి తాం సున్దరీం పరమబోధబృంహితామ్ ॥ ౮౭॥

చిన్మృగాఙ్కుసకలమ్యతామృతశ్రీవసం హృది మహార్థపాత్రతామ్ ।

తర్పణం వితతసంస్థితః సదా యత్తమః పరమమస్తి తాం నుమః ॥ ౮౮॥

జన్మకుణ్డగగణోద్గతశ్చిత్కృశానురిహ నాభిరుత్కటః ।

అక్షయాక్షవిషయాహుతిః సదా భక్షయన్నిరవధిః క్రమోత్కృష్టైః ॥ ౮౯॥

జాజ్వలీతి కరణేఽపి సప్తగః ప్రాజ్యఘస్మరశిఖావిరాజితః ।

చిత్తవిభ్రమమయేన్దనే సదా వహ్నికర్మ తవ దేవ్యవస్థితమ్ || ౯౦||

ఇయం పరస్మాదవిభిన్నరూపా శివా స్వతంత్రా క్రమతోఽక్రమేణ । (శివస్వతంత్రా)
ఆదౌ పరేణాఽథ పరాపరాఖ్యభేదేన పశ్చాదపరేణ దేవి || ౯౧||

నిజస్వరూపం తు విభజ్య నిత్యం జహాతి నైవాప్రతిమప్రభావమ్ ।
తైవం మహాః సర్వవిభేదముక్తం నిరస్తరం చ ప్రణమామ్యహం తామ్ || ౯౨||

చిదంకరం కామకలాస్వరూపం బిన్దం విచిన్త్యామితతేజసేద్ధమ్ ।
అనాహతోన్మేషనినాదవృత్తిం చక్రస్థితే జన్మబిలాంతరాలే || ౯౩||

Page 259

తస్యాధరస్థం శశిసూర్యరూపం బిన్దద్వయం పార్శ్వయుగప్రవాహమ్ ।
తస్యాఽప్యథో వహ్నిశిఖాగ్రభాగం రేఖాకృతీ ద్వే ప్రవిలాప్య సమ్యక్ || ౯౪||

ఏతత్పురం ధ్యానవరం సదైవ త్యక్త్వా క్రమం సర్వవికల్పముక్తమ్ ।
ధ్యాయే మహాసాధకపుష్కవోఽహం యోఽనన్తసిద్ధిం పరమాం శివోక్తామ్ || ౯౫||

మాయాచక్రాసనస్థా హృదయపదగతా కామరాజస్య సాధ్యం
ధ్యాత్వా తద్బాహ్యనిష్ఠం పుటితమనుపమం వాగ్భవం తద్బహిష్ఠమ్ ।
బ్లూఙ్కరం కోణషత్కే బహిరపి చ తతః స్త్రీస్థితం తుమ్బురుద్ధం
కృత్వా క్లిష్టిమృజకం యః స్మరతి చ భువనం క్షోభయేద్దేవి సమ్యక్ || ౯౬||

ఇదం యన్త్రం సమాలిఖ్య హృది లోకే నియోగతః ।
మహాకామకలాం ధ్యాత్వా పూజయేద్యః సమాహితః || ౯౭||

విద్యాధరీ సురవరసిద్ధపత్నీ గన్ధర్వదివ్యలలనోరగనాయికాపి ।
యక్షేశ్వరప్రియతమా నిరవర్యరామా సాధకస్య వశగాః సహసా భవన్తి || ౯౮||

యే త్వేకాక్షరసాధనం నరవరాస్త్యస్మక్తిమాద్యాం పరాం
ధ్యాత్వా యే స్పృహయన్తి సాధకవరాః కుర్వన్తి తేషాం సదా ।
త్వద్ధ్యానైకపవిత్రితైకమనసాం చాద్య స్తుతా జాయతే
సిద్ధిః సాధకపుష్కవస్య సతతం దేవీం నమస్తాం పరామ్ || ౯౯||

విద్యుత్పుష్పానిభాం నమామి శిరసా ప్రాగ్భారసూక్ష్మాం గిరాం
ఉత్థాం భగ్నుమృణాలతస్తునిభయా నిర్భిద్య లింగత్రయమ్ ।
ప్రాణోర్ధ్వం చ విసర్గభాగమకులం పీయూష(ధా)రారసం
పీత్వా విద్రుతవిద్రుమ)భ్రమమయీం శక్తిం పరాం కౌలికీమ్ || ౧౦౦||

॥ ఇతి శ్రీ విద్యానందనాథవిరచితాయాం జ్ఞానదీపప్రద(విమ)ర్శిణ్యాం శ్రీత్రిపురసుందరీపద్ధత్యాం
స్తోత్రపద్ధతిరష్టాదశీ ॥

Page 260

సప్తమం పరిశిష్టం

ద్వీపామ్నాయపద్ధతిః

అథాతః సమృద్ధ్యామి ద్వీపామ్నాయం క్రమాగతమ్ ।
సుసమే భూప్రదేశే తు నిమోన్నతవివర్జితే ॥
పూర్వపాశ్చాత్యకం సూత్రచతుష్కం వినివేశయేత్ ।
దక్షసౌమ్యాయతామే(నే)వ పునశ్చ చతురో న్యనేత్ ॥
కోష్ఠకా నవ సిద్ధ్యన్తి విన్యనేత్ తేషు మాతృకామ్ ।
మధ్యకోష్ఠే న్యనేద్యుగ్మాన్ స్వరాన్ పూర్వాదితః క్రమాత్ ॥
కాదిపంచకమన్తైస్త్వ్యాం దిక్షు మధ్యే చ విన్యనేత్ ।
ఆగ్నేయ్యాం చాదికాన్ పంచ తద్వదేవ ప్రవిన్యనేత్ ॥
యామ్యే యాదిచతుష్కం చ సోమ్యే శాదిచతుష్టయమ్ ।
నానయోర్వర్ణవిన్యాసో మధ్యవర్ణాస్యమీశ్వరే ॥
ఏకమేవేతి గదితం (త)దిదం శ్రీమతే యథా ।
పంచ పంచ తథా పంచ పంచమాస్తర్జలాన్తిమమ్ ॥
చలసౌమ్యే చతుష్కం తు ఏకమీశానగోచరే ।
అకారాదీన్ విసర్గాంతాన్ దిశాసు విదిశాసు చ ॥
ఏవం పీఠాద్యవిన్యాసః స ద్వీపోఽద్య ప్రకీర్తితః ।
అన్యోన్యద్వీపపీఠానాం వేధః సమృత్తి కథ్యతే ॥
అకారాకారయుగ్మం తు మకారేణ విరుధ్యతే ।
ఊకారోకారేణ లకారేణ ౭ ౮ తథా ॥
ఓ ఔ చైవ షకారేణ మధ్యవేధః ప్రకీర్తితః ।
డకారశ్చ ఋకారశ్చ విరుధ్యతే పరస్పరమ్ ॥

Page 261

హకారవచ్చటయోర్వేధస్తథా చణ్డతయోః స్మృతః ।
 పథా భరా యశా చాపి విరుధ్యేతే పరస్పరమ్ ।
 అరయస్తు సమాఖ్యాతాస్తేషాం యోగం వివర్జయేత్ ।
 యథా ఖణ్డారకక్షేత్రే రుణ్ణసిద్ధిర్న విన్దతి ॥
 యథా చాషోపక్షేత్రే ఆదిత్యాఖ్యో న సిద్ధ్యతి ।
 దీపేష్వేషు విభాగోఽపి విజ్ఞేయః సిద్ధిమిచ్ఛతా ॥
 క్షేత్రా గ్రామాః పురాః పీఠా నగరాశ్చైవ పఞ్చఘాతాః ।
 కాదినాన్తం భవేత్ క్షేత్రం గ్రామాఖ్యం తాదినాన్తగమ్ ॥
 యాదిమాన్తం పురం ప్రోక్తం పీఠా వై యాదివాన్తగాః ।
 శాదిదాన్తం చ నగరా భేదోఽయం పరికీర్తితః ॥
 ఏషాం నామాక్షరం యచ్చ ఆదిభూతం భవేదిహ ।
 తేన తన్నామ జానీయాత్ క్షేత్రగ్రామాదిభేదతః ॥
 క్షేత్రగ్రామపురాదీనాం నామ్ని యచ్ఛోధితాక్షరమ్ ।
 తద్యత్ర నిపతేత్ కోష్ఠే తస్యాం దిశి ముఖం భవేత్ ॥
 కరో తత్పార్శ్వగౌ కోష్ఠౌ తదధః కోష్ఠయుగ్మకమ్ ।
 కుక్షాక్షమధ్యగం పృష్ఠం మధ్యాధః పుచ్ఛమిష్యతే ॥
 పుచ్ఛపార్శ్వద్వయం పాదావిత్యేతత్కర్మసంస్థితః ।
 మస్తకస్థానసంస్థాయాం సాధకః సిద్ధిమాప్నుయాత్ ॥
 స్నానపానం దక్షకరే వామే బన్ధవివర్ధనమ్ ।
 ఉచ్చాటో దక్షజఙ్ఘాయాం వామే విద్వేషణం భవేత్ ॥
 పృష్ఠేష్వర్ధా భవేత్ సిద్ధిః పుచ్ఛే మృత్యుర్న సంశయః ।
 అథాన్యేన ప్రకారేణ ద్వీపజ్ఞానం ప్రకాశ్యతే ॥

Page 262

త్రింశద్దీపాదభవేచ్ఛక్రం చతుర్దీపవివర్జితమ్ ।
 పీఠపఞ్చకయోగేన ప్రోద్ధరేదుపదేశతః ॥
 క్షకారం చ ణకారం చ జకారం చ తృతీయకమ్ ।
 ఏతే వర్జ్యాః ప్రయత్నేన ఇకారశ్చ చతుర్థకః ॥
 ఏతే ఏకాదయో వర్జా హకారాన్తా వ్యవస్థితాః ।

న్యస్తవ్యాస్తే ప్రయత్నేన తిథినక్షత్రసంయుతాః ॥

ద్వీపాక్షరం తథా వారం తిథినక్షత్రసంయుతమ్ ।
అస్మిన్ చక్రే తు లభ్యేత గురుతో నాన్యథా క్వచిత్ ॥

అస్య చక్రస్య చోద్ధారప్రకారం సమ్ప్రకాశయ్యే ।
పురతః పంచపీఠాని పక్షిభూతాని కల్పయేత్ ॥

ఏషాం యథాక్రమేణైవ అ ఇ ఉ ఏ ఓ చ విన్యసేత్ ।
కకారశ్చ ఋకారశ్చ ఉకారశ్చ తృతీయకః ॥

భవాశ్చ తిథయశ్చాత్ర ప్రతిపత్ పరికీర్తితా ।
పష్టి చైకాదశీ చైవ వారో మణ్డల ఏవ చ ॥

నక్షత్రే హస్తమూలే చ ప్రథమా పక్షిరీరితా ।
వకారశ్చ జకారశ్చ ధకారో నమసా తథా ॥

తిథిశ్చైవ ద్వితీయా చ సప్తమీ ద్వాదశీ తథా ।
బుధవారో భవేదత్ర నక్షత్రం మృగ-ఉత్తరా ।
ద్వితీయా పక్షిరాఖ్యాతా తృతీయా సమ్ప్రకాశ్యతే ॥

గకారశ్చ ఝకారశ్చ తపయా వస్తథైవ చ ॥
తిథయశ్చ తృతీయాఖ్యా చాష్టమీ చ త్రయోదశీ ।
నక్షత్ర ఉత్తరే చైవ వారశ్చాత్ర బృహస్పతేః ॥

Page 263

తృతీయా పక్షిరాఖ్యాతా చతుర్థీ సమ్ప్రకాశ్యతే ।
ఘకారశ్చ చకారశ్చ వకారశ్చ తథా పునః ॥

తిథిశ్చాత్ర చతుర్థీ చ నవమీ చ చతుర్దశీ ।
మఘాకృత్తికనక్షత్రే వారః శుక్రః ప్రకీర్తితః ॥

చతుర్థీ పక్షిరాఖ్యాతా పంచమీ ప్రవిచక్షతే ।
ఖకారశ్చ చకారశ్చ తకారదలభాస్తథా ॥

తిథయః పంచమీ చాపి దశి పంచదశి తథా ।
తథా శనైశ్చరో వారో రోహిణీ రేవతీ తథా ॥

నక్షత్రే పంచమీ పక్షిరేవమేషా ప్రకీర్తితా ।
ఉదితం ప్రథితం చైవ భ్రమితం చ తతః పరమ్ ॥

సాధ్యమస్తమితం చైవ క్షేత్రనామాదికం (పరమ్) ।
 ఉదితం బాలమాఖ్యాతం ప్రథితం వశ్యకర్మణి ॥
 కుమారం భ్రమితం ప్రాహురాకర్షణకరం పరమ్ ।
 భ్రమితం పాష్టికం జ్ఞేయం కర్మణ్యారూఢయావనమ్ ॥
 సాధ్యం వృద్ధమితి ప్రాహుర్విద్యేషణకరం పరమ్ ।
 మారణేఽస్తజ్గతం విద్యాదితి శాస్త్రే వినిశ్చయః ॥
 ఏతల్లపటకే చక్రం కుమారీవిజయే తథా ।
 ఉడ్డామరే శామ(బ)రే చ విన్నీతం స్వరభైరవే ॥
 సజ్జిప్య దర్శితం సర్వం సాధకానాం హితావహమ్ ।
 చతుస్త్రిశచ్చ ద్వీపానాముద్దేశః క్రియతేఽధునా ॥
 ఋణ్యాద్వీపం సింహలం చ సువర్ణం చ తృతీయకమ్ ।
 కర్ణప్రవాళకం చాన్యస్తథా శ్వానముఖః స్మృతః ॥

Page 264

క్రౌఞ్చముద్యానకం చైవ జలన్ధ్రం చైవ పాదుకమ్ ।
 పార్శ్వాలం కుశద్వీపం చ శాల్మద్వీపం హలం తథా ॥
 కుర్మార్యాఖ్యం యవద్వీపం కామరూపం చ పుష్కరమ్ ।
 కరహటం చానకం చన్ద్రం రత్నద్వీపం త్రిరత్నకమ్ ॥
 గోమేదశైవగర్భోదం సూర్యద్వీపం తథా నవమ్ ।
 మరుద్వీపం వసన్తం చ అమృతానన్దకన్తథా ॥
 గన్ధర్వాగ్నిస్తథా ద్వీపా వజ్రాలో నగ్న ఏవ చ ।
 ఇతి ద్వీపాశ్చతుస్త్రిశత్ క్రమేణ పరికీర్తితాః ॥
 పాలకానామథోద్దేశః క్రియతే శ్రీమతోదితః ।
 విక్రమశాచ్యగస్త్యశ్చ చణ్డో యక్షో గణాధిపః ॥
 మహాబలో జయో నామ మహాజిహ్వస్త్రివిక్రమః ।
 ధాన్యశ్చ జయభద్రశ్చ దధీచిశ్చ తతః పరమ్ ॥
 కుమారీశో మహాదంష్ట్రః కరాలాసిధరస్తథా ।
 మహాధ్యక్షో మహానన్ది సుగన్ధి గోపాలకన్తథా ॥

పుష్పదంతో ధనాధ్యక్షో విపులానందకారకః ।

శుక్రో విడాలవదనో హ్యకారణశుభాననః ॥

రతిప్రియః స్వరప్రియశ్చిత్రాజ్గళశ్చ తతః పరమ్ ।

రసానందః సమాఖ్యాతస్తథాన్యశ్చ సుదుర్జయః ॥

ప్రద్యుమ్నశ్చ చతుస్త్రింశత్ కథితాః క్షేత్రపాలకాః ।

అథ పూజాప్రకారశ్చ పాలానాం సమ్ప్రదర్శ్యతే ॥

ఆదావష్టదలం పద్మం తద్బాహ్యో ద్వాదశచచ్ఛదమ్ ।

సిన్ధూరాదిభిరాలిఖ్య తత్ర పూజాం సమారభేత్ ॥

Page 265

ద్వాదశారే యజ్ఞేచ్ఛక్తిః స్వైః స్వైర్బిజైః సనామకైః ।

షణ్ణవర్జస్వరైర్ముక్తైః ద్వీపవర్ణైః ప్రక్రీర్తితాః ॥

శక్తీనాం మన్తకాః ప్రోక్తా యథావద్దేశికోత్తమైః ।

అష్టారదణ్డధారాదీన్ పూజయేన్మాతృభిః సహ ॥

పాలకాన్ కర్ణికామధ్యే పూజయేదుపచారతః ।

దణ్డధరః ప్రచణ్డశ్చ త్రిజటః శఙ్ఖతుణ్డకః ॥

కరాలీ త్రిశిరాశ్చైవ దంష్ట్రాలీ వజ్రతుణ్డకః ।

దణ్డధరాదయస్త్యేతే బ్రాహ్మ్యద్యాశ్చాత్ర మాతరః ॥

ఆదౌ బీజం సముచ్చార్య పునర్ద్వీపస్య నామ చ ।

సప్తమ్యంతం ప్రయోజ్యాథ షష్ఠ్యంతం క్షత్రపాహ్వయమ్ ॥

పాదుకాం పునరుచ్చార్య పూజయేత్ సర్వపాలకాన్ ।

బీజోద్ధారం ప్రవక్ష్యామి యథోక్తం శ్రీమతాగమే ॥

ద్వీపాక్షరం తథా వారం తిథినక్షత్రసంయుతమ్ ।

సాధకాద్యక్షరోపేతం కూటమేతత్ సముద్ధరేత్ ॥

ద్వీపాక్షరస్య గ్రహణప్రకారః సమ్ప్రకాశ్యతే ।

న గురుర్నూదిమం నాంతం న మధ్యం పీఠసంయుతమ్ ॥

న గ్రాహ్యం కేవలం గ్రాహ్యం ద్వీపాణ్డం సర్వసిద్ధిదమ్ ।

కేవలం తు పదా నైవ సవితే వా తదాగమమ్ ॥

మధ్యే వా పీఠసంయుక్తమన్త్యం వా తద్యుతం భవేత్ ।
 ద్విగుణార్ణవం గురుః ప్రోక్తమభిధానాదిమం తథా ॥
 అభిధానాదిమన్త్యం స్వాత్మన్మధ్యం మధ్యమం భవేత్ ॥
 ద్వీపాక్షరమిదం శుద్ధం వారం ప్రాణం ప్రకీర్తితమ్ ।
 తిథిర్జీవః సమాఖ్యాతో నక్షత్రం రేత ఉచ్యతే ॥

Page 266

సాధకస్యాదిమోపేతం బీజమేతదుదాహృతమ్ ।
 వారేణోకారమపి చ బిన్దుస్తిథ్యా చ కథ్యతే ॥
 దీపాక్షరం భవేచ్ఛుద్ధం వారః ప్రాణః ప్రకీర్తితః ।
 తిథిసంజ్ఞా సకారస్య నక్షత్రం రేఫ ఉచ్యతే ॥
 సాధకాద్యక్షరోపేతమేకీకృత్య వరాననే ।
 దశమేకాదశేనైవ సంయుక్తం కూటముచ్యతే ॥
 తస్మిన్నేవ భవేన్మన్తం పాలకానాం సమర్చనే ।
 ఏవం యో వేత్తి మన్త్రాణాం ద్వీపానాం పాలకస్య తు ॥
 యాథాతథ్యం వరారోహే స భవేత్ కూటనన్దకః ।
 కూటసాధకనామాద్యవర్ణయోగః ప్రకాశ్యతే ॥
 తత్పీఠం పీఠయుక్తం వా కూటేనైవ సహోచ్చరేత్ ।
 కేవలం యది లబ్ధం స్వాత్మదా కూటేన యోజయేత్ ॥
 ఇతి కూటస్య స్వచ్ఛస్య సముద్ధారః ప్రదర్శితః ।
 దూతీనాం నామమాలాఽథ పాలకానాం చ వర్ణనః ॥
 ధ్యానయుక్తా యథోద్దేశం విస్తరేణాభిధీయతే ।
 మనోహరా చ కారుణ్యా విశ్రీషీ చ తథా తథా ॥
 చిత్రాజ్ఞా చిత్రరేఖా చ విచిత్రా చిత్రణీ శుభా ।
 చిత్రాక్షీ చిత్రరూపా చ సుతాద్రా కామదా తథా ॥
 కకారస్య ఇమా దేవ్యః కన్యాద్వీపం సమాశ్రితాః ।
 క్షేత్రపాఠో మహారౌద్రో విక్రమో నామ నామతః ॥
 చతుర్భుజో మహాతేజా నీలజీమూతసన్నిభః ।
 త్ర్యక్షః కిరీటీ భీమశ్చ వనమాలావిభూషితః ॥

Page 267

గదాకాద్యధరో వామే శూలం చక్రం చ దక్షిణే ।
 శక్తయస్తాదృశాః సర్వా ద్వాదశారేఽధిదేవతాః ॥
 క్రూరా చ పిఙ్గలా వైవ ఖడ్గీకా లమ్పటా తథా ।
 దంష్ట్రాశీ రాక్షసీ ధ్వాజీ లోలుపా లోహితాముఖీ ॥
 బహ్వశీ చ విరూపాక్షీ తథా వైవామిషప్రియా ।
 ఖకారస్య ఇమా దేవ్యః సింహలద్వీపసంస్థితాః ॥
 క్షేత్రపాలో మహాయోగీ అగస్త్యశ్చ మహాబలః ।
 చతుర్భుజో మహారాద్రస్త్రినేత్రో భైరవాననః ॥
 కపాలమాలాభరణో భస్మోద్ధూలి(త)విగ్రహః ।
 కాద్యకణ్ఠధరో వామే మీనం ఖడ్గం చ దక్షిణే ॥
 శక్తయస్తాదృశాస్తస్య ద్వాదశారే ప్రపూజయేత్ ।
 పాలకం కర్ణికామధ్యే పూజయేత్ పిశితాసవైః ।
 రక్తా రక్తామృతరథరా రక్తమాల్యానులేపనాః ॥
 పాశాఙ్కుశౌ బీజపూరకపాతౌ దధతం కరైః ।
 ఏవం చ పాలకాః సర్వే ధ్యేయాస్తేషాం చ శక్తయః ॥
 సుప్రకీర్ణా ప్రకీర్ణా చ లమ్బా లమ్బముఖీ శుభా ।
 లమ్బాష్ట్రీ దీర్ఘదంష్ట్రా చ లజ్జా చ ప్రాణహాన్ముఖీ ॥
 ధృతకర్ణీ సుకర్ణీ చ మహాకాలీ సుభీషణా ।
 వాతవేగరతా ఘోరా గకారే దేవతా ఇమాః ॥
 స్వర్ణద్వీపాధికారిణ్యశ్చణ్డనాథో మహాబలః ।
 ఘనదావా ఘోరఘోషా మహాఘోషాతిఘోషికాః ॥
 ఘణ్డా ఘణ్డేశ్వరీ ఘోరా మహాఘణ్డా సుఘణ్డికా ।
 అతిఘణ్డాతిఘోరా చ కరాలా రావరావిణీ ॥

Page 268

ఘకారే దేవతా ఏతా కర్ణప్రావృతమణ్డలే ।
 యక్షరాజో మహాదేవః క్షేత్రపాలో మహాబలః ॥

విభూతిర్భగదా కాన్తిః స్రగ్వీణీ పద్మినీ తథా ।
 గంధారీ యోగమాతా చ స్వధారూపా సముజ్జ్వలా ॥
 సంహారీ మాంసహారీ చ ప్రాణహారీ బలాపహా ।
 ఋచ్చికా గృధ్రకణ్ఠీ చ రేవతీ చాఙ్గసాఙ్గికా ॥
 జకారే సంస్థితా దేవ్యశ్చాముఖే మణ్డలే స్థితాః ।
 రాజ్యం పాలయతే దేశే కవర్గే ఉత్తరాపథే ॥
 క్షేత్రపాలో గణపతీ రక్షాం కుర్వన్తు సాధకే ।
 చణ్డా చణ్డముఖీ వైవ చణ్డవేగ మహారవా ॥
 భృకుటి చణ్డవీర్యా చ చణ్డభ్రూశ్చణ్డనాయకా ।
 చఞ్చులా చలవేగా చ చలజ్ఞహ్వా చలేశ్వరీ ॥
 చకారదేవతా హ్యేతాః కులూతద్వీపమాశ్రితాః ।
 రాజ్యాధికారీ దేవేశి క్షేత్రపాలో మహాజయః ॥
 కాలరాశ్రీ చ వేతాలీ కఙ్కాలీ చ కలఙ్కీనీ ।
 కిఙ్కీణీ చణ్డఘోషా చ అట్టహాసా మహారవా ॥
 చణ్డా మాతఙ్గీ చణ్డాలీ సూకరీ కుర్కుటీ తథా ।
 గంధారీ డోమ్బి చాణ్డాలీ ఛకారే దేవతాః స్మృతాః ॥
 నాయకా ఓడియాణే తు క్షేత్రపాలో మహాభృగుః ।
 జ్వాలినీ జ్వలినీ వైవ మహాజ్వాలావలీ ప్రభా ॥
 తేజా తేజోవతీ వహ్నిః సుతేజా నిర్మలోజ్జ్వలా ।
 జ్వాలావలీ కరాలీ చ విస్ఫులిణీ శిఖీ శిఖీ ॥

Page 269

జకారే దేవతా ఏతాః సర్వసత్త్వవశఙ్కరాః ।
 జాలన్ధరే తు దేవేశి మహాజిత్ క్షేత్రపాలకః ॥
 సుభద్రా భీమభద్రా చ భద్రా వైవ సుభాషనా(ణా) ।
 భీమా భీమావతీ కాన్తిః కఙ్కాలీ చ కపాలినీ ॥
 భద్రకాలీ సుకాలీ చ వికటా కఙ్కటేతి చ ।
 చర్వాకీ లమ్పుటా చేతి ఝకారే దేవతాః స్మృతాః ॥

మణ్డలే ఏకపాదే తు మహామాయా బలోత్కటా ।
 చిత్రసేనో మహావీరః క్షేత్రపాలో భయానకః ॥
 సుభతోద్భటా చ వికటా కుటిలా వైవ కర్కటా ।
 వీరమాతా సువీరా చ శఙ్ఖినీ శూలిని ఖగీ ॥
 ఘఘన్దరీ విలా వైవ ఇకారే దేవతాగణాః ।
 పారసే తు మహాదేవీ అధికారం ప్రకుర్వతే ॥
 ధావజ్ఞనామేతి విజ్ఞాతః క్షేత్రపాలో భయానకః ।
 రాజా దక్షిణదేశే తు చవర్గే పరమేశ్వరీ ॥
 మృగా చ శశిరేఖా చ హరిణీ రోహిణీ తథా ।
 అమృతోత్తరా చ పూర్ణాక్షీ జీవరక్షా సుజీవకా ॥
 హరిణాక్షీ సుజీవా చ చన్ద్రోదయామృతోద్భవా ।
 టకారే దేవతా హ్యేతాః కుశద్వీపే వ్యవస్థితాః ॥
 జయభద్రః క్షేత్రపాలః కుశద్వీపప్రపాలకః ।
 వ్యోమనీ వ్యోమరూపా చ వ్యోమవ్యాపీ శుభోదయా ॥
 గ్రహాచారీ సుచారీ చ విషహరీ విషాత్మికా ।
 జృమ్భాపమా చ ఫేత్కారీ దుర్జయ కాలదుర్జయ ॥

Page 270

తకారే దేవతాః పూజ్యాః శాల్మలీదీప్తపమాశ్రితాః ।
 క్షేత్రపాలో మహాదివ్యః కపాలి చ మహాబలః ॥
 చచ్చలా చపలా చన్ద్రో డమరీ డామరీ శుభా ।
 దణ్డినీ ముణ్డినీ ముణ్డా సాకినీ డాకినీతి చ ॥
 రాకినీ కాకినీ దేవీ భజ్జానీ సాకి(నీ)తథా ।
 డకారే దేవతా హ్యేతాశ్చీనద్వీపే వ్యవస్థితాః ॥
 దధీచిః క్షేత్రపాలస్తు తత్ర దేశే ప్రపూజయేత్ ।
 భీమదంష్ట్రా మహాదంష్ట్రా అస్త్రమాలా కరాలికా ॥
 వికరాలీ కరాలాస్యా తాలజఙ్ఘతిజఙ్ఘికా ।
 లోహజఙ్ఘతిజఙ్ఘా చ మహావేగాతివేగినీ ॥
 వజ్రసఖీ నటీ వైవ బలా వైవ తథాపరా ।

ధకారే దేవతా నామ కుమారీద్వీపమాశ్రితాః ॥

క్షేత్రపాలః కుమారీశో రక్షపాలస్తథైవ చ ।

బలా చాతిబలా వైవ అజితా చాపరాజితా ॥

జయా చ విజయా చైవ జమ్భునీ స్తమ్భునీ తథా ।

అన్వనీ మోహనీ మాయా నిగలా నీలినీ తథా ।

ణకారే దేవతా హ్యేతాః కామరూపనివాసినః ।

యవదీప్యే స్థితా దేవ్యో హ్యధికారం ప్రకుర్వతే ॥

మహాదంష్ట్రస్తు విఖ్యాతః క్షేత్రపాలో మహాబలః ।

చలజహ్వోగ్రనేత్రా చ రుద్రాహఙ్కారికా తథా ॥

ఖాదినీ రూపనామా చ హాకారీ చ క్షయాన్తికా ।

దస్తురా రౌద్రమాలా చ శుభ్రమాలా కులా శుభా ॥

Page 271

జహ్వోగ్రనేత్రా హుఙ్కారి దక్షరూపా సనాతనా ।

రన్వినా పసినా వైవ మహాగ్రాసీ నృత్తాన్తికా ॥

తకారదేవతా హ్యేతాః పుష్కరదీప్వపమాశ్రితాః ॥

నాయికా దేవతా నామ క్షేత్రపాలః శ్రుతిధరః ।

డమ్భాభరీ డిమ్భడిమ్భా చ కైవర్తీ చ జలేలికా ॥

ద్రవణీ ద్రావణీ క్షోభా ప్లవనీ ప్లావనీతి చ ।

మదోత్కటా మదక్షోభా మదోన్మత్తా మదావహా ॥

కామసన్ధిపినీ దేవీ అతిరూపా మనోహరా ।

ధకారే దేవతా నామ సంస్థితాః పత్యురన్తికే ॥

క్షేత్రపాలో మహాధాన్వజ్ఞః ఖడ్గహస్తో మహాబలః ।

అరుణా ఘోషరూపా చ రేవతీ భోగదాయికా ॥

ఘోరా ఘోరతరాఽఘోరాఽతిఘోరా వికటాననా ।

వానరీ కోష్ఠకీ చైవ సురాసవమధుప్రియా ॥

దకారే దేవతా హ్యేతాస్త్రిణదేశనివాసినః ।

క్షేత్రపాలో మహానన్ధి శూలహస్తో మహాబలః ॥

భీమరావా సురావా చ శాన్తారీ సమరార్తిహా ।

స్తమ్భిణీ రోహసి రౌద్రీ రుద్రవత్సా ఫలాపహా ॥

మహాశక్తిః సుశీలా చ కహుణ్ణీ చ వృకోదరీ ।
ధకారే దేవత హ్యేతాః పూజనీయాః ప్రయత్నతః ॥

క్షేత్రపాలః సగన్ధీ చ గన్ధర్వో వీణహస్తకః ।
చన్ద్రదీప్తిపాధికారిణ్య ఆర్తానామార్తిహారికాః ॥

క్రన్దవీ రజ్జుకాలీ చ కాలసర్వాన్నికీ తథా ।
అనుష్కీలా ప్రతిష్ఠా చ శాన్తిపుష్టికరీ తథా ॥

Page 272

జయా ధృతికరీ సౌమ్యా కామదా శుభా తథా ।
సుతేజా కామశీలా చ నకారే దేవతాః శుభాః ॥

యవదీప్తిపరతా నిత్యం సాధకానాం తు సర్వదా ।
క్షేత్రపాలస్తు గోపాలో ధర్మజ్ఞోఽనత్యబాధకః ॥

ధర్మా ధర్మవతీ శీలా పాపహా ధర్మవర్ధనీ । (ధర్మబన్ధనీ)
ధర్మరక్షా చ మాతా చ ధర్మా ధర్మవతీతి చ ॥

ధర్మశీలా చ ధర్మజ్ఞా ధర్మదేహా ధనజ్కరీ ।
పకారే దేవతా హ్యేతా రత్నదీప్తిపార్ణవే స్థితాః ॥

క్షేత్రపాలో మహాకాలస్తస్మిన్ దీప్తిపాధిపో మహాన్ ।
సుమతిర్దుమతిర్మేధా శుద్ధబుద్ధిర్మనోజవా ॥

బలా చాతిబలా భీమా ప్రాణవృద్ధికరీ తథా ।
నిర్లేపా నిర్భృణా మాయా సర్వపాపక్షయజ్కరీ ॥

ఫకారే దేవత ఏతాః శరదీప్తిపనివాసినః ।
పుష్పదన్త ఇతి ఖ్యాతః క్షేత్రపాలో మహాబలః ॥

రక్తా వైవాతిరక్తా (చ)ఉద్యేగా శోకవర్ధనీ ।
కామతృష్ణా క్షుధా మోహా నిద్రాలస్యభయాజరా ॥

సుతృష్ణా రోహిణీ కుమ్భా మలాద్యుచ్ఛిష్టనాశినీ ।
బకారే దేవతా హ్యేతాః స్థితా గోమేధమణ్డలే ॥

ధనదో నామ విఖ్యాతః క్షేత్రపాలో మహాయశాః ।
తృష్ణా చ కామభోగా చ దుఃఖదా సుఖదా తథా ॥

ఆనన్దా చ సునన్దా చ మహానన్దా శుభజ్ఞరీ ।
ఏతరాగా మనోత్సాహా జితరాగా మనోరమా ॥

Page 273

భకారే దేవతా హ్యేతాః స్థితా గర్భోదమణ్డలే ।
విపులో నామ విఖ్యాతః క్షేత్రపాలో భయానకః ॥
మనోన్మనీ మనఃక్షోభా మదోన్మత్తా మహాకులా ।
మదోద్ధతా మదోన్మాదా కామదా మదవిహ్వలా ॥
మహావేగా సువేగా చ మహావేగక్షణాపహా ।
క్రమణీ వామనామా చ క్రామణీ చ తథా పరా ॥
మకారే దేవతా హ్యేతాః సూర్యదీప్తవే వ్యవస్థితాః ।
మహానన్దేతి విఖ్యాతః క్షేత్రపాలో మహోత్కటః ॥
భయవేగా సువేగా చ అతివేగావతీ తథా ।
చక్రవేగా విరుద్ధా చ చలచిత్తవతీ స్మృతాః ॥
రోదక్షోణీ క్షోదనీ బలాఽతిరోషా కలిప్రియా ।
విద్యుద్ఘ్రతా త్రాసణీ దేవీ మనోవేగీ చ చఞ్చలా ॥
యకారే దేవతా ఏతా ఆసవదీప్తపమాశ్రితాః ।
శుక్రో నామ్నా చ విఖ్యాతః క్షేత్రపాలో మహాబలః ॥
విద్యుజ్జిహ్వో మహాజిహ్వో శృంగ్గాటకుటిలా స్థితా ।
జ్వాలా చైవ తు సుజ్వాలా మహాజ్వాలా తథైవ చ ॥

జ్వాలావతీ విస్ఫులిజ్ఞా జ్వాలాభిః సక్షయన్తకా ।
రేఫమధ్యగతా దేవ్యో మరుదేశాధిపో మహాన్ ॥
విలాలః క్షేత్రపాలశ్చ మహాబలపరాక్రమః ।
హృల్లేఖా చ పతాకా చ భోగా భోగవతీ తథా ॥
మహాభోగాతిభోగా చ భోగాధ్యా భోగపారగా ।
ఋద్ధిర్వృద్ధిర్ధృతిః కాన్తిర్లకారే దేవతాః శుభాః ॥

Page 274

వసన్తదీప్తపవాసిన్యో యోగిన్యస్తా మహాబలాః ।

క్షేత్రపాలాధికారీ చ సుపరశ్చ మహాబలః ॥
 అమృతా చ వరా దివ్యా వరిష్ఠా ఫలదాయినీ ।
 హరిణాక్షీ సుపర్ణా చ కనకా రేణుపిఞ్జరా ॥
 రత్నా చ రత్నద్వీపా చ రత్నమాలా సుదీపికా ।
 రత్నశోభా మహాశోభా రామశోభా పరద్యుతిః ॥
 వకారే దేవతా హ్యేతాః శరద్వీపనివాసినః ।
 క్షేత్రపాలస్తు విఖ్యాతః శుభాననో బలోత్కృటః ॥
 శబరీ సర్వరీ గృధ్రీ వటకర్ణీ వరాననా ।
 హయగ్రీవా సుజఙ్ఘా చ సర్వగ్రాహీ కృతాంతకా ॥
 సర్వాశీ చ మహామత్తా మహాదంష్ట్రాఽతిరౌద్రికా ।
 శకారదేవతా హ్యేతాః కథితాస్తు మహాయశాః ॥
 అమృతద్వీపమధ్యే తు క్షేత్రపాలో రతిప్రియః ।
 రాగా రాగవతీ క్రుద్ధా మహాభోగా చ రౌరవీ ॥
 క్రున్దినీ రోదినీ కలహీ కాలకాలీ కలాన్తిగా ।
 దుర్భేద్యా దుర్భిదా బైవ దుర్నిరీక్ష్యా సుభీషణా ॥
 యమాన్తికా కలిర్మాతా షకారే దేవతాః శుభాః ।
 ఆనందద్వీపవాసిన్యో దేవ్యో హ్యక్షయ్యయావనాః ॥
 దేవశ్చ క్షేత్రపాలోఽత్ర సురాప్రియో వరప్రదః ।
 నటీ నాటీ కునాటీ చ నాటకీ చిటీ..... ॥
 కటక్కుటా చ వికటా చర్వణోద్భటనాయికా ।
 సకారే దేవతా హ్యేతా గాన్ధర్వద్వీపసంస్థితాః ॥

Page 275

వీణావంశరతా దేవ్యః సహ క్రీడన్తి కిన్నరైః ।
 చిత్రాఙ్గః క్షేత్రపాలశ్చ మేరూర్ధ్వం చాలయే స్థితః ॥
 నాదాక్షీ నాదరూపా చ సర్వాకారీ గమాగమా ।
 అనుచ్ఛారీ సుచారీ చ ఊర్ధ్వనాదా సునాదినీ ॥
 సంయోగా చ వియోగా చ హంసాఖ్యా చ విలాసినీ ।
 అఙ్గారద్వీపవాసిన్యో హకారాక్షరసమ్భవాః ॥

విపులో నామ విఖ్యాతః క్షేత్రపాలో మహాబలః ।
 ప్రలయామ్బుదవర్ణాభః సర్పాభరణమణితః ॥
 ముద్గరం పాత్రహస్తం చ తర్జనీబిన్దుమేవ చ ।
 నానావిఘ్నహరో దేవో లోకపూజ్యో మహేశ్వరః ॥

శ్రీశ్రీదేవతాయుక్తః పద్మలః క్షేత్రపాలకః ।
 సర్వగాశక్తిసంయుక్తోఽనఙ్గదీప్తే సమాస్థితః ॥

క్షకారే సంస్థితా దేవ్యః సర్వగాద్యా మహాబలాః ।
 ఇతి కాదిక్షాన్తవర్ణానాం క్షేత్రోపక్షేత్రపాలకాః ॥

అథాఽదిషోడశార్ణసంఖ్యక్షేత్రపాలకా ఉచ్యంతే । యథా-
 అజర ఆపకుమ్భశ్చ ఇడా చాన్యస్తథైవ చ ।
 ఈన్ద్రమూర్తిశ్చ ఉల్లా చ ఊన్మాద ఋపుసూదనః ॥

ఋముక్తో గుప్తకాయశ్చ గాలాపో ఏకదంష్ట్రకః ।
 ఐరావతశ్చ ఓద్యావోయురౌషధీ ఘనదన్తథా ॥

అఙ్కం బౌహురన్తతశ్చ చిన్త్యతాం తత్సమాసతః ।
 నామభ్రష్టాస్తు క్షేత్రేశాన్తేషాం నామ తతః శృణు ॥

ఏకలింగే చ హూఙ్కారః శృశానే చ మహావహః ।
 మహాలక్ష్మీవనే ఘోరే జ్వాలాముఖ ఇతి శ్రుతః ॥

Page 276

ఏకవృక్షవదే వాపి విడాలవదనోజ్జ్వలః ॥

ఘణ్టారావో గుహావాసే పద్మషణ్డే జలామ్బరః ।
 సఙ్గమే భూరిభావోద్యః పర్వతే సమ్భ్రుతశ్చ సః ॥

నిర్ధరశ్రవణే విద్యాన్నిధానే మణిభద్రకః ।
 శరక్షేత్రే ధనాధ్యక్షో యజ్ఞవాటే తు కోష్ఠకః ॥

అరణ్యే శబరో జ్ఞేయ ఉద్యానే మధుసూదనః ।
 చతుష్షష్ఠిః స్థితా వీర్యైర్వాప్యపయిత్యాఖిలం జగత్ ॥

॥ ఇతి శ్రీవిద్యానందనాథదేవవిరచితాయాం శ్రీజ్ఞానదీపవిమర్శిన్యాం శ్రీత్రిపురసున్దరీపద్ధత్యాం
 ద్వీపామ్నాయపద్ధతిః పంచావింశతిః ॥

షడామ్నాయమహాపద్మవనషణ్డవిహారిణా ।
శ్రీవిద్యానందనాథేన పరమహంసేన ధీమతా ॥

Page 277

అష్టమం పరిశిష్టం

ఓం నమస్త్రీపురాయై ।
కల్యాణవృష్టిభిరవామృతపూరితాభి-
ర్లక్ష్మీస్వయంవరణమగ్గలదీపికాభిః ।
సేవాభిరమృతవ పాదసరోజమూలే
నాకారి కిం మనసి భక్తిమతాం జనానామ్ ॥ ౧ ॥

ఏతావదేవ జనని స్పృహణీయమాస్తే
త్వద్వందనేషు సఖిలస్థసరోజనేత్రే ।
సాన్నిధ్యముద్యదరుణామ్బుజసోదరస్య
త్వద్విగ్రహస్య సుధయా పరయాప్లతస్య ॥ ౨ ॥

ఈషత్ప్రభావకలుషాః కతి నామ సన్ని
బ్రహ్మాదయః ప్రతిదినం ప్రలయాభిభూతాః ।
ఏకః స ఏవ జనని స్థిరసిద్ధిరాస్తే
యః పాదయోస్తవ సకృత్ప్రణతిం కరోతి ॥ ౩ ॥

లభ్యా సకృత్ప్రపురసుందరి తావకీనం
కారుణ్యకన్దలితకాన్తిభరం కటాక్షమ్ ।
కన్దర్పభావసుభగాస్త్యయి భక్తిభాజః
సమ్మోహయన్తి తరుణీం భువనత్రయేఽపి ॥ ౪ ॥

హ్రీఃకారమేవ తవ నామ గృణన్తి వేదా
మాతస్త్రికోణనిలయే త్రిపురే త్రినేత్రే ।
త్వత్సంస్మృతౌ యమభటాభిభవం విహాయ
దీప్యన్తి నన్దనవనే సహ లోకపాలైః ॥ ౫ ॥

Page 278

హస్తః పురామధిగలత్పరిఘూర్ణమానః
క్రూరః కథం న భవితా గరలస్య వేగః ।

నాశ్వాసనాయ యది మాతరిదం తవార్థ-

దేహస్య శశ్వదమృతాప్లుతశీతలస్య ॥ ౬ ॥

సర్వజ్ఞతాం సదసి వాక్పటతాం ప్రసూతే

దేవి త్వదజ్ఞోసరసీరుహయోః ప్రణామః ।

కింఞ్చ స్ఫురన్ముకుటముజ్జ్వలమాతపత్రం

దేవీ చామరే చ మహతీం వసుధాం దదాతి ॥ ౭ ॥

కల్పద్రుమైరభిమతప్రతిపాదనేషు

కారుణ్యవారిధిభిరమ్బ భవత్కటాక్షైః ।

ఆలోకయ త్రిపురసుందరి మామనాథం

త్వయ్యేవ భక్తిభరితం త్వయి దత్తదృష్టిమ్ ॥ ౮ ॥

హస్తేతరేష్వపి నిధాయ మనాంసి చాన్యే

భక్తిం వహన్తి కలయా పరదైవతేషు ।

త్వామేవ దేవి మనసాహమనుస్మరామి

త్వామేవ నామి శరణం జనని త్వమేవ ॥ ౯ ॥

లక్షేషు సత్స్వపి తవాక్షివిలోకనానాం

ఆలోకయ త్రిపురసుందరి మాం కథంచేత్ ।

నూనం మయా చ సదృశం కరుణైకపాత్రం

జాతో జనిష్యతి జనో న చ జాయతే వా ॥ ౧౦ ॥

హ్రీం హ్రీం హృది ప్రతిదినం జపతాం తవాఖ్యాం

కిం నామ దుర్లభమిహ త్రిపువారాధివాసే ।

Page 279

మాలాకిరీటమదవారణమాననీయాం-

స్తాన్ సేవతే మధుమతీ స్వయమేవ లక్ష్మీః ॥ ౧౧ ॥

సమృత్కరాణి సకలేన్ద్రియనందనాని

సామ్రాజ్యదానకుశలాని సరోరుహాక్షి ।

త్వద్వందనాని దురితోద్ధరణోద్యతాని

మామేవ మాతరనిశం కలయన్తు నాన్యమ్ ॥ ౧౨ ॥

కల్పోపసంహరణకల్పితతాణ్డవస్య

దేవస్య ఖణ్డపరశోః పరభైరవస్య ।

పాశాఙ్కుశైక్షవశరాసనపుష్పబాణాః

సా సాక్షిణీ విజయతే తవ మూర్తిరేకా ॥ ౧౩ ॥

లగ్నం సదా భవతు మాతరిదం త్వదీయం

తేజః పరం బహులకుఙ్కుమపఙ్కుశోణమ్ ।

భాస్వత్కిరీటమమృతాంశుకలావతంసం

రూపం త్రికోణముదితం పరమామృతాక్షమ్ ॥ ౧౪ ॥

ప్రీఙ్కారత్రయసమ్ముటేన మహతా మస్త్రేణ సన్ధిపితం

స్తోత్రం యః ప్రతివాసరం తవ పురో మాతర్జపేన్మస్త్రవిత్ ।

తస్య క్షోణీభుజో భవన్తి వశగా లక్ష్మీశ్చిరం స్థాయినీ

వాణీ నిర్మలసూక్తిభావభరితా జాగర్తి దీర్ఘం యశః ॥ ౧౫ ॥

(ఇతి)మస్త్రోద్ధారః ।

ఇతి శ్రీత్రిపురసుందరీదేవ్యాః శఙ్కరాచార్య(ర్య)విరచితాక్షరమాలాస్తోత్రం సమాప్తమ్ ॥

Page 280

మాదనం తదధః శక్తిస్తదన్తర్బిన్దుమాలినీ ।

ఐన్ద్రమాకాశబీజస్థమధస్తాజ్జ్వలనాక్షరమ్ ॥

మాయాబిన్ధ్వీశ్వరయుక్తం సర్వోపరి నియోజితమ్ ।

ఆయం స (వాగ్)భవో దేవి వాగీశత్యప్రవర్తకః ॥

శివబీజం త్రిధా యుక్త్యా సృష్టిస్థితిలయక్రమైః ।

ఆదిమధ్యావసానేష్టద్వయమాద్యేన సంయుతమ్ ॥

ఆద్యేన ఆదివర్ణేన ఆద్యాధో మదనాక్షరమ్ ।

మధ్యస్థితిశివాద్ధస్తమిన్ద్రబీజం నియోజయేత్ ॥

తథా లయశివాధోఽపి జ్వలనేన మహేశ్వరి ।

మాయాబీజస్వరయుక్తమర్ధచన్ద్రేణ భూషితమ్ ॥

ఏవమేతన్మహాబీజం కామరాజం మహోదయమ్ ।

మాయాబీజం మహేశాని మాదనం శక్రసంయుతమ్ ॥

చన్ద్రబీజం కేవలం తు శక్తిబీజం సముద్ధరేత్ ।

త్యక్త్వా సృష్టిక్రమం దేవి ప్రాగుచ్ఛార్పకమేణ తు ।

ఏవమేషా మహాదేవి మహాత్రిపురసుందరీ ॥

ఓం నమస్త్రీపురామై ।

పుస్తకాభికరాం వామే దక్షేక్షవరధారిణీమ్ ।

శుక్లాం త్రినయనామాద్యాం బాలాం శ్రీత్రిపురాం శ్రయే ॥

త్రిలోక్యమోహనచక్రస్య ధ్యానమ్ ॥ ౧॥

పాశాఙ్కువరాభీతి భాన్వత్యని(ధారయన్త్రీ)చతుష్టయమ్ ।

శుక్లాం వర(ధరాం)ద్యక్షా(త్ర్యక్షాం)నమామి త్రిపురేశ్వరీమ్ ॥

సర్వాసా(శా)ప్రతిపూరకచక్రస్య (ధ్యానమ్)॥ ౨॥

Page 281

పాశాభయప్రదాం వామే దక్షే సృణివరప్రదామ్ ।

రక్తవర్ణాం భజే నిత్యాం త్ర్యక్షాం త్రిపురసుందరీమ్ ॥

సర్వసజ్జోభకచక్రస్య (ధ్యానమ్)॥ ౩॥

ఇన్దివరం దోర్ద్వన్ద్వాభ్యాం తథా పాశాఙ్కుశద్వయమ్ ।

దధానాం హారతాం భాసా సంశ్రయే త్రిపురవాసినీమ్ ॥

సర్వసౌభాగ్యచక్రస్య (ధ్యానమ్)॥ ౪॥

పద్మద్వయవరాభీతి సేభమానా భుజా స్వజా ।

శుక్లపద్మాసనాం త్ర్యక్షాం శ్రయే శ్రీత్రిపురాం శ్రియమ్ ॥

సర్వార్థసాధకచక్రస్య (ధ్యానమ్)॥ ౫॥

సృణిం పాశం శితామ్బాజం మాతులుక్లం చ బిభ్రతీమ్ ।

నీలవర్ణాం త్రినేత్రాం చ శ్రయే త్రిపురమాలినీమ్ ॥

సర్వరక్షాకరచక్రస్య (ధ్యానమ్)॥ ౬॥

సువర్ణా వర్ణాపేతస్థా జటాజూటేన్దుమణ్ణితా ।

వన్దేఽహం త్రిపురాసిద్ధాం పాశాఙ్కుశవరాభయామ్ ॥

సర్వరోగహరచక్రస్య (ధ్యానమ్)॥ ౭॥

ముణ్ణమాలాగలాం రక్తాం పుస్తకాక్షవరాభయామ్ ।

శుక్రప్రేతాసనాం త్ర్యక్షాం వన్దే శ్రీత్రిపురామ్భికామ్ ॥

సర్వాశాప్రతిపూరకచక్రస్య (ధ్యానమ్)॥ ౮॥

బర్హుకపుష్పసంజ్ఞాశాం పంచవక్త్రాం చ ప్రేతగామ్ ।

పాశాఙ్కుశవరాభీతిముణ్డమాలాం గలస్రజమ్ ॥

విద్యామన్త్రపటా(ప్రదాం)దేవీం మహాత్రిపురభైరవీమ్ ।

నిత్యాం నవమచక్రస్థాం నాయికాం నవమీం శ్రయే ॥

Page 282

సర్వసిద్ధిమయచక్రస్య (ధ్యానమ్) ॥ ౯ ॥

మహాచక్రవరస్యాంతః పద్మరాగసమప్రభామ్ ।

పాశాఙ్కుశౌ శరాంశ్చాపం ధారయంతీం భజామ్యహమ్ ॥

సర్వానందమయచక్రస్య (ధ్యానమ్) ॥ ౧౦ ॥

వేదశాస్త్రపురాణాద్యాః సామాన్యగణికా ఇవ ।

యా పునః శామ్భవీ విద్యా గుప్తా కులవధూరివ ॥

గుప్తే సిద్ధిం సమాదత్తే హానిం మన్తప్రకాశనే ।

తస్మాత్ సర్వప్రయత్నైః గోపయేన్మాతృజ్వరవత్ ॥

ప్రథమే త్రిపురా దేవీ ద్వితీయే త్రిపురేశ్వరీ ।

తృతీయే సుందరీ చైవ చతుర్థే త్రిపురవాసినీ ॥

పంచమే (త్రిపు)రాశ్రిశ్చ షష్ఠే త్రిపురమాలినీ ।

సప్తమే త్రిపురాసిద్ధా అష్టమే త్రిపురామ్బికా ॥

నవమే తు మహేశాని మహాత్రిపురసుందరీ ।

ప్రకటాఢో తతో గుప్తా గుప్తా గుప్తతరా పరా ॥

సమ్ప్రదాయక్రమాయాతా తథాన్యాక్షరకౌలిని ।

మహానిగర్భయోగేన రహస్యస్థా పరాపరా ॥

పరమాపి రహస్యస్థా పూర్వం త్రిభువనేశ్వరీ ।

తత్ర ప్రకటయోగిన్యశ్చక్రే త్రైలోక్యమోహనే ॥

ఇతి

The text is reproduced here with the permission from

Tripurā Tallikā Research and Publishing Group

www.tripuratallika.org

Copyright 2024 Tripurā Tallikā. All Rights Reserved.

E-texts may be viewed online or downloaded for private study. □ E-texts may not, under any circumstances, be copied, republished, reproduced, distributed or sold, either in original or altered form, without the express permission of Tripurā Tallikā in writing.

Disclaimer: Etexts are prepared by the Tripurā Tallikā team as a service to scholars, practitioners, and the international Śrīvidyā community and may contain typos, errors, and other mistakes. Every effort has been made to present the most accurate transcriptions possible, without emendation (diplomatic transcription), from the source materials into the International Alphabet of Sanskrit Transliteration (IAST).

Author: Vidyānanda

Title: Jñānadīpavimarśinī

Source: Dwivedi, Vrajavallabha (ed). Jñānadīpavimarśinī. Yogatantra Granthamālā No.26, Sampuranand Sanskrit University, Varanasi. 1996.

Description: The Jñānadīpavimarśinī by Vidyānanda, also known as Śrīvidyānandanātha and Vidyānandanātha (fl. c. 13th century), is a ritual manual (paddhati) on the worship of Tripurasundarī that includes both knowledge of ritual procedures, as well as esoteric contemplations (bhāvanā) on ritual action. The Jñānadīpavimarśinī survives in a Nepalese manuscript dated to 1382 and was edited and published by Ācārya Vrajavallabha Dwivedi in 1996. Concerning the identity of this Vidyānanda with the Vidyānanda of the famed Artharatnāvalī commentary on the Nityāṣoḍaśikāṛṇava tantra, Professor Sanderson notes, "The identity of this Vidyānanda with the author of the commentary is supported by the evidenced that the former shares the latter's Guru lineage exactly, ending with Vāsudeva (The Guru of Śivānanda)".

The text is prepared by volunteers of Tripurā Tallikā and is provided by Brian Campbell tripura.tallika at gmail.com

Tripurā Tallikā is a small group of Śrīvidyā practitioners <https://tripuratallika.org/>

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

